Mnenje in kritika: Čas je, da postanemo dosledni (3. stran) — Art Buchwald: Vietnamsko stopnjevanje (4. stran) — Priloga Delo - RTV

PROLETARCI VSEH DEŽEL, ZDRUŽITE SE!

DELO

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA SLOVENIJE

LJUBLJANA, SOBOTA, 7. AVGUSTA 1965 • LETO VI., ŠTEVILKA 212 • CENA 50 DIN

»DELO« IZHAJA OD 1. MAJA 1959 PO ZDRUŽITVI »LJUDSKE PRAVICE«, KI JO JE 5. OKTOBRA 1934 USTANOVILA KOMUNISTIČNA PARTIJA V SLOVENIJI, IN »SLOVENSKEGA POROČEVALCA«, KI GA JE LETA 1941 USTANOVILA OSVOBODILNA FRONTA SLOVENSKEGA NARODA

GLAVNI UREDNIK JOŽE SMOLE
ODGOVORNI UREDNIK DUŠAN BENKO
Prva izdaja

Pasalidis predlaga Papandreua

Grški kralj se še posvetuje, kako najti izhod iz politične krize

ATENE, 6. avg. (Tanjug). — Grški kralj Konstantin se je davi nadalje posvetoval z voditelji političnih strank o tem, kako najti izhod iz politične krize. Davi ob desetih je bil klican h kralju predsednik demokratske levice EDA Pasalidis. Izjavil je, da namerava kralju predlagati, naj zaupa mandat za sestavo nove vlade voditelju unije centra, bivšemu premieru Papandreuu.

Če kralj ne bi sprejel tega predloga, naj bi sestavili vlado, v kateri bi bile osebnosti izven parlamenta, ter razpisali nove volitve.

Davišnji levičarski list »Avgi« pozdravlja Pasalidisov obisk pri kralju, pri čemer naglaša, da je po letu 1958 grški kralj zdaj prvič poklical voditelja levičarske stranke na takšna posvetovanja.

Nato se bo kralj pogovarjal tudi z voditeljem progresistične stranke Markezinisom. Popoldne pa bo sprejel štiri ugledne voditelje unije centra — Stefanopolusa, Sirimokosa, Papapolitisa in Balkadžisa.

Menijo, da bo kralj morda že drevi, najpozneje pa do ponedeljka izbral človeka, kateremu bo zaupal mandat za sestavo nove vlade.

Medtem je parlamentarna skupina unije centra napovedala svojo sejo za danes popolne.

Lista »Elefterija« in »Katimerini« pišeta, da bi poslanci unije centra lahko našli izhod iz krize z ustanovitvijo vlade, ki je ne bi vodil Papandreu. Pri tem omenjajo kot najresnejše kandidate Stefanopulosa, bivšega podpredsednika Papandreuove vlade, in Sirimokosa, bivšega notranjega ministra.

Tudi list »Vima« se zavzema za to, naj bi vlado sestavil kdo drug iz unije centra, ne ravno Papandreu.

Rektorji univerz, skupina profesorjev, kulturnih in znanstvenih delavcev Grčije so pozvali kralju in voditeljem političnih strank poziv, naj si prizadevajo čimprej urediti krizo, ker je že doslej Grčiji prizadejala velikansko gospodarsko in politično škodo. Vse stranke morajo žrtvovati nekaj svojih koristi, da bi se Grčija čimprej izkopala iz krize.

Malraux še v Indijo

PARIZ, 6. avg. (Tanjug). — Francoski minister za kulturo André Malraux, ki je bil okrog 14 dni v LR Kitajski in se je pogovarjal s kitajskimi državniki, se bo na poti v Pariz ustavil za štiri dni v Indiji. Sestal se bo z vodilnimi indijskimi osebnostmi. V New Delhi bo prispel v nedeljo.

Nkrumah Johnsonu

LONDON, 6. avg. (AP). Ganski predsednik Kwame Nkrumah je poslal predsedniku ZDA Lyndonu Johnsonu poslanico, zasnovano na poročilu posebne ganske misije, ki je bila v DR Vietnamu in se je pravkar vrnila v Akro. Ganski zunanji minister Alex Quaison-Sackey je sinoči s to poslanico odpotoval v Washington.

V sporočilu radia Akra ni nič povedano o vsebini te poslanice oziroma o rezultatih posebne ganske misije v DR Vietnamu.

Proga Tanzanija—Zambija

LUSAKA, 6. avg. (Reuter). Zambijski predsednik Kenneth Kaunda je danes odpotoval v Dar Es Salam, da bi se s predstavniki Tanzanije pogovarjal o zgraditvi železniške proge, ki bi povezovala obe državi. Pogovorov se bosta udeležila tudi predsednik republike Tanzanije Julius Nierere in ugandski premier dr. Milton Obote.

V Dar Es Salamu pričakujejo v kratkem prihod kitajskih strokovnjakov, ki bodo opravili projektantska dela na tanzanijskem odseku proge, katere skupna dolžina bo 1650 kilometrov.

Uradni zastopniki tanzanijske vlade še niso potrdili vesti, da je LR Kitajska ponudila od 75 do 150 milijonov funtov za financiranje gradnje.

Velika Britanija je ponudila polovico vsote 15.000 funtov za projektantska dela na celotni trasi proge, ki bi jih opravila britanska družba.

Hitri gospodarsko kazenski postopek proti navijalcem cen

Skupna akcija javnih tožilstev, tržnih inšpekcij in rednih sodišč

LJUBLJANA, 6. avgusta. — V času, ko opažamo pri veliki večini delovnih kolektivov podvojene napore, da bi se z odkrivanjem notranjih rezerv, z racionalnejšim poslovanjem ter z zvišanjem proizvodnje in proizvodnosti dela čim bolje vključili v nove gospodarske pogoje, moramo žal ugotoviti vrsto primerov, ko posamezne gospodarske organizacije docela neupravičeno in divje zvišujejo svoje cene. Ti primeri, ki imajo jasno obeležje špekulacije in izkoriščanja trenutnega položaja na trgu, naravnost kličejo po najstrožjih sankcijah ne le zaradi tega, ker ogrožajo življenjski standard delovnih ljudi, ampak tudi zaradi tega, ker bi tako divjanje pri cenah, če bi ga dopustili, lahko spravilo v nevarnost celotno gospodarsko reformo. Tudi v nekaterih občinskih skupščinah so ob določanju osnovnih živil in komunalnih storitev pokazali pomanjkanje politične in družbene odgovornosti. Zato je zvezni izvršni svet na svoji zadnji seji sprejel nove odločne ukrepe.

Po podatkih republiškega tržnega inšpektorata lahko navedemo v naslednjem nekaj tipičnih primerov, ki zahtevajo takojšnjo uvedbo gospodarsko kazenskega postopka. Agrokombinat Emona na primer 4 dni ni pošiljal mesa v Koper, čeprav ga je imel dovolj, samo zato, ker je občinska skupščina v Kopru določila nekoliko nižje maloprodajne cene mesa. S tem je skušal izsiljevati višje cene in izkoriščal v ta namen svoj monopolni položaj, ki ga ima na koprskem področju pri preskrbi z mesom, odkar je tam edini prodajalec mesa.

Nujno bo treba ugotoviti, kdo je odgovoren za izredno podražitev testenin. Pri Prehrani so cene navadnin testenin zvišali od 200 na 400 din, ceno polžkov od 210 na 420 din, jajčnih testenin od 320 na 590 din, skratka za 100 odstotkov. Vrsto primerov divjega navijanja cen so tržni inšpektorji ugotovili pri gradbenem materialu. Opekarne so neupravičeno zvišale cene svojih izdelkov, ki se v maloprodaji povečajo za prometni davek, t. j. za 28 odstotkov, tako da se cena približno podvoji.

Uvedba gospodarskega kazenskega postopka je potrebna tudi proti tistim zadrugam, ki zaračunajo pri odkupu živine — zgolj za formalno poslovanje z izstavitvijo odkupnega bloka in fakture ter za izplačilo kupnine — 60 do 100 din pri kg žive teže, potem pa še zavlačujejo za več mesecev izplačilo kmetom, čeprav so denar od kupca že prejele. To se dogaja zlasti na ptujskem in pomurskem območju. Samo zvišanje cene živine za 100 din pa pomeni podražitev mesa za 200—300 din pri kg. Podobno računajo mnoge zadruge pri odkupu sadja do 70 din marže pri kg. Vse to vpliva na tržni položaj, ki je zdaj tak, da prodajajo kmetje na živilskem trgu sadje mnogo ceneje kakor trgovina, ki zniža svojo ceno šele tedaj, ko se na trgu pojavi večja ponudba zasebnih kmetov. Kot izkoriščanje položaja na trgu lahko označimo tudi podražitev jogurta od 30 na 60 din, smetane od 650 na 1000 din in masla od 1600 na 2400 din.

Marsikje so nove cene določili kar na slepo in se izgovarjajo, da še niso dobili novih nabavnih cen, kar pa ne daje opravičila za zvišanje. Zato je treba preganjati tudi take primere, kajti dokler podjetje nima nove nabavne cene, mora blago prodajati po stari ceni.

Najhujše divjanje na področju cen opažamo v gostinstvu. Kot primer navaja tržna inšpekcija hotel »Pošto« na Jesenicah. Tam so ugotovili, da znaša npr. nabavna cena rebule 220 din; k tej ceni so pribili 354 din marže in 126 din prometnega davka in tako dobili novo ceno 700 din za liter. Pri malinovcu, ki jih stane 590 din liter, zaračunajo v maloprodaji ceno, ki ustreza ceni 1500 din za liter malinovca. Na te cene pa so v obratih »Hotel Vitranc« in »Dom na Planici« še pribili

● Nadaljevanje na zadnji strani

Sindikati zoper špekulacije na tržišču

Ponekod so pod najrazličnejšimi pretvezami zviševali cene

BEOGRAD, 6. avg. (Tanjug) — Sindikati opozarjajo na to, da v mnogih krajih cene skačejo brez sleherne utemeljitve. Camp v Splitu je na primer zvišal ceno taborjenja od 250 na 450 dinarjev, čeprav se stroški njegovega poslovanja niso povečali. Mesne jedi so se skoraj v vseh gostiščih močno podražile, še preden so bile določene nove cene mesa. Takšne ukrepe po pravici imenujejo »ribarjenje v kalnem«.

Ugotovili so tudi drugačne načine tega »ribarjenja«. V Zagrebu stane bel kruh 200 dinarjev, v prodajalnah pa se je pojavil tudi tako imenovani kruh za sendviče, ki ga prodajajo po 210 do 220 dinarjev kilogram.

V sindikatih z zadovoljstvom ugotavljajo, da je reforma večino proizvodnih organizacij spodbudila, da odkrivajo nove rezerve in zboljšujejo poslovanje. Tovarna obutve v Banjaluki je sklenila zmanjšati izbiro in izdelovati manj vrst obutve, toda v velikih serijah z manjšimi stroški. Takšna orientacija je tovarni med drugim omogočila skleniti zelo ugodne dogovore za izvoz. Tovarna pohištva »Radnik« v Bosanski Gradiški razvija kooperantske odnose s podobnimi tovarnami. Ta tovarna se je odločila samo za pet proizvodov. Spričo takšne poslovne politike kolektiv pričakuje, da bo dosegel skoraj šestkrat večji brutoprodukt kakor pred dvema letoma.

Da bi drugi Bandung ne bil znova odložen

Alžir v skrbeh zaradi ganskega predloga o odložitvi afriške konference

ALŽIR, 6. avg. (Tanjug). Alžirska vlada si po diplomatski poti čedalje bolj prizadeva, da ne bi bila ponovno odložena druga afriško-azijska konferenca, ki naj bi se začela 5. novembra v Alžiru. Zunanji ministri afriških in azijskih držav naj bi se sestali nekaj dni prej, 28. oktobra.

Vendar pa je vprašanje, če bo ta datum obveljal, ker je Gana predlagala, naj bi na konec oktobra preložili tudi zelo važno konferenco voditeljev afriških držav, ki bi se sicer morala začeti 1. septembra v Akri. Gana zahteva odložitev, ker niso končali tehničnih priprav na konferenco.

Glede na to je alžirska vlada navezala stike z voditelji afriških držav in apelirala nanje, naj ne dopustijo, da bi morebitna odložitev konference v Akri preprečila azijsko-afriško konferenco v predvidenem času, tako da bi morala biti spet odložena. Alžirska vlada je že dobila od mnogih afriških in azijskih državnikov odgovore, iz katerih sledi, da so na primer Sudan, Kamerun, Libija, Maroko in druge afriške države kakor tudi vrsta azijskih za to, da bi bila afriško-azijska konferenca vsekakor 5. novembra v Alžiru.

Janko Smole v jeseniški železarni

LJUBLJANA, 6. avgusta — Predsednik Izvršnega sveta Janko Smole je v spremstvu člana Izvršnega sveta ing. Viktorja Kotnika obiskal danes železarno na Jesenicah. Tamkaj se je razgovarjal o položaju in problematiki železarne.

V okviru mirovne akcije nevezanih

Gvinejski predsednik Sékou Touré končal obisk v Kairu

KAIRO, 6. avg. (Tanjug-AFP). Gvinejski predsednik Sékou Touré, ki je bil dva dni na obisku v ZAR, je davi odpotoval iz Kaira v Conakry. Med obiskom v ZAR, kamor je prišel iz Jugoslavije, se je predsednik Sékou Touré pogovarjal s predsednikom Naserjem o pomembnih problemih, predvsem o položaju v Vietnamu, o konferenci držav, članic OAE, ki naj bi bila v Akri, ter o konferenci afriških in azijskih držav v Alžiru.

List »Al Gumhurija« piše danes v uvodniku, da spadajo pogovori med Sékoujem Touréjem in Naserjem v okvir mirovne akcije, ki so jo začele nevezane države. Obisk Sékouja Touréja, ki je sledil obisku premiera Šastrija ter sporazumu in pozivu predsednika Tita in indijskega premiera za prenehanje vojne v Vietnamu, je živ dokaz, da ljudje, ki služijo stvari človeštva, ne izgubljajo vere v mir — poudarja kairski list.

Vietnam

Taylor spet poročal Johnsonu

Bombnik treščil v središče južnovietnamskega mesta Nha Trang

SAIGON, 6. avg. — Na glavno ulico južnovietnamskega mesta Nha Tranga, ki ima 20.000 prebivalcev, 320 km severovzhodno od Saigona, je danes strmoglavil ameriški bombnik »Canberra B-57«. Po prvih vesteh zahodnih agencij je bilo pri tem ubitih 12 ljudi, medtem ko je bilo ranjenih prav toliko — osem Američanov in štirje Južni Vietnamci. Pravijo, da je žrtev nedvomno več, kot govore prva poročila.

Nesreča se je zgodila, ker je letalo izgubilo gorivo. Pilota sta skušala obrniti letalo proti morju in sta odskočila s padaloma. Potem je drugi bombnik skušal nad morjem uničiti padajoče letalo. To pa se ni posrečilo. Letalo, ki ga je usmerjal močan veter z morja, je treščilo na glavno ulico Nha Tranga. Še poldrugo uro pozneje so pokale bombe, ki so bile naložene v njem.

Pilota sta odskočila v morje, od koder ju je rešil ameriški helikopter.

Ameriška letala so danes dopoldne šestkrat napadla ozemlje DR Vietnama. AFP poroča, da so bombardirala področje okrog Dien Bien Phuja 200 km zahodno od Hanoja in nekatere kraje precej južno od severnovietnamske prestolnice. V teh napadih je sodelovalo 31 ameriških letal.

Včeraj pa je nad DR Vietnam priletelo 22 ameriških letal, ki so devetkrat zaporedoma bombardirala razne objekte. Med drugim so napadla letališče, ki ga gradijo zahodno od Than Hoa, 120 km južno od Hanoja. V zadnjem času je bilo to letališče že drugič bombardirano.

Po vesteh AP iz Washingtona je ameriško obrambno ministrstvo objavilo sporočilo, po katerem je prejšnji teden v Južnem Vietnamu padlo v bojih 10 ameriških vojakov, 45 pa je bilo ranjenih. Od 1. januarja 1961 do 2. avgusta letos je bilo v Južnem Vietnamu ubitih 506 Američanov, ranjenih je bilo 2892, 40 jih pogrešajo, 17 ameriških vojakov pa je bilo ujetih.

Reuter poroča, da so se predsednik Johnson, člani nacionalnega varnostnega sveta in drugi visoki funkcionarji ameriške vlade sestali sinoči z bivšim ameriškim veleposlanikom v Saigonu Maxwellom Taylorjem. Na sestanku so razpravljali o vietnamskem položaju, o katerem je Maxwell Taylor na kratko seznanil člane sveta. Taylor je že predvčerajšnjim poročal predsedniku Johnsonu o razvoju položaja v Južnem Vietnamu.

Moskovski tednik »Za rubežom« piše v zadnji številki, da sta se vmešavanje v notranje zadeve južnovietnamskega ljudstva in potem agresija proti vsemu Vietnamu spremenila zdaj v veliko ameriško vojno v Aziji. Komentator primerja korejsko in vietnamsko vojno, pri čemer ugotavlja, da se je v prvi Američanom posrečilo prikriti svojo agresijo pod zastavo OZN, medtem ko je vojna v Vietnamu zgolj ameriška vojna. Vsi poskusi ameriške diplomacije, da bi dali agresiji v Jugovzhodni Aziji »mednarodni značaj«, so se izjalovili. ZDA razširjajo svojo vojno v Aziji skoraj popolnoma osamljene, obsojajo jih narodi vsega sveta. Ameriški predsednik si je »nadel krinko miротvorca«, v resnici pa je spravil ves svet v veliko nevarnost, igra se z življenji milijonov Američanov in usodo narodov vsega sveta. »Johnson ne more pričakovati kaj drugega kot povečan odpor vietnamskega ljudstva in čedalje srditejši boj, ki bo terjal velikanške žrtve na obeh straneh,« je rečeno na koncu komentarja.

HARRIMAN POROČA — Ameriški potujoči ambasador Averell Harriman se je te dni vrnil s svoje evropske turneje in poročal predsedniku Johnsonu o pogovorih z nekaterimi evropskimi državniki. Harrimana je na tem potovanju sprejel tudi predsednik Tito. Na sliki: Ameriški zunanji minister Dean Rusk, Averell Harriman in predsednik Lyndon Johnson v Beli hiši po Harrimanovi vrnitvi v Washington. Foto: AP

Ofenziva na sudanske upornike

Vse enote oboroženih sil v pripravljenosti — Strogi varnostni ukrepi v Kartumu — Vladne sile zaprle južno mejo proti Ugandi

KAIRO, 6. avg. (UPI). Kartumski radio je poročal, da so sudanske oborožene sile napadle na jugu Sudana vsa uporniška taborišča in zaplenile skladišča orožja. Napadle so jih včeraj takoj potem, ko je potekel ultimat, ki ga je sudanska vlada poslala upornikom.

Radio je nadalje poročal, da so vladne sile zlahka ugotovile, kje so uporniška taborišča in koliko jih je, tako da so lahko uspešno opravile z uporniki. V poročilu pa ni bilo povedano, kolikšne so bile izgube enih in drugih.

Sinoči pa je kartumski radio poročal, da je bilo predvčerajšnjim v nekem spopadu ubitih 25 upornikov, v drugem pa pet pripadnikov sudanskih oboroženih sil in štirje uporniki. Sudanske sile so zaprle južno mejo ob Ugandi, »da bi preprečile vdiranje upornikov«.

Minister za informacije Abdel Rahman el Nur je rekel, da bo sudanska vlada odločno obračunala z uporniki, saj jim je dala dovolj časa za razmišljanje. Povedal je, da namerava vlada izvesti reformo in gospodarsko razviti južne pokrajine, kakor hitro bosta tam zavladala zakonitost in red. El Nur je dodal, da so Etiopija, Kenija in Tanzanija izrazile Sudanu »zaupanje v sudansko enotnost« in zagotovile, da bodo zatrle kakršnokoli secesionistično rovarjenje proti Sudanu. Ta zagotovila so dala sudanski misiji dobre volje, ki je pod vodstvom premiera Ahmeda Mahguba obiskala te tri dežele.

Danes je imela sudanska vlada nujno sejo, na kateri je proučila položaj v južnih pokrajinah.

Agencija MEN povzema poročilo kartumskega radia, da so vse enote sudanskih oboroženih sil v pripravljenosti. V glavnem mestu so uvedli stroge varnostne ukrepe. Važnejša poslopja so močno zastražena.

Namestnik predsednika sudanske vlade Abdulah Abdel Rahman je izjavil, da so sudanske varnostne sile popoln gospodar položaja na jugu dežele. Tja so poslali tudi okrepitve.

Agencija MEN je zvedela, da je bil med Combejem in uporniškimi voditelji na sudanskem jugu dosežen sporazum, po katerem bi najprej okupirali mejo ob Kongu, potem pa bi se infiltrirali beli najemniki na sudansko ozemlje.

Kenijsko-sudanski sporazum

NAIROBI, 6. avg. (Tanjug) Kenijska in sudanska vlada sta se sporazumeli, da bosta ustanovili skupni ministrski odbor, ki bo pospeševal medsebojno gospodarsko sodelovanje. To je povedano v sporočilu o pogovorih med predsednikom Kenyatto in premierom Mahgubom.

Sudanski premier Mahgub je po tridnevnem obisku v Nairobiju davi odpotoval v Kartum. Mahgub je bil z več člani svoje vlade tudi na obisku v Etiopiji in Tanzaniji.

Salalov poziv

SANA, 6. avg. (MEN) Jemenski predsednik Salal je zahteval od svojih rojakov, naj z orožjem v roki branijo jemensko revolucijo pred kolonializmom in reakcijo. Salal je sinoči govoril na javnem zborovanju v mestu Brim. Poudaril je, da je treba ohraniti nacionalno enotnost in obvarovati republiko in revolucijo pred tujo agresijo. Izrazil je zahvalo predsedniku Naserju in ZAR za podporo v obrambi jemenske revolucije.

Leto Adjitoropovega »zdravljenja«

»Popolnoma uskladena stališča« KP Kitajske in KP Indonezije

DŽAKARTA, 6. avg. (Tanjug). Glasilo KP Indonezije »Harian Rajat« piše, da so na dvodnevnih političnih razgovorih v Pekingu med delegacijo KP Indonezije pod vodstvom njenega predsednika Aidita ter voditelji KP Kitajske popolnoma uskladili stališča in mnenja o tekočih problemih mednarodnega položaja, mednarodnega komunističnega gibanja in vprašanjih, ki se zde pomembna obema partijama.

List piše, da se je pogovorov udeležil tudi Jusuf Adjitorop, član politbiroja KP Indonezije, ki je že več kot leto dni v Pekingu. Adjitorop je nekoč vodil delegacijo KP Indonezije, ki se je vračala čez Peking z obiska v Sovjetski zvezi. Medtem ko so se vsi drugi člani vrnili v Džakarto, je ta vidni voditelj KP Indonezije ostal tedaj v Pekingu, ne da bi to kakorkoli pojasnil. Šele ko je konec lanskega leta neki indonezijski list trdil, da so Adjitoropa zadržali v Pekingu zaradi njegovih antikitajskih stališč, je sledilo sporočilo, da se je namestnik voditelja sekretariata indonezijske KP zadržal v Pekingu »na zdravljenju«.

Tu menijo, da se utegne Jusuf Adjitorop po dobrem letu zdravljenja v LR Kitajski zdaj vrniti v Indonezijo.

Strogo kaznovati!

Do zdaj smo samo ugotavljali: navijajo cene, špekulirajo, zlorabljajo... Tega so polni časniki in o tem govorijo na sestankih. Toda, samo z besedami krivcev ne bomo postavili tja, kamor sodijo. Treba je ukrepati. Pokažimo s prstom na krivce! Kaznujmo jih strogo, da si bodo zapomnili, kdaj so se upali igrati s potrpežljivostjo potrošnika! Predvsem pa — zajezimo nadaljnje neupravičeno, brezvestno zviševanje cen! To ne vodi nikamor. Tako gospodarske reforme, katere cilj je omogočiti blaginjo delovnih ljudi, ni moči uspešno uresničevati.

Kdo bo rekel: glej ga, navija za administrativne ukrepe, zavzema se za nekaj, kar vleče razvoj nazaj. Jaz pa bi mu odgovoril: samoupravljanje ni brezglava stihija. Sleherni kolektiv naj bo le toliko samostojen, kolikor je tudi odgovoren. Pogosteje je treba ostro ukrepati in krivce strogo kaznovati v korist samoupravljanja, za resnično večjo samostojnost kolektivov in zoper brezvestne ljudi, ki na človeka sploh ne mislijo in ki demokracijo samo zlorabljajo. Dajmo se že enkrat otresti nekakšne sramežljivosti, ko mislimo, da bo vsaka strožja kazen krepila administrativne elemente v našem sistemu!

Koga je treba kaznovati? Vsakogar, ki izrablja reformo za ozke, sebične koristi kolektiva ali posameznika — proti interesom širše skupnosti. Zakaj nekatera podjetja zadržujejo prodajo blaga, zakaj, na primer, v mesnici ni mesa, kako to, da se to ali ono podjetje tako dolgo obotavlja s kalkulacijo, s kakšno pravico so zvišali ceno celo za 100 odstotkov itd.? Ugotovimo krivce, kjerkoli so, in jih kaznujmo! Zakaj tega že nismo storili?

Če je bilo po vojni kdaj potrebno široko sodelovanje ljudi, je to potrebno sedaj. Kot proizvajalci in upravljavci delovni ljudje ne smejo dovoliti, da bi imeli politiko cen v rokah brezvestni posamezniki, medtem ko bi sami le pasivno spremljali igro številk, ki bi jih kot potrošnike udarila z visokimi cenami. Zavedajmo se preproste, a razumne gospodarske logike, da samo s cenami ničesar ne rešujemo in da je treba za blaginjo tudi več ustvariti, kar pa pogosto ni odvisno predvsem od delavca pri stroju. In drugič: potrošniki, bodite kontrolorji, pomagajte ustreznim organom ločevati zrno od plevela: kje je bilo zvišanje utemeljeno in katera višja cena je čisto preprosta špekulacija in zloraba! Vsak občan, ki pošlje utemeljeno prijavo tožilstvu, se s tem tudi sam spremeni v upravičenega tožilca. V sedanjih razmerah je še zlasti potrebna ne le vseljudska pobuda, ampak tudi množična kontrola!

F. ŠETINC

OBIRANJE BRESKEV V KRŠKEM — Na posestvu agrokombinata Krško v Leskovcu so sredi obiranja breskev. Letina je zadovoljiva; pridelka bo za devet vagonov, to je kakih 90 ton. Posestvo ima pogodbo z Agrodalmacijo iz Splita, kamor prodaja breskve po 180 do 200 din za kg. Na tem posestvu pridelujejo še hruške jabolka, višnje, slive, grozdje in ribez. Foto: E. Šelhaus

Danes v „Delu"

2. stran — Pretirane podražitve blaga
3. stran — Turizem brez administracije
4. stran — Londonski paradoks
5. stran — Josip Vidmar: Iz dnevnika
6. stran — Mednarodni turnir brez gledalcev
7. stran — Razvedrilo
8. stran — Zastrupitev s pokvarjeno torto
15. stran — Motorji, avtomobili, promet

Potrošnikom nedostopne cene

V zagrebškem gostinstvu je promet močno upadel

ZAGREB, 6. avg. (Tanjug). V gostinskih podjetjih v Zagrebu je promet po zvišanju cen znatno padel. Ta ugotovitev sloni na podatkih zagrebške gospodarske zbornice, katere organi so od 1. avgusta dnevno spremljali potrošnjo hrane in pijač v 12 gostinskih podjetjih v mestu. Samo v prvih dveh dneh je padel promet za 22,8 odst.

Cene hrane so se v teh podjetjih povečale povprečno za 25 do 30%, piva in vina pa za kakih 25%. Zato je potrošnja piva padla za 56%, vina pa za 28%. Potrošniki tudi čedalje manj povprašujejo po mesnih jedilih, vtem ko povpraševanje po hrani iz sočivja in testenin narašča.

Čeprav so to šele prvi podatki, na podlagi katerih niso mogoči dokončni sklepi, je gibanje prometa po zvišanju cen resno opozorilo, da kalkulacije cen v gostinstvu niso najbolj realne. Zaračunavanje najrazličnejših — dostikrat izmišljenih stroškov in davkov v ceno hrane, pijače in storitev se je tokrat pokazalo učinkovito samo za odvračanje potrošnikov.

Uveljavljanje sklepa ZIS\ o družbeni kontroli nad cenami mesa bo ustvarilo pogoje za znižanje cen hrane. Stvar družbeno-političnih skupnosti in inšpekcij pa je, da zagotovve izpolnjevanje tega odloka in opozore gostinska podjetja, naj povečane izdatke nadomeste z boljšim poslovanjem, ne pa samo z zvišanjem cen, ki so že itak bile dokaj nedostopne.

Pretirane podražitve blaga

Tržni inšpektorat o neutemeljenih cenah

BEOGRAD, 6. avg. (Tanjug). V zveznem tržnem inšpektoratu poudarjajo, da so ugotovili več primerov prevelike podražitve testenin in keksov kakor tudi mesnih, mlečnih in ribjih izdelkov. V Splitu na primer so proizvajalci zvišali cene navadnih testenin od 169 na 341, v prodaji na drobno pa od 179 na 366 dinarjev. V Ljubljani so cene testenin zvišali celo od 200 na 420 dinarjev!

Kmetijski kombinat Belje je zvišal ceno najboljšega masla od 1400 na 2400 din za kilogram, trapista od 900 na 1400 itd. Tudi najboljše maslo zagrebške mlekarne je dražje za 800 dinarjev, trapist pa za 450.

Ugotovili so tudi, da so nekateri proizvajalci znatno zvišali cene mesnih izdelkov. Kombinat Podravka iz Koprivnice je podražil 400 gramske konserve govejega golaža od 250 do 350 dinarjev. Konserve mlete govedine so v Splitu podražili od 1067 na 1583 dinarjev itd.

Po prvih informacijah zveznega republiškega inšpektorata so znatno narasle tudi cene strešne in zidne opeke, apna in gramoza.

V določanju novih cen so nastali nekateri problemi, ki zahtevajo naglo ureditev. Eden takšen je kako določiti maržo podjetjem, ki se ukvarjajo z odkupom, dodelavo in prometom odpadkov. V zveznem tržnem inšpektoratu menijo, da glede na specifičnost poslovanja teh organizacij zanje ni mogoče uporabiti določbe o maržah v prometu blaga na debelo in drobno v celoti. Te organizacije namreč tudi doslej niso poslovale z določeno maržo, marveč samo s povprečno razliko v ceni. Zato predlagajo, naj bi te organizacije določale maržo na povprečno nakupno vrednost za posamezne skupine odpadkov in da bi stroške v zvezi z dodelavo, predelavo in sortiranjem odpadkov obravnavali kot odvisne stroške, ki bi bili vsebovani v nabavni vrednosti.

Zvezni tržni inšpektorat pa je zavrnil zahtevo nekaterih trgovinskih podjetij, ki so zahtevala zvišane cene zalog uvoženega blaga, in sicer z upoštevanjem odstotka spremenjene paritete dinarja. Na enako stališče se je postavil tudi proti zahtevi nekaterih večjih trgovinskih organizacij, da bi jim podaljšali rok za sporočilo višine stopnje razlike v ceni, določen s podpisom o maržah v prometu na debelo in na drobno.

Popravljene cene v Hrastniku

HRASTNIK, 6. avg. Občinska skupščina v Hrastniku je v sredo spremenila svoj začasni odlok o cenah in maržah nekaterih glavnih živil, ki ga je sprejela prejšnji četrtek. Po prvem odloku so bile cene in marže skoro v celoti večje kakor v drugih dveh zasavskih občinah, tako v Zagorju, ker so najnižje, kot v Trbovljah. Z novim odlokom je skupščina cene in marže prilagodila tistim v trboveljski občini.

Prinašamo popravljene cene nekaterih živil, ki so začele veljati že v torek popoldne: bela moka 240 din (prvotno 242 din), črna moka 210 (212), bel kruh 210 (212), črn kruh 140 (144), sladkor v kristalu 270 (276), olje v steklenicah 500 (510), goveje meso v povprečju 1352 (1380) dinarjev in marže: za riž 15 odstotkov (18) in mesne izdelke 24 (24) odstotkov.

OBVESTILO USTANOVNEGA ODBORA KOMUNALNE BANKE LJUBLJANA

Upravni odbor Komunalne banke Ljubljana je na seji dne 19. julija 1965 sprejel sklep, da prevzame po določilih 173. in 174. člena zakona o bankah in kreditnih poslih (Ur. l. SFRJ št. 12/65) položaj ustanovnega odbora nove banke in sklicuje

USTANOVNI ZBOR KOMUNALNE BANKE LJUBLJANA

ki bo po določilih 3. odstavka 47. člena zakona dne 3. decembra 1965 ob 8. uri v dvorani kina Komuna, Ljubljana, Cankarjeva c. 1, z naslednjim dnevnim redom:

1. **Poročilo ustanovnega odbora.**
2. **Sprejem začasnega statuta in aktov o ustanovitvi banke.**
3. **Določitev smernic kreditne politike.**
4. **Razno.**

1. **Delokrog banke:** po odloku o minimalnih pogojih za ustanovitev poslovnih bank (Ur. l. SFRJ št. 12/65) in obstoječega kreditnega sklada bo banka poslovala po določilih 3. odstavka 39. člena zakona o bankah in kreditnih poslih, kot investicijsko-komercialna banka. Banka bo odobravala kratkoročne in investicijske kredite za osnovna in obratna sredstva, opravljala devizno poslovanje, odobravala stanovanjske kredite, potrošniška posojila, zbirala hranilne vloge in vse vrste depozitov, vodila žiro račune zasebnikov in opravljala druge bančne posle
2. **Sedež banke:** Ljubljana, Šubičeva ul. 2
3. **Ustanovitelji banke:** delovne in druge organizacije ter družbeno-politične skupnosti.
4. **Pogoji za pridobitev enega glasu v zboru banke:**

a) vplačilo v kreditni sklad banke	10,000.000 din
b) vezan depozit z odpovednim rokom 5 let	25,000.000 din
c) vezan depozit z odpovednim rokom 3 do 4 leta	50,000.000 din
d) vezan depozit z odpovednim rokom 2 do 3 leta	100,000.000 din
e) vezan depozit z odpovednim rokom nad 1 leto	150,000.000 din

5. **Sedež ustanovnega odbora:** Komunalna banka, Ljubljana, Šubičeva ul. 2.

Prijave za vpis ustanovnih deležev, sklepanje pogodb za trajni poslovni odnos, sklepanje pogodb za vezavo sredstev, kakor tudi vse ostale informacije dobite pri Komunalni banki Ljubljana, Šubičeva ulica 2/V. nadstropje, soba št. 11, telefon 23-315 in pri podružnicah Domžale in Kočevje ter Komunalni banki Trbovlje.

USTANOVNI ODBOR
KOMUNALNE BANKE LJUBLJANA 6914

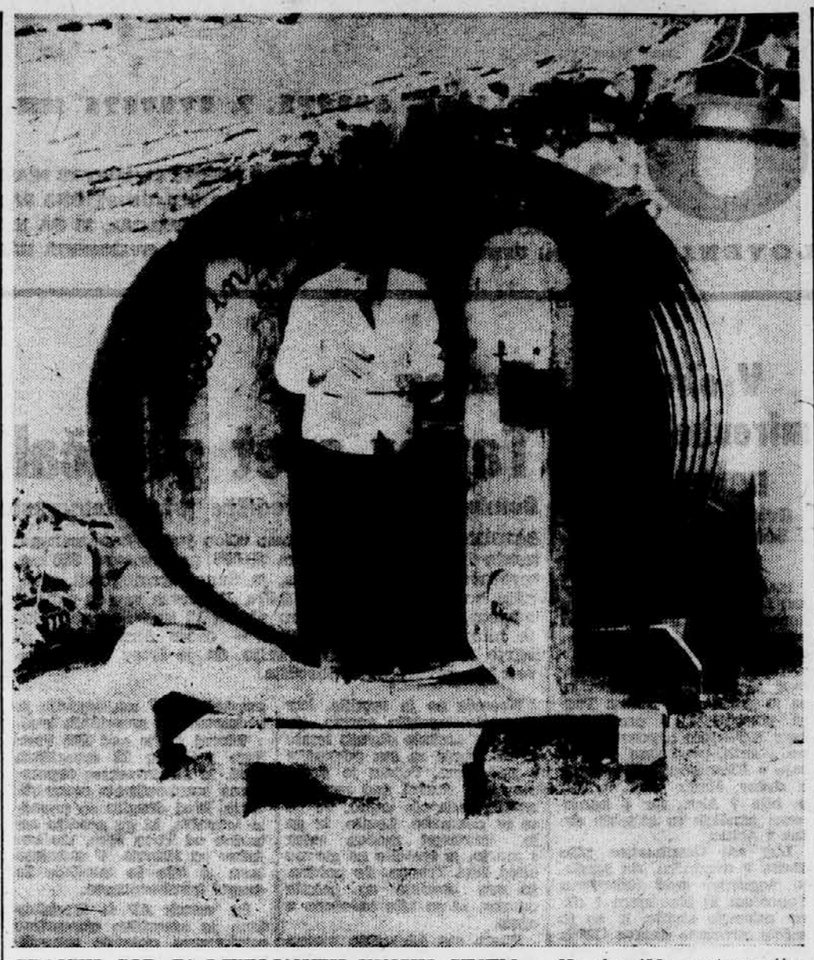

GRAJSKI SOD ZA LJUBLJANSKI VINSKI SEJEM — Na dvorišču restavracije v Kostanjevici je pripravljen velik sod, v katerem je prostora za deset gostov in natakarja, ki ga bodo te dni pripeljali v Ljubljano na razstavišče. Foto: E. Šelhaus

„Največja degustacija na svetu“

Prof. Miran Veselič in prof. dr. Maynard A. Amerin o ocenjevanju vin v okviru 11. mednarodnega vinskega sejma v Ljubljani

V četrtek dopoldne je živahen vrvež v steklenem prizidku kupolne dvorane na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani utihnil. Degustatorji iz številnih držav — letos se je zbralo 17 uradnih degustatorjev, vrh tega pa še precej strokovnjakov, ki so sodelovali kot neuradni opazovalci — so opravili svoje delo, ocenili so skoraj 1100 vinskih vzorcev iz 27 držav. Odgovorno delo, ki so ga strokovnjaki začeli že 25. julija, je opravljeno.

Ob končanem ocenjevanju vinskih vzorcev v okviru letošnjega 11. mednarodnega sejma vin, žganih pijač, sadnih sokov in opreme na Gospodarskem razstavišču smo zaprosili za kratek razgovor predsednika komisije za ocenjevanje vin, prof. ing. Mirana Veseliča, predstojnika biotehnične fakultete pri ljubljanski Univerzi, in prof. dr. Maynarda A. Amerina, slovitega enologa iz ZDA in profesorja enologije na univerzi Davis v Kaliforniji, ki je tudi letos sodeloval v komisiji za ocenjevanje vin.

»Ljubljanski vinski sejem je nedvomno najpomembnejši na svetu,« je takoj uvodoma poudaril prof. dr. Amerine. »To je največja in tudi najboljša degustacija sploh na svetu. Ne poznam kraja, kjer bi se zbralo hkrati toliko degustatorjev in kjer bi ocenili več kot 1000 vinskih vzorcev iz 27 držav z vseh kontinentov.« Nadalje je prof dr. Amerine poudaril, da je bila tudi organizacija ocenjevanja zelo dobra in da so se nasploh zbrali zelo dobri strokovnjaki. Poudaril pa je tudi, da ima sejem velik vpliv na nadaljnji razvoj jugoslovanskega vinarstva in vinogradništva, saj odpirajo zlate medalje našim vinom okno v širni svet.

»Popolnoma soglašam s prof. Amerinom,« je nato povzel besedo prof. Veselič, »da je ljubljanski vinski sejem najpomembnejša in največja tovrstna prireditev na svetu. Strokovna raven degustatorjev je zelo visoka, isto pa velja tudi za objektivnost. Letos prvič nismo napovedovali države, marveč le vrsto vina, tako da ocenjevalci sploh niso vedeli, iz katere države je to ali ono vino.«

Prof. Veselič je v nadaljevanju omenil, da prihaja na ta sejem iz leta v leto več in več vzorcev, razen tega pa pošiljajo vinogradniki tudi vedno boljša vina. »Zelo dobro poznam nemška vina in lahko rečem, da so bila letos na sejmu zastopana vina iz najboljših okolišev, torej iz krajev, ki imajo v vinarstvu že stoletne tradicije. Isto velja tudi za Francijo, Italijo in druge vinorodne dežele.«

»Sejem si je v svetu že pridobil veljavo in zaupanje,« je nadaljeval prof. Veselič, »saj najdemo medalje z ljubljanskega vinskega sejma že na etiketah po vseh kontinentih. Pomembno pa bi bilo, da tega zaupanja ne bi zapravili. Hočem reči, da bi morali zdaj organizirati nadzor, tako da ne bi prišlo do morebitnih zlorab.«

Ob koncu je prof. Veselič omenil, da bi se z dosežki tega pomembnega mednarodnega sejma moralo bolje okoriščati gostinstvo. Žal pa lahko ugotavljamo, da v mnogih naših elitnih hotelih in restavracijah še prece; slabo poznajo naša najboljša vina ali pa jih sploh nimajo. Seveda je to precej slaba propaganda za naše vinogradništvo. Tako je na primer pred kratkim naša velika potniška ladja prevažala po Sredozemlju več kot 200 tujih turistov, vendar na tej ladji niso imeli nobenega jugoslovanskega šampanjca, pač pa le uvožene (po 7000 din steklenica). Tudi v jedilnih vagonih je izbira kvalitetnih jugoslovanskih vin precej skromna, čeprav potuje k nam z vlaki na stotine tujih turistov.

IGOR PRESERN

V Pomurju napori za ublažitev škode

Široka akcija vseh družbenih činiteljev za pomoč poplavljencem

MURSKA SOBOTA, 6. avg. — Pomoč več tisoč hudo prizadetim prebivalcem in skrb za ublažitev škode po katastrofalnih poplavah v Pomurju so osrednja naloga vseh družbenih činiteljev v pomurskih občinah, kjer so danes ustanovili več komisij in delovnih skupin za neposredno akcijo na terenu. Zdravstvena in sanitarna služba sta že začeli z obsežnimi preventivnimi ukrepi, med katerimi zlasti velja omeniti kloriranje vode. Skupno z gasilskimi enotami so povsod, kjer se je voda že umaknila, začeli sanirati vodnjake, črpati vodo iz vodnjakov, kletnih in drugih prostorov poplavljenih hiš, odstranjevati poginule živali itd.

Pomembno nalogo so prevzele tudi ekipe za komunalna dela. Te ekipe odstranjujejo vodo s terenov, kjer ni odtoka, prevzele so prva popravila cest in mostov, odstranjujejo nanose mulja in kamenja ter urejajo nasipe in obrežja, ki jih je razdejala voda. Temu urejanju posvečajo posebno skrb, saj bi večje deževje utegnilo ponovno povzročiti poplave.

V obsežno akcijo za pomoč poplavljencem in za sanacijo poplavnih območij so se razen skupščin pomurskih občin vključile tudi vse družbeno politične organizacije in drugi družbeni činitelji, zlasti krajevne skupnosti in organizacije RK. Ogrožene kraje so danes obiskali tudi predstavniki glavnega odbora RK Slovenije, ki je sprožil v sodelovanju s krajevnimi odbori RK in s sindikati na nepoplavljenih območjih in v delovnih organizacijah obsežno nabiralno akcijo. Tudi občinski komiteji zveze mladine pomurskih občin pripravljajo večje skupine mladine, ki naj bi pomagala pri sanaciji poplavljenih terenov.

Pomembno vlogo bodo pri ublaževanju posledic poplav imele tudi krajevne skupnosti, ki bodo na ogroženih terenih mobilizirale vse razpoložljive sile za kar najbolj učinkovito pomoč posameznikom in urejanju svojih krajev.

Ponovne ocene škode v vseh štirih pomurskih občinah potrjujejo podatek o škodi, ki znaša več milijard dinarjev. Ob tem podatku ni moč mimo dejstva, da niti ena izmed štirih občin v Pomurju ne more sanirati škode brez pomoči širše družbene skupnosti. Edina razpoložljiva sredstva tako že skope proračunske rezerve so bila potrošena že ob letošnjih spomladanskih poplavah. Očitno še tako požrtvovalne oblike samopomoči ne bodo zadoščale niti za ublažitev škode, zakaj večina prebivalcev te gosto naseljene pokrajine se preživlja s kmetijstvom, ki ga je velika povodenj najbolj prizadela.

Spričo velikanske škode prejšnjih in zadnje poplave izstopa v Pomurju z vso ostrino regulacija Mure in hudournih potokov, saj je samo ta poplava povzročila večjo škodo, kot bi znašali vsi stroški regulacije. S tem ne bi zaščitili pred poplavami samo krajev in zemljišč na več tisoč hektarih poplavnih območij, ampak bi iz sedanjih slabših zemljišč dobili zelo dobro zemljo.

Posledice poplav v Pomurju bodo, po oceni strokovnjakov, občutne več let. Več tisoč hektarov obdelovalne zemlje je pokril nanos blata in kamenja, marsikje pa je gornjo plast zemlje v celoti odplavilo. Zlasti so prizadeti tudi živinorejci, ki so imeli že ob prvi košnji pičel pridelek, sedaj pa je na več tisoč hektarih travnikov pridelek povsem uničen. Marsikje bodo morali zato nedopitano živino prej prodati, kar ne bo ostalo brez posledic za širše gospodarstvo.

B. B.

V BiH eno železniško podjetje

S tem bi rešili štiri nerentabilna podjetja

SARAJEVO, 6. avg. (Tanjug). Republiški odbor sindikata železničarjev je v sodelovanju s pristojnimi organi in železnico pripravil predlog tez za reorganizacijo železniških podjetij v Bosni in Hercegovini. Da bi učinkoviteje uresničili zakon o organizaciji jugoslovanskih železnic in določili sprejemljive tarife, teze predvidevajo ustanovitev enotnega železniškega podjetja za vso republiko.

Dosedanja organizacija poslovanja ŽTP v Bosni in Hercegovini velja za neučinkovito in nerentabilno. Šest podjetij, ne samo da nimajo enotne tarife za transportne storitve, marveč poslujejo tudi z zelo različnim učinkom. Kalkulacije kažejo, da bi morala republika, če naj bi obdržala dosedanje število železniško transportnih podjetij, dajati dotacije štirim podjetjem s primanjkljajem nad 8 milijard letno. Hkrati bi banjaluško in dobojsko podjetje spričo znatno nižjih cen, kakor jih planira ZIS, imeli približno 10 milijard presežka. Takšno stanje je omajalo možnost nadaljnjega samostojnega obstoja vseh železniško transportnih podjetij v teh republikah. Zato republiški odbor sindikata železničarjev v tezah ugotavlja, da je integracija edino pravilna odločitev.

Posvet o posledicah reforme

MARIBOR, 6. avg. — Danes so se sestali predstavniki SZDL, ZK, sindikata, občinskih skupščin in mestnega sveta ter razpravljali o uveljavljanju gospodarske reforme in o cenah. Ugotovili so, da so se življenjski stroški po uveljavitvi gospodarske reforme povečali nad predvidene okvire. Glede proračunov mestnih občin so ugotovili, da so v zelo težkem položaju in da je nevarnost za zmanjšanje sredstev oziroma celo za ukinitev nekaterih kulturnih ustanov. Razprava je pokazala, da bo treba poiskati tudi v občinskih upravah in nekaterih skupnih službah notranje rezerve ter proučiti organizacijo dela in zasedbo delovnih mest. Govoreč o povečevanju osebnih dohodkov, so menili, da bo povečanje upravičeno le na podlagi večje produktivnosti in odkrivanja notranjih rezerv ter v višini zmanjšanega prispevka na osebne dohodke.

M. K.

Svet osnovne šole
DR. JOŽETA POTRČA,
Ljubljana, Domžalska 1
razpisuje mesto
VZGOJITELJICE
za predšolsko varstvo.
Pogoj: srednja vzgojiteljska šola. 6942

PRODAMO
avtomobilski motor za »zastavo B-615«
nov. Ogled pri podjetju
»Monter«, Ljubljana
Celovška 180/b.
Prednost imajo državna podjetja in ustanove, kolikor pa ni teh interesentov, tudi zasebniki. 6920

Razpisna komisija za razpis mesta ravnatelja na
OSNOVNI ŠOLI SEŽANA
razpisuje delovno mesto
RAVNATELJA
POGOJ: profesor ali predmetni učitelj ali učitelj z 10-letno prakso.
Razpis velja do 20. avgusta 1965.
Prijave pošljite razpisni komisiji na osnovni šoli Sežana. 6954

Pisma bralcev

Še o tem, kako naj plačujemo električno

PRIPIS UREDNIŠTVA

Na elektrogospodarstvo je bilo naslovljenih že več pisem s podobno vsebino. Doslej na ta pisma še ni bilo odgovora. Uredništvo prosti pristojne, naj na objavljena pisma javno odgovore in povedo svoje stališče.

Nekaj bralcev je že povedalo tehtne pomisleke o dosedanjih zamotanih računih za porabo električne energije. Edino pravilno bi bilo, da bi plačevali dejansko porabo toka, pač z vsemi vkalkuliranimi stroški — toda s enotno ceno za porabljeno enoto toka, t. j. brez številnin, prostornin, vzdrževalnin ipd.

Do kakih absurov pride v sedanjem sistemu zaračunavanje toka, se vidi v temle primeru:

Iz leta v leto ima več ljudi svoje počitniške hišice — weekende — ob morju, v planinah, ob rekah in na deželi. Kot civilizirani ljudje seveda najprej pomislijo na napeljavo elektrike v svojo skromno hišico. Kako drago je to, ve marsikdo. A vendar, zaradi luči, kuhanja in drugih naprav, ki trošijo tok, potrpimo in plačamo. V tem hipu pa že izgubimo lastništvo do vse napeljave (drogovi in žice), ki smo jo drago plačali. Ves vod, včasih kar precej dolg, od priključka do naše hišice takorekoč darujemo elektropodjetju. Toda to še ni dovolj. Plačevati moramo kar polnih enajst mesecev kazen v obliki številnin, vzdrževalnin in podobno — pa četudi ne porabimo prav nič toka. In tako se zgodi, da je strošek za električno v tistem mesecu, ko smo na dopustu v hišici in tok dejansko trošimo, manjši kot v vseh drugih mesecih skupaj, ko stikala sploh nismo zavrteli.

Torej, plačujmo električni tok po porabi, ne pa tako zapleteno kot doslej. Tudi tu so skrite rezerve — ali jih elektrarniški birokrati ne vidijo?

IVAN JENKO,
Kranj, Kidričeva 34

Premislite in odgovorite

S pismom »Povišanje cene za električno energijo« (30. pr. m.), posebno pa s pismom »Plačajmo, kar porabimo« (4. t. m.) se popolnoma strinjam.

Zaračunavanje gospodinjskega toka po tarifi, v kateri bi bile obsežene vse dajatve, tako da ne bi bilo pavšala in drugih pristojbin, bi bilo ne samo enostavneje, temveč, in to je važnejše, tudi pravičneje. Vsako gospodinjstvo bi plačalo tok po enaki ceni, medtem ko pavšal to onemogoča, tok za manjšega uporabnika je vedno dražji kot za večjega. Že doslej je bil pavšal krivičen, s povišanjem pa bi bil mali uporabnik še bolj prizadet.

Napravimo obračun za dve gospodinjstvi, vsako z dvosobnim stanovanjem. Prvo in drugo bi po novem predlogu plačalo mesečni pavšal 400 + 200 + 200 + pristojbina 100, torej skupaj 900 din.

Prva družina je dobro situirana; ker ima večje dohodke, je svoje gospodinjstvo modernizirala: električni štedilnik, bojler, kopalnica, hladilnik, pralnik itd.; tako bo porabila mesečno okrog 300 kWh po 16 din je 4800 din.

Druga družina ima majhne dohodke, zato si električnih aparatov ni mogla privoščiti; razen razsvetljave ima samo še likalnik, porabila pa bo v letnem času mesečno največ do 10 kWh po 16 din je 160 din.

Prva, premožnejša družina, bi plačala za 300 kWh 4800 din + pavšal 900 din je 5.700 din, t. j. 19 din za kWh; druga, ubožnejša, pa bi morala plačati za 10 kWh 160 din + pavšal 900 din je 1.060 din, t. j. 106 din za kWh.

To naj premislijo tisti, ki odobravajo nove cene!

FR. NAHTIGAL
Ljubljana, Grabljevičeva 14

Skupščina dviga roke

Skupščina dviga roke ob problemu kruha, je izjavil upravnik piranske pekarne! Zadeva je namreč ta, da preskrbe s kruhom v najbolj turistični občini Slovenije šepa; in ker je upravnik povedal odbornikom občinske skupščine Piran, kakšne težave ima, so odborniki, kakor je rekel, sprejeli njegovo izjavo kot višjo silo; rekli so, kaj moremo, če peki pečejo kruh iz pokvarjene moke, če imajo težave s prevozi, če jim ne pošljejo kvasa, kakor so naročili . . .

Kot predsednik krajevnega odbora SZDL Portorož sem javil občinskemu odboru SZDL Piran, da je nastalo nezadovoljstvo v Portorožu, in to med domačini in med gosti, ker ni kruha, ker ni izbire, kadar je, in da je bil kruh dne 26. 7. in 27. 7. pečen iz pokvarjene moke. Sekretar občinskega komiteja je o tem obvestilu izjavil, da je obveščen, da je vse v redu — če imamo kako pripombo o prodaji kruha in drugi preskrbi, naj damo pismeno obvestilo. Po tej izjavi je SZDL Portorož pisala občinskemu odboru SZDL Piran, kako je s prodajo kruha in mleka. Krajevni odbor SZDL ima namen, da skliče o tem problemu javno tribuno, vendar pa meni, da je bolje, da se o njem prej pogovorimo.

Tedaj je o tem problemu razpravljala občinska skupščina, to je o cenah in preskrbi. Na skupščini je poročal upravnik pekarne. Povedal je tudi, kakor je rekel, da je dobil pokvarjeno moko iz mlina v Ajdovščini in da ni kriv, če je bil kruh pokvarjen (najdražji je po 260 din-). Občinska skupščina se je strinjala z njegovim poročilom.

Dne 3. 8. 1965 mi je upravnik pekarne rekel, da bo prišel na javno tribuno v Portorož, vendar pa naj vem, da je zadeva taka, da se ne da nič popraviti. Ne bi pisal o tem, vendar je bil dne 31. 7. črn kruh spet pokvarjen in pokvarjen je bil 4. 8., počitniški domovi pa ga niso dobili. V nedeljo, 1. 8. 1965, je klical upravnik samopostrežne trgovine v Portorožu ne vem kolikokrat, da bi mu pripeljali kruh — iz pekarne so odgovarjali, da je kruh že na poti, ljudje pa so čakali.

Za izvedbo nove gospodarske reforme je treba, da so na vseh mestih ljudje, ki vedo, kaj se dogaja na terenu; če občinski odborniki mislijo, da se lahko spregleda ena napaka, naj vedo, da bo treba spregledati tudi drugo napako. Sprašujem se tudi, kako je to, da dvajset let po osvoboditvi ni mogoče z novo moderno pekarno oskrbeti občanov s kruhom! (Druge pekarne so bile ukinjene, češ da bo ena zadostovala za vse potrošnike.)

Zakaj se ne bi mogla pekarna povezati s pekarno v Kopru ali kjerkoli, če kljub vsemu ne more zadovoljiti potrošnikov?

Zakaj se peče kruh iz pokvarjene moke — ali samo zato, da se peče?

Odbornikom piranske občinske skupščine pa tole vprašanje: ali smo spet v času, ko je bivši podpredsednik občine in sedanji upravnik pekarne prepovedal inšpektorjem (tržnemu in sanitarnemu), da v sezoni ne smejo prijaviti nobenega upravnika, ker bi tako izgubili človeka?

In za zaključek: Prehod pekarne v novo gospodarsko razdobje, ko je prodala svoje zaloge (ali zaloge mlina Ajdovščina) pokvarjene moke, je po mnenju mnogih neke vrste špekulacija, ki kliče po tem, da je treba krivce kaznovati in jih poslati na tako delo, ki bi jim odgovarjalo. Politični funkcionarji, ki bi morali budno slediti razpravam občanov, a tega ne znajo, pa naj sami javno povedo, kako naj se izvede gospodarska reforma — menda ne tako, da ščitijo take, ki prodajajo pokvarjen kruh?

MILAN CIRK,
Portorož 170

Varčevanje?

V nedeljo, 1. t. m. dopoldne sem na glavni pošti hotel oddati priporočeno pošiljko. Toda pošta je bila zaprta, pač pa so številni interesenti lahko v 3 jezikih prečitali: »Nočna in nedeljska PTT služba na pošti Ljubljana 6 Center, Cigaletova ulica«.

V Cigaletovi ulici — vse zaprto, nikjer vidnega znaka o pošti. Pošta pred kolodvorom tudi zaprta. K sreči mi je neka tovarišica na Cigaletovi ulici povedala, da je vhod v pošto Center s strani, ki gleda na Trdinovo ulico. Tako sem vse opravil.

Na pošti je bilo tudi nekaj inozemcev. Le kako so našli to novo, skrito pošto, mi je bila prava uganka. Tu sta me vprašala dva Danca, kje naj menjata valuto, ker da je KOMPAS zaprt. Poslal sem ju iskat srečo na železniško postajo.

Pred kratkim je z Levstikovega trga izginila pošta; tako nam je ostala na razpolago glavna pošta, čeprav je bila — kot vedo povedati stari ljudje — že za Franca Jožefa I. pošta v neposredni bližini Levstikovega trga (na Starem trgu).

Kaj je vse to zaradi »vzornega« varčevanja?

VLAD. BELTRAM,
Ljubljana,
Zvezdarska ulica 4

Saj je vendar iz Srednje vasi!

Čitam o pretiranih cenah. Kaj menite o ceni surovega masla? Včeraj sem plačal v samopostrežni trgovini v Stari Fužini (Bohinj) 675 din za 1/4 kg. Na mojo pripombo, da je drago, je prodajalka odgovorila: »Saj je vendar iz kmetijske zadruge v Srednji vasi!« Verjetno je s tem mislila na kvaliteto. Sele naslednji dan sem pri zajtrku ugotovil, da je bila kvaliteta drugorazredna. Maslo bi vrnil, vendar je počitniški dom, kjer sem na oddihu, kakih 10 km od samopostrežne trgovine.

SREČKO OGRIZELA
»Murka«, Bohinj-Ukanc

Špekulanti tudi v Kopru

V Delu z dne 4. avgusta sem prebral članek »Špekulanti v Splitu«.

Po Kopru se sliši, da je bilo tudi pri nas precej gostilničarjev, ki so prav tako nakupili velike količine cigaret za »poznejšo, boljšo« prodajo. Menda so tudi slaščičarji nakupili veliko sladkorja za slaščice, ki bodo prodane po novih cenah. Morda pa se je še kdo domislil česa podobnega?

Ne bi bilo težko ugotoviti, če so te govorice resnične. Če so, bi rad vedel tudi za imena. Potem bomo tudi navadni državljani, ki že zaradi načel (ali zaradi pomanjkanja denarja) ne sodelujemo pri takih »akcijah« niti za svoje lastno gospodinjstvo, laže prenašali tegobe, ki jih prinašajo ukrepi reforme. Razumeli pa bomo tudi, kako morejo nekateri že po nekaj letih »dela« v Kopru zidati hiše, ki so prave palače, in kupovati avtomobile po štiri milijone in več.

Ing. TONE JARE,
Koper, Jenkova 2

TEKSTILINDUS KRANJ
od 1. do 10. VIII na GORENJSKEM SEJMU

PETER MOZOLEC **TOLAŽBA**

Ilustriral MARJAN BREGAR

Prvi asfalt pri Podtaboru

Če bo vse po sreči, bo gorenjska magistrala dograjena januarja

V torkovi številki »Dela« z dne 3. t. m. je naš bralec Ferdinand Kokalj v rubriki »Pisma bralcev« želel, naj poročamo o gradnji nove gorenjske magistrale, ki poteka od vasi Podtabor blizu Naklega do Podvina.

Na trasi nove gorenjske magistrale je že od pomladi močno razgibano, saj je to najpomembnejša cesta, ki jo letos gradimo v naši republiki. Cesto gradijo tri velika slovenska podjetja, in sicer »Gradiš«, »Slovenijaceste« in mariborska »Metalna«. Nova cesta se prične blizu vasi Podtabor nad Naklom in se tam odcepi od avtomobilske ceste Naklo—Ljubelj, ki je bila dograjena lani. Ta del ceste poteka najprej skozi goste smrekove gozdove, nato prečka grapo Lešnico in se pri ljubeljski grapi približa idilični gorenjski vasi Ljubno. Pri ljubenski grapi »izgine« cesta v približno 232 metrov dolgem predoru, nato pa se iz predora cesta podaljša čez mogočen viadukt nad grapo Peračico. Od grape Peračice se cesta v zelo blagem loku spusti do znanega klanca blizu Podvina, kjer se priključi na staro gorenjsko cesto. Tako se nova trasa ogne vsem vijugam in klancem na stari cesti. Prvi del ceste, od Podvina do ljubenske grape, gradi podjetje »Gradiš«, od ljubenske grape do Podvina pa »Slovenijaceste«. »Gradiš« je vrh tega zgradil tudi tri večje mostove oziroma viadukte, in sicer čez grapo Lešnico, čez ljubensko grapo in čez Peračico, medtem ko je gradnjo tunela prevzelo podjetje »Slovenijaceste«. Metalna pa je izdelala železno konstrukcijo za vse naštete mostove oziroma viadukte. Skupno bo nova magistrala dolga približno 6 km in bo zelo atraktivna. Naj samo omenimo, da bo viadukt čez Peračico dolg 367 metrov, najvišji steber pa je visok 71 m, torej kakih 10 m več kot stari ljubljanski nebotičnik! Cesta bo močno privlačna tudi v turističnem smislu: ko se pripelješ iz predora, se na gorenjski strani odpre čudovit pogled na vrhove Julijcev in na Triglav.

Spomladi je graditeljem gorenjske magistrale precej nagajalo deževje, graditelji predora so imeli obilo preglavic s plazovitim terenom in ilovico. Zdaj pa so glavna dela že končana ali pa se bližajo koncu. Tako so delavci podjetja »Slovenijaceste« pri Podtaboru že začeli prekrivati prve metre nove magistrale z asfaltno oblogo. Tudi stebri za vse tri mostove so že dograjeni. Na ljubenski grapi je že montirana jeklena mostovna konstrukcija in pripravljeni opaži za betonsko ploščo. Prav tako že sestavljajo jekleno konstrukcijo za most pri Lešnici. Največ dela bo vsekakor z največjim objektom, z viaduktom čez Peračico.

Po planu naj bi bila nova magistrala dograjena do januarja 1966. V glavnem bo cesta do jeseni usposobljena za promet, problem bo le z viaduktom čez Peračico. Kolikor letošnja zima ne bo prehuda, bo možno tudi v decembru in januarju na viaduktu čez Peračico položiti betonsko ploščo. Upajmo, da bo vreme graditeljem naklonjeno, tako da se bodo potniki že pozimi lahko spustili proti Gorenjski po novi, moderni avtomobilski cesti.

IGOR PREŠERN

Turizem brez administracije

V Gornji Savinjski dolini je gostinstvo obšlo velike investicije

Drage investicije v hotele in druge turistične objekte bodo najbrž še dolgo časa povzročale hude preglavice gostinskim delavcem, ki se iz dneva v dan šibijo pod težo visokih anuitet. V Gornji Savinjski dolini takih preglavic nimajo; vzrok je preprost: niso imeli denarja, da bi gradili hotele. Imajo pa čudovito naravno okolje, ki lahko privabi marsikaterega turista in kar je še bolj važno — v turizmu vidijo edino panogo, ki lahko razen gozdarstva pospeši gospodarski razvoj tega območja. In turizem je pri njih krenil z odločnimi koraki naprej.

Mozirska občina, ki obsega skoraj vse območje Gornje Savinjske doline, je bila ena izmed tistih, ki je zelo hitro doumela velik pomen zasebnega sektorja v turizmu. Zasebnikom že več let omogoča najemanje kreditov za urejanje zasebnih turističnih sob, zasebnim gostilničarjem pa je omogočila, da so si primerno uredili svoje lokale. Uspeh ni izostal. Leta 1962 so imeli samo 588 turističnih postelj, lani pa že 1164. Od teh je več kot polovica postelj pri zasebnikih. Gostinstvo je razen redkih izjem skoraj vse v zasebnih rokah, saj imajo v občini kar 30 zasebnih gostiln. Mnogi kmetje pa ne nudijo svojim gostom samo prenočišča, ampak tudi hrano.

Obiskali smo Plesnikovo gostišče v Logarski dolini. Plesnik nam je pripovedoval, da je v zadnjih treh letih investiral 4,5 milijona dinarjev. Zdaj ima lepo urejeno gostinsko sobo in kuhinjo, razen tega pa ima še dvajset postelj za goste. Ko smo se pogovarjali o njegovih nadaljnjih načrtih, nam je dejal: »Pohištvo, ki ga imam zdaj v sobah, je sicer novejše, vendar pa prav zaradi tega ne sodi v to okolje. Nabaviti bi moral nekaj bolj pristnega, domačega, da bi imel gost res občutek, da je v planinskem svetu. Ampak zdaj nimam dovolj denarja za vse to. Najprej moram poplačati dolgove in do konca urediti hišo, potem pa bom mislil spet na nove stvari.«

Povedati je treba, da je Plesniku močno pomagala občinska skupščina. Omogočila mu je najemanje kreditov, razen tega pa skušajo v Mozirju na splošno čimbolj podpreti razvoj zasebnega sektorja z ustrezno davčno politiko.

Pri Kneblu v Gornjem gradu smo zvedeli, da mora plačati vsega le 80 dinarjev od gosta za eno noč, medtem ko plača gost dnevni penzion 1800 dinarjev. Knebel sicer nima gostišča, ker se ukvarja pretežno s kmetijstvom. Pač pa ima v svoji hiši dvajset postelj za goste, ki jim gospodinja pripravlja vsak dan tudi hrano. Turiste sprejemajo v glavnem le poleti. Kmet ima od tega dvojno korist: dodaten zaslužek z oddajanjem sob in možnost prodaje svojih pridelkov, ki jih v obliki pripravljene hrane servira gostom. Občina pa nima koristi samo od minimalnega davka, ampak predvsem zaradi povečanega prometa, ki ga ustvarijo gostje s svojo prisotnostjo.

Na podobno obliko turizma kot pri Kneblu smo naleteli tudi pri Ježu v Lučah. Tudi ta kmet ima kakih dvajset postelj, okusno, v toplem domačem stilu opremljeno dnevno sobo in menda tudi domačo hrano, ki jo nudi gostom.

Takih primerov bi lahko navajali še precej, kajti na tej osnovi se je razvil skoraj ves turizem Gornje Savinjske doline, kolikor ga sploh ima. Najbrž si je prav zato pridobilo to območje sloves najcenejšega turističnega območja v Sloveniji.

Kot smo povedali že v uvodu, se v mozirski občini niso odločili za podporo zasebnemu sektorju turizma zgolj zato, ker jim to omogočajo sedanji predpisi (predvsem v letošnjem letu sprejeti republiški zakon o zasebnem gostinstvu), ampak tudi zato, ker, kot vse kaže, niso imeli druge izbire. Ugotovili so, da imajo vse naravne pogoje za turistični razvoj, da lahko turizem močno dvigne življenjski standard prebivalstva, da pa za to nimajo denarja. Mnogi turistični delavci so se v drugih predelih naše države ustavili prav pred pomanjkanjem sredstev, v mozirski občini pa se niso. Ob močni podpori in celo aktivnem sodelovanju občine so izkoristili vse možnosti za najem kreditov, ki jih je banka namenila za ureditev zasebnih turističnih sob. Investicija za eno turistično posteljo pri zasebniku pa je precej cenejša kot investicija za posteljo v hotelu. Razen tega prispeva zasebnik pri investiranju tudi veliko lastnega dela in materiala, ki ga je treba pri gradnji hotela drago plačati. Turistične delavce v Gornji Savinjski dolini danes ne boli glava, kje bodo vzeli denar za odplačevanje anuitet. In kljub temu jim raste turistični promet iz leta v leto. Lani so imeli samo v gostiščih družbenega sektorja 314 milijonov dinarjev dohodka. Pri tem pa seveda ni evidentiran dohodek, ustvarjen s povečanim prometom v trgovinah in pri zasebnikih. Najbrž ne bi bilo napak, či bi zdaj, ko imamo zvezni in republiški zakon o zasebnem gostinstvu, aktivirali zasebni sektor tudi drugod, kjer so možnosti za turistični razvoj.

NIKO ISAJEVIČ

Avtomobilske gume iz uvoza

Na zasedanju zveznega zbora zvezne skupščine 23. julija je zvezni sekretar za promet Milijan Neoričić odgovarjal na vprašanje poslanca Čeda Kapora o preskrbi prometa z reprodukcijskim materialom iz uvoza. V svojem odgovoru je dejal, da so težave z reprodukcijskim materialom v cestnem in železniškem prometu. Do pomanjkanja avtomobilskih gum je prišlo zaradi tega, ker se je zakasnil uvoz surovin. Milijan Neoričić je tudi povedal, da je zagotovljen uvoz 41.000 kompletov avtomobilskih gum. Del celotne letošnje potrebe 160 tisoč kompletov bomo krili iz domače proizvodnje in uvoza. Za uvoz gum s klirinškega področja pa so pogoji ugodni. Po najnovejših informacijah iz zveznih organov so zagotovljena tudi sredstva za uvoz reprodukcijskega materiala za železnice. Zaradi pomanjkanja rezervnih delov so morali izključiti večje število dieselsko električnih lokomotiv in ukiniti več vlakov.

PLESNIKOVA GOSTILNA V LOGARSKI DOLINI — Za goste imajo na voljo dvajset postelj, pripravljajo pa jim okusno domačo hrano. Lastnik pa je moral vložiti precej sredstev in veliko truda, da mu je uspelo napraviti tako prijetno gostišče. Brez izdatne podpore občine seveda tudi ne bi šlo tako lahko... Foto: Isajević

Kozerija

Beležnica

Janez Dvoličnik in njegova beležnica sta neločljiva. Brez te zajetne v mehko temnosivo usnje vezane spremljevalke ne stopi iz pisarne. Se zlasti pa ne na posvetovanja in sestanke izven podjetja. Na njih beleži vanjo vsako besedo govornikov. Posebno je vnet za izvajanja predsedujočih, ki jim navadno — če se le da — sedi ravno nasproti. V svojih diskusijah vneto podpira njihova načelna izvajanja in kima konkretnim ugotovitvam.

Tista njegova beležnica! Vedno je vzbujala v meni vtis nekakšne simboličnosti. Razmišljal sem in razmišljal o njej. Glej, sem se prepričeval, s takšnimi beležnicami bi morali hoditi vsi na sestanke. Kar bi vanje napisali, bi bilo trajnejše, kakor je tisto, kar zabeležijo na drobne papirje, ki jih potem odvržejo, ne da bi njihovo vsebino globlje proučili. Moram ogovoriti možakarja! Gotovo ima za vsako leto podobno beležnico. Iz njih bi se dalo proučevati ves naš povojni razvoj, njegove težave in vzpon. S svojo konkretno problematiko pa bi bile primerne tudi kot gradivo za lokalno kroniko. Moram pokukati v tiste skrbno napisane strani!

Na naslednjem sestanku sem sedel nasproti predsedujočega. Tovariš Dvoličnik je — kakor sem računal — prisedel k mizi. Zapletla sva se v razgovor. In kmalu je postala predmet — beležnica! Jaz sem cikal na njeno vsebino, on pa se je zadrževal na lepoti njene umirjene barve in vezave. Končno mi jo je izročil v roke, češ naj pogledam, kako mehko in obenem trdno je vezana. Ko sem si jo ogledal od zunaj, sem z avtorjevim dovoljenjem začel tudi listati po njej.

»Glejte, datume,« me je opozoril lastnik. »Vsak datum — sestanek. To so jasni dokazi moje družbene aktivnosti ob pomembnih nalogah v podjetju. Zame bi moral imeti dan včasih po 25 ur.«

Prikimal sem mu ter začel »pobližje« spremljati datume in tisto, kar je bilo pod njimi. In bilo je mnogo stvari, ki so mi »predočile« velik del družbeno-politične aktivnosti v občini. Prisluhnite nekaterim stavkom, ki sem jih iztrgal iz celote:

2. aprila: sestanek na občini — Zamrznjenje cen naj pripomore k ustalitvi razmer na trgu, ki so bile v zadnjem obdobju zelo labilne. Treba je to razumeti kot nujnost, ki pa ne sme vplivati na zmanjševanje in oženje proizvodnje.

7. aprila: sestanek upravnega odbora podjetja — Kar se nam ne izplača, izločimo iz proizvodnje. Imamo možnost večje proizvodnje tistih izdelkov, ki so konjunkturni in nam kjub zamrznjenju prinašajo dobiček.

18. aprila: sestanek na občini — Zamrznjenje cen moramo gledati kot prehoden ukrep, ki pa je nujen za kvalitetne spremembe v našem gospodarstvu. Težili bomo k sproščanju tržnih zakonitosti.

24. aprila: seja strokovnega kolegija v podjetju — Zamrznjenje cen bo začasno. Možnost imamo proizvajati za skladišče. Prehodno obdobje bomo nekako prebrodili, nakar bomo zaslužili več — kot če bi normalno prodajali. Cene bodo nedvomno poskočile.

5. maja: sestanek direktorjev in predstavnikov samoupravnih organov s poslanci — Odločno se je treba boriti proti pritisku nekaterih podjetij, ki skušajo z novimi etiketami na starih proizvodih izsiljevati nove cene, češ da gre za nove izdelke.

18. maja: sestanek upravnega odbora podjetja — Cene nekaterim proizvodom lahko povišamo, če jim zagotovimo novo embalažo z novimi etiketami. Predlog sprejet.

2. junija: sestanek političnega aktiva v občini — Pripravljamo gospodarsko reformo — Tržišče bo dobilo večjo vlogo. Pričakovati je višjo raven cen nekaterih proizvodov. Osebni dohodki naj naraščajo v skladu s produktivnostjo dela.

10. junija: sestanek kolegija podjetja — Kaj nam lahko prinese reforma? Treba je spremljati vsa prizadevanja skupščine in smer razprav. Bomo videli, kaj se bo dalo storiti.

23. junija: sestanek pri načelniku za gospodarstvo — Kar je do sedaj znanega o bližnji reformi, je za gospodarstvo občine spodbudno. Vse sile pa bo treba posvetiti intenziviranju proizvodnje in večanju produktivnosti.

14. julija: sestanek s sindikati — Ne odpuščati proizvajalcev brez temeljitih analiz. Iskati rezerve v več izmenah itd.

23. julija: sestanek kolegija podjetja — Danes zaseda zvezna skupščina. Moramo biti pripravljeni na zaključek zasedanja. Važni so prvi koraki v reformi. Kar pridobiš v začetku, je tvoje.

S tem so se popisane stvari v beležnici zaključile. Zaprl sem jo in prisluhnil njenemu lastniku, ki je prav tedaj sodeloval v razpravi. Poudarjal je, da smo pri formiranju novih cen zgubili stvari iz rok, da naraščajo nad predvidevanji in da bo treba odločno ukrepati. Potem je sedel in svojo razpravo skrbno zabeležil v beležnico — na novo mehko belo stran.

»Res ste marljivi«, mi je moral priznati, ko je zaključil s pisanjem. »Beležnica vam je nedvomno dober pripomoček v družbeno-političnem delu«.

»Da, brez tega ne gre.«

»Pa se kaj pogosto vračate na stvari, ki jih slišite na sestankih«, sem bil nekoliko vsiljiv.

»Kje pa, kdo ima čas za to. Kar je napisano, je preteklost. Jaz gledam v prihodnost.«

Tako sva zaključila najin razgovor.

LOJZE KANTE

Mnenja in kritika

Čas je, da postanemo dosledni

Nekaj misli ob uresničevanju gospodarske reforme

Vse kaže, da je bila naša gospodarska reforma uzakonjena pet minut pred dvanajsto uro. Zakaj, če bi nas razen elementarnih nezgod kar naprej obremenjevale še razne gospodarsko neutemeljene investicije in pa izgube slabo vodenih podjetij, ki smo jih morali občani kriti z regresi ter bi zraven kar v nedogled iz družbenih sredstev krili tudi gospodarski kriminal, bi morali prej ali slej doživeti ne samo gospodarski polom, ampak tudi moralno in politično katastrofo.

Kadar je v prejšnjih dobah kako podjetje postalo zaradi megalomanije lastnika insolventno, je moralo napovedati konkurz in je prišlo, kot so takrat rekli ljudje, »na bobenc«. Upravitelji tako imenovane konkurzne mase so najprej ugotovili poslovne izgube, nato pa so iskali načine za sanacijo. Dokler so obstajale še tako imenovane zadruge z neomejeno zavezo, ki so bile pozneje prepovedane, so morali vso škodo prevzeti nase upniki in dolžniki, neglede na to, kakšen je bil njihov delež pri zadrugi in ali so bili za polom kaj sokrivi ali ne. Starejši generaciji Ljubljančanov je še dobro v spominu finančni polom neke posojilnice, pri katerem je splošno znani gostilničar Čad, ki je imel gostilno pod Rožnikom, izgubil vse, ker si je nekoč sposodil pri tej posojilnici nekaj tisoč goldinarjev.

Tudi socialistična država je v neki meri taka zadruga z neomejeno zavezo. Če gre po žlu, morajo kriti vsi kreditno sposobni državljani te izgube, zato pa imajo pravico in dolžnost, da so pri gospodarjenju vedno budno na straži in da vedno še pravočasno povzdignejo svoj glas in protest, brž ko opazijo, da nekaj ne poteka v redu. Pri nas pa so postali ljudje zadnje čase preveč lagodni, da bi kaj ukrenili, češ, to mene ne briga, ne bom se izpostavljal v javnosti. Pri vsakem oderuškem navijanju cen so samo zmajevali z rameni, potem pa zabavljali na veliko, vale krivdo na ta ali oni forum, v katerem so sami sedeli kot funkcionarji.

Iz besed podpredsednika zveznega izvršnega sveta smo zvedeli, da ima naše gospodarstvo približno bilijon dinarjev nepokritih izgub ali tisoč milijard. Nekaj sto milijard gre na račun potresne katastrofe v Skopju in pa poplav v Vojvodini, na Hrvatskem in v Sloveniji, ostale milijarde pa se nanašajo na dosedanje nesmotrno gospodarjenje, ki nam je izčrpalo vse rezervne fonde.

Da krijejo vsi državljani v socialistično urejeni državi vse izgube, ki so nastale spričo višje sile, je samo ob sebi umevno, ne glede na to, ali je to komu prav ali ne. Manj umevno pa je, da krijejo tudi izgube, ki so nastale zaradi slabega gospodarstva posameznih gospodarskih enot v tej ali oni republiki in občini. Pri nas pa ni kapitalistov, ki bi lahko to plačali iz svojih sredstev in tudi po toči zvoniti je brez koristi.

Nujno je torej, da morajo plačati te izgube vsi kreditno sposobni državljani, ki jih je v naši državi približno 9,5 milijona.

Naše statistike nam povedo, da imamo v Jugoslaviji danes okoli 19 milijonov duš, od katerih je polovica aktivnih, t. j. takih, ki delajo in ustvarjajo presežno vrednost, druga polovica pa vzdrževanih, to je otrok, invalidov, nezaposlenih, onemoglih, starčkov oziroma upokojencev.

Če razdelimo naše izgube na vse aktivne državljane enako, pride na vsakega 105.263 dinarjev.

Najhitrejša in najbolj enostavna sanacija našega gospodarstva bi bila ta, da bi vsak izmed 9,5 milijona aktivnih državljanov plačal državi ta znesek na mah ali pa v 12 mesečnih obrokih po 8.755 din. Seveda bi morali biti vsi prepričani, da bo poslej naše gospodarstvo zares vodeno tako, kot zahtevata dva poglavitna principa: prvič, čimveč in boljše boš delal, tem več boš dobil in, drugič, kolikor zaslužiš, toliko lahko tudi porabiš.

Ta principa, ki veljata tako za državo kot celoto, pa tudi za vsakega posameznika, sta stara, kot je staro človeštvo. Zato se človek, ki malo trezno misli, ne more dovolj čuditi našim ekonomistom, ki vse to šele sedaj po 20 letih ugotavljajo in tudi objavljajo kot nekakšno novo spoznanje.

Ta način pokritja izgub pa v državnem merilu ni izvedljiv, četudi bi bil mnogim najljubši. Zakaj mi imamo tudi mednarodne obveznosti ter se take zadeve vedno rešujejo z devalvacijo valute kot plačilnega sredstva. Če smo torej razvrednotili naš dinar, moramo imeti za ta ukrep tudi neko pokritje, ki nam ga daje načrtna inflacija. Leta prizadene vse državljane brez razlike enako, seveda samo relativno, ne pa absolutno. Z inflacijo je torej nastal največji problem v tem, kako sedaj uskladiti to relativno in absolutno obremenitev državljanov, da ne bodo preveč trpeli drugi odnosi državljanov do državne skupnosti, ki imajo moralni značaj. Proučujejo torej vprašanje, kako z zvišanjem dohodkov paralizirati novo draginjo pri aktivnih in upokojenih delavcih, ter kako omiliti odvzem denarja tistim, ki so svoje prihranke zaupali bankam z vero v naš gospodarski sistem.

Ni nobenega dvoma, da je rešitev teh problemov izredno težavna naloga odgovornih činiteljev, da se bo vse to opravilo pravilno in pošteno. Zakaj od pravilne rešitve je odvisen naš bodoči jugoslovanski patriotizem.

Seveda bo moral pri tem vsak aktivni državljan utrpeti izgubo 105.263 din, tako ali drugače, da bo moral malo znižati že pridobljeni življenjski standard. Nesmiselno je torej trditi, da bo pri tem kdo izvzet, razen, če se bodo pojavili novi špekulanti, ki bodo znali tudi to ljudsko žrtev izkoristiti za svoje žepe. Le-ti pa se morajo zavedati, da bodo ljudje sedaj bolj budni, kot so bili doslej, in da utegnejo za razne goljufe in prevarante ter gospodarske kriminalce zahtevati tudi smrtno kazen, če se bodo hoteli še tudi potem okoriščati z ljudskim premoženjem in tako že čez nekaj let izzvati še drugo devalvacijo našega dinarja. Če imamo sedaj v Sloveniji vsak teden po 5 mrtvih zaradi avtomobilskih nesreč, ne bo za naš narod prav nobene škode, če bomo imeli še po enega justificiranca.

Po logiki pa ta naša planirana inflacija ne more trajati kar v nedogled. Naši ekonomisti nam morajo pošteno povedati, kdaj bodo odplačane vse milijarde za oškodovance po potresu in poplavljence ter vse ostale izgube in kdaj bodo nujno potrebni rezervni skladi tudi dosegli planirano višino.

Ko bo nastopil ta trenutek, se bodo morale cene naših proizvodov formirati po dejanski proizvodni ceni, povečani za davščine, ki so plačilo za uživanje civilizacije. Pri tem bosta morala nastopiti a vso nujnostjo oba že omenjena gospodarska principa, kajterima se bo sama od sebe pridružila še konkurenca, ki bo dokončno zregulirala cene na pravo mero.

Formirati te cene v primerjavi s cenami v inozemstvu je tudi nesmisel, ki ne more imeti na domačem trgu nobene koristi. Vsak narod si proizvaja svoje potrošne dobrine tako, kot zna in more. Saj tudi dohodke dober gospodar bolje izkoristi za svojo družino kot slab gospodar in tudi pridelovanje žita bo v žitorodnih krajih vedno cenejše, kot kje na kraških tleh, kot bo tudi pitna voda v Beogradu vedno za nekaj deset dinarjev po kubiku dražja, kot npr. v Ljubljani.

Vsi želimo in upamo, da bo naše gospodarstvo po tej veliki sanaciji funkcioniralo pravilno. Vendar pa tega ne bomo dosegli, če se ne bomo zavedali, da je samoupravljanje prazna beseda, če ljudje nimajo dovolj znanja in moralne vzgoje. Za naše splošno in strokovno šolstvo je treba več žrtvovati kot doslej, zakaj nove investicije v industrijo imajo samo takrat svoj smisel, če industrija razpolaga z dobro izšolanim kadrom, ki ne ustvarja presežne vrednosti z garanjem, ampak z visoko produktivnostjo, in ki z vsakim kilogramom materiala prodaja tudi svoje znanje, svojo veščino in svojo fantazijo. V Sloveniji pa danes nepismenost raste in je tudi število otrok, ki so dokončali osemletko, v nekaterih naših občinah v odstotkih tako nizko, da postaja že zaskrbljujoče. Iz šolarjev, ki niso dokončali niti osemletke in znajo komaj kaj brati, pa ne bomo dobili več visokokvalificiranih delavcev, ampak bomo dobili iz njih samo proletariat, ki ga bomo morali izvažati kot nekvalificirano delovno silo v druge razvitejše države.

Prav tako bo treba revidirati tudi naš kazenski zakonik, da ne bo gospodarske kriminalce obravnaval samo z rokavicami, ampak jih bo pošiljal ta trdo družbeno koristno delo za mnogo let, v skrajnem primeru pa tudi pred puške.

Če bodo naši ljudje prepričani o tem, da bo odslej naprej naše gospodarstvo vodeno tako, kot zahtevata omenjena dva principa in o čemer so sanjali naši idealisti, ki so svoja življenja položili domovini na oltar v osvobodilnem boju, potem se bodo ljudje laže sprijaznili s to veliko kolektivno žrtvijo, ki pa mora biti res zadnja, če nas ne bodo prizadele nove elementarne nesreče.

Za bralce DELA bi bilo zelo zaželeno, če bi tudi naši ekonomisti spregovorili o tem najbolj aktualnem vprašanju kako bolj strokovno besedo, da jo bodo ljudje tudi razumeli in dá ne bodo dajali samo izjav v oblikah, ki so nam poznane iz grške zgodovine slavnih preroških Delf.

INŽ. LEO KNEZ

Serafim na makarski rivieri

Zasebnik Marko — direktor in natakar

Ob velikanskem ražnju, kjer vsi »love« barvo – Sardine na pesku

MAKARSKA, konec julija — Ko sem stopil na tla te komune, se mi je najprej utrgal osupel vzklik: — Ja, koliko sveta pa se je zbralo tukaj? Uradni podatki pravijo: rekordno leto. Štiri in pol tisoč tujih gostov in 14.500 domačih. (Tistih, ki se nikakor ne morejo otresti principa ilegalnosti iz časa vojne.)

Vrsta pred trafiko.
Vrsta za časopise.
Vrsta v branjariji.
Vrsta v »Putniku«.
Vrsta za kislo mleko.
Vrsta zvečer pred samotno klopjo v parku.

Na obali parkirani avtomobili, katerih registracije so pomešane med seboj v kar najbolj internacionalnem duhu. Smederevska Palanka poleg Münchna, Foča med Reimsom in Amsterdamom, Bitolj zraven Bruslja, Osijek zakriva Oslo.

Kolone mater s cekarji v obeh rokah. Iz cekarjev kukajo stročice, paradižnik, konzerve, zarebrnice in kriminalni romani.

Očetje z blazinami na glavah in otroki na ramah.

Pretresljiv množični prizor pri temperaturi 35 stopinj v senci.

Mravlja se zgrinja na plaže, v upanju, da bo zavzela nekaj kvadratnih centimetrov življenjskega prostora.

Ura kaže deset. Od daleč je slovita makarska plaža podobna obali Normandije, ko so se tam izkrcali zavezniki. Kamor seže oko, povsod nepregledne kopice ležečih, nepremičnih teles. Kdor je bral knjigo ali gledal film »Najdaljši dan«, se ob tem prizoru spomni na obalo »Utah«, na vojake, ki so zarili glave v zemljo, medtem ko so nad njimi žvižgale krogle.

Ko pa človek opazuje vso reč od blizu, mu to bojišče vsiljuje nacionalne prispodobe. Podobno je velikanskemu ražnju, na katerem se ljudje pražijo, obračajo, cvro.

Vsi »love« nase barvo ko obsedeni. Glavni kuhar — sonce čedalje bolj razžarja vročino in mnogi — čevapčiči, osmojeni in oluščeni, se večidel spreminjajo v pečene oblate.

V obliki oblatov se tu gnetó, stiskajo in cmarijo vztrajno in neprenehoma. Zakaj največji problem je, kako priti do morja. Prostega zemljišča ni niti toliko, da bi človek kam postavil nogo, in tako hodijo — res da sila pazljivo — kar po hrbtih, rokah, nogah in drugih delih telesa in kopalci se tako tudi seznanijo med sabo. Poznajo se po teži.

— Spet tisti debeluhar! — se zasliši krik.

»Oblati« se bliskovito preobrnejo na trebuh, šibkejši pa vlečejo nase blazine.

Debeluhar v hlačkah tiplje po terenu in potuje k vodi. Nihče se mu ne upira. Le tu in tam odjekne prošnja:

— Samo glejte, da mi stopite na desni bok, že trije pred vami so mi šli čez levega!

Tako pomešani križem kražem, nagneteni, zapleteni, prepleteni, ponekod naloženi celo v nadstropje, se dopustniki spuščajo v razne spletkarske zadevice.

— Bolj se tiščiš nje kakor mene, — zasika neka boljša polovica.

Slabša polovica se kolne, da to ni res, in premeri razdaljo. Od nje je vendar oddaljen osem milimetrov, od sosede pa dvakrat toliko!

— Potem obrni glavo k meni, — ostro veli žena.

— To bo šlo pa malo težje, — mučeniško odvrne glavar družine, ki ima glavo zagozdeno postrani.

Tedaj se loti tega opravila žena. Kar odjekne stok: to je bila neka druga glava, ki se je zrinila med njeno brado in njegov nos.

Nekaj metrov vstran se plete živahen pomenek med telesoma, ki sta s pleči prikovani na zemljo.

— Koliko časa boste pa še jedli moj zajtrk?

— Zjutraj vendar moram kaj zaužiti.

— Ampak to vendar ni vaše!

— Nisem kriv, če ne morem premakniti leve roke.

»Žrtev« je imela vklenjeni obe roki, sendviči pa so ji ležali na prsih. Revež že četrti dan gleda, kako mu malica uhaja izpred ust iz razdalje desetih centimetrov. Polagoma, a temeljito.

Tam, kjer je malo več prostora za manevriranje, iščejo izhod v višinah. Neka družina obeduje na nadvse domiseln način. Na atekova ramena je sedla mama. Na njena — sin. Na njegova bratec. Hrana potuje do četrtega nadstropja. Od zgoraj se cedi maslo. In vsi so zadovoljni.

Neki kopalec si je pritisnil transistor na uho, da ne bi motil drugih. Potlej hoče menjati postajo. Pa, zasliši soseda:

— Hvala, mislim, da je že dovolj za danes.

— Kaj vam ni všeč glasba?

— Ne to, ampak mislim, da ste dovolj bezali po mojem ušesu!

Vrstijo se čudni in smešni prizori.

Tisti, ki se jim posreči izmotati, pohitijo v privatno restavracijo Marka Puharića, katerega geslo je: »Prosim vas, nikar me ne vprašujte, kaj imam, temveč mi povejte, kaj želite!«

Makarčani mi pripovedujejo, da ima Marko kakšen večer na voljo tudi 16 vrst rib.

Organizacija dela je pri njem sila preprosta. Delajo vsi: on, njegova žena, njegov brat, svakinja in najmlajši brat. In se nič ne branijo dela. Vsak opravlja osem poklicev. Njegova žena je blagajničarka, knjigovodkinja, kontrolorka, »plačilna«, glavna natakarica, glavna kuharica, nočna portirka, televizijsko oko restavracije...

Marko je generalni direktor, tehnični direktor, komercialni direktor, finančni direktor, upravni odbor, šef propagande, šef preskrbe, nakupovalec, šofer, natakar...

Drugi prav tako.

Hierarhije ni. V premoru nihče ne vpraša, kdo naj odnese kanto s smetmi. Odnese jo, kdor prvi utegne.

Doslej so trije dnevni obroki pri Marku stali 1500 din. In ni se mogel ubraniti abonentov.

— Kako boste pa zdaj? Po tej podražitvi? — so ga vprašali.

Marko vzame svinčnik, namrši čelo, računa. (Vidim, da ni »linearec« in da ne spada med tiste, ki samo čakajo na »skok«, da bi takoj skočili še više.)

— Ne vem. Moral bom podražiti tudi jaz, drugače mi ne kaže... Samo za koliko? Nekaj si moram izmisliti, drugače ne bo prometa!

Prikaže se gost. Okrog vratu ima še vedno zataknjeno servieto.

— Tovariš Marko, ali lahko dobim malo dodatka?

Marko skoči na noge, generalni direktor prevzame vlogo natakarja, postreže gostu in mu prinese še kozarec vina.

Gost se začudi. Pijače ni zahteval.

— To vam poklanjamo mi, zdi se, da vam je kosilo teknilo.

In že se vrne. Obleče si kar natakarski jopič in steče v poltovornjak. Nekje mora iztakniti ribe.

— Mene rešuje delo, — mi pravi Marko Katić, ki ima pavšalno gostišče »Mornar«. Tudi tu so nenavadno poenostavili zakon o delovnih odnosih.

— Če hočeš delati, boš zaslužil; če nočeš, pojdi zbogom!

Lani so delili skoraj vsak mesec po dve plači in še jim je ostalo tri milijone preseška.

Pri »Mornarju« komaj dobiš prostor.

Zvečer se je na obali teže prebiti skozi korzo kot trikilskemu zobatcu skozi mrežo.

ŽIKA ŽIVULOVIĆ-SERAFIM
(»POLITIKA«)

»LESONIT«
TOVARNA LESOVINSKIH PLOŠČ
ILIRSKA BISTRICA

razpisuje po sklepu delavskega sveta

JAVNO LICITACIJO

za prodajo vozil:

1. **FIAT 1400 BJ, letnik 1959, vozen**
zač. cena 500.000 din
2. **avtobus TAM Pionir z novovgrajenim motorjem.**
zač. cena 3,100.000 din

Licitacija bo dne 12. avgusta 1965 ob 10. uri na sedežu tovarne. 6921

Zgodbe ob robu dogodkov

Častitljivi nekavalirji

Gospa Harriet Slater, laburistična poslanka v britanskem parlamentu se je nedavno na lastno kožo prepričala, da med poslanci ni več kavalirjev, kakor je pozneje dejala.

To se je zgodilo, ko je po koncu svojega govora v parlamentu stopila z govorniškega odra in se spotaknila ter padla. Ves spodnji dom se je zakrohotal, nihče izmed »častitljivih članov« parlamenta ali »častitljivih galantnih članov parlamenta« ali tudi »uglednih« članov parlamenta (kot se med seboj nagovarjajo) ni vstal in pomagal enainšestdesetletni članici parlamenta na noge.

»Sodeč po teh ljudeh,« je potem pripomnila, »je doba kavalirstva mrtva ko kamen.«

Postranski zaslužek

Dežurni oficir britanske kraljeve garde je zalotil vojaka pri kar najbolj nenavadnem opravilu, nikjer predvidenem v vojaškem pravilniku: vojak s kučmo iz medvedjega kožuha je skrbno prelival pesek iz velike konzervne škatle v manjše.

Vojak je hitro pojasnil, za kaj gre: vsakikrat, preden je nastopil stražo pred Buckinghamsko palačo, se je založil z nekaj konzervnimi škatlami peska z dvorišč kraljevske palače; pri ameriških turistih, da gre to dobro v denar.

Strokovnjaki iz intendance sedaj ugibajo, kaj bi bilo ceneje: povečati plačo vojaku ali pa občasno nasipati steze po parkih kraljevske palače.

Protokolarna nerodnost

Zunanje ministrstvo Zvezne republike Nemčije je poslalo predstavništvom mladih azijskih in afriških držav okrožnico, v kateri jim svetuje, naj pri vabilih na diplomatske sprejeme opuste običajno vljudnostno frazo »vabljeni ste s soprogo«, kadar gre za apostolskega nuncija v Bonnu monsignorja Bafila. Nasvet je vsekakor umesten.

Golistični virus

Francosko-nemško vojaško sodelovanje je postavljeno na težko preizkušnjo. 270 konj od 600, kolikor jih je v sestavi francoske armade v Zahodni Nemčiji, je namreč hudo zbolelo: kašljajo, prehlajeni so, kihajo in od utrujenosti klecajo. Veterinarji so dognali, da je te nesreče kriv virus, ki so ga prinesli iz hlevov republikanske garde konji, ki so prejšnji mesec sodelovali na paradi v Kölnu.

»Golistični virus seje bolezen celo med konji francoske porenske armade,« zlobno ugotavljajo tisti, ki so gorki de Gaullu zaradi »bruseljskega škandala« in drugih njegovih »muh«.

Prepozno vabilo

Društvo nemško nordijskega prijateljstva bo od 8. do 12. oktobra priredilo v Vzhodnem Berlinu »Dneve švedskih klasikov«. V priložnostnem programu preberemo tudi, da se bodo »te prireditve udeležile tudi tako znane osebnosti, kot so Selma Lagerlöf, Frederika Bremer in Karl Mikael Bellman«.

Vabila so razposlali malce prepozno, kajti Selma Lagerlöf je umrla že leta 1940, Frederika Bremer pred natanko sto leti (1865), Karl Mikael Bellman pa še malo prej (leta 1795).

Nenavaden pozdrav predsedniku

Policija, ki varuje italijanskega predsednika Giuseppa Saragata v njegovi počitniški vili v Antagnodu v Italiji, se je hudo vznemirila, ko je nekega dne nizko nad njegovo vilo poletelo letalo in s padalom odvrglo majhen zavoj. Toda potem so se možje postave kmalu olajšano oddahnili. V zavoju je bil šopek planinskega cvetja in listič s sporočilom: »Želimo vam kar najlepše letovanje, signor presidente!« Saragatu so poslali voščilo tamkajšnji hribolazci in člani letalskega kluba iz bližnjega mesta Aosta.

Pobuda 35 afriških držav

Petintrideset afriških držav, članic OZN, namerava v kratkem ponovno zahtevati od varnostnega sveta, naj prouči položaj v portugalskih kolonijah in obsodi politiko apartheida v Južnoafriški republiki. Afriški predstavniki v OZN poudarjajo, da so ti problemi zelo pereči in da trenutni mednarodni položaj ne more biti izgovor, da odložijo razpravljanje o njih. Nobena država v Afriki se ne more čutiti varno, dokler povsod na afriških celini ne bo konec kolonialne vladavine in rasne diskriminacije. Politika portugalskega režima in rasizem v Južnoafriški republiki močno ogrožata mednarodni mir in varnost in torej predvsem Afriko.

WOLFF: KARIATIDE 1965

»Die Presse«, Dunaj

Na največjem romunskem gradbišču

Orjaška jeklarna v Galatiju

Ruda iz Sovjetske zveze, Indije in Brazilije, koks pa iz Poljske

POSEBEN TANJUGOV DOPIS

BUKAREŠTA, avgusta — Romunija še vedno z vso vnemo nadaljuje naglo industrializacijo dežele. To je neprekinjen sklep nedavnega partijskega kongresa. Najvažnejši izmed 750 objektov, planiranih v naslednjih petih letih, je vsekakor kombinat jekla in železa v Galatiju (izgovori: Galacu). To je orjak treh družbenih planov. Kaj podobnega bi zdaj redko našli na svetu.

Romuni pravzaprav nameravajo z železno rudo iz ZSSR, Indije in Brazilije, s koksom iz Poljske, z opremenjevalci jekla iz Jugoslavije in z lastnim metanom, delovno silo, strokovnjaki in investicijami zgraditi eno največjih jeklarn v Evropi. Graditev tega orjaka romunske industrije, ki naj bi investirali vanj tri milijarde dolarjev, se je začela že pred petimi leti. Približno desetino gradbenih del so že opravili, druga gradbena dela pa bodo trajala še deset let.

Simbol nove Romunije

To so glavni podatki, ki sem jih dobil, ko sem obiskal to gradbišče v bližini sovjetske meje. Tu se križajo glavne romunske magistrale. Orjak stoji blizu vodnih tokov Donave, Pruta in Sereta. Na tem področju so odkrili nova neizčrpna nahajališča podzemeljskega plina.

Posebno važna pa je bližina sovjetske meje, oddaljene samo 10 km. To olajšuje povezovanje jeklarne z železniško progo, široko tako, kakor so široke sovjetske proge. Po teh tirih bodo železno rudo vozili neposredno do plavžev. Romunske proge imajo standardno širino evropskih prog.

To gradbišče je v marsikaterem pogledu simbol sodobne Romunije. Opevajo ga pesniki, o njem govori mladina in odraslí ljudje širom po deželi. Galati razkazujejo zunanjim gostom kot dokaz silne ustvarjalnosti te prikarpatske dežele.

Glavni inženir gradbišča Radovan Štefan s svojimi strokovnimi izrazi ločuje romantiko od realnih dejstev. Zelo sugestivno pojasnjuje smisel te zamisli, te velike zasnove, ki sodi po marsičem na prvo mesto med romunskimi gradbišči. To je prvo gradbišče, kjer bodo vgradili nad pol milijona ton raznih naprav in strojev ter železnih in drugih konstrukcij. Naprave prihajajo iz raznih krajev sveta, kar je videti po kosovnih nalepkah iz Japonske, Britanije, Avstrije, ZSSR, Nemčije in drugih dežel. Močno je seveda zastopana tudi domača strojna industrija.

Štiri milijone ton

To je ena redkih jeklarn bodočnosti brez Siemens-Martinovih peči, ki so že postale »klasične«. Sodobneje je graditi tako imenovane »konvertorje«, ki uporabljajo plin in vsako uro 16.000 kubikov kisika.

Vse je tu v znamenju »naj«. Tu grade največje tovarniške dvorane v Romuniji, tu bodo stali najvišji dimniki na enem kraju — nad 60 jih bo, tu bodo uporabili največ vode, toliko kakor milijonsko mesto. Za to ogromno industrijsko podjetje so izdelali Angleži doslej največje vozilo z več deset kolesi. Tu grade največjo platformo — garažo za 700 težkih vozil brez strehe, toda z ogrevanim podom, na katerem se topi sneg itd.

Ta kombinat, ki naj bi čez deset let dajal nad 4 milijone ton jekla, ni tako enostaven, kakor so si v začetku zamišljali. Prej so mislili, da bo že leta 1970 lahko dajal nad 4 milijone ton jekla. Računi so zdaj realni in kažejo, da se bo dotlej začela prva proizvodnja 2,200.000 ton letno.

Pa tudi to je ogromen skok za delo, ki je bila v industrijskem pogledu še nedavno zaostala. Vse druge romunske železarne dajejo zdaj nad 3 milijone ton jekla letno. Galati bo že leta 1970 dajal tretjino nacionalne proizvodnje, nad 8 milijonov ton te kovine.

V naslednjih petih letih, do leta 1970 bo Galati podvojil proizvodnjo in pozneje jo bo z neznatnimi investicijami lahko povečal še za milijon ton. S tem bi dosegli največjo zmogljivost tega kombinata.

V naslednjih desetih letih, ki jih Romuni lahko imenujejo tudi za »desetletje jekla«, bo imela ta kovina hkrati z električno energijo prednost v tej deželi. Bitko za večjo proizvodnjo jekla na prebivalca so ocenili tu kot zanesljiv barometer gospodarskega potenciala«.

ALEKSA BRAJOVIĆ

Boji z gverilci v Peruju

Perujske čete so zasedle po srditih bojih z gverilci mesto Pucata v srednjem delu države. Obrambno ministrstvo je objavilo, da se boji nadaljujejo in da nudijo gverilci močan odpor.

To je prvo sporočilo o ofenzivi vladnih čet proti pripadnikom odporniškega gibanja na področju Andov. Vlada predsednika Belaunda Terryja je poslala v boj proti njim tudi padalske enote. Vladne sile so krenile v ofenzivo, potem ko je 20 njihovih vojakov padlo v boju pri mestu Convencionu.

Boji med vladnimi četami in gverilci v srednjem delu dežele se čedalje bolj širijo. Vladna letala so nad ondotnim področjem metala letake s pozivi prebivalstvu, naj se umaknе iz krajev kjer potekajo vojaške operacije.

Londonski „paradoks“

Promet narašča, dohodki od prometa padajo

POSEBEN TANJUGOV DOPIS

LONDON, avgusta — Tri največja mesta na svetu, London, New York in Tokio, ki ima vsako po 10 milijonov prebivalcev, veljajo navadno za mesta z najtežavnejšimi problemi mestnega prometa. V vsakem teh orjaških mest je treba dnevno prepeljati na milijone potnikov, dostikrat z enega na drugi konec mesta.

Londonski mestni promet je nacionaliziran in pod upravo mestne prometne oblasti. Ta oblast je sklenila z vlado sporazum, po katerem se mora promet vzdrževati iz lastnih sredstev. To so delali doslej na račun pogostne podražitve. Te dni so eno takšnih podražitev vozovnic zaustavili in vlada je sklenila dajati mestnemu prometu do konca letošnjega leta subvencije v znesku blizu 4 milijone funtov šterlingov (približno 14 milijard dinarjev). Vozovnice so se zadnja leta podražile skoraj za 100 odstotkov, zato bi bila ponovna podražitev sila nepriljubljena in bi utegnila povzročiti še večje izgube.

Pred sto leti so odprli v Londonu prvo mestno podzemeljsko železnico. Zdaj je samo pod centralnim delom Londona kakih 150 km podzemeljskih železnic. Blizu 5000 vagonov prevozi vsak dan na milijone potnikov. Temu je treba dodati še kakih 9000 večinoma enonadstropnih avtobusov. Ta podzemeljska in nadzemeljska prometna sredstva pod eno upravo pa niso kos velikemu prometu.

V najnovejšem letnem poročilu skuša mestna prometna oblast pojasniti ta »paradoksalni položaj«. Kot prvi razlog navaja čedalje močnejše upadanje števila potnikov. Lani so mestna vozila prepeljala samo 3 milijarde potnikov, pred 10 leti pa blizu 6 milijard. Najbolj je padlo število avtobusnih potnikov. Avtobusi vozijo namreč v središču mesta zelo počasi. Vozovnice so dražje kakor v podzemeljski železnici, čedalje več prebivalcev pa ima avtomobile. Razen tega ima London kakih 8000 taksijev.

Spričo znatnega zmanjšanja števila potnikov čedalje bolj naraščajo stroški poslovanja, ker se mestna vozila čedalje teže prebijajo skozi ulice, polne vozil. Po najnovejših podatkih so bile izgube zaradi gostote mestnega prometa lani za 30 odst. večje kakor predlanskim in za 100 odst. večje kakor leta 1959. Če problema gostote prometa ne bodo začeli bolj radikalno razreševati, preti nevarnost, da bo mestni promet docela nerentabilen, pa naj bi uvedli kakršna koli merila poslovanja.

Mestne oblasti v nekaterih centralnih delih Londona so nastopile s fantastičnimi načrti v pogledu mestnega prometa. Na področju Piccadilyja in Regentstreeta predlagajo zgraditev poti za pešce nad dohodnimi ulicami in trgi. Na sosednjem Lancaster Squaru predlagajo premične poti za pešce. Bilo je pa še več drugih podobnih predlogov.

Mestne prometne oblasti, ki ne morejo kriti niti stroškov lastnega poslovanja, za takšne ukrepe nimajo finančnih sredstev. Zato predlagajo realnejše odločitve, ki so v bistvu omejene na to, da bi bilo treba privatnim avtomobilom prepovedati dohod v središče mesta, število taksijev pa omejiti na najnujnejšo mero. Privatni avtomobili in taksiji namreč prepeljejo približno tretjino potnikov in zavzemajo dve tretjini prostora na ulicah. V mestnem prometu je položaj nasproten. Nasprotniki tega predloga poudarjajo, da bi bil to hkrati konec avtomobilizma, in s tem se ne bodo nikoli sprijaznili.

Londonske mestne prometne oblasti so prejele blizu 4 milijone funtov, da bi se nekako prebile do konca letošnjega leta. Nihče ne ve, kaj bo leta 1966, saj pomeni vsako zvišanje cen nadaljnje zmanjšanje števila potnikov.

STJEPAN PUCAK

Mehiške pritožbe čez ZDA

Mehika je napravila novo demaršo pri vladi ZDA, ker zavlačujejo dela pri gradnji prekopa, po katerem bi čiste vode reke Colorado namakale širna polja Mexicalija — ene izmed glavnih žitnic Mehike. ZDA so se zavzele, da bodo do konca leta skopali ta prekop, s čimer bi rešili problem, ki nastaja spričo okuženih voda reke Colorada, v katero mnoga ameriška podjetja in tovarne splavljajo svoje odpadke. Zaradi okuženih voda reke Colorado je bila kmetijstvu v Mexicalíju lani povzročena ogromna škoda. Sanitetne oblasti so prepovedale prodajo mnogih pridelkov iz teh krajev zaradi inficiranega žita in sočivja.

Ameriški krogi pravijo, da bo washingtonska vlada »storila vse«, da bi čimprej prekop v vrednosti okrog 2,5 milijona dolarjev zgradili čimprej. Trdijo, da je prišlo do zastoja pri gradnji prekopa zaradi stavke ameriških delavcev, zaposlenih v družbah, katerim je vlada ZDA dovolila koncesijo za gradnjo prekopa. Ameriški notranji minister Stewart Udall je obvestil mehiške oblasti, da si bodo prizadevali dograditi prekop do novembra.

Obilen pridelek pšenice v Argentini

Letošnji pridelek pšenice v Argentini je najbogatejši po vojni — nad 10 milijonov ton. To je druga najbogatejša žetev v zgodovini te dežele. Najplodnejše leto je bilo 1938/39, ko so pridelali nad 10,3 milijona ton pšenice. Pričakujejo, da bo argentinski izvoz pšenice dosegel letos okrog 7 milijonov ton. Argentinsko žito je našlo pot tudi na nova tržišča: v LR Kitajsko, Sovjetsko zvezo in ZAR.

Pozivi na »organiziran odpor« v Alžiriji

Tako imenovana »organizacija ljudskega odpora« je ondan raztrosila v Alžiru letake, v katerih poziva alžirsko ljudstvo in delavce na odpor, češ da lahko »samo organiziran odpor zdaj reši pridobitve revolucije«. Poziva jih, naj povsod ustanavljajo ilegalne odbore »za boj proti tistim, ki zatirajo revolucijo, za obrambo ogrožene neodvisnosti in za zmago socialistične revolucije«. Na letakih je podpisan Hosin Zahuan, bližnji Ben Belov sodelavec in eden izmed voditeljev federacije FLN v Franciji, član političnega biroja in načelnik centralne komisije za orientacijo partije. »Po človeku, ki je bil utelešenje vaših upov, so zadali udarec alžirskemu ljudstvu,« je nadalje rečeno v letakih, v katerih je sedanja vlada ožigosana kot »agent neokolonializma in patrolejskih družb«. Letaki tudi razglašajo, da bo boj dolgotrajen.

Uradni predstavnik je na vprašanje novinarjev izjavil: »Vlada se ne pogaja s tistimi, ki trosijo letake.« Trdil je tudi, da je Zahuan, ki je bil v Alžiru pred nekaj dnevi, v pogovoru s polkovnikom Bumedienom obsojal Ben Belo.

Boji z venezuelskimi gverilci

Po uradnih vesteh iz Caracasa so bili v zadnjih dneh boji med gverilci in vladnimi četami na gorskem področju Moran, v zahodni Venezueli. Uradna sporočila zatrjujejo, da je bilo ubitih 40 gverilcev, veliko pa ranjenih, medtem ko so jih 20 ujeli. V Caracasu so precej okrepili vojaške patrulje zaradi pogostnih napadov pripadnikov tajnega odporniškega gibanja. Prejšnji teden so ubili nekega policaja, 14 pa so jih ranili. Obrambno ministrstvo je objavilo, da so v sedanjih ofenzivnih operacijah vladnih sil ubili enega izmed komandantov osvobodilne vojske, Joseja Carmela Montija, imenovanega »kapetan Marcelo.« Vendar pa je v zadnjih dneh opaziti čedalje večjo aktivnost gverilskega gibanja. Gverilci so v dveh dneh vrgli v zrak pet naftovodov severnoameriških petrolejskih družb v raznih krajih dežele in napadli več vojaških in policijskih postojank.

PROMET NA LONDONSKI ULICI Foto: Arhiv »Dela«

Art Buchwald:

Eskalacija ...

Ameriška vlada je danes sporočila, da se je v Južnem Vietnamu pravkar izkrcalo 1000 ameriških vojakov. Teh 5000 vojakov bo ščitilo letališča in druge življenjsko pomembne vojaške naprave v okolici Saigona, vendar pa uradne osebnosti ne izključujejo možnosti, da se bo 15.000 za takojšnjo akcijo pripravljenih vojakov, ki jih utegne podpreti 10.000 ljudi iz vrst letalstva, angažiralo tudi v bojih proti sovražniku.

Predstavnik kopenske vojske je dejal, da so z ladjami in letali izkrcali 35.000 mož in da so se malo prej izkrcale sile v jakosti 50.000 mož, med katerimi ni oklepnih enot. To bo zadostovalo za obvladovanje sedanjega položaja. Uradni zastopnik obrambnega ministrstva je izjavil:

»Če bomo v bližnji prihodnosti spoznali, da teh 150.000 ljudi ne zadostuje, bomo poslali nove čete, a to ni dosti verjetno, ker ob sedanjem stanju na bojišču 200.000 mož docela zadostuje.«

Neki novinar ga je vprašal, če sedanje izkrcanje 300.000 vojakov pomeni, da ZDA eskalirajo vojno.

»Nikakor,« je odvrnil predstavnik ministrstva, »to sploh ne drži. Že od vsega začetka smo predvidevali, da bo treba uporabiti 400.000 mož in je torej sedanje izkrcanje le del te operacije. Teorija gverilske vojne predvideva, da je treba imeti za protigverilske akcije desetkrat toliko vojakov kot je gverilcev. Zdaj cenimo, da je v Južnem Vietnamu približno 50.000 gverilcev, in je torej naš sklep, da pošljemo tja še 500.000 vojakov, popolnoma realističen.«

●

Drugi reporter je vprašal, če se Združene države nameravajo v Južnem Vietnamu vkleščiti v kopensko vojno, kar odsvetujejo vsi ameriški vojaški voditelji.

»Odgovor na vaše vprašanje je negativen,« je izjavil predstavnik. »Že od vsega začetka nameravamo le z vsemi močmi podpreti južnovietnamsko armado. S prihodom teh 700.000 ameriških vojakov se bo južnovietnamska vojska sprostila za velike akcije.«

»Kajne, da je južnovietnamska vlada terjala, naj bi prevzele breme vojskovanja ameriške čete, Južnovietnamci pa bi se medtem pregrupirali in pomagali vaškemu prebivalstvu?«

»O tem je slišati nekakšne govorice, a sklepati bodo morali v Washingtonu. Tu v Vietnamu imamo zdaj sicer 800.000 ameriških vojakov, vendar še vedno upamo, da se bomo borili ramo ob rami z vietnamskimi vojaki.«

»Gospod, govori se, da se bodo vloge kmalu zamenjale in da bodo Južnovietnamci prevzeli vlogo vojaških svetovalcev pri naših četah.«

»Južnovietnamci so obljubili pomagati na vse mogoče načine. Morda bodo v prihodnje res prevzeli aktivnejšo vlogo, a razumeti morate, da smo zadaj sklenili angažirati le 900.000 mož. Te zgornje meje ne nameravamo dvigniti, kolikor časa takega ne bo terjal nadaljnji razvoj.«

●

Nekdo je vprašal predstavnika kopenske vojske: »Koliksen del tistih 950.000 ljudi, ki se jih je izkrcalo danes zjutraj, je izvežbanih za udeležbo v takojšnjih spopadih in koliko teh čet je še v mirnodobnem stanju?«

»To je težko reči. Mimogrede, gospodje, pravkar so me naprosili, naj popravim številko, ki sem vam jo povedal prej. Davi se je izkrcalo milijon Američanov, ki naj ustvarijo mostišče za redne enote. Te se bodo izkrcale v prihodnjih nekaj tednih.«

»Koliko se jih bo izkrcalo prihodnji teden?«

»Tega vam zdaj še ne morem povedati, toda naš angažma bo minimalen. Mi sicer vztrajamo pri obljubi, da bomo pomagali Južnim Vietnamcem, nikakor pa ne bi radi storili ničesar, kar bi utegnilo vzbuditi vtis, da je spopad v Južnem Vietnamu ameriška vojna.«

(»New York Herald Tribune«)

Conor Cruise O'Brien:

V Katango in nazaj

21. nadaljevanje

Bil je zelo zvest, celo vdan Hammarskjöldu, in dejstvo, da me je Hammarskjöld osebno izbral, je zanj zadostovalo. Dr. Linner, ki je opravil pomembno upravno in socialno delo kot vodja civilnih operacij OZN v Kongu, je imel takrat še malo političnih izkušenj. Politika se mu je iz razumljivih razlogov celo nekoliko upirala. Morda je deloma zato rad prenašal zelo važne politične naloge na sodelavce in je uspešno opravljal nalogo predsednika odbora in poročevalca, ki je obveščal Hammarskjölda. Morda je čutil, da je to primeren način, ker ni bil posebni predstavnik. Za Dajalom niso imenovali uradnega naslednika. Tako so dobili njegovi sodelavci v 6. nadstropju hotela Royal — ki je bilo podobno 38. nadstropju v palači OZN v New Yorku — skoraj avtonomni položaj, ki ga, kolikor mi je znano, niso uživali v Dajalovih časih.

DAG HAMMARSKJÖLD V LEOPOLDVILLU (levo kraki general Sin MoKeown, poveljnik čet OZN v Kongu). Foto: Arhiv »Dela«

Njegov najožji sodelavec in pomočnik je bil velik možakar, švicarski državljan, Poujoulat, ki so ga na splošno klicali »el Maréchal« zaradi gospodovalnega vedenja, mussolinijevske brade in takojšnje pripravljenosti sprejemati razne odgovornosti. Takrat je bil Poujoulat v prisrčnih stikih z več kongoškimi voditelji, posebno z Bombokom — »mon cher Justin« — čeprav so se ga nekateri menda bali. Aduli, ki je bil takrat še minister za notranje zadeve in ne ministrski predsednik — tako se glasi zgodba — so ponudili usluge nekega švicarskega tehnika v okviru tehnične pomoči OZN. »Švicar!« je prestrašeno zavpil. »Ne, hvala. Enega že poznam.«

Druga pomembna osebnost v šestem nadstropju je bil takrat Vladimir Fabry, ameriški državljan hrvatskega rodu in pravni svetovalec ONUC (»posebni svetnik«). Fabry je bil mlad mož ozkega obraza, ki se je pogostokrat neveselo smehljal, in je bil že skljućen od nenehnega dela. Celo v organizaciji, v kateri vsi vodilni ljudje izredno trdo delajo (in jih brez pravega razloga obdajajo številni nižji uradniki, ki menda ne delajo nič), se je Fabry odlikoval po svoji marljivosti. Spal je malo, za zabavo ni bral nič, ni imel nobenih razvad ali konjičkov, skratka, delal je — po štirinajst do osemnajst ur na dan. Ko je imel opravka s papirji, je bil natančen, pronicljiv in srečen. V družbi je bil videti živčen, kakor da ga ljudje vznemirjajo s svojo velikostjo in nedoločnostjo. To je posebno veljalo za njegove odnose s Poujoulatom. Ko sem takrat prvič srečal Fabryja, sem bil presenečen, ker sem njegovo nemirno in raztreseno vedenje imel za osebno sovraštvo. Pozneje sem začel spoštovati njegovo jasnovidnost, ceniti in celo občudovati njegovo osamljeno poštenost. »Jaz sem antisocialen človek,« mi je nekoč dejal na pol otožno na pol ponosno. Ni bilo res, toda socialne lastnosti, ki jih je imel — njegov neugnani zagon, da bi v človeške zadeve spravil nekaj urejenosti in smotra — so se sprevrgele v brezosebno obliko plahe, ljubosumne, izključne zvestobe abstraktni in nastajajoči ideji Združenih narodov. Skladno je, da ga je doletela smrt med polotom proti Ndoli, ko je delal za Hammarskjölda.

Robert Gardiner iz Gane — pozneje je postal vodja operacij OZN v Kongu — je bil izmed vseh prebivalcev šestega nadstropja tisti, ki se je človeku najhitreje prikupil. V nekaterih pogledih je bil pravo nasprotje strogega Fabryja. To ne pomeni, da je bil njegov način življenja bučen, pač pa da se je dosti bolj ukvarjal z živimi ljudmi kot z abstraktnimi idejami in daljno prihodnostjo. Mislim, da je bil med nami Onuzijci (pripadniki OZN v Kongu) morda edini, ki mu je bila najprej pri srcu blaginja Konga in šele potem blaginja Združenih narodov. O Kongu smo vsi drugi mislili kot o grozni deželi, kjer moramo delati za večno pomembne cilje: ohranitev svetovnega miru, obstoj Združenih narodov. Mislili smo, da tudi ljudstvu Konga delamo največjo uslugo, ko si prizadevamo uresničiti te cilje. Da ne bi Kongo postal prizorišče splošne vojne. (Na tem mestu in drugod v knjigi opisujem politično dejavnost OZN. Združeni narodi so seveda izpolnili tudi velike človekoljubne naloge v socialnem pogledu, v boju proti lakoti, tehnični pomoči, upravi, prosveti itd.) Te ideje same ob sebi niso prav nič zgrešene — še vedno sem prepričan vanje — toda nekateri izmed nas — in med njimi sem bil tudi jaz — smo pri tem izgubili razumevanje za tiste, ki smo jim pomagali. »Ta strašni Kongo postaja čedalje bolj strašen,« sem zapisal v pismu še pred meseci, ko sem vedel o Kongu le toliko, kolikor sem lahko izvedel na sestankih posvetovalnega odbora za Kongo v New Yorku. »Vse po vrsti jih boste zasovražili,« je dejal Gustavo Duran, eden izmed najbolj prijaznih in srčno dobrih ljudi, v New Yorku. In marsikdo izmed »nas« jih je res začel sovražiti, Kongožane in Belgijce. Gardiner, ki je navsezadnje le samo človek, ni bil nedovzeten za taka čustva. Pripisujejo mu celo izrek, da so Kongožani afriški Belgijci in Belgijci evropski Kongožani. Po mojem ta izrek ni posebno laskav ne za eno ne za drugo narodnost. Toda če je še tako obupoval nad Kongožani, je vendar v bistvu imel vztrajno razumevanje zanje, njihovo gorje in njihove nade, česar mi ne-Afričani nismo imeli. Bil je dosti huje in osebno prizadet, če je šlo kaj narobe, bolj vzhičen, če se je položaj ugodno razvijal, kot vsi drugi.

Novice

LJUBLJANA: **zbor »Emil Adamič« se je vrnil s turneje po Madžarski in Češkoslovaški** — Slovenski učiteljski pevski zbor »Emil Adamič« je na Madžarskem in Češkoslovaškem gostoval 12 dni. Nastopal je nekoliko okrnjen, le s okrog 50 pevkami in pevci. Vodil ga je mladi dirigent Marko Munih, ki je bil z zborom tudi že lani na evropskem tekmovanju mešanih zborov v Belgiji. Po uspelem koncertu v slovaškem zdravilišču Rajecke Teplice je zbor dobil vabilo za nove koncerte, ki jih bo verjetno uresničil prihodnja leta. Na pobudo vodstva našega zbora je prišlo v Pragi do razgovora s predstavniki osrednjega doma ljudske kulture ČSSR. Dogovorili so se, da bo prihodnje leto pri nas gostoval znani moški zbor slovaških učiteljev, leto kasneje pa bodo slovenski pevci imeli turnejo po Češkoslovaški. Zbor »Emil Adamič« se bo začel pripravljati za jesenski koncert v Slovenskem domu v Trstu. Pred 40 leti je bil Trst zibelka zbora.

BEOGRAD: **reprisa puljskega festivala v beograjskem kinematografu** — Od 7. avgusta naprej bo v letnem kinu Beograd spored filmov, ki so bili letos v uradni konkurenci puljskega festivala.

BEOGRAD: **obisk francoskih književnih kritikov** — Skupina urednikov francoske revije Nouvelle critique bo prišla v Beograd na obisk k Zvezi književnikov Jugoslavije. Pogovarjali se bodo o možnostih za izbor del naših pisateljev. Knjiga naj bi izšla v Franciji.

BEOGRAD: **folklorni ansambel »Polet« v Grčiji** — Po uspešnem gostovanju v Italiji, Madžarski, Avstriji in Nemčiji bo folklorni ansambel beograjskega kulturno umetniškega društva »Polet« nastopil na 4. tradicionalnem folklornem festivalu na otoku Lefaks v Grčiji. Na festivalu bo sodelovalo več kot 60 skupin iz 33 držav.

BLED: **nastop beograjskega »Kola«** — V okviru blejskih poletnih prireditev je v festivalski dvorani nastopil folklorni ansambel »Kolo« iz Beograda. Gledalci so do zadnjega kotička napolnili dvorano. Pred »Kolom« sta na Bledu nastopila tudi že ansambel »Lado« in »Tanec«. Vsi trije ansambli so vsakoletni gostje na Bledu. Prihodnji teden bo tu gostoval ruski ansambel »Balalajka« iz Moskve.

BLED: **dokumentarna razstava o spomeniku NOV** — V zgornjih prostorih festivalske dvorane na Bledu je kranjski muzej uredil razstavo o spomenikih NOV na Gorenjskem. Velik del razstave je posvečen Begunjam. Razstavljenih je precej originalnih fotografij iz časa NOV in posnetki spomenikov, ki so postavljeni na Gorenjskem.

PLJEVLJE: **medrepubliška kulturna skupnost** — Medrepubliška skupnost za kulturno dejavnost v Pljevlju, v katero je včlanjenih nad 20 občin iz Črne gore, Srbije ter Bosne in Hercegovine, je v dveh letih svojega obstoja dosegla precej uspehov na področju umetniške in prosvetne dejavnosti. Organizirala je 2800 dramskih, baletnih, opernih, kinematografskih, literarnih, zabavno glasbenih, likovnih in drugih prireditev. Nastopala so znana jugoslovanska gledališča, kiparji, slikarji, glasbeniki, kritiki iz Jugoslavije in Sovjetske zveze, Mehike, Italije, Bolgarije, Tunisa ter drugih držav. Dejavnost članov zveze je osnovana na amaterski osnovi. Celotni dveletni stroški znašajo le 60 milijonov dinarjev. Republiški center za kulturno umetniško dejavnost Črne gore se je dogovoril z medrepubliško skupnostjo, da bodo v Črni gori nastopili vsi ansambli, ki jih je povabila na gostovanje ta skupnost.

BUKAREŠTA: **lingvistični kolokvij** — Okrog 150 jezikoslovcev iz 26 držav — med njimi so tudi Jugoslovani — se udeležuje enomesečnega kolokvija v znanem karpatskem letovišču Sinaja. Do konca avgusta naj bi se tako seznanili z aktualnimi vprašanji proučevanja in razvoja romunščine. Trenutno je na svetu več kot 80 kateder in predavateljskih krožkov za proučevanje romunskega jezika in umetnosti. Po poročilih bo tudi mednarodni lingvistični kongres 1967. leta v Romuniji.

RIO DE JANEIRO: **filmski festival** — V Rio de Janeiru se bo začel septembra prvi mednarodni festival dolgometražnega in kratkometražnega filma. Festival prirejajo v okviru proslav za 400-letnico ustanovitve mesta Ria de Janeira. Udeležbo so že prijavile Italija, Francija, ZDA, ZR Nemčija, Kanada, Portugalska, Argentina, Mehika, Poljska in še druge države.

Nove knjige

IVAN TAVČAR: **Visoška kronika** — Opremil Uroš Vagaja (na naslovni strani je uporabil sliko Škofje Loke iz Valvazorja). Izdala Državna založba Slovenije kot izredno knjigo zbirke Kiosk.

AMBROGIO DONINI: **Oris zgodovine verstev** — Prevedel, avtorjeve opombe in pojasnila dopolnil, imensko in stvarno kazalo sestavil Rado Bordon. Opremila Jakica Accetto. Izdala Državna založba Slovenije v zbirki Kultura in zgodovina.

MAX FRISCH: **Naj mi bo ime Gantenbein** — Roman. Prevedel Vital Klabus. Opremil Uroš Vagaja. Izdala Državna založba Slovenije v zbirki Moderni roman.

JORGE SEMPRUN: **Veliko potovanje** — Povest. Prevedel Miro Poč. Opremil Uroš Vagaja. Izdala Državna založba Slovenije v zbirki Kiosk.

EDGAR WALLACE: **Temne sile** — Kriminalni roman. Prevedel Mirko Napast. Opremil Janez Bernik. Izdala Državna založba Slovenije.

Industrija pohištva
»STOL« — KAMNIK-DUPLICA
sprejme
AVTOMEHANIKA
Pogoj: kandidat mora imeti izpit za kvalificirano delavca, odslužen kadrovski rok in stalno stanovanje v bližini podjetja.
Poskusno delo je štiri mesece. 6925

DKW
IZREDNA PRILIKA — ZNIŽANE CENE
SIGURNA LEGA NA CESTIŠČU, UDOBNA VOŽNJA, VELIKA MOČ, ODLIČEN POSPESEK

F 102 DM 5.374.– in 1,169.326 din
F 12 DM 4.262.– in 945.788 din
F 11 DM 4.094.– in 911.300 din
F 12 DM 4.362.– in 965.163 din
s pomično streho

SOLIDNO IN HITRO DOBAVO VAM NUDI
AUTOCOMMERCE
LJUBLJANA, TRDINOVA 4 — TELEFON 312-588

Likovna umetnost

Američan contra Alighieri

Rauschenbergove ilustracije Dantejevega „Pekla" v Mestni galeriji

Improvizacije na klasične teme so zelo priljubljen način izražanja moderne umetnosti — od literature, poezije, filma in gledališča pa do glasbe in likovne umetnosti. Lažji je, preprostejši, hkrati pa zanimiv in razmeroma hitro uspešen, zlasti, če ni namenjen zahtevnemu uživalcu. A to je lahko še vedno ustvarjanje.

Samovoljne ilustracije samovoljnih improvizacij na klasične teme so že dalj od resnega umetniškega dela, zlasti, če avtor z njimi dokaže, da originala oziroma njegovega pomena za čas in kraj nastanka ne dojema in ne razume. In prav to opazimo pri Robertu Rauschenbergu in njegovih ilustracijah za Dantejev »Pekel«, morda najbolj pretresljivi del njegove »Božanske komedije«.

Robert Rauschenberg je Američan; ni pomembno od kdaj, pomembno je, da živi in dela in misli kot Američan. In tako se je — ne pozabimo, da je Rauschenberg eden izmed stebrov poparta — lotil v deželi neštetih možnosti ilustrirati Danteja. Če smemo verjeti spremnemu tekstu v katalogu razstave, je delal celih 18 mesecev, od tega zadnjih 6 celo na Floridi, ker ga je New York utrujal.

Najbrž se je zavedal, da živi v deželi neštetih možnosti in da je za to deželo tudi risal oziroma tiskal in slikal te ilustracije. (Mimogrede: izdelane so v posebnem sistemu kombiniranih tehnik, ki ga je sam izumil). Drugače bi celo pri geniju ne mogli razumeti, da se lahko tako na hitro resno loti takega dela s tolikšnimi ambicijami, kot jih je nakazal Rauschenberg in potrdil s pisano besedo predstavnik Muzeja moderne umetnosti v New Yorku, W. S. Lieberman. Te ambicije pa niso nič manj kot predstaviti Dantejevo umetnino v sodobnem likovnem jeziku. Samo po sebi se razume, da adekvatno!

Zato se je Rauschenberg tudi temeljito (18 mesecev!) pripravil in strnil svoja spoznanja ob svojih hotenjih v naslednjo misel: »Nočem, da je slika podobna nečemu, česar ni. Želim, da je podobna nečemu, kar je. Mislim, da je slika bolj podobna resničnemu svetu, če je narejena iz resničnega sveta.«

Tej brez dvoma globokoumni ugotovitvi se imamo zahvaliti, da zdaj nastopajo igralci »Božanske komedije« v najrazličnejših modernih ali sodobnih inkarnacijah. Tako je Dante pretežno samo z brisačo čez boke ogrnjen gol stoječ mož, reprodukcija iz neke revije. Včasih pa nastopa tudi kot J. F. Kennedy. Virgil je najčešče možžaba, v tesno oprijeti podvodni opremi. Pa ne vedno — včasih je lahko tudi Adlai Stevenson, kozmonavt ali pa kar črka V. Ampak to ni vse: tem figuram — enkrat je med njimi tudi akt, za katerega zvemo iz teksta v katalogu, prav tako kot za Danteja in Vergila, da predstavlja Beatrice — je treba ustvariti tudi ustrezno okolje. In kot je dosledno moderniziral figure, mora tudi vse ostalo, a vedno povsem po sledeh in v skladu z originalom. Brez dvoma nam je samo ta disciplineranost omogočila, da si čisto lahko predstavljamo prizorišča in razpoloženja pa vizije in čustvena in čutna stanja, ki jih ponazarjajo zdaj naftni vrtalni stolpi, drugič divja raca pa levi in biki in kača klopotača pa tovorna ladja v pristanišču pa med železnimi konstrukcijami žerjavov pomešana drevesa pa panorame pogorij pa atleti — med njimi spoznamo reprodukcijo Jesseja Owensa, dvakratnega olimpijskega zmagovalca v sprintu in skoku v daljino — pa dirkalni avtomobili, slavoloki, galerija poprsij, geometrijska telesa, igralci baseballa, milimetrske mreže — vse to in še marsikaj pa povezano z bolj ali manj neopredeljeno poslikavo oziroma porisavo. Saj je osnovna misel vse tako lepo utemeljila in razložila, da se prav res sprašujemo, zakaj je potrebna tako izčrpna razlaga v katalogu, razlaga, ki sledi posameznim spevom in razlaga naštete simbole?

Stari svet je Ameriki, to se pravi Združenim državam dolžan spoznanje nove miselnosti o sproščenih možnostih. Zato bi zvenelo gotovo konservativno, če bi to Rauschenbergovo transpozicijo prav v Evropi in celo v tej njeni mnogostoletni kulturni provinci ozmerjali s skrajno banalno in arogantno. Vsaj naravnost.

Če pa pomislimo, da je Dante srednjeveški in renesančni in evropski in njegova pesnitev urejen monumentalen spomenik velikega duha in miselnosti celega kulturnega območja, zraslega na tisočletni tradiciji in zlasti tudi ustvarjalnega, se nam pokaže Rauschenbergovo delo kot nezrelo in razkrajajoče, kot dokument nerazumevanja in zlasti nesmisla prenašanja zgodovinskega spomenika v sodobnost s sodobnimi sredstvi, primernimi za sodobne, nujno drugačne stvaritve.

Naj k temu prištejemo še popartovski likovni pristop, torej izbor tistega likovnega creda, ki je zrasel na reklamnih prisadevanjih posameznih velikih ameriških tvrdk, pa dobimo še eno potrdilo, da je prišel Dante v neprave roke. Kajti, če je »Božanska komedija« zaprepaščala, je z ogromnostjo in doslednostjo svoje zgradbe in s silo vizij, zlasti pa z ustvarjalnim redom svoje kompozicije; zato še ni rečeno, da temu zaprepaščanju ustreza tudi osuplost, ki jo v gledalcih zbuja popart z absurdnostjo svojih presenečenj. Zato ostajam v tem primeru konservativen in smatram to razstavo za sicer zanimivo informacijo, sicer pa za naš likovni prostor povsem odvišno revijo banalnosti.

J. MESESNEL

Ljubljanske poletne prireditve

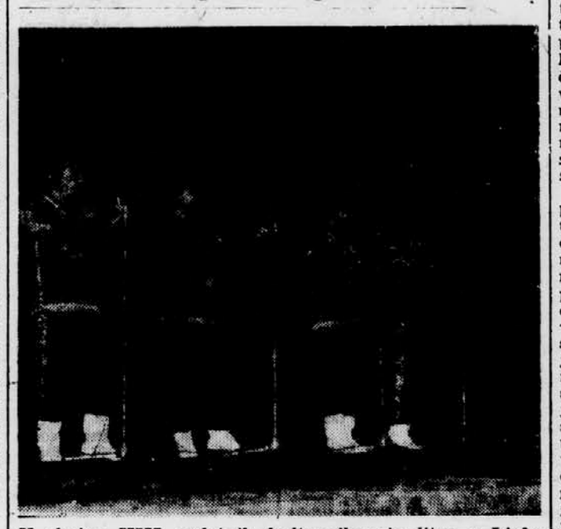

V okviru XIII. poletnih kulturnih prireditev v Ljubljani gostujeta v ponedeljek, 9. avgusta ob 20.30 v letnem gledališču v Križankah našemu občinstvu dobro znani ansambel Luis Alberto del Parana in Los Paraguayos s pesmimi latinske Amerike.

Film

Mednarodno in bilateralno sodelovanje

Pred novim italijansko-jugoslovanskim filmskim festivalom?

V Pulju so letos »na tiho« sklenili, da se bodo jugoslovanski filmski kritiki, če gre vse po sreči, v prihodnje večkrat srečali z italijanskimi profesionalnimi kolegi, da bi ti stiki, če bodo realizirali pričakovanja, lahko privedli do ene izmed originalnih manifestacij v mednarodnem filmskem življenju, in da je sploh že skrajni čas bolje seznaniti italijansko pa naše občinstvo z dosežki italijanske kinematografije.

Iniciatorji tesnejše zveze med italijanskimi in jugoslovanskimi filmskimi kritiki so predlagali, da bi se Porretta Terme in Opatija združile v organiziranju mednarodnega filmskega festivala, ki naj bi poudaril jugoslovansko-italijansko sodelovanje in združeval cineaste z zahoda pa iz socialističnih držav. (Že letošnji prvi filmski festival v Pesaru je dokazal, kako lahko organizatorji — tokrat so bili to italijanski socialisti in komunisti skupaj, oziroma tako usmerjeni kritiki — odpro pot direktni polemiki o vlogi in pomenu filma v današnjem svetu, glede in ne glede na njegovo različnost, nasprotujočo si družbeno usmerjenost, ob današnjem gledalcu, kakršen že je.)

Iniciatorji prihodnje skupne italijansko-jugoslovanske filmske akcije so znani italijanski filmski kritik revije »Rinascita«, komunist Mino Argentieri, ki je bil tudi med iniciatorji festivala v Porretta Termah, tedaj, pred leti, ko je festival organizirala skupina naprednih italijanskih publicistov, režiserjev in scenaristov kot protiutež uradnim Benetkam (pozneje se je usmerjenost beneškega filmskega festivala pod vodstvom socialista Chiarinija odločno spremenila), in z Argentierijem posebna, v ta namen imenovana komisija upravnega odbora Združenja filmskih in TV kritikov in publicistov Jugoslavije.

Kolikor je doslej znanega, je Opatija dokaj zainteresirana za organizacijo takega festivala z mednarodnim značajem. Pripravljena je celo finančno pomagati. Prvi razgovori z odgovornimi ljudmi so tudi pokazali, da so tudi zvezni in nekateri republiški organi z zanimanjem sprejeli to novico, še več, da predvidoma kanijo festivalske organizatorje celo materialno podpreti. Pri čemer je seveda treba reči še, da bo festival tudi turistično močno koristil.

Naša komisija (v njej so Stevo Martini, Žika Bogdanović, Sveto Ostojić, Aco Stanka in menda še nekateri drugi) je že dala svojim italijanskim kolegom preliminarni predlog za obliko in vsebino bodočega skupnega festivala, ki naj bi imel dve izhodišči: mednarodno in bilateralno. V okviru splošnega mednarodnega festivala, ki bi posebej naglaševal sodelovanje med filmskimi umetniki in kritiki iz zahodnih in socialističnih držav, bi pokazali vsako leto izbrane filme raznih kinematografij — in to tako, da bi se prva polovica festivala odvijala v Porretta Termah, druga pa v Opatiji (prihodnje leto, prvič, v obrnjenem zaporedju). Na bilateralno jugoslovansko-italijanskem polju bi pa, poleg festivala, italijanskemu in jugoslovanskemu občinstvu redno kazali posebne selekcije italijanskega in jugoslovanskega filma.

O nečem vseeno premišljujem: kateri bodo ti »izbrani filmi«, ki bodo opravičili popolnoma nov značaj festivala? Festival v Pesaru je letos nedvomno uspel, in to povsem delovno, skromno, angažirano: tako zelo, da smo si morali priznati: lahko nas je sram, ker so italijanski kritiki — socialisti in z njimi tudi nekateri izrazito komunistično usmerjeni filmski publicisti ne glede na mnoge težave odprli odkrito pogovor o »novem filmu«, kakršen že je, oziroma kakršen bi moral biti kot močan posredni izpričevalec spremenjenih razmer v svetu, nekomunikativnosti po eni strani, upora zoper vsakršno dogmo po drugi, i. t. d. — skratka s pogledom naprej so storili, kar bi nemara morali najprej storiti mi, ko že tako opevamo svoje napredno poslanstvo. Toda festival v Pesaru je zelo natanko opredeljen in novi filmi so zares novi, po vsebini in obliki. (Pripis: Jugoslavija se za svoj uspeh na festivalu sploh ni potrudila, komaj da je vedela zanj . . .) Nemara se bo bodoča fizionomija Opatije oziroma Porrette (o tem simpatičnem toplišem kraju z nekaj več kot 3.000 prebivalci in bogato partizansko minulostjo nakrog smo že poročali 1962. leta, ko je bil tam festival, zadnje čase so se v Porretti po Benetkah ali pa pred njimi sestajali napredni kritiki zgolj za specialno organiziranimi »okroglimi mizami«) oblikovala šele v prihodnjih mesecih. Želimo lahko samo, da bi dobila zelo natančne, zares izredne poteze. Drugače iz dobrih namenov ne bo nič, saj je filmskih festivalov na svetu veliko (in preveč). Kar pa zadeva bilateralno sodelovanje — takoj ga podpiramo, kolikor je moč!

MARINA GOLOUH

Josip Vidmar:

Iz dnevnika - 7. VIII. 1965

Ziepa me ni kaka polemika imenadna tako, kakor me je ta, ki sem jo prebral v uvodnem članku 4/5 številke zagrebške filozofske revije »Praksis«. Objavljena je kot opomba pod črto teksta z naslovom »Zajedno i drugčije ili O aktuelnostima naše savremene kulture«, katerega avtor je — Dobrica Ćosić. Opomba pa je reakcija na moj članek »Refren o umetnosti«, ki je izšel v prvem zvezku letošnje Sodobnosti. Glede svojega sestavka bi bil dopuščal možnost polemike kvečjemu v „Sloveniji", in to v duhu mnenj, ki so me dosegla z raznih strani in ki so sodila, da je moj članek sorazmerno »krotak«. Nikakor pa si nisem mogel misliti, da me bo zaradi njega klical na odgovor Dobrica Ćosić, in to ne samo v svojem imenu, čeprav mi je znano iz zgodovine podobnih polemik, da je velik ideolog za ta vprašanja. V članku sem govoril o slovenskem narodnostnem čustvu in o njegovem današnjem stanju. Čustva pa so čustva in človek bi menil, da z njimi ni bog ve kako polemizirati.

In vendar! Res se vprašujem, s čim sem mogel Dobrico Ćosića tako prizadeti, da ni samo spisal in objavil svoje invektive, marveč da je v nji pozabil karkoli argumentirati, da je v nji pozabil na dostojen ton in celo na korektnost, da, celo na preprosto logiko, kar vse bomo imeli priliko videti od blizu in kar je gotovo znamenje resnega razburjenja. In v tem razburjenju me obtožuje nemajhnih grehov in, bog mi priznesi, skorajda političnih zločinov. Sicer pa prepustimo besedo Dobrici Ćosiću, čeprav se bojim, da ljubiteljem urejene pismenosti in obvladane zgovornosti s tem njegovim tekstom ne bom nudil bogve kakšnega užitka. Toda bodi, kajti stil je človek; naj tudi ta ilustrira nerazumljivo negodovanje, ki tako neugnano vre v tem jugoslovanskem pravičniku. Njegov uvod v obtožbo se glasi takole:

»Glavni družbeni povzročitelji (nacionalne preobčutljivosti) so iz ekonomske sfere, njihovi idejni nosilci pa so neki politični in gospodarski funkcionarji ter neki intelektualci hkrati s stihijo maloměščanskega egoizma in provincializma; oziroma politični in gospodarski funkcionarji birokratske konstitucije; nosilci takega in podobnega duha so ravno tisti intelektualci, ki v imenu nacije in za nacijo uživajo ali pa se trgajo, da bi uživali privilegije, dostojanstva, naslove in časti; njihova nedotakljivost je tako rekoč absolutna.« (In zdaj, da bi bile stvari jasne, opomba pod črto:) »Tako letošnjo pomlad neki akademik ni pokazal elementarne družbene in intelektualne odgovornosti pri razpravljanju o stanju in problemih naših mednacionalnih odnosov . . .« No, in ta »tako rekoč absolutno nedotakljivi« akademik sem kajpada jaz, kar lahko ugane vsakdo, ki te stvari tako ali drugače zasleduje.

Kdor bo prebral to besedilo, se mu bo verjetno godilo, kakor se je meni, ki še zdaj ne vem, kaj me v njem bolj preseneča, ali to, da je ta odlomek, ki je podoben izpisu iz kakega slabo pismenega aktivističnega priročnika, vendarle tekst pisatelja, ali svojevrstna moralna logika, po kateri je »ne kazati odgovornosti pri razpravljanju«, za katero gre, izenačeno kar s strganjem za položaje«, ali brezpomočnost te pisateljske fantazije, ki si za nacionalna čustva, pa naj bi bila še tako pretirana, ne more izmisliti drugih motivov, kakor tistih, ki mu jih je sugeriral njegov aktivistični vademecum. Ali navsezadnje to mogočno ogorčenje nad menoj, ki, kakor rečeno, nisem storil drugega, kakor da sem ugotovil stanje našega nacionalnega čustva in naštel nekaj vzrokov zanj.

Pri tem je nacionalno čustvo, za katero gre, tako preprosto in naravno. Njegov smisel je nekako ta, da smo Slovenci narod, da ima ta narod pravice kakor vsak drug, in sicer od najnižjih do najvišjih, da se ne more počutiti najbolje, dokler njegovim pravicam ni do kraja zadoščeno, in da se res ne počuti najbolje, ker z njegovimi pravicami kljub napredku vendarle še ni vse v redu. Naravno in preprosto čustvo. Ravno zato se moram vprašati, kakšen je pravzaprav odnos Dobrice Ćosića do tega našega nacionalnega občutka, če ga gola konstatacija o njem razburi do take mere, da zaradi tega podtika (ne bom govoril o sebi) našemu razumništvu nesnažne motive, ki so naštteti v navedenem citatu? Ne morem se znebiti vtisa, da je ta odnos neprijazen ali vsaj iritiran, sicer bi mu pri njegovi obtožnici, če že ne zaradi avtorske domiselnosti, pa vsaj zaradi nespornih zgodovinskih dejstev moralo seči v misel, da je bilo slovensko razumništvo zaradi narodnega vprašanja dovolj odločno ogorčeno, ne rečem samo v stari Avstriji, marveč tudi pod diktaturo kralja Aleksandra. In kaj menite, zaradi kakšnih privilegijev, dostojanstev, naslovov in časti, tovariš Dobrica?

Od kod tedaj to njegovo nedomiselno razburjenje? Kaj je njegovo intimno ozadje? Ne, nemara ne bi bilo koristno raziskovati stvari do kraja. Pa tudi ne zelo važno. Zato bom sledil tistemu, kar nam o vzrokih svojega razburjenja pripoveduje Dobrica Ćosić sam:

»On (se pravi neki akademik oziroma jaz) tudovratno noče videti razlike med internacionalistom in unitaristom, med pristašem socialističnega jugoslovanstva in hegemonistom ter vsakemu jugoslovanstvu insinuira namero asimilacije« Slovencev in Makedoncev. Odkod Dobrici Ćosiću ta trditev, ki ni utemeljena z ničimer, in čemu mu je potrebna? Seveda ni res, da ne vidim ali nočem videti razlik med pristaši in med koncepcijami jugoslovanstva, pač pa je res, da sem govoril samo o jugoslovanskih ideologih asimilizatorskega tipa, se pravi o »unitaristih-hegemonistih«. In zakaj samo o teh? Ker pač samo ti vznemirjajo naše narodnočustvo. Nacionalni ideologi tipa Dobrice Ćosića nas ne motijo, kajti jugoslovanstvo kakor ga pojmuje on, je sicer za zdaj brez realne vsebine, vendar niti kot kombinacija ni v nasprotju z nobenim posebnim nacionalnim čustvom. Zato o njem in podobnih neškodljivih ali morda celo koristnih miselnostih nisem govoril in zakaj naj tudi bi? To pa Dobrici Ćosiću ne bi smelo dajati ne pravice ne povoda, da bi mi smel očitati namerno enačenje vseh oblik jugoslovanstva in reduciranja vseh njegovih aspektov na asimilacijski hegemonizem in vse, kar iz tega sledi. Ravno tako pa to tudi ni zadosten razlog, da bi smel, ta antihegemonistični in antiasimilacijski jugoslovanski ideolog, Dobrica Ćosić, kazati hujše ogorčenje nad mojim izmišljenim 'nerazlikovanjem v teh rečeh, kakor nad nedvomno eksistentnim hegemonističnim jugoslovanstvom samim.

Njegovo obtožbo bi bilo mogoče pripisati nervozni razdražljivosti, ki ji ne poznam razloga in ki je tudi ni prav lahko opravičiti v javnem razpravljanju o važnih stvareh. In res, zakaj, odkod ta razdraženost? Toda na žalost se iritacija v njem stopnjuje in ga vodi do samovoljnosti pa tudi do dovolj odkrite nevzgojenosti. Poslušajmo ga: »Taki in podobni ‚branilci' ogroženih nacij zmeraj uganjajo demagogijo z ekonomskimi stališči in računicami . . . izzivajo nezadovoljnost svojih sodržavljanov, ker jim sugerirajo, da jih drugi narodi izkoriščajo, sugerirajo v podtekstu, posredno, ustno pa s polnimi usti, da je srbski narod ali ‚Beograd' zainteresiran za centralizem in jugoslovanstvo, ker mu je to kratko malo ekonomsko koristno in rentabilno.« Ker je očitno, da po mnenju Dobrice Ćosića spadam med te demagoge, moram ugotoviti, da glede ekonomske sfere nisem storil drugega, kakor da sem zavrnil onemogočenja ekonomske demagogije pa tudi zaradi ekonomske jasnosti priporočil objavo take ali drugačne splošno jugoslovanske bilance, ki bi bila resnično v korist vsem narodom Jugoslavije brez izjeme. Ali to Dobrici Ćosiću ni jasno? Opozoril pa sem seveda tudi na zamotanost takega obračuna, ker bi bilo v njem upoštevati, da v civilizacijsko tako neizravnani državi, kakor je naša, bolj razviti na svoj način žive na stroške manj razvitih, ti pa spet na svoj način na stroške bolj razvitih. To je vse. In seveda sem to pisal. Namigovanje Dobrice Ćosića o razliki med pisanjem in govorjenjem pa v bistvu ni drugega kakor preproščina in pričevanje o posebnem okusu tega političnega moralista, o okusu, o katerem ni da bi razpravljal.

Toda Dobrica Ćosić gre dalje. Vnema mu vse intenzivneje osvetljuje pot, po kateri mu je hoditi. Zdaj ponovi svojo prvo obtožbo o mojem namernem nerazlikovanju, toda v kako — udarni obliki: »Ti in podobni branilci in zastopniki »ogroženih nacij« trdovratno razlagajo progresivno, demokratično zavest najboljšega in največjega dela srbskega naroda, zavest o neogibnosti upoštevanja interesov jugoslovanske skupnosti kot celote — kot državotvorstvo, ki da je samo maska velikosrbskega hegemonizma.« To je kajpada čista pisateljska invencija Dobrice Ćosića, ki pač ni povsem nedolžna. Kot taka je kajpada po mojem mnenju spet samo še stvar osebnega okusa in neokusa, kajti z menoj in mojim člankom nima opravka.

In naposled še zaključek te redko bleščeče filipike: »Ta digresija je imela samo namen opomniti te ‚preobčutljive' akademike, pisce, intelektualce in druge nacionalistične preobčutljivce, da je v današnjem svetu neogibno potrebno s svojim nacionalnim ponosom družiti tudi občutek spoštovanja nacionalnega in zgodovinskega dostojanstva drugih narodov, zlasti pa naroda, ki v zgodovini do tega trenutka ni bil manj ogrožen in ogrožan od zasužnjevalcev in hegemonistov kakor njihov narod, naroda, ki z ničimer ne želi moralno izsiljevati svojih bratov, demokratičnega in svobodnega življenja drugih narodov.«

Odkod nenadoma ta nova potreba? Če ni to samo neobvladan temperament in nagon za uprizarjanje močnih efektov, je pač izraz že skoraj zaskrbljujoče nepovezanosti mišljenja, združene z dobro mero pregnane samozavesti. Kajti ta zaključek je v ravno taki logični zvezi s celotnim besedilom te filipike, kakor je ta po vsem povedanem logična sama v sebi ter v logični zvezi z resnico. Umska logika to resnično ni, morda je logika nekega čustva, ki je nervozno, cenene narave, nedobrohotno in ki si zastavlja naloge, katerim ni kos. Če spoštovanja do drugih narodov, zlasti do najbližjih v kom ne bi bilo, tako pisanje bi mu ga komaj moglo obuditi, saj je nenavadno slaba pomoč tej želji, kakor je slaba usluga »interesom jugoslovanske skupnosti« in vsemu, za kar se menda Dobrica Ćosić bori s tako velikim elanom in s tako šibko logiko. Stvari širših in višjih interesov je na vsak način obravnavati drugače.

Mandisodza:

MOJA ČRNA USODA

4. nadaljevanje

Da bi imel Mizasto goro med seboj in Capetownom, je šel očka v Hout Bay, kjer je bil Stanley v nekem hotelu natakar. Hotel je prav tedaj potreboval novega kuharja, ker je bil prejšnji kuhar ostal le nekaj dni. Stanley je priporočil očka, opozoril pa ga je, kaj se je bilo zgodilo prejšnjemu.

Prvi dan je oni kuhar pripravil frikadele in baas je rekel: »To je odličen kuhar. To so odlične frikadele.«

Drugi dan je novi kuhar naredil frikadele.

»Vse lepo in prav,« je rekel baas, »ampak vsak dan ne moremo jesti frikadel. Kaj boš skuhal jutri?«

Kuhar je rekel, da bo naredil mesne cmoke, ampak izkazalo se je, da so spet frikadele, in prav tako naslednji dan. »Varuj se torej frikadel,« je menil Stanley.

Ko je prišel očka v kuhinjo, da bi se predstavil, je rekel baas: »Ali delaš frikadele?«

»Da, ampak ne pogosto,« je odgovoril očka previdno.

*

V vasi, kot je Hout Bay, je čisto drugače kot v Capetownu, in nekaj časa je očku dobro delo, da živi spet v podeželskem okolju. Rodovitna dolina, ki se za Mizasto goro razprostira do morja in v katero je prvi kapski komandant pošiljal po les svoje drvarje po kozjih stezah, je očka nekoliko spominjala na Inyango.

Postopala sta po zaspanih vaških poteh; očka v svojih sivih hlačah in športnem jopiču, ki se je napenjal na čudnih mestih — bil je še zmeraj okreten, ampak nič več vitek —, in Stanley s svojimi velikimi roževinastimi očali, ki so lovila ravnovesje na drobnem obrazu, in v slepeče belem natakarskem suknjiču, ki je mahedral okrog njegovega suhega telesa. Manikajec, Koreas po imenu in tudi natakar, je bil ponavadi tretji v družčini. Bil je tako zmeren in marljiv, da so ga imele vaške mešanke za stiskača; ampak to je bilo najbrž zato, ker se Koreas nikoli ni pečal z barvastimi dekleti. Samo eno ga je gnalo: da bi čimprej prišel do denarja, se vrnil v domačo vas v Mashoni in tam odprl mesarijo. Doma sta ga nestrpno čakali žena in družina. Da bi tudi v prostem času zaslužil, si je kupil konja in kočijo, s katero je za pet šilingov prevažal ljudi iz Hout Baya v Capetown in nazaj.

Očka, Stanley in Koreas so se dobro razumeli. Če so se peljali v mesto, so šli skupaj v kino, v ilegalne krčme ju pa Koreas ni spremljal. Obiskovali so prijatelje in se slikali s Stanleyevim fotografskim aparatom. To je trajalo šest mesecev, dokler ni očka srečal mlade, postavne mešanke, ki je prišla z neko izletniško skupino v Hout Bay. Pravzaprav je stvar sprožil Stanley, ki jo je predstavil prijateljema. Koreas jo je posadil v kočijo in očka ji je začel dvoriti. In tako se je začelo med očkom in ljubko, poskočno mešanko. Kmalu je očka pustil službo v Hout Bayu in šel v Capetown, da bi jo imel bliže.

Ljubka mešanka je imela napako, ki je lastna večini barvastih frkelj: prelahko se je pustila osvojiti. Stvari se je lotila z napačnega konca in je najprej dobila otroka, nato pa šele mislila na poroko. Ampak očka si je dal časa in rojen je bil drugi otrok, preden je očka kaj sklenil — namreč, da se ne bo poročil.

Mama je morala biti hudo razočarana, ko me je v kapski porodnišnici prvikrat ugledala. Predobro je poznala razmere v črni in barvasti Južni Afriki in je vedela, da življenje otroku tem več obeta, čim bolj svetle polti je. Moji izgledi so bili neznatni. Moja barva mi je bila napoti. Tehtala sem dobre štiri kilograme, bila sem krepka kot majhen bikec, toda barva moje polti je spominjala na grenko čokolado.

Ko naju je očka obiskal v porodnišnici, je bil čemeren in me je komaj pogledal.

Zanj je pomenilo udarec, da nisem bila fant, in svojega razočaranja ni prav nič skrival.

Očka je samo tokrat prišel v porodnišnico in mama ga ni videla cele tedne. Toda poslal ji je priporočeno pismo in v njem dva funta.

*

Ko je mama zapustila porodnišnico, se je odpravila k teti Mattie in stricu Henryju, ki sta imela hišo na Bryant Streetu ob vznožju Signal Hilla. Seveda se je morala odreči službi v hotelu.

Teta Mattie je bila velika in je zviška govorila z mamo, ki je bila majhna in po porodu tudi precej okrogla.

Teta Mattie je postavila pogoje: »Obesila bom zaveso in za funt na mesec lahko spiš v jedilnici. Seveda če ne boš pripeljala sem tega prekletega Kafra.«

Teta Mattie je bila ponosna na svojo hišo in je bila barvasti snob. Mama je razumela, da je *ta prekleti Kafer* očka. Sprejela je pogoje, ker ji položaj pač ni dopuščal, da bi jih sama stavila.

Bili sta sestri, toda teta Mattie je bila mnogo starejša od mame. Ko je bilo mami dve leti, je Mattie je že zapustila kmetijo v Kuils Riveru in leto kasneje se je že omožila s stricem Henryjem, ki je bil tesar v gradbenem podjetju. Henry je dobro zaslužil in v Bryant Stretu sta najela hišo, za katero sta plačevala malenkost več kot mama za svoj del jedilnice. Varnost, ki jo je pomenila hiša, in mož, ki je bil sorazmerno zanesljiv, sta spodbudila Mattie, da je bila do svojih sester hkrati materinska in oblastna. Da ni imela lastnih otrok, je bila tete Mattie življenjska tegoba ali vsaj ena od njih. Morda lahko dejstvo, da sta bila oba s Henryjem jetična, pojasni, da je vseh osem otrok, ki jih je rodila do moje šolske dobe, hitro umrlo.

Mene je teta Mattie prezirala, ker je hotela imeti opravka samo z barvastimi, medtem ko sem si jaz, ko sem odraščala, iskala prijatelje predvsem med Afričani, kar je spet kalilo moje odnose s teto Matie. Kadar je govorila o *prekletih Kafrih*, je nagubala kožo — in ta je bila dovolj svetla, da so se na njej poznale sončne pege — na debelem nosu ter našobila brezzoba usta. Imela je pravi afričanski kompleks, vsekakor pa je bila dovolj popustljiva, da je očka pustila sedeti v kuhinji, kadar je obiskal mamo.

Dva meseca po mojem rojstvu je šla mama spet delat. Delo pa je dobila v severnem predmestju, na drugi strani Capetowna tako da je čez čas rajši ostala kar v poseiski sobici v hotelu, kot pa da bi vsak dan begala med službo in Bryant Streetom. Mamo sem tako redko videvala, da sem nazadnje teti Mattie rekla *mama*, mami, kadar je prišla, pa *teta*.

Pobočja bodo spet ozelenela

V mežiškem rudniku bodo nabavili čistilne naprave

Novi pogoji gospodarjenja bodo omogočili mežiškim rudarjem, da bodo že prihodnje leto poskrbeli, da strupeni plini ne bodo več zastrupljali ozračja. Po ugotovitvah strokovnjakov so strupeni plini napravili na gozdnem in drugem rastlinstvu v Mežici vsako leto za okoli 50 milijonov dinarjev škode.

Filtri in druge naprave, ki jih bodo sedaj napravili za čiščenje ozračja oziroma bodo preprečili, da strupeni plini ne bodo več uhajali iz topliških peči, ampak bodo celo iz teh plinov pridobili letno kakih 300 ton svinca več, v drugi fazi pa bodo začeli iz plina pridobivati tudi žvepleno kislino. Za rentabilno proizvodnjo samega plina ne bo dovolj, temveč bodo v ta namen še posebej pražili cinkov koncentrat in letno izdelali okoli 20.000 ton žveplene kisline, ki jo naši kemični industriji precej primanjkuje. Po tem sodeč bodo gola pobočja nad Žerjavom, kjer je rafinerija, že v bližnji bodočnosti znova ozelenela, poskrbljeno pa bo s tem tudi za bolj zdrave življenjske pogoje prebivalstva v tej kotlini med Peco in Plešivcem.

F. H.

»Poletna noč« v Ljutomeru

V Prlekiji dobiva turizem vse bolj pravo vsebino. Sodeč po vse večjem prihodu domačih in tudi tujih turistov je Prlekija kaj vabljiva in domača. Kljub nekaterim težavam se turistične postojanke v tej ljutomerski občini razvijajo zelo dobro. Med temi so najvažnejše turistična postojanka »Vinski hram« v Jeruzalemu in ljutomerski ribniki. Turistično društvo Ljutomer skupno z gostinskim podjetjem Jeruzalem in brodarskim društvom pripravlja te dni doslej eno največjih prireditev na ribnikih. V soboto, 7. avgusta, pripravlja prireditev »Poletna noč«, ki jo bodo združili z modno revijo, v zabavnem programu bo plovba na otok skrivnosti, izbirali bodo najprimernejše dekle večera, nastopili bodo »Veseli Prleki«, ki se jim bo v zabavnem programu pridružila tudi »Prleška Micka«. Vsa prireditev bo organizirana na vodi.

Za to prireditev je veliko zanimanje med delovnimi kolektivi in organizacijami iz Maribora, v sosednjih občinah, prišli pa bodo tudi gostje iz Hrvatske in Avstrije.

St. F.

V nekaj vrstah

POGREB KOROŠKEGA BORCA KARLA BREZNIKARJA — MARIBOR — Na pobreškem pokopališču so 2. avgusta popoldne pokopali Karla Breznikarja, vojaškega vojnega invalida in koroškega borca. Pred mrliško vežico se je poslovil od pokojnika zastopnik koroških borcev Janko Gačnik in poudaril zasluge, ki si jih je Breznikar pridobil v boju za našo slovensko mejo. Pri odprtem grobu je govoril o delu, življenju in liku vzornega pokojnika doktor Fran Vatovec.

O.

POPRAVILO MOSTU — DRAVOGRAD — Na občinski skupščini so seznanili odbornike s stanjem mostu čez Mežo na cesti, ki vodi v Libeliče. Zaradi izrabljenosti so most zaprli. Sedaj je občinska skupščina zagotovila sredstva in material za popravilo mostu. Tega so pregledali tudi strokovnjaki Cestnega podjetja Maribor in obljubili, da bodo most čimprej usposobili.

N.

KRKA
TOVARNA ZDRAVIL
NOVO MESTO

vabi k sodelovanju več

diplomiranih farmacevtov
za delo na področju mikrobiologije s prakso ali brez nje
diplomiranih veterinarjev
za delo na področju mikrobiologije s prakso ali brez nje
diplomiranih inž. kemije
s prakso ali brez nje
diplomiranih inž. strojništva
s prakso ali brez nje
diplomantov filozofske fakultete
z znanjem dveh svetovnih jezikov
diplomantov srednjih šol
z znanjem dveh svetovnih jezikov
kemijskih tehnikov
farmacevtskih tehnikov
ekonomistov
srednja ekonomska šola

Nastop službe je mogoč takoj ali po dogovoru. –

Osebni dohodki po pravilniku o delitvi osebnega dohodka oziroma po dogovoru.

Ponudbe pošljite splošnemu sektorju podjetja v 15 dneh od dneva objave. 6915

Fotozapisek

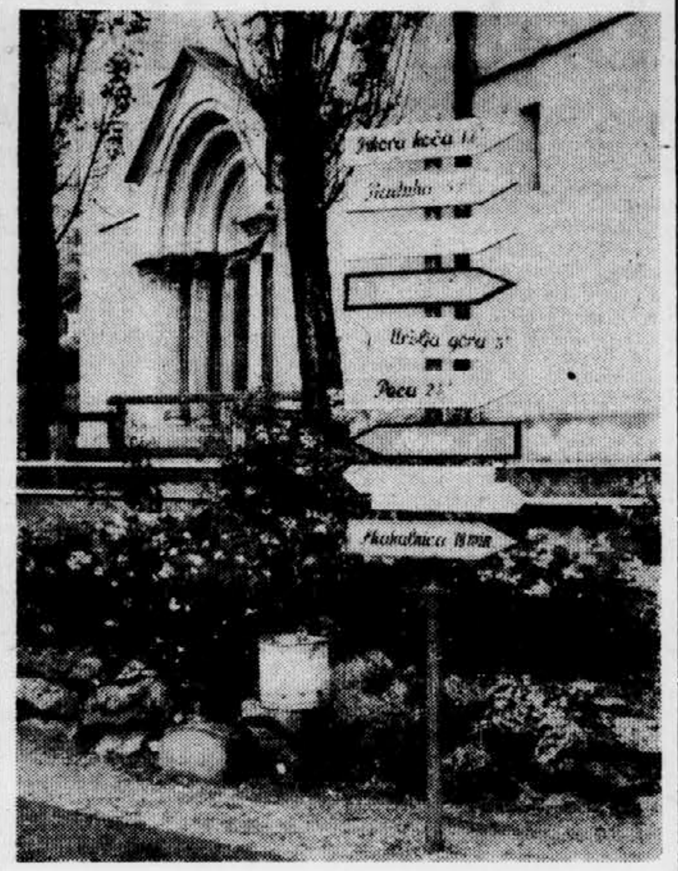

TU SO POSKRBELI ZA ORIENTACIJO — Marsikje lahko očitamo turističnim društvom, ker se ne potrudijo niti toliko, da bi ustrezno uredili kažipote k raznim izletniškim točkam, zanimivostim in podobno. Tega pa ni mogoče trditi za turistično društvo v Črni na Koroškem, ki je postavilo toliko kažipotov, da turist res ni v zadregi. Foto: A. Šertel

Zakaj tako?

Ni vzroka za pomanjkanje kruha ob nedeljah

Mariborski potrošniki so v zadnjem času lahko večkrat ugotovili, da ob nedeljah niso dobili kruha. Zato so bili upravičeno nejevoljni ter so se jezili na pekarski podjetji, ki bi po njihovem mnenju morali zagotoviti redno preskrbo s kruhom tudi ob nedeljah. Znano je, da skrbita za preskrbo kruha v Mariboru živilski kombinat INTES in pekarsko podjetje »Piramida«. Na nedavni seji Mestnega sveta so ugotovili, da res ni nobenih razlogov, da bi potrošniki ob nedeljah ostajali brez kruha. Razprava je pokazala, da trgovine ob nedeljah ne naročajo dovolj kruha, ker se bojijo, da bi jim kruh ostal. V prihodnje bo treba zaostriti odgovornost vseh tistih činiteljev, ki so v Mariboru odgovorni za preskrbo s kruhom. Vsekakor bo boljša rešitev, če bodo nekaj kilogramov kruha spremenili v drobtine, kot pa ustvarjali negodovanje med potrošniki in politični problem. Ob uvedbi novih cen kruha se potrošniki vprašujejo, kdaj bodo lahko kupili tudi polbel kruh. Tega kruha sedaj ne pečejo, čeprav bi bil po ceni dostopnejši kot beli kruh. V živilskem kombinatu INTES sedaj pripravljajo tudi proizvodnjo polbelega kruha, ki bo prihodnji teden že v prodaji.

M. K.

Zadruga pospešuje vzrejo krav molznic

Govori J. Rajh, predsednik sveta KZ Zg. Ščavnica—Velka

Letos je slabo vreme dokaj prizadelo kmetijstvo v lenarški občini. O tem, kako kaže letošnji pridelek in kakšni so nadaljnji načrti za razvoj kmetijstva v kmetijski zadrugi Zg. Ščavnica—Velka, nam je pripovedoval Jože Rajh, predsednik zadružnega sveta te zadruge.

— Kako ocenjujete letošnjo letino na območju vaše zadruge?

— Pridelek krme je bil dokaj slab, a tudi spravilo se je zavleklo tja do 15. julija. Po kakovosti je seno mnogo slabše kot lani in bomo zato morali živini pokladati več močnih krmil. Nedavno smo začeli kositi otavo, ki kaže na boljši pridelek; od žitaric si pa ne obetamo mnogo. Zlasti jim je škodovalo dolgotrajno spomladansko deževje, škoda pa bo največja v nižinskih legah, kjer je voda izpraznila hranilne snovi. Pridelek sadja bo za 8% manjši od lanskoletnega in bodo deloma obrodile le slive. V Žitencah bo zaradi toče polovico manj grozdja, kot smo računali. Koruza je v precejšnjem zaostanku v rasti. krompir pa razen koloradskega hrošča napada še krompirjeva plesen. Glede zatiranja škodljivcev in glivičnih bolezni daje zadruga premalo strokovne pomoči.

— Kako se je obnesla kooperacijska proizvodnja?

— Pogodbeno sodelovanje je na našem območju premalo razširjeno. Vzroke za to moramo iskati v premajhni strokovni pomoči kmetijskih strokovnjakov kmetom, ki sodelujejo z zadrugo. Ni pa samo to. Zgodilo se je npr. tudi to, da so kmete kooperante v rastlinski proizvodnji terjali za plačilo obveznosti pred iztekom pogodbenega roka. Seveda pa se tudi vsi kooperanti niso držali vseh pogodbenih obveznosti in so nekateri prodajali zlasti živino mimo svoje zadruge. Tudi zakasnelo plačevanje odkupljene živine v zadnjih mesecih je povzročilo nezaupanje posameznih kooperantov do zadruge. Sedaj potekajo priprave za pospešeno pogodbeno sodelovanje. Nekateri kooperanti iz Zgornje Velke, Dražen vrha, Zgornje Ščavnice in drugih krajev so v zadnjem času kupili v zadrugi vsak po več ton umetnih gnojil.

— Kakšnih ukrepov se poslužuje vaša zadruga za vzrejo krav molznic?

— Vzreji krav molznic posveča naša zadruga vso skrb. Med drugim plačuje molzno kontrolo do 8000 din za kravo. Strokovna služba zadruge nadzira mlečnost pri 50 živalih, njihova povprečna molznost pa je 2468 kg mleka na 300 molznih dni. Te krave dosežejo povprečno 3.89 odstotka mlečne tolšče.

Naša zadruga priredi štirikrat na leto sejem plemenske živine, ki jo odkupijo največ kupci izven občine. Menim, da bi morala zadruga povečati tudi število plemenic v lastni reji, od teh pa bi odbrali živali in jih dali zasebnim rejcem. Novi gospodarski ukrepi bodo verjetno dali za to več spodbude.

— Znano je, da je vaša zadruga zaključila lanskoletno poslovanje z izgubo. Kako bo letos?

— Izgubo, ki je nastala predvsem zaradi priključitve ekonomske enote mariborskega Agrokombinata na Zg. Velki k naši zadrugi, smo krili z najetjem ustreznega kredita. Zadružni svet je sprejel proizvodni načrt in odobril elaborat za odkup zemlje. Zadruga si prizadeva z varčevanjem, s povečanjem rentabilnosti in izkoriščanjem vseh skritih rezerv izboljšati poslovni uspeh. V tej zvezi posveča dokajšnjo skrb tudi strokovni zasedbi delovnih mest, predvsem pa se zavzema za strokovno izobraževanje delavcev.

T. Š.

GORNJA RADGONA

V mladinski organizaciji premalo mladine

29. julija je bila razširjena seja občinskega komiteja ZMS — Gornja Radgona, na kateri so kritično ocenili delo mladine v gornjeradgonski komuni. Tako ni v vsej radgonski komuni niti polovica mladincev vključenih v mladinske aktive.

Mladinski aktivi morajo imeti konference do 10. oktobra; po tem datumu pa bo občinska konferenca, kjer bodo med drugim ugotavljali, koliko jim bo uspela naloga, vključiti čim več mladine v mladinske aktive. V ta namen bodo tudi formirali 5 novih aktivov tam, kjer sedaj sploh ni bilo mladinskih organizacij.

F. K.

ČATEŽ

Tekmovanje v streljanju na glinaste golobe

Lovska družina v Čatežu bo priredila v nedeljo, 8. t. m pri šoli Mrzlavi vasi pri Brežicah meddružinsko tekmovanje v streljanju na glinaste golobe. Najboljši strelci bodo prejeli lepe nagrade. Po končanem tekmovanju, razglasitvi rezultatov in nagrad pa bo za veselo razpoloženje poskrbel orkester bratov Lopatič. Čateški lovci vabijo na to zanimivo tekmovanje vse lovce iz Brežic in okolice.

D. V.

LUCIJA PRI PORTOROŽU

Odprli so delikatesno trgovino

V Luciji pri Portorožu so tik ob avtobusni postaji odprli preurejeno delikatesno trgovino. Uredilo jo je trgovsko podjetje »Nanos-Postojna« obrat Portorož, ki je za to porabilo okoli 10 milijonov din. Po natančnih kalkulacijah je podjetje za mnogo proizvodov določilo občutno nižje cene, kot so drugod, zlasti v gostinskih obratih

CELJE

Na pol prazni hoteli

V gostinskih podjetjih na celjskem območju zadnje dni tožijo o slabi zasedenosti hotelov. Štirje telefonski pogovori o stanju nočitev v noči od 2. na 3. avgust (torej sredi turistične sezone), so nam potrdili, da je temu zares tako.

Hotel »Celeia« Celje je imel v omenjeni noči od 120 razpoložljivih postelj zasedenih vsega 45 postelj (30 tujcev, 15 domačih), v hotelu »Evropa« je prenočilo 48 gostov, 12 postelj pa je ostalo praznih. Hotel »Paka« Velenje je imel od 75 razpoložljivih postelj 32 zasedenih, hotel »Savinja« v Laškem pa je imel zasedenih vseh 50 postelj. Tudi promet je v hotelih precej padel, čeprav cen jedil še niso uskladili s zvišanjem živil v trgovski mreži.

Zdravilišča na celjskem območju so zasedena v glavnem z zavarovanci. Prostor je še v zasebnih sobah.

F. K.

V kinu Union najsodobnejša oprema

Ker v bližnji prihodnosti ni obetov za gradnjo novega, tretjega kinematografa v Celju, je kino podjetje večji del prihranjenih sredstev vložilo v obnovo opreme kina UNION na Titovem trgu. V dvorani so namestili nov hrastov pod, ki je v zadnji tretjini dvorane dvignjen. Od skupno 600 sedežev jih je v parterju 200 tapeciranih s skai usnjem. Vsa oprema je najsodobnejše oblike, med vrstami pa znaša po novem razmak 80 centimetrov. V dvorani so položili tudi preproge, ki občutno zmanjšujejo ropot. Oprema v kinu UNION je veljala 14 milijonov din. Cene vstopnic so 130 in 160 dinarjev.

F. K.

Mednarodni turnir brez gledalcev

V Skopju so zmagali telovadci Moskve pred Budimpešto, Bukarešto in Ljubljano

V Skopju se je v okviru »Srečanja solidarnosti« končal mednarodni turnir mestnih reprezentanc v orodni telovadbi. Zmagala je reprezentanca Moskve pred Budimpešto, Bukarešto, Ljubljano itd., v ženski konkurenci je bil vrstni red prvih treh ekip enak. Vodja ljubljanske ekipe in njen vodnik med tekmovanjem Marjan Jemc nas je seznanil s podrobnostmi tekmovanja moških ekip, ki so imele v reprezentanci Moskve izredno hudo konkurenco.

Na vprašanje mar je zadovoljen s plasmajem ljubljanske vrste, je tovariš Jemc dejal:

»Ekipa je nastopila v postavi Šrot, Küssel in mladinec Vratič, torej brez Cerarja, ki ima nategnjeno mišico, in brez Brodnika in Kersniča, ki sta na letovanju. Zato sem s 4. mestom naše ekipe zadovoljen, saj sem pričakoval, da se bo uvrstila za kompletno reprezentanco Sarajeva. Šrot je v generalnem plasmaju četrti, Küssel deli 9. mesto z madžarskim olimpijcem Pusztaiem, 17-letni dijak Miloš Vratič pa se je med 20 tekmovalci uvrstil na 14. mesto, hkrati pa je edini od jugoslovanskih telovadcev osvojil kolajno, in sicer bronasto z lepim plovnim preskokom.

Naj dodam še to — je dejal tovariš Jemc, da Brodnika in Kersniča ni bilo, da smo v Skopje prispeli tik pred tekmovanjem, ker smo dan pred njim prejeli obvestilo iz Beograda, da so sredstva za našo udeležbo na voljo. Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev je gimnastična zveza že pred mesecem odpovedala udeležbo.

Udeležba je bila na dokaj visoki kvalitetni ravni. Med drugimi so nastopili olimpijci Kardemelidi (SZ), Condovici in Tohaneanu (Rom.) ter Šrot in Vidović (J), razen njih pa še izvrstna sovjetska telovadca Orlov in Šošin iz Moskve.

Ljubljanski telovadci so bili prvi dan delili drugo in tretje mesto z Bukarešto, naslednji dan pa so imeli zaradi utrujenosti in pomanjkanja kondicije več spodrsljajev.«

tekmovalce, zadnji dan pa je bilo tako hladno, da so tekmovalci čakali na nastop kar v garderobah. Zaradi pomanjkljive organizacije nismo uspeli dobiti rezultatov telovadk. Znano je le, da je zmagala ekipa Moskve pred Budimpešto in Bukarešto. Med posameznicami so se uvrstile na prva tri mesta vse tri sovjetske tekmovalke, zmagala pa je Ribakova pred Nikoforovno.«

ZMAGOVALEC »SREČANJA SOLIDARNOSTI« — Moskovčan Valerij Kardemelidi je zmagal na telovadnem turnirju v Skopju.

Kaj pa ostali naši tekmovalci?

»Sarajevska ekipa, v kateri je nastopil tudi reprezentant Rafajlović in član mlade reprezentance Ramić, je bila solidna, vendar sem od nje pričakoval več. Telovadci Skopja so pokazali lep napredek, medtem ko tega ne morem reči za Karlovčane.«

Slišati je bilo precej kritičnih pripomb glede organizacije?

»Organizacija ni bila najboljša, vendar ne morem reči, da je bila slaba. Prostor za tekmovanje ni bil najbolj primeren, gledalcev pa je bilo zelo malo. Po vsej verjetnosti je bila vročina kriva, da ni bilo zanimanja za tako kvaliteten turnir. Huda vročina je seveda mučila tudi

Ekipni plasma:

1.	Moskva	113,75
2.	Budimpešta	108,70
3.	Bukarešta	108,00
4.	Ljubljana	107,05
5.	Sarajevo	106,10
6.	Skopje	99,80
7.	Karlovac	93,55

Posamezniki: 1. Kardemelidi (M) 57,40 (krogi 9,40, preskok 9,60, bradlja 9,70, drog 9,60, konj 9,35, parter 9,55). 2. Sošin (M) 55,40 (krogi 9,75), 3. Condovici (Bukarešta) 54,60, 4. Šrot (L) 53,75 (krogi 9,25, preskok 9,25, bradlja 9,10, drog 8,60, konj 8,50, parter 9,05). 5. Derszi (B) 53,50, 6.—8. Dely (B), Tohaneanu (Buk.) in Vidović (S) 53.40 9.—10. Küssel (L) in Pusztai (Bud) 52,80, . . . 14. Vratič (L) 50,80 (preskok 9,35).

D. K.

Rijeka v Ljubljani

Zadnje priprave nogometašev pred prvenstvom

V okviru zadnjih priprav pred bližnjo prvenstveno sezono bo ljubljanska Olimpija odigrala v nedeljo, 8. t. m. povratno prijateljsko tekmo s prvoligašem Rijeko, in sicer na stadionu v Šiški. Začetek tekme bo ob 17. uri, v predtekmi (ob 15.30) pa se bosta prav tako v povratnem srečanju pomerili mladi moštvi Rijeke in Olimpije.

Olimpija je včeraj gostovala v Celovcu, kjer je v prijateljski tekmi premagala novega člana avstrijske I. lige Austrio 3:1 (1:1). Gole so dali Arslanagić, Ceh in Srbu. To gostovanje je Olimpijo kar precej veljalo, saj sta bila poškodovana vratar Žabjek in Veselica, ki sta se tako pridružila še drugim poškodovancem: Zagorcu, Kapidžiću, Sombolcu in Kulenoviću. Olimpaje se menda že kar po tradiciji drži smola, saj je imela skoraj redoma pred začetkom prvenstva na spisku za igro precej nesposobnih igralcev. V klubu vendar upajo, da bosta Sombolac in Kapidžić do tekme z Veležom le naréd.

Ljubljansko občinstvo bo imelo jutri priložnost gledati kvalitetna nasprotnika, predvsem pa se prepričati, kako so se igralci Olimpije pripravili za prve težke spopade v I. zvezni ligi. Moštvo Rijeke je dovolj močno, da bodo lahko domačini zares pokazali vse sposobnosti, razen tega pa naj bi se tudi oddolžili za poraz pretekle nedelje na Reki (2:4). Enaka naloga čaka tudi mlado enajsterico Olimpije, ki jo je Reka premagala z 2:1.

Določeni mladi atleti in atletinje

CELJE, 6. avg. Zvezna atletska kapetana Račić in Milakov sta po kvalifikacijskih atletskih tekmah med mladinci in mladinkami odredila naslednji reprezentančni vrsti:

moški: Herzego, Levar, Lušica, Radisavljević, Dušković (100, 200 m), Vojnov, Dragačević (110 zapreke), Pitlović, Puač, Majstorović, Druljević (400 m); Mole, Valjak (1500 m zapreke), Siladži, Pogarčić (višina), Keler, Đorđević (800 in 1500 m), Pavlović, Šmid (3000 m); ženske: Petnjarić, Crkvenjakov (100 m), Petnjarić, Koval (200 m), Nikolić, Miletić (400 m), Nikolić Čigir (800 m), Buranj, Hočić (800 m zapreke), Mrinjek, Peče (višina), Frik, Fočić (daljina), Mrinjek, Pošnik (krogla), Šišković, Orsag (disk), Lazić, Pisak (kopje).

Počitnice brez počitka

O delu ŠŠD Kajuh v šoštanjski osnovni šoli

Vselej trdimo, da so šolske počitnice namenjene predvsem oddihu in razvedrilu naše mladine. Prav ta čas je najbolj primeren za organizirano telesnovzgojno udejstvovanje, saj ima mladina dovolj časa in smisla za tovrstno aktivnost. Žal v naši praksi vse premalo izkoriščamo zimske in poletne počitnice za smotrno telesno vadbo.

Izjemen primer na celjskem področju je ŠSD Kajuh na I. osnovni šoli v Šoštanju. To šolsko društvo je razvilo dejavnost skozi vse koledarsko leto. Šola, ki šteje 498 učencev, je vključila v šolsko športno društvo kar 68 % otrok. Društvo ima 15 različnih telesnovzgojnih sekcij, v katerih se redno udejstvujejo vsi učenci. V sekcije je vpisanih 1.000 članstva, kar pomeni, da se vsak član šolskega društva udejstvuje vsaj v dveh različnih panogah. Največ zanimanja, pa tudi aktivnosti je v zimskih športih, kjer je vključenih nad 2/3 članstva. Društvo je organiziralo v zimskih počitnicah tudi 3 šestdnevne smučarske tečaje, ki jih je obiskovalo 72 smučarjev. Več kot tretjina članstva se je odločila za delo v plavalni sekciji. Društveni člani so pri gradnji plavalnega bazena v letošnjem letu opravili nad 300 ur prostovoljnega dela. Sedaj so v Šoštanju ustvarjeni vsi pogoji za razvoj plavalnega športa. Društvo ima seveda v prvem letu pridobitve tega športnega objekta nalogo, da z organiziranimi plavalnimi šolami odpravi neznanje plavanja na šoli. Za začetek se lahko pohvali z lepimi rezultati. Razen plavanja se mladi pripadniki društva najbolj ogrevajo še za rokomet, nogomet in atletiko, pa košarko, vaje na orodju in kolesarjenje. Ob takšnem udejstvovanju izven rednega pouka telesne vzgoje predm. učitelj Milogoj Jarnovič nima težav pri izvajanju programa šolske športne značke. Šolsko športno značko vsako leto osvoji več 100 učencev in učenk. Norme so dosegljive nad 90 % tekmovalcem!

Celotno delo v ŠSD popestrujejo številna tekmovalna srečanja v okviru same šole. Sodelovanje šolskega športnega društva s TVD Partizan je naravnost vzorno in se njihovo delo medsebojno prepleta in dopolnjuje. Uprava ŠSD ima izreden interes, da pred zaključkom šolanja vključi kar največje število svojega članstva v Partizana — Mladi ljudje tudi po zaključenem šolanju ostajajo zvesti telesni kulturi kot njihovi aktivni pripadniki. V TVD Partizan — Šoštanj je vključenih kar 35 % učencev in učenk.

Nedvomno pa je za Šoštanjčane — širšo javnost — največje doživetje, da so lahko letos ob zaključku šolskega leta prisostvovali reviji prave množične telesne kulture v počastitev praznika 20-letnice osvoboditve. Tako kvalitetne telovadne akademije, javnega telovadnega nastopa in množičnega pohoda mladih, v Šoštanju po osvoboditvi še ni bilo.

Ko iščemo oblike in pota k resnični množični in ceneni telesni kulturi, se zgledujmo po delu ŠSD Kajuh na šoštanjski I. osn. šoli, ki je v domačem kraju brez tekmovalnega prometa domala brez finančnih sredstev zadovoljila potrebe vsega mladega članstva v izobraževalnem, razvedrilnem in tekmovalnem športu.

K. J.

Pet zmag Celjanov

V torek zvečer so na mednarodnem atletskem mitingu v Gradcu poleg Čehov, Zah. Nemcev in domačinov nastopili tudi nekateri celjski atleti in atletinje. Celjani so pobrali 5 zmag. Marjana Lubej je zmagala na 800 m ovire z 11.4, v teku na 100 m z 12.4, Pikula v metu krogle s 16.24, Marjan Špilar v metu kopja s 67.45 in Branko Vivod v skoku v višino z 203 cm. Miran Polutnik je s 15.6 bil drugi na 110 m ovire, Vidmajer tretji v metu kladiva z 52.31, prav tako tretji pa je bil tudi Medvešek v skoku v višino s 188 cm. Najkvalitetnejši rezultat na tem tekmovanju je dosegel v metu diska Ludvik Danek (ČSSR) z 59.94 m.

CELJE — V prijateljski nogometni tekmi je prvoligaš Zagreb premagal ŽNK Celje 2:1 (1:1). Častni gol za domače je dal Artelj.

K. J.

LJUBLJANA — Strelska reprezentanca Gorenjske je v tekmovanju z MK puško premagala izbrano vrsto Koroške s 523:499 krogi.

KRANJ — Dvanajstčlanska alpinistična odprava AO Kranj se je vrnila z desetdnevnega bivanja v Prokletijah, kjer je preplezala precej zahtevnih sten.

Č.

Vrhovšek zelo blizu rekorda

Na Koleziji vodi Ljubljana pred Mladostjo, Triglavom in Primorjem

LJUBLJANA, 6. avg. — Po prvem dnevu zaključnega četveroboja zvezne plavalne lige v bazenu Kolezija vodi ekipa Ljubljane s 13.966 točkami pred zagrebško Mladostjo 13.199, kranjskim Triglavom 11.613 in reškim Primorjem 11.116.

SPET V REKORDERSKI FORMI — Plavalec Ljubljane Daniel Vrhovšek je na četveroboju v bazenu Kolezija preplaval 200 m hrbtno v času 2:20.4, kar je le za tri desetinke slabše od njegovega državnega rekorda 2:20,1, ki ga je dosegel lani (18. sept.) na državnem prvenstvu v Splitu.

Daniel Vrhovšek (L) je 200 metrov preplaval v 2:20,4, kar je le za tri desetinke sekunde slabše od njegovega državnega rekorda. mladinec Daneu pa je bil drugi. Tudi Urban Dermastia je dosegel zelo dober čas na 200 metuljček glede na to, da je startal po bolezni, vendar je precej zaostal za svojim rekordom. Boris Vošnjak je v isti disciplini osvojil drugo mesto z 2:30,7, kar je njegov osebni rekord v sladki vodi. Zlata Trtnik je zanesljivo premagala nevarne tekmice na 100 prosto z 1:08,2, toda v štafeti je plavala še bolje, in sicer 1:07,8. Skoraj za četrt bazena je zmagala Miša Souvan na 400 mešano s časom 6:20,2. Petnajstletna Vida Bašelj je na 200 prsno premagala z zelo dobrim časom 3:09,2 državno rekorderko Rubešo (M).

Čleković (M) je požel zmago na 1500 in 400 prosto. Na slednji progi pa sta se odlikovala z drugim in tretjim mestom in solidnima rezultatoma brata Peter in Vlado Brinovec (T). Tudi štafeto 4x200 prosto je dobila ekipa kranjskega Triglava v postavi Košnik, Peter Brinovec, Nadižar, Vlado Brinovec. Ljubljana se je morala zadovoljiti z drugim mestom, zato pa je zmagala njena ženska ekipa v štafeti 4x100 mešano, in sicer s postavo Holec (hrbtno), Bašelj (prsno), Souvan (metuljček), Trtnik (prosto).

Ekipa Ljubljane bo jutri (ob 19.30) nastopila brez Vrhovška in Dermastie, ekipa Primorja pa brez Dobrile. Ti plavalci bodo namreč 8. avgusta nastopili na mednarodnem mitingu v Bratislavi (v ČSSR).

Moški: 400 m prosto — Čleković (M) 4:44,0, Peter Brinovec (T) 4:45,4, Vlado Brinovec (T) 4:51,3, Dobrila (P) 4:58,8, Orel (L) 5:01,5, 1500 m prosto — Čleković (M) 19:09,2, V. Brinovec (T) 19:18,0, P. Brinovec (T) 20:03,3, Novšak (M) 20:30,0, 200 m hrbtno — Vrhovšek (L) 2:20,4, Daneu (L) 2:28,2, Levičnik (T) 2:36,8, Rebolj (T) 2:42,0, 200 m metuljček — Dermastia (L) 2:27,0, Vošnjak (L) 2:30,7, Vlahović (M) 2:33,0, Tripalo (M) 2:40,2, 4 × 200 m prosto — Triglav 9:17,4, Ljubljana 9:25,3, Mladost 9:26,2, rimorje 9:46,4.

Ženske: 100 m prosto — Trtnik (L) 1:08,2, Souvan (L) 1:11,0, Verži (M) 1:11,1, Pogačić (M) 1:12,2, Korunek (P) 1:12,4, Sabol (P) 1:12,4, 200 m prsno — Bašelj (L) 3:09,8, Rubeša (M) 3:12,0, Peterman (L) 3:12,1, Kerkë (M) 3:14,1 400 m mešano — Souvan (L) 6:20,2, Pogačić (M) 6:31,6, Verži (M) 6:33,0, Sabol (P) 6:50,3, Jančar (T) 6:52,5, 4 × 100 m prosto — Ljubljana 5:28,8, Mladost 5:36,0, rimorje 5:37,5, Triglav 5:59,2.

D. KURET

Olimpija : Partizan 89:68

LJUBLJANA, 6. avgusta. — Mladinci ljubljanske Olimpije so v večerni tekmi drugega kola mladinskega košarkarskega prvenstva Jugoslavije premagali Partizan (Bijelo Polje) z 89:68 (48:31). Sodnika: Protić in Ostojić (oba Beograd). Gledalcev: okoli 300.

OLIMPIJA: Stegenšek 2, Sketelj, Volovšek, Zdešar 2, Gantar 14, Kvas 17, Derganc 2, Slapnik, Marter 21, Žorga 17, Segedin 10, Brenk 4.

PARTIZAN (BIJELO POLJE): Vojnović 14, Budjović 10, Korać, Idrizović 7, Sekulić 24, Ćović, Novaković, Dobrašinović 9, Krgović, Bošković 4.

Mladinci Olimpije so brez posebnih težav premagali prvaka Črne gore, čeprav so igrali s pol moči, Žorga in Gantar sta v prvih treh minutah dodobra napolnila koš nasprotnika in Olimpija je povedla z 10:2. Pavlovićeva ekipa je nadaljevala igro v hitrem tempu in povečala rezultat do desete minute na 27:12. Takrat se je razvila na igrišču enakovredna borba, posebno — ker je trener Pavlović poslal na igrišče tudi rezervne igralce. Olimpija je v začetku drugega polčasa ponovno povečala razliko na 66:44 v 10. minuti, toda potem se je ponovila mlačna igra iz finiša prvega polčasa.

Rabotnički : Borac 81:57 (34:28)

Košarkarji Rabotničkega so v prvi tekmi drugega kola premagali banjaluški Borac z 81:57 (34:28). Sodnika: Pur (Žalec) in Ostojić (Beograd).

Rabotnički: Lazarevski 6, Bocevski 13, Tevčev 10, Andonovski 29, Lukovski I 14, Drakalski 4, Dimitrevski 4, Lukovski II 11.

BORAC: Stupar 2, Kotarac 11, Vlajšić 13, Rajičević 25, Savić 3, Miholić 2.

Crvena zvezda : Mladost 73:67 (34:37)

Mladinci Crvene zvezde so v derbiju drugega kola premagali zagrebško Mladost s 73:67 (34:37). Sodnika: Anastasovski (Skopje) in Janko Kavčič (Ljubljana).

CRVENA ZVEZDA: Kapidjić 6, Ilić 11, Popović 16, Slavnić 18, Janjić 14, Novčić 2, Daskalović 6.

MLADOST: Plečaš 24, Flego 4, Ivanko 18, Šolman 15, Rusek 6.

Lestvica

Rabotnički	2	2	0	151:116	4
Olimpija	2	2	0	152:127	4
Mladost	2	1	1	150:145	2
Crvena zvezda	2	1	1	132:130	2
Partizan	2	0	2	129:164	0
Borac	2	0	2	129:164	0
Partizan	2	0	2	127:159	0

Današnji spored: 17,00 — Mladost:Partizan (Bijelo Polje), 18,30 — Crvena zvezda:Borac, 20,00 — Olimpija:Rabotnički.

A. PASTERNJAK

Prve vesti s Kavkaza

Desetčlanska jugoslovanska alpinistična odprava, ki je 11. julija odpotovala v Bezengi v Centralnem Kavkazu (ZSSR), je poslala prve vesti:

Štiridnevno potovanje so srečno zaključili in se utaborili v »Alplager Bezengi«, v sotočju ledenikov Bezengi in Mižirgi, kot gostje kluba Spartak iz Krasnojarskega, katerega člani so te dni že zaključili obisk pri nas.

Kot prvo turo so za aklimatizacijo opravili, skupno s sovjetskimi alpinisti, vzpon na Missistau (4400 m), v dneh od 17. do 19. 7. Že naslednjega dne sta dve navezi (Barbka in Peter Ščetinin, ter Janez Golob in Dušan Kukovec) odšli po Gruzinski smeri (z oceno 5 b spada med najtežje) na Dihtau (5200 m), drugi dve (Boris Kambič in Rupar Janez, ter Polde Potočnik in Nedeljko Jakič) pa sta izvršili vzpon na Koštan-tau (5151 m) po smeri, ki je ocenjena 4 a.

Nekaj dni pozneje je imela celotna ekipa počitek in pripravo za nove vzpone. Od njihovih nadaljnjih ciljev pa je znan le Džangitau, na katerega se mislijo povzpeti po plezalni smeri, ocenjeni s 5 a, sestopata pa po prav taki, ocenjeni s 4 a. Vzpon bo predvidoma trajal 6 dni.

Kot je znano, bodo naši alpinisti ostali v gorah do 15. 8. Ker imajo izredno lepo vreme, lahko pričakujemo, da bodo izvršili še marsikateri težaven vzpon.

F. S.

Začetek rallyja na Poljskem

VARŠAVA, 6. avg. Sinoči se je začel letošnji »Poljski rally«, na katerem sodeluje 45 vozačev iz 15 držav. Startale so tudi štiri jugoslovanske ekipe: Janez Kermavner in Jan Jernej (DKW), Leopold Ambrož in Vera Bizjak (zastava 750), Milisav Krsmanović in Ratko Jovanović (zastava 750) ter Vera Kostić in Zdenka Kodrnja (zastava 750).

Konkurenca je zelo močna. V razredu do 800 ccm, v katerem nastopajo tri jugoslovanske ekipe, sodeluje bivši svetovni prvak Erik Karsson (Švedska) s sovozačem Alenom (VB), dalje Pat Karsson, sestra znanega angleškega avtomobilista Stirlinga Mossa, ki je tudi sama odlična dirkačica.

Prvo etapo Zakopane—Krakow (408 km) so Jugoslovani prevozili brez kazenskih točk.

Nov svetovni rekord v Gradcu

BERLIN, 6. avg. Vzhodnonemški atlet Hermann je 3000 m pretekel v 7:46,0, kar je za tri sekunde boljši rezultat od dosedanjega svetovnega rekorda, ki ga je junija dosegel Francoz Jazy.

Drevi: Ljubljana – Ilirija

Danes ob 19. uri bo v bazenu Ilirije odločilno srečanje za naslov prvaka v republiški plavalni ligi. Nastopili bosta druga ekipa Ljubljane in prva ekipa Ilirije. V obeh ekipah bodo nastopili mladi, obetajoči plavalci.

Novo na tujem

SOFIJA — Ženske študentska reprezentanca Jugoslavije je na mednarodnem odbojkarskem turnirju osvojila tretje mesto za prvoplasirano Bolgarijo in Lodžem.

BRUSELJ — Nogometaši beograjskega Partizana so premagali belgijsko enajsterico Gantoise 6:3 (2:1).

HAMBURG — Naš teniški igralec Jovanović se je na mednarodnem prvenstvu ZRN plasiral v četrtfinale, potem ko je premagal Američana Foxa 6:2, 6:2, 6:4. V igri parov je dvojica Jovanović—Stuck odpravila par Kalaporopulos—Maud 6:3, 3:6, 7:5, 10:8.

Hajduk : Maribor 3:1

MARIBOR, 6. avgusta. — Nogometaši splitskega Hajduka so v prijateljski tekmi premagali Maribor s 3:1 (1:1). Strelci: Sizgoreo v 8. minuti za Maribor, Slišković v.č v 6., Nadoveza v 78. in Matijančić v 79. minuti za Hajduk. Mariborčani so pokazali znova svoje stare slabosti v napadu, medtem ko je obramba zadovoljila.

-sid

Druga zmaga Šiške

LJUBLJANA, 6. avg. — Rezultati drugega kola šahovskega prvenstva Slovenije: Kržišnik — Puc remi (18), Planinc — Furlan 0:1, (21), Ristić — Penko 0:1, (27), Šiška — Štrajher 1:0 (32), Cizelj — Ivačič remi (24), Longer — Mali 1:0 (36), Bukovac — Guzelj prek. v dobljenem položaju za Guzela, Podkrajšek prost.

Stanje po II. kolu: Kužišnik in Šiška 2,5, Penko 2, Guzel in Ivačič 1,5 (1), Podkrajšek 1 (1 —), Longre in Puc 1 (1), Cizelj in Furlan 1 (—), Mali 1, Bukovac 0,5 (2), Planinc 0,5, Štrajher 0 (1), Ristić 0.

Ljubljanski mojster Planinc je v tretjem kolu velikodušno žrtvoval figuro za figuro, toda Furlan se je mirno branil in poskrbel za novo presenečenje. Penko je s črnimi figurami elegantno žrtvoval dve trdnjavi in postavil Ristića pred neubranljivi mat. Šiška je presenetil Štrajherja z manj igrano leningrajsko varianto proti Nimcovičevi obrambi, razbil črno krajevo krilo in v napadu zmagal. Longre je vso partijo oblegal rokado črnega in Mali je po izgubi kvalitete kmalu podpisal predajo. Derbi kola Kržišnik — Puc se je končal s hitrim remijem.

V jutrišnjem četrtem kolu bosta v središču pozornosti partiji Podkrajšek — Planinc in Longer — Puc.

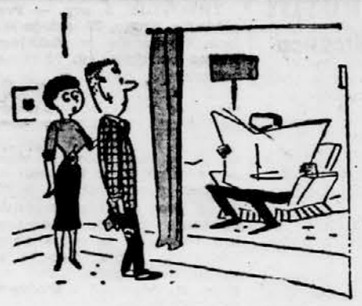

— Če bo rekel, da ne, pa ga vprašaj, če se lahko poročim z Dušanom!

— Vidiš, tablo bi morala postaviti že včeraj!

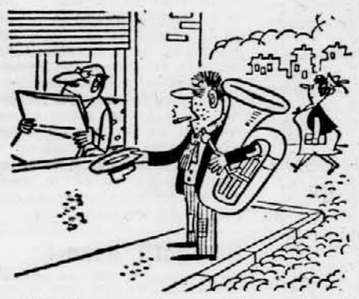

— 500 din — ali pa začnem igrati Stravinskega!

— Vem, da bi ga morala peljati k psihiatru, pa kaj, ko imam tudi jaz rada ribe.

— Stoj! Niti poteze s čopičem več! Vse lahko pokvariš!

— Povejte mi no, dobri mož, ali je bila taka že prej, preden sem jo jahala na sprehod?

— Naprej treniraj kar s kovčki! Jutri gremo na dopust!

— Zdi se mi, kot bi nekje v daljavi bobnela zemlja.

— Blagor psu! Na nič mu ni treba misliti!

— Rahlo ukrivljeno hrbtenico imate.

— Daj, ostani že enkrat nad vodo kot tistile tam!

— No, ali se bo ta naš gorski vodnik vrnil ali ne?

WILLY BREINHOLST

GREMO NA POČITNICE

Pripravljava kovček, da bi za nekaj dni spremenila podnebje. Včasih je koristno videti kaj novega, druge ljudi, druge običaje in zato sva se odločila, da odpotujeva na Islandijo. In zdaj, kot rečeno, pripravljava kovčke.

»Kaj boš vzel s seboj?« me vpraša Mariana, potem ko je stlačila v kovček kakih šestnajst svojih oblek.

»Kaj bom vzel?« sem flegmatično odgovoril, »samo nekaj drobnjarij. Jutri zjutraj bom dal v kovček zobno krtačko in brivski aparat. Nerad vlačim s seboj tristo različnih stvari, ki jih potem ne potrebujem.«

»Prav, tule imaš svinčnik in papir, pa zapiši vse, kar nameravaš vzeti s seboj, jaz pa bom zložila v kovček,« je dejala.

»Kaj bi s tem?« sem se uprl. »Rekel sem ti, da potrebujem samo krtačko za zobe in . . .«

»Tak si, spet si tak!« me je zanočljivo prekinila žena. »Dobro te poznam. Potem pa moram ves čas poslušati tvoje tarnanje, da si pozabil to in ono. Bodi to pot dober, pa zapiši vse, da ne bi spet kaj pozabil.«

»Naj bo,« sem vzdihnil in začel zapisovati: lasna voda, krema za britje, brivski aparat, zobna ščetka.

»Kaj pa srajce? Ali ne boš vzel s seboj tudi nekaj srajc?«

»Prav imaš. Pozabil sem.«

»Zapiši torej srajce.«

Vnesel sem v seznam srajce in odložil svinčnik.

»Pižama! Menda ne boš nastopal pred sobarico zavit v rjuho?«

Zapisal sem tudi pižamo. Prav gotovo nočem, da bi žena mislila, da se delam važnega pred sobaricami.

»Domača halja!« je rekla Mariana.

»Ali res mora biti?«

»Ne, ni treba, če se upaš pojaviti na hodniku hotela v volnenih spodnjih hlačah.«

Kaj sem hotel. Vpisal sem v seznam tudi domačo haljo.

»Copate!«

Zabeležil sem.

»Ali bo zadostoval en par?« sem vprašal zafrkljivo. »Morda bi jih vzel s seboj ducat, ali vsaj toliko, kolikor bi jih še šlo v kovček. Sicer pa gotovo nisi niti pomislila, kako bova kovček zaprla.«

Nisem dobil odgovora. Bilo je že pozno in šla sva spat. Okoli polnoči sem se prebudil, ker me je nekdo stresel.

»Nogavice!«

Prestrašeno sem skočil pokonci in se razgledoval.

»Kje so?« sem vprašal.

»Kako, kje so?«

»Ali nisi nekaj rekla?«

»Seveda sem rekla. Zapomni si, da moraš vzeti za vsak primer tudi nekaj parov nogavic.«

»Dobro, dobro.« sem pomiril ženo in skušal spet zaspati.

»Zapiši jih na seznam.«

Na pol v spanju sem odtaval v salon in napisal nogavice na prvi listek, ki mi je prišel pod roke.

Zjutraj sva odpotovala. Zvečer sva dobila sobo v čednem hotelu v Ribu.

»Kakšen prijeten občutek, ko veš, da to pot nisva ničesar pozabila, ali ne, dragi?« mi je rekla žena, ko sva si šla pogledat svojo sobo.

»Seveda,« sem pokimal in se izogibal njenemu pogledu. Nisem si ji upal povedati, da sva pri vsej previdnosti le nekaj pozabila.

Pozabila sva kovček.

ARKADIJ AVERČENKO

NA LETOVANJU

»Ali imate, prosim vas, prazno sobo z eno posteljo?«

»Imamo. Stodvajset rubljev.«

»Ne mislim za ves mesec.«

»Mi tudi ne. To je za en dan. Za ves mesec je tri tisoč šesto.«

»Drugače ste zdravi?«

»Pustite to. Mi smo turistični kraj. Ali vzamete sobo?«

»Kaj hočem. Naj gre k hudiču tak turizem!«

•

»Hej, sobar, tule izpod okna piha.«

»Nič hudega. Boste imeli več zraka.«

»Tudi vrata se ne dajo zakleniti.«

»Vrata se ne dajo zakleniti, ker je ključavnica popolnoma pokvarjena. Ko ne bi bila pokvarjena, bi videli, kako čudovito bi se vrata zaklepala.«

»Toda kako naj stanujem v sobi, ki se ne da zaklepati?«

»To pa res ni nič takega. Primaknete stol k vratom in stvar je urejena. Še bolj zanesljivo bo, če daste na stol še kovček.«

»Kaj pa, kadar bom šel ven?«

»Zakaj pa bi šli ven? Saj ni treba. Sedite lepo v sobi in uživajte. Nihče vas ne podi iz sobe.«

»Kako naj sedim tu, ko pa pod oknom nekaj neznosno smrdi.«

»Kaj? A, tam! Nikar se ne razburjajte zaradi tega, ne bo vas ugriznilo!«

»Vem, da me ne bo, ker je že crknjeno.«

»Mislite tistegale psa? Res. Po njem je. Pa je bil zelo prijeten psiček.«

»Grozotno smrdi!«

»Da, smrdi. Po pravici povedano tudi živ pes ne diši bogve kako lepo.«

»Vseeno je nerodno, da imate na dvorišču crkovino.«

»No, če vam je že toliko do tega, jo bomo pa odstranili. Takoj ko se spusti mrak, bomo psa vrgli čez plot . . . na dvorišče konkurence.«

•

»Kaj se naš novi gost tako razburja?«

»Kosilo mu ni všeč. Pravi, da je pripravljeno na loju.«

»Zakaj ga nisi spomnil, kako so lojene sveče zdaj drage.«

»Razen tega pravi tudi, da meso ni jagnje, ampak mačka.«

»Vidiš, kako se slabo razume na meso. Sploh ne loči mačke od konja.«

»Za ribo pa pravi, da je polna črvov.«

»Zakaj pa ima vilice, če ne zato, da otrebi ribo črvov! Kakšni izbirčneži so postali ljudje; za vsako malenkost se kregajo. Če si prišel počivat, pa trpi!«

•

»Sobar! Slabo mi je. Treba bi bilo poklicati zdravnika.«

»Kakšnega si pa želite?«

»Internista.«

»Internista nimamo.«

»Za katerokoli bolezen naj bo, samo da bo zdravnik.«

»Takega za katerokoli bolezen tudi nimamo. A če hočete, vam lahko preskrbim babico.«

»Kaj norite, kaj mi bo babica!«

»Saj je že starejša gospa, nimate se česa sramovati pred njo. Naj vas pregleda. Ali hočete?«

»Ali res nimate nobenega zdravnika?«

»Tu je letovišče, to veste menda tudi sami. Kje naj jih nabavimo? Eden je sicer tu nekje, pa ne hodi po hišah. Morali bi k njemu, da se vpišete za vrstni red.«

»Toda jaz ne morem iz postelje!«

»Potem pa pošljite našega nabavljavca, da opravi za vas. Povejte mu vse o svoji bolezni in on bo šporočil zdravniku . . .«

»Pravi razbojniki ste, da veste!«

»Zakaj nas žalite?«

»Oj, sobar, pomagajte mi, zelo slabo mi je.«

»Takoj bom poklical nabavljavca, da mu poveste vse, kaj in kje vas boli.«

•

»Imam vtis, da je tisti tam že nehal dihati.«

»Le kaj mu je bilo, čudaku? Tako dober zrak imamo, on pa noče dihati.«

»Umrl je, zdaj pa imamo!«

»Hudiča! Kaj pa lazi sem! Če si bolan, bratec, sedi doma.«

»Ko je prišel, je bil še zdrav. Dali so mu nekakšno sumljivo ribo.«

»Nikola! V kateri sobi je rajnik?«

»V enaintirideseti.«

»Spravite ga začasno v kopalnico! Prišli so novi gostje. Sveži!«

Nagradna križanka

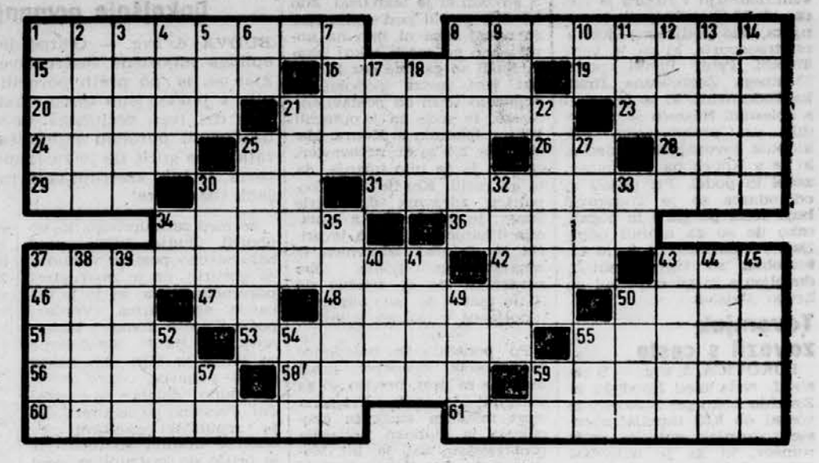

Vodoravno: 1. pogodba, dogovor, 8. širokokrajni mehikanski klobuk, 15. otok v Južnih Sporadih, 16. angleški fizik, Nobelov nagrajenec leta 1922 (Francis William), 19. največji otok v Molukih, 20. ime nekdaj slavnega filmskega igralca Novarra, 21. moška vloga v »Toscie«, 23. čepica, 24. obsežno delo, glasbena stvaritev, 25. vrezovalec okrasov v kovine, 26. pamet, razum, 28. trd indijski les za gradnjo ladij, 29. studenec, izvor, 30. držaj, 31. starogrški filozof, ki je močno razvil filozofsko dejavnost v Atenah, 34. zimski šport, 36. nekdanji pravniški poklic, 37. posebnost nemškega jezika, 42. pojedina, gostija, 43. električna merska enota, 46. pritok Donave v Romuniji, 47. medmet, 48. drugo največje pristanišče v Zvezni republiki Nemčiji, 50. pojav na razburkani vodi, 51. verz, 53. eden največjih novejših ameriških pisateljev (»Ameriška tragedija«), 55. barijeva spojina, težec, 56. vrv, 58. turški vojak, 59. največja ptica ujeda, ki živi v Andih, 60. pristaš uničevanja vsake zakonitosti, urejenosti, načrtnosti, 61. žitorodna sovjetska republika.

Navpično: 1. četrmilijonsko mesto v SZ ob reki Vjatki, 2. sorodnik žirafe, ki živi v pragozdovih ekvatorialne Afrike, 3. industrijsko mesto v Belgiji, 4. klično zrno tajnocvetk, 5. japonski drobiž, 6. kratica slovenskega podjetja za letalski promet, 7. živalska noga, 8. ženski pevski glas, 9. osebni zaimek, 10. zaporedna soglasnika z začetka abecede, 11. pregovor, 12. muza ljubezenskega pesništva, 13. ozek borilni meč, 14. vrsta prikuhe, 17. naša najdaljša reka, 18. utrip s trepalnico, 21. zdravilna rastlina iz rodu makovcev, ki vsebuje mnogo tanina, 22. glavno mesto Texasa, 25. popularni francoski poznoromantični skladatelj (opera »Faust«), 27. z vodo napolnjeno ugaslo ognjeniško žrelo, 30. zdravilna travniška rastlina, 32. slovensko pristanišče, 33. avtomobilska oznaka Grčije, 34. kemični znak za samarij, 35. ruda, iz katere izdelujejo nezgorljive tkanine, 37. domača pernata žival, 38. plitko stepsko jezero v SZ, vzhodno od Volgograda, 39. velik gorski vrh, 40. tuje moško ime, 41. moabitski kralj iz 9. stoletja pred n. š., čigar spomenik je najstarejši dokument s staro hebrejsko pisavo, 43. popularni italijanski operni skladatelj (»Rigoletto«), 44. negativno naelektren ion, 45. znamka čeških avtomobilov, 49. čez 4600 m visok vulkan v Tanganjiki jugozahodno od Kilimandžara, 50. domovanje čebel, 52. zaščitnik severne egiptovske države, upodobljen z jastrebovo glavo, 54. etiopski plemenski poglavar, 55. nestrupena kača velikanka, 57. različna soglasnika, 59. avtomobilska oznaka Kranja.

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

Vodoravno: 1. Erlander, 8. šibrovka, 15. Kal, 16. oktobristi, 19. los, 20. radij, 22. Evropa, 22. Grant, 25. Abel, 26. artičoka, 28. agar, 29. neroda, 31. etan, 32. Malaka, 34. volk, 35. opne, 36. absint, 39. keks, 43. enigma, 47. klic, 48. operater, 51. gred, 52. talar, 54. emisar, 55. Ahaja, 56. eta, 57. ordinariat, 60. Man, 61. rokovnik, 62. eksotika.

Za pravilno rešitev križanke razpisujemo osem nagrad:

1. **nagrada: 5000 din**
2. **nagrada: 3000 din**
3. **do 8. nagrada: po 2000 din.**

Izrezek z vpisano rešitvijo pošljite na naslov: Uredništvo »Dela«, Ljubljana, Tomšičeva 3, poštni predal 29. Rešitev je lahko nalepljena na dopisnici, če pa bo v pismu, napišite na kuverto NAGRADNA KRIŽANKA. Rešitvi ne prilagajte drugih dopisov ali obvestil. Pri žrebanju bomo upoštevali vse rešitve, ki bodo v uredništvu do četrtka, 12. avgusta, opoldne.

Reševalci iz Ljubljane lahko vržejo rešitev v nabiralnik nagradnih ugank »Dela« in »Tovariša« v veži poslopja v Tomšičevi ulici 3.

Nagrade za križanko

Za nagradno križanko smo dobili 689 rešitev. Žreb je razdelil nagrade takole:

1. **nagrada (5000 din):** Mira Zupan, Ljubljana, Kavčičeva 15
2. **nagrada (3000 din):** Ivo Simetinger, Mežica 123
3. **nagrada (2000 din):** Karlina Hočevar, Celje, Ljubljanska 8-I
4. **do 13. nagrado (po 1000 din) prejmejo:**
   Dominik Dereani, Žalec 4
   Jože Erniša, Murska Sobota, Kovačeva 14-I
   Darja Intihar, Ljubljana, Na Gmajni 7
   Mirko Derlink, Kranj, Begunjska 7
   Franjo Pavlica, Ljubljana, Hradeckega 39
   Meta Košele, Novo mesto, Glavni trg 22
   Konrad Ažman, Jesenice, Ruparjeva 6
   Irena Mordej, Maribor, Kneza Koclja 25-IV
   Marija Kos, Škofja Loka, Spodnji trg 20
   Srčan Gruntar, Šmarje 56, p. Branik.

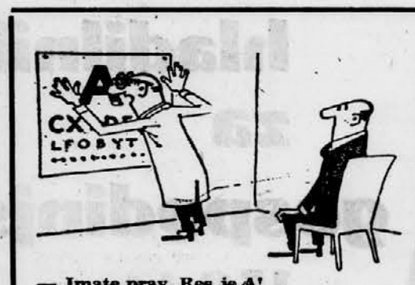

— Imate prav. Res je A!

Brez besed

— Če bi mu povedal, da stojiš na mravljišču, bi fotograf mogoče hitreje opravil.

— Prinesite še pijače, samo mojemu prijatelju ne! Zdi se mi, da ima že dovolj.

Komunalna banka Ljubljana

NAGRADNO ŽREBANJE

ZA VLAGATELJE, KI IMAJO VLOŽENIH NAJMANJ 200.000 DINARJEV NA ODPOVEDNI ROK NAD 1 LETO:

Zastava 1300, Zastava 750, ročna motorna kosilnica, 12 garnitur jedilnega pribora, 10 nagrad po 30.000 din za nakup pohištva po izbiri.

ZA VLAGATELJE, KI IMAJO VLOŽENIH NAJMANJ 50.000 DINARJEV NA ODPOVEDNI ROK NAD 1 LETO:

Hladilnik »Eka« 130 l, pralni stroj »Gorenje«, 5 mikserjev, 5 sesalcev za prah, 100 gramofonov, 3 filmske kamere.

Razpis velja do 31. decembra 1965.

Vloge sprejemajo poslovne enote KOMUNALNE BANKE LJUBLJANA:

V Ljubljani: Osrednja poslovna enota, Šubičeva 2; Mestna hranilnica ljubljanska, Čopova 3; Bežigrad, Titova 55; Moste, Vide Pregarčeve 8; Šiška, Celovška 99; Vič, Tržaška 36.

Izven Ljubljane: Črnomelj, Domžale, Grosuplje, Kočevje, Litija, Logatec, Medvode, Rakek, Ribnica, Vrhnika, Zagorje.

— Že spet si pozabil doma očala, Alfred!

— Začelo se je s tem, da je sklenil zdresirati svojega psa.

— Bila sva dva tedna v Pisi.

— Ali bi mi lahko hitro postregli? Močno se mi mudi!

Priklopnik zadel kolesarja

KOPER, 6. avg. Na Vojkovem nabrežju v Kopru je včeraj ob 18.40 priklopnik tovornjaka, last podjetja »Ljubljana transport«, ki ga je vozil 27-letni Peter Plevel, podrl 13-letnega Zagrebčana Branka Todorovića, ki se je peljal s kolesom. Nesreča se je zgodila pri prehitevanju. Priklopnik tovornjaka je dečka, ki je v Kopru na počitnicah, nadel in podrl. Pri padcu in od udarca se je Todorović huje ranil po glavi in nogah, tako da so ga morali odpeljati v bolnišnico. Šoferju avtomobila so vzeli vozniško dovoljenje in ga odpeljali na krvno preiskavo.

Tovornjak zavozil s ceste

LUKOVICA, 5. avg. — S ceste I. reda med Spodnjo in Zgornjo Loko pri Lukovici je včeraj ob 8,35 zapeljal s ceste tovornjak znamke »alfa romeo«, ki ga je upravljal 43-letni Jože Jerebic. Avtomobil je bil natovorjen s premogom. Jerebic je vozil iz Celja proti Ljubljani. Ko se je umikal neznanemu osebnemu avtomobilu, ki je prehiteval tovornjak — vtem pa je nasproti pripeljal drug avtomobil — je Jerebic zavozil močno na desno, tako da je tovornjak zapeljal s ceste. Pri nesreči se ni nihče ranil, škodo pa cenijo na približno 700 tisoč dinarjev.

Dvoje utopitev

V četrtek ob 18.20 je v kopališču v Žusterni pri Kopru utonil 24-letni Martin Masterl. S sovrstniki je tekmoval, kdo bo dlje plaval pod vodo. Ker ga nekaj časa ni bilo na površje, so ga začeli takoj iskati. Našli so ga šele čez 15 minut štiri metre globoko in približno 15 m od postavljene mreže. Iz vode ga je potegnil Viktor Jakomin iz Kopra. Masterl je bil sicer nezavesten, vendar je še bilo upanje, da bi ga rešili. Ker je bil v kopališču zdravnik dr. Pavle Sauer, je takoj začel z umetnim dihanjem, nato pa je prišla še dežurna zdravnica iz zdravstvenega doma. Oba zdravnika sta se trudila do 20.10, nato pa so odpeljali utopljenca v izolsko bolnišnico.

Po podatkih iz bolnišnice je nesrečni mladenič umrl bržkone že prej, preden so ga potegnili iz vode. Tragična smrt mladega študenta ekonomije je globoko pretresla prebivalstvo, saj je bil Masterl znan kot dober tovariš in vsestranski športnik.

V četrtek so zabeležili še eno smrtno žrtev zaradi utopitve. Okrog 17. ure je utonila triletna Marjanca Težak iz Premancana v bližini Kopra. Približno ob 15. uri je odšla z doma k sosedu in se bržkone izgubila v grmovju. Predvidevajo, da je iskala mater in pri tem padla v nezavarovan, približno dva in pol metra globok vodnjak.

Zastrupitve s pokvarjeno torto

Dokajšnje pomanjkljivosti v počitniškem domu pri Budvi

BUDVA, 6. avg. — Očitno je, da še ne bo tako kmalu epiloga množične zastrupitve v Kamenovu pri Budvi, kjer se je, po prvih poročilih, mnogo turistov zastrupilo s pokvarjeno torto. Kaže, da se bo najbolj zanimiv del tega neljubega dogodka šele pokazal, Kljub uradnemu poročilu republiškega sanitarnega inšpektorata Črne gore, da je zastrupitev povzročila pokvarjena torta, je bilo zastrupljenih tudi več ljudi, ki sploh niso jedli tiste torte!

Še med zastrupitvijo, ko so oboleli ljudje ležali pred zdravstveno postajo v Budvi, so govorili, da je zastrupitev povzročila torta, ki jo je dobavila slaščičarna »Vardar« počitniškemu domu v Kamenovu pri Budvi. Slaščičarno so zaprli za štiri ure, nakar so jo ponovno odprli in je normalno delala še nekaj dni. Ponovno so jo zaprli, ko je republiški sanitarni inšpektor uradno sporočil, da je prišlo do zastrupitve zaradi pokvarjene torte. Že tedaj so ugotavljali, da je bilo med zastrupljenimi, ki so prišli po pomoč na omenjeno zdravstveno postajo, več takih, ki sploh niso jedli torte, pa so bili kljub temu zastrupljeni.

Ta podatek je potrdila tudi dr. Novka Tadić, zdravnica otroškega oddelka bolnišnice na Cetinju, kamor so pripeljali več zastrupljenih. Drug pomemben podatek je, da piše v uradnem obvestilu republiškega sanitarnega inšpektorata Črne gore, da je do zastrupitve prišlo z nadevom torte, ki naj bi bil okužen z bacilom piogenega stafilokoka. Patološko gradivo vrste bolnikov, ki so jih zdravili v cetinski bolnišnici, pa to ugotovitev demantira. Dr. Milon Luketić, šef higiensko-epidemiološke službe medicinskega centra v Cetinju, je povedal, da niso mogli v izbruhani hrani bolnikov izolirati piogenega stafilokoka, ki ga je republiški sanitarni inšpektorat navedel kot povzročitelja zastrupitve.

Je še več dejstev, ki resno spodbijajo trditev, da je prišlo do zastrupitve zaradi torte. Isto vrsto torte so jedli številni prebivalci in turisti, kupili so jo tudi različni počitniški domovi, vendar ni bilo nikjer nobenega primera zastrupitve. Kritična dne je pojedel dva kosa torte tudi sanitarni inšpektor Duško Laković in servirke pa se niso zastrupili.

Ker navedena dejstva dopuščajo možnost, da je bil zasebni slaščičar Raman Karimanović, ki zelo dobro dela v tem mestu že dobrih deset let, brez krivde obtožen, je sodelavec Politike — ekspresa zbral vrsto podatkov, ki kažejo na dokajšnje pomanjkljivosti.

Očitno je, da je sanitarna inšpekcija vse te negativne pojave v tem letovišču gledala skozi prste. Po množični zastrupitvi je uprava počitniškega doma v Kamenovem kdove kolikokrat hudo prekršila predpise o higieni in jih je republiški sanitarni inšpektorat šele sedaj prijavil sodniku za prekrške. Vendar, ali niso, ker so se kršitve mnogokrat ponavljale — odgovarjal pa ni nihče — napisali prijavo sedaj le zaradi pritiska javnosti?

Med tem se je dogodilo še nekaj, kar kaže na precejšnjo samovoljo uprave letovišča. Sedem študentov iz Beograda, ki so kot natakarji delali v Kamenovu, so na najbolj grob način pognali, čeprav je bil sklenjen pismen dogovor za njihovo delo v juliju in avgustu. Ali niso postali študenti nezaželeni zato, ker so preveč videli in slišali v zvezi z zastrupitvijo in drugimi pojavi v Kamenovu? Redakcija Politike - ekspresa je zato pozvala študente, ki so delali v Kamenovu, naj sporočijo svoje naslove.

ANTONIJE BURIĆ

Smrtna nesreča 7-letnega dečka

NOVO MESTO, 6. avg. V novomeški bolnišnici je včeraj nekaj pred 15. uro umrl 7-letni Cvetko Starič, doma iz Lukovka pri Trebnjem. Deček se je ponesrečil v sredo ob 15.30, ko je nenadoma stekel čez avto cesto in zapri pot osebnemu avtomobilu nemške registracije, znamke »opel admiral«, s katerim se je peljal 31-letni Fridel Pfeiffer. Avtomobilist je na krat ko razdaljo opazil otroka in je poskušal z zaviranjem ne srečo preprečiti, kar pa mu ni uspelo. Avtomobil je otroka zadel in zbil po tleh. Pfeiffer je takoj ustavil in Stariča, ki je bil hudo ranjen po glavi, odpeljal v novomeško bolnišnico. Deček je čez en dan za posledicami nesreče umrl.

Otrok vso noč v gozdu

DOMŽALE, 6. avg. — Minulo sredo v poznih večernih urah so miličnike s postaje milice v Moravčah obvestili, da se je v gozdu pod Katarijo izgubil dve leti in pol stari Bojan Gregorič. Otrok se je s skupino starejših dečkov igral v gozdu in neznano kako izginil.

Zaman so ga iskali, čeprav so prišli na pomoč tudi miličnik in trije člani prostovoljne gasilske čete iz Moravč z žepnimi baterijami in akumulatorskimi svetilkami. Okoli polnoči se jim je pridružilo še osem ljudi, otroka pa niso našli. Ob 3. uri zjutraj so poklicali na pomoč stalno službo uprave notranjih zadev iz Ljubljane, od koder je takoj odšla ekipa z dvema psoma. Čeprav so dvakrat temeljito preiskali gozd in travnike v okolici, otroka niso našli. Okoli pol osme ure zjutraj so s sireno v gasilskem domu dali znak za preplah in poklicali na pomoč več kot 60 ljudi in šolske mladine.

Šele ob 13. uri 30 minut sta dva fanta našla izgubljenega Bojana na »Grilovem« travniku, ki je oddaljen od kraja, kjer je izginil otrok, dobra dva kilometra. Bojana so takoj odnesli na dom in odpeljali v zdravstveni dom Moravče, kjer ga je pregledal zdravnik. Ta je ugotovil, da otrok ni poškodovan, imel pa je le nekoliko otečene noge.

V. S.

Tudi na dopustu jutranjih DELO

Nesreča zaradi malomarnosti?

Predlog reškega okrožnega javnega tožilca

RIJEKA, 6. avg. (Tanjug). — Reški okrožni javni tožilec je predlagal preiskovalnemu sodniku, naj začne preiskavo proti odpravnikoma vlakov na postajah Meja in Škrljevo, ker ju sumi, da se je zaradi njune malomarnosti pripetila včeraj zjutraj železniška nesreča blizu Reke. Pripeli so oba odpravnika vlakov na postaji Meja in Škrljevo Mata Pavliča in Stanka Delača.

Tovorni vlak, ki je vozil z Reke proti Zagrebu, je pripeljal na postajo Škrljevo dve minuti prej, kot bi moral po voznem redu. Na tej postaji bi moral ta tovorni vlak počakati na srečanje s pospešenim potniškim vlakom iz Zagreba in z nekim tovornim vlakom. Ker je pospešeni potniški vlak imel pet minut zamude, je odpravnik vlakov postaje Škrljevo Stanko Delač spustil tovorni vlak proti postaji Meja, da bi se na tej postaji srečal s potniškim vlakom.

Delač je baje obvestil postajo Meja, da je spustil tovorni vlak, vendar se ni dalje zanimal, če je tovorni vlak z Reke res pripeljal na postajo Meja. Odpravnik vlakov na postaji Meja Mate Pavlić pa je spustil pospešeni potniški vlak proti Reki, ne da bi pred tem zahteval dovoljenje postaje Škrljevo, čeprav je pospešeni potniški vlak že nadoknadil zamudo.

Padel je iz vozečega avtobusa

KRANJ, 6. avg. Na cesti I. reda v naselju Naklo pri Kranju se je včeraj ob 7.25 ponesrečil 41-letni Jernej Meglič iz Grahovš pri Tržiču. Meglič se je peljal v avtobusu »Avtoprometa Kranj«, ki ga je upravljal 31-letni Stanko Avsene iz Tržiča. Avtobus je vozil na redni progi iz Naklega proti Kranju. Na cesti med Naklim in Polico so se na avtobusu nenadoma odprla zadnja vrata in je potnik padel na cesto. Pri tem se je Meglič hudo ranil po glavi, si zlomil desno nogo in dobil še druge poškodbe. Odpeljali so ga v ljubljansko bolnišnico.

Z motornim kolesom v voznika vprege

NOVA GORICA, 6. avg. Na cesti III. reda med Plavami in Dobrovim se je včeraj ob 22. uri Emil Drnovšek, star 28 let, z motornim kolesom »ducatti« zaletel v vodnika volovske vprege 53-letnega Franca Koncuta iz Vedrijana. Ta je vodil vprego pravilno po desni strani ceste, ko je nasproti pripeljal motorist in se zaletel vanj, potem pa se sam padel. Pri tem je dobil Franc Koncut hujše poškodbe prsnega koša, pretres možganov in zlom gornje čeljusti ter so ga odpeljali v šempetrsko bolnišnico. Motorist in njegov sopotnik Ludvik Koncut, star 27 let, iz Plav pa se nista poškodovala. Motorista so po nesreči odpeljali na krvno preiskavo.

Vlak ga je podrl

TRBOVLJE, 5. avg. — Preglednika proge, 30-letnega Milana Gavranića iz Zidanega mosta so snoči ob 22.30 nezavestnega našli na progi med Trbovljami in Zagorjem. Gavranić je pregledoval progo na odseku med Trbovljami in Savo. Preiskovalci menijo, da ga je podrl tovorni vlak, ki je pripeljal iz Trbovelj in je vozil proti Ljubljani, in da se je pred nesrečo Gavranić verjetno umaknil potniškemu vlaku, ki je pripeljal iz nasprotne strani. Gavranić, ki je hudo poškodovan po glavi, so odpeljali v trbovelj sko bolnišnico.

Mopedist zavozil v telefonski drog

LJUBLJANA, 5. avg. Na cesti med Polhovim Gradcem in Ljubljano se je včeraj nekaj po 12. uri z mopedom ponesrečil 57-letni Anton Prebil. Peljal se je iz Ljubljane proti Polhovemu Gradcu in pri hiši št. 3. v vasi Šujca iz neznanega vzroka zavozil v desno s ceste ter se zaletel v drog za telefonsko napeljavo. Mopedista, ki se je pri udarcu hudo ranil po glavi, so odpeljali v bolnišnico.

Hmeljarji, pozor!

Razmere za razvoj peronospore so v krajih, kjer se rada zadržujeta megla in visoka zračna vlaga, kljub izboljšanju vremena še vedno ugodne. Močni nalivi, ki so letos kar pogostni, izpirajo sredstva iz vrha rastline. Zato poškropite zlasti tiste nasade, ki jih boste kasno obirali, proti peronospori z 0,4 % cuprablauom ali 0,4 % bakrovim apnom 50 ali 0,5 % tiozinom A.

Škropite samo z zgornjimi šobami in pazite, da bo škropilni oblak presegel streho žičnice.

Vse rastline, ki so padle, takoj dvignite. Če je odstotek rastlin na tleh velik, zlasti po neurjih, poškropite hmelj proti peronospori.

Hmeljišča, ki jih ogroža rdeči pajek ali kjer so se prikazale listne uši, poškropite z 0,2 % fenkaptonom ali z 0,2 % diazinonom 20.

Inštitut za hmeljarstvo, Žalec

IZDAJA IN TISKA ČASOPISNO PODJETJE DELO, LJUBLJANA, TOMŠIČEVA 1 — TELEFONI 23-522 DO 23-526 — OGLASNI ODDELEK LJUBLJANA, TITOVA 1, TELEFON 21-896 — PODRUŽNICA LJUBLJANA, TITOVA 1, ODDELEK ZA LJUBLJANSKE NAROČNIKE 21-832, ZA ZUNANJE NAROČNIKE 20-463, POŠTNI PREDAL 29 — BRZOJAVNI NASLOV: »DELO« LJUBLJANA, ŽIRO RAČUN PRI NARODNI BANKI LJUBLJANA 600-11-1-167 — MESEČNA NAROČNINA 1400 DINARJEV — ROKOPISOV NE VRAČAMO

Telefon dežurnega urednika: 20-646

ČASOPISNO PODJETJE »DELO«
podružnica NOVO MESTO
takoj sprejme
ULIČNEGA PRODAJALCA
Zaposlitev primerna za dijake, študente ali upokojence. — Interesenti naj se zglasijo v PODRUŽNICI ČP »DELO« NOVO MESTO.

NOVOST
NA NAŠEM TRŽIŠČU

hladilnik za gospodinjstvo
150 litrov
GEORGI NAUMOV
KF-150
SISTEM AEG

Gledališče

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Sobota, 7. avgusta, ob 20.30: Držić: SKOPUH, komedija. Gostovanje na Škofjeloških poletnih prireditvah.

Nedelja, 8. avgusta, ob 20.30: Držić: SKOPUH, komedija. Gostovanje na Škofjeloških poletnih prireditvah.

FESTIVAL
Poletne kulturne prireditve LJUBLJANA
V ponedeljek, 9. avgusta nastopa ob 20.30 v letnem gledališču Križank dobro znani ansambel »LOS PARAGUAYOS«. Informacije in rezervacije po tel. 21-768. Prodaja vstopnic danes od 8. do 12. ure pri blagajni v Križankah.

Pionirski dom
Trg VII. kongresa ZKJ 1

MLADINSKI KINO
franc. barvni film VZGOJA SRCA, ob 10, 17 in 19.30.

KINO PIONIR
jugosl. barvni film KAROLINA REŠKA, ob 10, 17 in 19.30.

RTV Ljubljana

SPORED ZA SOBOTO

4.30—7.00 Dobro jutro! 7.15 Zvoki za razvedrilo; 8.05 Domače pesmi in napevi; 8.25 Koncertantne skladbe iz opusov velikih mojstrov; 9.00 Počitniško popotovanje od strani do strani — Ilie Otter: Limonĉki iz ulice morskega psa — III.; 9.15 Naši skladatelji mladini; 9.30 Koncert tujih pihalnih godb; 10.15 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov; 11.00 Turistični napotki za tuje goste; 11.15 Nimaš prednosti; 12.05 Tenorske arije iz oper Giuseppa Verdija; 12.30 Kmetijski nasveti — Dr. Jože Ferčej: Kakovost plemenskih bikov in telic; 12.40 Prek sončnih dobrav; 13.15 Obvestila in zabavna glasba; 13.30 Priporočajo vam . . .; 14.05 Dve umetnici: pianistka Mirka Pokorná in violinistka Ginette Neveu; 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.20 Zabavni intermezzo; 15.30 Nastopata zbora: SKUD »Tine Rožanc« p. v. Franceta Pergerja in moški zbor »Grafika« p. v. Francija Mileka; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Gremo v kino; 17.35 Emanuel Chabrier: Fantastična bourée — baletna suita; 18.00 Poročila — aktualnosti doma in po svetu; 18.15 Melodije tega tedna; 18.45 S knjižnega trga; 19.00 Obvestila; 19.05 Glasbene razglednice; 19.30 Večerni radijski dnevnik; 20.00—21.10 Sobotni poletni večeri v plesu — vmes ob 20.30 Henry Cecil: Obe plati postave — 4. epizoda: Hubbardova restavracija; 21.10 Glasba ne pozna meja — III. del zaključnega koncerta 19. 6. 1965 v ljubljanski hali Tivoli; 22.10 Oddaja za naše izseljence; 23.05 Plesna glasba; 24.00 Zadnja poročila in zaključek oddaje.

TELEVIZIJA

18.40 POROČILA (Ljubljana)
18.45 ZGODE IN NEZGODE — oddaja za otroke (Beograd)
19.30 VSAKO SOBOTO — pregled sporeda za prihodnji teden (Ljubljana)
19.45 CIK CAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Beograd)
20.25 FESTIVAL PESMI V SOPOTY (Intervizija)
21.26 TV OBZORNIK (Ljubljana)
21.45 PLAŠČ IN BODALO — ameriški celovečerni film — V glavni vlogi Gary Cooper, režija Fritz Lang (Ljubljana)

Na kanalu 9 — Sljeme

18.30 INFORMATIVNA ODDAJA — (Zagreb)
19.30 TV POŠTA (Zagreb)
19.45 PROPAGANDNA ODDAJA — (Zagreb)
21.25 VREMENOPLOV (Beograd)
21.55 ZGODBE ZA VAS — serijski film (Beograd)
22.25 VČERAJ, DANES, JUTRI — (Zagreb)

Kino

SPORED ZA SOBOTO

KINO UNION:
angl. barv. CS krim. DRUGI ČLOVEK. Režija Carol Reed. Igrata Laurence Harvey in Lee Remick. Predstave ob 17, 19 in 21. uri. Ob 10. uri matineja ital. spektakla NORMANI. Samo danes!

KINO KOMUNA:
ital. film DEKLE IZ PARME. Igra Catherine Spaak. Tednik F. N. 31. Predstave ob 17, 19 in 21. uri.

KINO SLOGA:
ob 16.30 angl. barv. krim. 39. STOPNIC. Ob 18.30 in 20.30 angl. barv. krim. SAFIR.

KINO VIČ:
ital. barvni CS spektakl NORMANI. Predstavi ob 16 in 18. uri. Ob 20. uri amer. barv. CS film GOLA MAJA. Igra Ava Gardner. Zadnje predvajanje v Ljubljani, ker filmu poteče licenca.

KINO ŠIŠKA:
ital. barvni pust. CS film KAPETAN OGENJ. Igra Lex Barker. Film je podnaslovljen v srbohrvaščini. Predstave ob 16, 18 in 20. uri.

Z AVIONOM
BEOGRAD — PHNOM PENH
za obračunske dolarje
ČSA
čehoslovaške aerolinije
Beograd, Prizrenska 2, telefon 27-141

PRODAJA VSTOPNIC v vseh kinematografih dve uri pred začetkom prve predstave.

LETNI KINO BEŽIGRAD:
ital. zabavni film LJUBEZEN V STOCKHOLMU. Igra Alberto Sordi. Predstava ob 20. uri. — Prodaja vstopnic uro pred začetkom predstave.

LETNI KINO TIVOLI:
ital. franc. barv. CS spektakl NORMANI. Tednik F. N. 31. — Predstava ob 20. uri. Prodaja vstopnic uro pred začetkom predstave.

KINO TRIGLAV:
nem. film SKRIVNOSTI ORIENTA, I. del, ob 18 in 20. uri. Prodaja vstopnic od 17. ure dalje.

KINO VEVČE:
jug.-nem. barvni film WINNETOU, II. del, ob 20. uri. Prodaja vstopnic od 19. ure dalje.

KINO ZALOG:
amer. barvni film ŠTIRJE APOKALIPTIČNI JEZDECI, ob 20. uri. Prodaja vstopnic od 19. ure dalje. Cene vstopnicam povišane za 20 din zaradi dolžine filma.

KINO ZADOBROVA:
amer. barvni film NA SEVER DO ALJASKE, ob 20. uri. Prodaja vstopnic od 19. ure dalje.

KINO SVOBODA, ČRNUČE:
šved. barvni film ALI SO SE ANGELCKI, ob 20. uri.

KINO SVOBODA, DOLGI MOST, LJUBLJANA:
amer. barvni CS film RAZBITA LADJA, ob 20. uri.

KINO SVOBODA, ŠENTVID:
angl. barvni CS film PLAMEN NA ULICAH, ob 18 in 20. uri.

KINO ŠAVLJE, LJUBLJANA:
špan. barvni film PRIŠEL JE ANGEL, ob 20. uri.

KINO ČANKARJEV DOM, VRHNIKA:
amer. barvni CS film KOMANČEROSI, ob 20.15.

KINO HRUŠICA:
amer. bavrni CS film OKO ZA OKO, ob 20. uri.

KINO DRAVLJE:
amer. barvni VV film POLNOČNA ČIPKA, ob 20. uri.

KINO RADOMLJE:
franc. barvni CS film TRIJE MUŠKETIRJI (II. del), ob 20. uri.

KINO DOMŽALE:
amer. film OD TU DO VEČNOSTI, ob 20. uri.

KINO MENGEŠ:
angl. barvni CS film DŽUNGLA LEPOTIC, ob 20. uri.

POTUJOČI DOMŽALE:
amer. film BUSTER KEATON GENERAL, gostovanje v Krašnji, ob 20. uri.

KINO DOM, KAMNIK:
amer. barvni film DR. JERRYJEV ČAROBNI NAPOJ, ob 20.

KINO DUPLICA, KAMNIK:
amer. barvni CS film SEJEM V TEKSASU, ob 20. uri.

KINO BLED:
amer. film FEDRA, ob 18 in 20.30.

KINO RADOVLJICA:
meh. barvni film V SLUŽBI PANCHA VILLE, ob 18. uri. Amer. film PATROLA SMRTI, ob 20. uri.

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA:
angl. CS film DOSTAVLJAČI, ob 18 in 20.30.

KINO CENTER, KRANJ:
češki barvni CS film STRELEC IZ ARIZONE, ob 16 in 18. uri. Franc. film NEŽNA KOŽA, ob 20. uri. Prem. sovj. filma BELI KARAVAN, ob 22. uri.

KINO STORŽIČ, KRANJ:
angl. CS film ZMAGOVALCI, ob 17 in 20. uri. Vstopnina zvišana!

KINO SVOBODA, KRANJ:
češki barvni CS film STRELEC IZ ARIZONE, ob 20. uri.

KINO KROPA:
franc. barvni CS film AFRODITA, BOGINJA LJUBEZNI, ob 20. uri.

KINO KRVAVEC:
amer. barvni CS film SALOMON IN KRALJICA SABE, ob 20.30. Vstopnina zvišana!

KINO RADIO, JESENICE:
angl. barvni film DRUGI ČLOVEK, ob 17 in 19. uri.

KINO PLAVŽ, JESENICE:
jugosl. film NIKOLETINA BURSAČ, ob 18 in 20. uri.

KINO DOVJE:
madž. film LAŽNI DIPLOMAT.

KINO KOROŠKA BELA:
franc. film NEPOZNANA VOJNA.

KINO KRANJSKA GORA:
angl. film ČLOVEK NA MESECU.

KINO PARTIZAN, RIBNICA NA DOLENJSKEM:
meh. barvni film JAZ, PUSTOLOVEC, ob 20. uri.

KINO KRKA, NOVO MESTO:
češki barvni CS film STRELEC IZ ARIZONE, ob 18 in 20. uri.

KINO SVOBODA, KRŠKO:
angl. CS film LAŽNIVI BILLY, ob 19.30.

KINO SVOBODA, TRBOVLJE II:
amer. film POJMO V DEŽJU, ob 17 in 19. uri.

KINO DELAVSKI DOM, TRBOVLJE:
ital. film ZAPELJANA IN ZAPUŠČENA, ob 18 in 20. uri.

KINO SVOBODA — ZASAVJE, TRBOVLJE:
amer. barvni CS film APRILSKA LJUBEZEN, ob 17 in 19.15.

KINO SVOBODA II, HRASTNIK:
amer. barvni CS film NAJDALJŠI DAN, ob 18. uri. Zaradi izredne dolžine filma vstopnina dvojna.

KINO ROGAŠKA SLATINA:
angl. barvni CS film BECKET, ob 19 in 21. uri.

KINO SVOBODA, SEMPETER V SAVINJSKI DOLINI:
amer. film ČLOVEK, KI JE LJUBIL VOJNO, ob 20. uri.

KINO SOČA, NOVA GORICA:
amer. barvni film UPOR NA LADJI BOUNTY, ob 17 in 20.45.

KINO SVOBODA, SEMPETER PRI GORICI:
amer. barvni film PTIČI, ob 20.30.

KINO SOLKAN:
amer. barvni film ALAMO (I. del), ob 18 in 20.30.

KINO TARTINI IN LETNI KINO RIVIERA, PIRAN:
amer. film TARZAN IN NJEGOVA ŽENA.

LETNI KINO, PORTOROŽ:
jugosl. film NIKOLETINA BURSAČ.

KINO SECOVLJE:
amer. film ALI IMATE RADI BRAHMSA.

Šolstvo

IZOBRAŽEVALNI CENTER KOVINSKE STROKE — Ljubljana, Cesta na Brdo 25 a, obveščа podjetja, učence in starše, da bo vpis v šolo za vse letnike od 9. 8. do 14. 8. 1965 vsak dan od 10. do 12. ure v tajništvu šole. Po določenem roku ne bomo vpisovali in bo kandidat odklonjen do naslednjega šolskega leta.

Kandidati naj predložijo naslednje dokumente:

za 1. letnik: lastnoročno napisano prošnjo, kolkovano s 50 din državne takse, spričevalo o končani 8-letki, rojstni list, zdravniško spričevalo, da je sposoben opravljati poklic v kovinski stroki in potrdilo o zdravniški pogodbo podjetja, v katerem bo opravljal praktični del učnega načrta.

za II. in III. letnik: zadnje šolsko spričevalo.

Hkrati obveščamo, da bo razporeditev učencev za I. in III. letnik 1. septembra 1965, pričetek pouka pa 6. septembra ob 7. uri zjutraj.

Popravni izpiti za vse letnike bodo 2. in 3. septembra ob 8. uri zjutraj. S

Obvestila

LJUBLJANA HIT

Partija živega šaha med sovjetskim velemojstrom Mihailom Talјem in slovenskim velemojstrom Brunom Parmo, bo dne 10. avgusta ob 20. uri v hali Tivoli.

Nastop obeh velemojstrov bodo popestrili najboljši slovenski pevci popevk ob spremljavi orkestra Francija Baharja.

Vstopnice po enotni ceni 300 din prodaja KOMPAS.

ZAKAJ obupujete pri zdravljenju svojega kronično obolelega želodca, jeter, žolča in ostalih prebavil? Uporabljajte vendar rogaško »Donat« vodo, zdravilo, ki vam ga nudi narava. V Ljubljani ga dobite pri »Prehrani« in »Mercatorju«.

Naši razgledi, št. 326

Danes je izšla 326. številka Naših razgledov na 24 straneh.

Uvodnik (Irza Morris) je posvečen dvajsetletnici atomskega uničenja Hirošime. Članki in dokumentacija iz mednarodnega življenja obravnavajo krizo v Skupnem evropskem tržišču ter invazijo ameriškega kapitala v Evropo. B. Cepuder piše v prispevku o va protislovja in nove možnosti o stališčih zahodnoevropskih komunističnih partij do evropskih in svetovnih problemov. Vinko Miakar pretresa stanovanjsko gospodarstvo v gospodarski reformi, dr. J Globevnik pa proračune in ustavno-sodni nadzor. S. Kališnik objavlja Zgodbe s tezo, Andreja Fux pa gloso Kaj je sgospodinjstvos. Dr. N. Kuret piše o novih smereh v nemškem narodopisju, F. Pediček o psihologiji in športu, kozmonavt Aleksej Leonov pa o svojih dvajsetih minutah zunaj vesoljske ladje. A. Podjavoršek ocenjuje knjigo dr. Mihajla Rostoharja, dr. F. Vatovec pa glosira publikacije o časnikarstvu.

Na bralni strani je objavljen feljton Edite Morris Seme Hirošime in prvi del eseja B. Paternuja o slovenski sodobni poeziji. J. Snoj je priobčil razmišljanje o Pirjevčevi monografiji o Cankarju. F. Vurnik ocenjuje Novačanovega Hermana Celjskega v celjskem gledališču, A. Inkret pa pretresa minulo sezono v MGL. Miša Grčarjeva končuje zapiske o letošnjem moskovskem filmskem festivalu, F. Brenk pa je napisal nekaj misli ob dvajsetletnici slovenskega filma. P. Kuret ocenjuje ljubljanske poletne prireditve in objavlja prvi del zapiskov z dunajskih slavnostnih tednov. M. Tršar je prispeval likovne zapiske, L. Smasek TV gloso, J. Pogačnik pa misli o Prežihovem zbranem delu VII. Na zadnji strani govori M. Mikeln o letošnjem puljskem filmskem festivalu.

Maribor

DEŽURNA LEKARNA

Sobota, 7. avgusta: lekarna »Pri gradu«, Partizanska cesta 1.

KINO:

UNION:
gostovanje jugosl. kinoteke. Ob 22. uri prem. franc. barv. CS filma GROF MONTE CHRISTO, I. del.

PARTIZAN:
jug.-nem. film SKRIVNOST ORIENTA, II. del. Ob 22. uri prem. češ. CS fan. filma IKARIJA X—B—1.

DRAVNIK:
špan. glas. barv. film LEPA LOLA. Ob 22. uri prem. sovj. barv CS filma POT V ARENO.

UPRAVNI ODBOR
BRIVNICE TRBOVLJE
razpisuje delovno mesto
samostojnega knjigovodje
POGOJ: 1. da ima kandidat 3—5 let delovne dobe v knjigovodstvu;
2. da ima vsaj 3 leta od tega samostojnega vodenja knjigovodstva.
Nastop službe je mogoč takoj ali po dogovoru. — Stanovanje ni zagotovljeno.
Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. 6944

ELEKTRO-STROJNO PODJETJE GROSUPLJE
razpisuje
naslednja prosta delovna mesta:
1. finančnega knjigovodje
2. obratovnega knjigovodje
Pogoji za sprejem v službo so naslednji:
pod 1.: ekonomska srednja šola in vsaj 3 leta samostojne prakse pri vodenju finančnega knjigovodstva industrijskih gospodarskih organizacij;
pod 2.: ekonomska srednja šola z ustrezno prakso na enakem oz. sorodnem delovnem mestu.
Za obe delovni mesti je določen trimesečni poizkusni rok.
Nastop službe je mogoč takoj oz. po dogovoru.
Pismene ali ustne ponudbe sprejema splošni sektor podjetja.
K ponudbi priložite dokazila o strokovnosti in opis dosedanje prakse.
Razpis velja do zasedbe delovnih mest. 6945

ni izredno uspešen le proti sončnim opeklinam — temveč tudi proti drugim kožnim vnetjem in ga zato lahko uporabljamo tudi pri lažjih opeklinah, ki sta jih povzročila ogenj ali para, proti čebeljemu piku, ozeblinam, po britju itd. 4484

Mali oglasi

Službo dobi

FRIZERSKO pomočnico sprejmem. Ponudbe pod »Takoj«. 15706-1

IŠČEMO čisto, pošteno osebo za varstvo dojenčka v dopoldanskem času. Porenta, Kneza Koclja 12, Ljubljana 15658-1

VESTEN radiomehanik ali radioamater s prakso dobi honorarno zaposlitev. Ponudbe pod »51-147«. 15653-1

FRIZERSKO pomočnico nujno iščemo. Salon »Grozdana«, Izola, Ob stolpu 1. 1340-1

DOBER HONORARNI zaslužek nudim akviziterju v mestu ali na terenu. Pismene ponudbe pošljite pod oznako »Propaganda« v ogl. odd. »Dela«. 15561-1

GENERALNO popravljen motor za zastavo 615 z menjalnikom prodam. Ogled Rožna dolina C. IV. št. 41. 15541-3

ZASTAVO 750, 18.000 km, prodam. Informacije na telefon 310-573. 15548-3

GARAŽO vzamem v najem v Šiški. Ponudbe popoldne po telefonu 317-345. 15554-3

ZASTAVO 750, letnik 1963 in vespo GS prodam. Prule 3, stanovanje 8. 15502-3

KUPIM za gotovino nov avto »volkswagen«, »renault« ali »DKW«. Pogoje sporočite na naslov: Maša Ivanović, Beograd, Sredačka 11, tel. 42-179. 15495-3

ODSTOPIM vrstni red za »zastavo 750« najugodnejšemu ponudniku. Rok dobave september 1965. Ponudbe pod »Zastava 3«. 15481-3

„AURORA" - TRST

G. NICOLI in TOKIĆ

VIA GALATTI 8, TELEFON 61968 (blizu železniške postaje)

Vozniki, pozor — velika izbira dodatnega pribora: prevleke, preproge in vse, kar potrebujete za vaš avtomobil.

Obiščite nas!

S tem oglasom poseben popust!

Pošiljamo v vse kraje!

RAČUNOVODKINJO — honorarno za popoldanski čas — sprejmemo. Ponudbe pod »Obrt«. 15623-1

POSTREŽNICO sprejmem Vujčić, Gradišče 8. 15617-1

DEKLE za dopoldansko ali celodnevno pomoč v gospodinjstvu sprejmem. Ponudbe pod »Vestna«. 15605-1

PEČARJA, polagalca keramičnih ploščic, sprejmem. Samsko stanovanje zagotovljeno. Ivan Zagar, Ljubljana, Vodmatska 2-II. 15602-1

HRANO in stanovanje dam osebi za dopoldansko pomoč v gospodinjstvu. Žnidaršič, Križevniška 5-III. 15600-1

SPREJMEM dobrega slaščičarskega pomočnika. Zaradi starosti, ker nimam naslednika, je možno podedovanje lastništva; ostalo po dogovoru. Ponudbe pod »Murska Sobota«. 6709-1

SPREJMEM soboslikarja, stanovanje priskrbljeno. Marjan Zorc, Dolenjska c. 2. 15460-1

ŽENSKO potrebujem za popoldansko varstvo otroka. Karalić, Tržaška 41, Ljubljana. 17476-1

PLESKARSKEGA soboslikarskega pomočnika in vajenca sprejmem. Slabanja Franc, pleskar, Lj., Zaloška 28. 14513-1

ŠIVILJO sprejmem na dom (stroj imam). Ponudbe pod »Šivilja«. 15691-1

Tkanine vseh vrst, moška konfekcija, perilo ter raznovrstno pohištveno blago dobite pri tvrdki

L. LARISE

CORSO VERDI 65 – GORICA

VIA RASTELLO 16

MLAJŠO upokojenko ali gospodinjsko pomočnico iščem za dopoldansko varstvo dojenčka. Krištof, Domžale, Železniška 3. 156695-1

MLAJŠO upokojenko ali solidno dekle sprejmem za varstvo 3 otrok in pomoč v gospodinjstvu od 6. do 16. ure. Černe, Vodnikova 133. 15701-1

SOBOSLIKARSKEGA, pleskarskega pomočnika sprejmem takoj. Stanko Mlinarič, Kavčičeva 32, Ljubljana. 15715-1

IŠČEM izkušeno gospodinjo k zdravniški družini. Ponudbe pod »Amsterdam«. 15714-1

SPREJMEMO gospodinjsko pomočnico, začetna plača 18.000 din. Lahko tudi začetnica. Mirko Mahnič, Ljubljana, Pod hribom 58/c. 15760-1

GOSPODINJSKO pomočnico k 3-članski družini sprejmem takoj. Soba zagotovljena. Kunštek, Celje, Tkalska 5. 1367-1

IŠČEM starejšo žensko, ki bi v dopoldanskem času varovala otroka. Ponudbe pod »Kodeljevo-Ob Ljubljanici«. 15722-1

Službo išče

RADIOTELEGRAFIST z opravljenim III. razredom želi zaposlitev. Ponudbe pod »Radiotelegrafist«. 15512-2

SLUŽBO akviziterja ali potnika sprejmem takoj, tudi honorarno. Ponudbe pod »Sodelovanje«. 15661-2

ROČNI STAVEC s prakso želi spremeniti službo. Cenjene ponudbe pod »Publicist«. 15513-2

PREPISOVANJE na stroj sprejmem takoj. Ponudbe pod »Vestna« 15421-2

Pralne stroje raznih znamk dobite najceneje in v veliki izbiri pri tvrdki

KERŽÈ

TRST, Piazza San Giovanni 1

ŽELIM honorarno zaposlitev v popoldanskem času. Ponudbe pod »Poklicni voznik«. 15564-2

ŠOFER z večletno prakso želi spremeniti službo. Ponudbe pod »Trezen«. 15619-2

FIAT 1300, letnik 1964 ali 6 V kupim. Ponudbe pod »Takoj«. 15529-3

HIŠICO, garažo ali fasado ter vsa druga zidarska in tesarska dela vam hitro, solidno in po konkurenčnih cenah napravi — tudi izven Ljubljane — gradbeni mojster. Informacije po telefonu — Domžale, telefon št. 72382. 15580-2

PREVZAMEM mesto hišnika. Stanovanje imam. Ponudbe pod »Mizar«. 15694-2

PREPOLITIRAM furnirano pohištvo. Ponudbe pod »Mizar«. 15670-2

ZAPOSLITEV išče obratni inženir — tehnolog (začetnik). Ponudbe pod »Strojnik«. 15674-2

PREDSTAVNIŠTVO s provizijo bi prevzel izkušen komercialist s sedežem v Kopru. Ima svoj avtomobil. Ponudbe pod »Predstavnik«. 15411-2

GRADBENI tehnik išče zaposlitev. Ponudbe pod »Nujno«. 15720-2

Motorna vozila

VRSTNI RED za fiat 1300 odstopim. Dobavni rok september. Ponudbe pošljite v ogl. odd. pod »Pogoj — gotovina«. 16657-3

»REKORD«, proizvodnja od 1958 do 1962, kupim. Sporočite takoj portirju hotela »Union« 15654-3

AMI 6, odlično uvožen, prodam. Ponudbe pod »6000 km« 15649-3

ODSTOPIM vrstni red za 750 D. Delno plačilo možno v čekih za ind. blago. Ponudbe pod »1,100.000«. 15650-3

NOV »OPEL REKORD« prodam. Barva po želji. Ponudbe podružnici »Dela« Maribor pod »Nov«. 1334-3

VW-58, odlično ohranjen in opremljen, prodam. Telefon 20-870 in 23-035. 15500-3

VW 1961 EXPORT, odlično ohranjen, prodam. Ponudbe pod »Gotovina«. 15396-3

FIAT 750 nujno prodam. Zglasite se pri Okretič, Lavrica 57. 15597-3

PRIMO PRETIS 3, dobro ohranjeno, prodam. Kamniška 13, Ljubljana 15562-3

TOVORNI avtomobil mercedes kiper, 4,5 t, z novim motorjem, odlično ohranjen, prodam. Celje, Mariborska c. 111. 1365-3

NOV avtomobil zastava 750 kupim takoj ali prevzamem vrstni red Plačam takoj. Pretner, Koper, Semedela 45. 1359-3

NOV FIAT 750 prodam. Ponudbe podružnici »Delo« Koper pod »Neregistriran«. 1358-3

NUJNO odstopim vrstni red za fiat 750, dobava avgust 65. Informacije: telefon 21-830, Koper. 1357-3

DKW junior kupim ali zamenjam za fiat 750 proti doplačilu. Ponudbe podružnici »Delo« Celje pod »Denar«. 1347-3

IŠČEM GARAŽO v Zg. Šiški ali Dravljah. Ponudbe pod »Šiška«. 15631-3

NOV FORD-CONSUL prodam. Ponudbe pod »Corsair«. 15630-3

RENAULT 4 L, nov, moder, prodam. Ponudbe pod »2«. 15629-3

STABILNI DIESEL motor znamke deutz, 9 km, vodno hlajenje, prodam. Vinko Corn, Nove Jarše, Avseceva 12. 15627-3

AVTOMOBILISTI! Pranje, mazanje, naftiranje, izoliranje, notranje čiščenje vam solidno, hitro in po konkurenčnih cenah opravi Avtopralnica, Črnuče 144, (pri gasilskem domu). 15625-3

NOV VW, možna izbira barve, prodam Ponudbe s ceno pošljite pod »Gotovina«. 15621-3

ŠTIRI NOVE avtomobilske gume za fiat »tigar« in dve novi zadnji vzmeti prodam. Ponudbe pod »4 gume«. 15606-3

FIAT 750 prodam. Ogled v soboto popoldne. Stane Metelko, Dolenjska 50-III. 15604-3

UGODNO PRODAM vrstni red za spačka. Rok dobave avgust 1965. Zupan M., Rečiška 3, Bled. 6927-3

KARAMBOLIRAN TOMOS moped, tip 03, T 03 ali T 12 z dobro ohranjenim motorjem, kupim. Adolf Potokar, Ljubljana, Karlovška c. 15. 15492-3

MiTiS TRST

Via S. Lazzaro 11 tel. 37-309
TOVARNA Via S. Maurizio 16 tel. 93-788
Tovarna pozamenterije za tapetništvo.

Velika izbira vseh vrst zaves tudi terital do 3 m širine ter raznovrstno pohištveno blago iz platna in kretona v najlepših barvah in vzorcih, žamet, posteljna pregrinjala, prešite odeje, preproge in vse, kar potrebujete za ureditev lepega stanovanja 2855-4

MOTOR za ladjo »Lamo« — Tomos in čoln tip batana ter moped NSU, 50 ccm, vse odlično ohranjeno, ugodno prodam. Sporočite in pišite na naslov: Mikulaš, UMAG, Šetalište 10. 66934-3

DOBRO ohranjenega ali novega spačka za gotovino kupim. Ponudbe pod »Novinar«. 15018-3

NOV opel-caravan, svetlo siv, prodam oziroma zamenjam za traktor ferguson (35 KM) s priključki. Zamenjava takoj ali po dogovoru. Ponudbe pod »Brezhibno« 14986-3

GARAŽO v bližini Tugomerjeve ulice (Šiška) iščem za dalj časa. Ponudbe v ogl odd. pod »Prilika — resno«. 15593-3

FIAT 600 D prodam. Piciga, Dolenjska cesta 147, Ljubljana 15626-3

KUPCI avtomobilov, pozor! Vplačam katerikoli avtomobil. Ponudbe pod »Dnevna cena«. 15456-3

»ŽABO« citroen, nov, zamenjam za taunus ali podobno z doplačilom ali prodam. Ponudbe pod »Žaba«. 15671-3

DKW nov F-12 in R-8 major prodam. Duplica 43, Kamnik. 156672-3

STROJ puch, super SVS, 175 ccm, prodam. Simončič, Litija, Rozmanov trg 3. 15677-3

ODSTOPIM vrstni red za fiat 1300. Ponudbe pod »Dobava september«. 15685-3

PRODAJAMO: vse vrste osebnih avtomobilov DKW F-12, F-102, opel rekorde, renault M-8, renault L-4 in rabljene avtomobile opel rekord 1957, olimpije, tovorne avtomobile in traktorje s priključki. Agencija Murska Sobota, telefon 21-139. 6939-3

ODSTOPIM vrstni red »zastava 750«, plačan septembra 1964. Ponudbe pod »Dobava september«. 15791-3

AVTOMOBIL ami-6 ali vrstni red kupi Anton Šeparović, Zagreb, Beogradska 121. 15698-3

OPEL REKORD 64, 1,5 t, dve barvi, z jekleno pomično streho in radiom znamke blaupunkt, prodam. Ogled pri Trebušak, Vodovodna 10, Domžale. 15782-3

AUTOKIT

TRST
VIA MAZZINI 24, telefon 36 897 (blizu trga Ponte rosso).

RAZNOVRSTNI AVTOMOBILSKI DODATNI PRIBOR POSAMEZNI DELI ZA KAROSERIJE

Pišite ali obiščite nas!
UGODEN NAKUP!

S tem odrezkom poseben popust.

OPEL olympio poltovorni lieferwagen, letnik 1961, prodam. Milanović, Milčinskega 78. 15638-3

FIAT 1,5 t 615 diesel motor prodam. Puštal 26, Škofja Loka. 15684-3

LEŽAJE standard za taunus 15 M prodam. Verbič, Škofljica. 15751-3

PRIKOLICO za osebni avtomobil prodam. Ogled: Belokranjska 1/I. — desno, Ljubljana. 15719-3

ODSTOPIM vrstni red za fiat 1300, dobava v obdobju 1965 in prodam 300 kosov cementnih ploščic 40 x 40 za polaganje dvorišča. Ponudbe pod »Vrstni red«. 15749-3

GIULIETTO SPRINT prodam. — Informacije: Bohoričeva 16, — Ljubljana 9. in 10. VIII. 15741-3

NOV AVTOMOBIL zastava 1300 prodam jutri ob 7. uri pri Slovenija avto. Ponudbe pod »Gotovina«. 15754-3

FIAT 1100, tip 1962, prodam. Ponudbe ČP »Delo« Novo mesto pod »Ohranjen«. 1372-3

PRINZ-100 L ugodno zamenjam za ami-karavan ali ami-6. Pismene ponudbe podružnici »Dela« Maribor pod »Popolnoma nov«. 1370-3

FIAT 600 prodam. Ogled v nedeljo 8 avgusta 1965 — Dolenjska c. 178, Ljubljana. 15737-3

VRSTNI RED za fiat 750 kupim za gotovino. Ponudbe pod »Dobava avgust«. 15734-3

FIAT 1100 E, letnik 52. prodam po ugodni ceni. Ogled. Knezov štradon 60 (ob Dolenjski cesti) 15730-3

VRSTNI red za zastavo 750 odstopim Vplačano 9. sept. 1964. Ponudbe do 10 avg. pod »Najboljši ponudnik«. 15723-3

SPAČEK — vrstni red kupim. Ponudbe pod »Takojšnja gotovina«. 15771-3

FIAT 1100 »familiare« prodam. Šmartno ob Savi 30. 15766-3

ZASTAVO 1300 prodam za gotovino. Ponudbe pod »Takoj — gotovina«. 15779-3

Prodam

ŠIVALNI STROJ, z dolgim čolničkom, zelo dobro ohranjen, ugodno prodam. Naslov: Bohinc, Prešernova 36, pritličje, desno. 15768-4

KOKER španjele, stare 6 tednov, prodam. Franc Podlogar, Vel. Ločnik 9, pošta Turjak. 15520-4

NOV PRALNI stroj castor superavtomat (5 kg) prodam najugodnejšemu ponudniku. Ponudbe pod »Gotovina« 15540-4

NOVO ŠPIRALO, uvoženo, za polavtomatičen pralni stroj, prodam. Naslov: Bohinc, Prešernova 36, pritl. desno. 15767-4

MOTORNE KOSILNICE NAROČITE PRI TVRDKI

UNIVERSAL TELERAD IMPEX

TRST · TRIESTE
Via Coroneo 31-1

PSE — nemške volčjake, mlade, prodam. Kamnogoriška 36, Dravlje. 15610-4

HLADILNIK »IGNIS« 130 l in žensko kolo, oboje skoraj novo, prodam. Ogled v soboto od 16. do 18. ure, v nedeljo od 9. do 11. ure. Pogačar, Ptujska 26-I., Ljubljana. 15601-4

ZLATO za zobe prodam. Ponudbe pod »Gram 2500 din«. 15457-4

POPOLNOMA nov fotoaparat znamke »Smena-8«, poceni prodam. Jože Glušič, Ljubljana, Stražarjeva 5, Nove Jarše. 15560-4

PLASTIKO! Prodam večjo količino uvoženega polistrola, odpornega na udarec, črne in mlečne barve. Informacije po tel. 51-824. 15348-4

VPREŽNE grablje in slamoreznico proda Dolničar, Šmartno ob Savi 21. 15711-4

KUHINJSKO kredenco in otroško posteljico poceni prodam. Galusovo nabrežje 17/III. 15704-4

KOMISIJSKA TRGOVINA »Posrednik« Ljubljana, Mestni trg 7 »Sprejemališče« sprejme v komisijsko prodajo naslednje predmete: **PORCELAN:** razni jedilni servisi, čajni servisi, figure iz porcelana in razni komadni predmeti. **KRISTAL:** vaze, sklede, pepelnike, stare zlate ure, žepne in ročne, vse vrste prstanov, briljante, diamante, zlate verižice, obeske, uhane, zlate zapestnice, srebrne jedilne pribore — nerjaveč, japonske, kitajske čajne servise in vaze. **HARMONIKE:** klavirske, otroške, diatonične, gramofone. Šivalne stroje damske in krojaške. Otroška, moška in ženska kolesa — otroške vozičke (dobro ohranjene), električne kuhalnike — odprte in zaprte, razne dele koles, motorjev in avtomobilov, pisalne stroje, računske stroje, škarje za rezanje pločevine, razna orodja, stružnice in agregate, pletilne stroje in razne druge dobro ohranjene predmete.
Za nakup in prodajo se poslužujte vedno le komisijske trgovine »Posrednik« — Ljubljana, Mestni trg 7 — »Sprejemališče« tel. 23-175. 6935-4

PRALNI STROJI
SUPERAVTOMATIČNI

PO POSEBNIH CENAH ZA IZVOZ

REX – CANDY – CASTOR – RIBER – CONSTRUCTA – ZOPPAS – FIDES – IGNIS

POSEBNE CENE ZA LETNO SEZONO

RADIO TREVISAN – Via S. Nicolo 21, telefon 24018

TRST

MAGNETOFON grunding TK-17 prodam Titova 90. 15551-4

POPOLNOMA nov portable pisalni stroj — Olympia prodam. Ponudbe pod »Kvaliteta«. 15660-4

MIZARSKI skobelni stroj širine 210 mm prodam. Ponudbe pod »Nov«. 15648-4

DESKO KOLO in donky motorček prodam Milčinskega 8, Šiška. 15646-4

PRALNI STROJ in centrifugo proda Černak, Zg. Zadobrova-Polje. 15745-4

OHIŠJE za radio »Soča« in zvočnik prodam. Šmanc, Zg. Zadobrova 77 — Polje. 15644-4

NOVO OMARICO, primerno kot stojalo za televizor in radio, ter bife prodam poceni. Na Jami 10-II., stan. 9. 15640-4

OTROŠKI voziček, skoraj nov, prodam. Roman Klemenčič, Ulica padlih borcev 22, Ljubljana. 15637-4

JERMENICE vseh dimenzij dobite v Ljubljani, Milana Majcna 47. 15635-4

PRALNI STROJ »riber« s centrifugo prodam. Ana Eckert, Podmilščakova 40, Ljubljana. 15633-4

NEMŠKI športni otroški voziček in spalnico proda Verhovec, Rožna dol. VII/16. 15494-4

OHRANJENO kuhinjsko kredenco prodamo. Ogled ves dan. Petrović, Vogelna 5, Trnovo. 15486-4

PUNTE IN PLOHE (rabljene) prodam. Škrabčeva 5. 15473-4

PRALNI STROJ rex, uvožen, nerabljen, prodam. Cigaletova 9-V. levo. 15467-4

PRALNI STROJ »candi« nov, 5 kg, superavtomatik proda Suhadolc, Smartinska 22, Ljubljana. 15439-4

SPALNICO z vložki in dnevno sobo, vse furnirano in politirano, dobro ohranjeno prodam, kompletno ali posamezne kose. Škof, Ljubljana, Celovška 97-I. 15435-4

KOMBINIRANO OMARO, tridelno nizko omaro, sobno in kuhinjsko mizo, skupaj ali posamezno, poceni prodam. Ponudbe pod »Vse novo«. 15379-4

ODLIČNO ohranjen pralni stroj EKA AEG prodam. Ponudbe pod »75« 15342-4

BARAKO, montažno, prodam za garažo, za 91.000 din, Ogled vsak dan dopoldne razen v nedeljo. Huseinović, Ob Ljubljanici 36 a. 15530-4

TRI TRICIKLE prodam. Naslov: Podutiška 48, Ljubljana. 15596-4

BETONSKO ŽELEZO, 6, 8, 10, 12, 2800 kg prodam. Ponudbe pod »390« 15595-4

KAVČ z omarico in tridelno omaro prodam Kavčič, Ljubljana, Medvedova 11-III. 15569-4

DOBRO OHRANJENO spalnico poceni prodam. Ogled od 15. ure dalje. Smerdel, Malejeva 19-I, Kodeljevo, Ljubljana. 15622-4

8 RADIATORJEV tipa 604/6 (142 členkov) in nekaj cevi za centralno kurjavo prodam po ugodni ceni. Pegan, Zg. Besnica 15, Kranj. 15616-4

STISKALNICO ugodno proda Kogoj, Jarše 8 (pri Tomačevem). 15615-4

TELEVIZOR »panorama 49«, žensko in otroško kolo ugodno prodam. Modic, Jesenkova 1-IV. 15611-4

OTROŠKO stajico za dvojčka, zelo dobro ohranjeno, prodam. Kličite popoldne na telefon 51-545. 15450-4

DOBRO ohranjene vložke in šimnice za zakonsko posteljo prodam. Ogled v nedeljo od 8. do 12. ure. Železen, Posavskega 22. 15609-4

HRASTOV KOTIČEK (stena, klop, miza, stola), stensko uro, nov platnen tekač in lepo žimo prodam. Pestotnik, Mencingerjeva 3. 15699-4

PRALNI STROJ REX superavtomatik 4 kg prodam. Tel. 21-127 v soboto od 14. do 18. in v nedeljo od 8. do 12. ure. 15664-4

DVE dvodelni omari in inozemski otroški voziček prodam. — Ogled v Kajuhovi 22. 15675-4

PRALNI STROJ kastor superavtomatik, 5 kg, prodam. Lesjak, Tugomirjeva 14/III., Ljubljana. 15689-4

NAJNOVEJŠE PRALNE STROJE TELEVIZORJE itd. NAROČITE PRI

UNIVERSAL TELERAD IMPEX

TRST · TRIESTE
Via Coroneo 31-1

HLADILNIK himo-65 L prodamo. Bukovec, Kidričeva 15/IV. 15693-4

PRALNI STROJ rex prodam. Povšetova 31, Ljubljana. 15757-4

PLESKANO rabljeno spalnico in kuhinjo prodam. Informacije dobite pri Matiji Vukoviču — Vojkova 9, Ljubljana. 15748-4

PRALNI STROJ castor (5 kg) superavtomatik in miele (4 kg) polavtomatičen, rabljen, prodam. Poizvedbe po tel. 312-314. 15747-4

GLOBOK otroški voziček, malo rabljen, prodam. Plemeniti, Endlicherjeva 17. 15745-4

BIRSA DARIO

AUDIOVISION

TRST, Via Tarabochia 10

SUPERAVTOMATIČNI PRALNI STROJI VSEH ZNAMK

Plačate lahko s kakršnokoli valuto!

VSE POTREBNE LISTINE ZA IZVOZ PRISKRBIMO. NUDIMO TEHNIČNO POMOČ IN GARANCIJO

KRASEN krznen plašč »dihur« za manjšo postavo prodam. Ponudbe pod »225«. 15532-4

KOMPLETNO otroško posteljico prodam po ugodni ceni. Medved, Resljeva 20, Ljubljana. 15739-4

KOMPLETNO kopalnico na trdo gorivo in kad iz litega železa prodam. Ogled vsak dan od 14. do 15.30. Anton Snoj, Ravbarjeva 9, Bežigrad. 15780-4

OTROŠKI VOZIČEK, globok, dobro ohranjen, ugodno prodam. Ljubljana, Bežigrad, Vojkova 18, pritličje. 15783-4

TOVARNIŠKO nov pralni stroj zoppas (5 kg) prodam za 380.000 din. Ponudbe pod »564 tip«. 15735-4

TELICO za pleme prodam. Tržaška 399, Ljubljana. 15733-4

INVALIDSKI motorni voziček s moped motorjem prodam. Črne, Gerbičeva 48. 15724-4

REX 4 superavtomatik (nov) dixan ter nov italijanski prtljažnik za avto prodam. Ponudbe pod »Dixan«. 15776-4

MIZARSKI poravnalni stroj, širine 60 cm, lesene konstrukcije, prodam. Janez Ovca, Zalog 147 pri Ljubljani. 15774-4

OTROŠKO sobo z 2 posteljama prodam. Ogled 8. in 9. t. m. popoldne pri Jagodic, Ljubljana, Gerbičeva 31. 15761-4

MAGNETOFON grundig »stereo« TK 27, nov, proda Majer, Židovska ul. 3 — pritličje 15777-4

ŠIVALNI STROJ »Gritzner« proda Brenčič, Scopolijeva 26, Šiška. 15778-4

Kupim

OSLIČKA KUPIM. Ponudbe pod »Osel«. 15347-5

MIZARSKE stroje kupim. Karl Škrabl, Zengovska 1, p. Klara pri Zagrebu. 15636-5

200 m salonitne valovite opeke kupi Škrbinc, Vižmarje 39. 15614-5

MLATILNICO, ki tudi čisti (pajkla) na električni motor kupim. Jože Gerjovič, (Štefic) Mihalovec, pošta Dobova pri Brežicah. 15599-5

ČEBELNJAK s 24 panji A. Ž. (za razstavljanje), dobro ohranjen, kupim Milan Mandić, Futog, Ul. Maršala Tita 168 (Bačka). 6928-5

Stanovanja

ZA SOBICO s posebnim vhodom dam 50.000 din nagrade. Ponudbe pod »1. avgusta«. 15138-6

ŠTIRISOBNO stanovanje v vrstni hiši z garažo v Kopru, zamenjam za primerno v Ljubljani. Ponudbe pod »Nevezano« podružnici Koper. 1339-6

OPREMLJENO sobo iščeta mlada diplomanta, lahko inštruirata. Ponudbe pod »Matematika-fizika«. 15666-6

SOBO iščeta mlada zakonca kjerkoli v Ljubljani, plačata dobro. Ponudbe pod »Takoj«. 15603-6

SOBO s posebnim vhodom oddam dobremu plačniku. Ponudbe pod »Solidna«. 15607-6

SOBO iščejo kolegice, ki plačajo ali trikrat tedensko pomagajo. (Lahko je enoposteljna). Ponudbe pod »Cimprej«. 15620-6

IMPORT – EXPORT

„AURORA"

TRST

VIA GALATTI 8 (blizu žel. postaje)

Superavtomatični pralni stroji

CASTOR · RELAX

Candy – Rex – Zoppas

itd. – Za izvoz posebna ugodnost
Zahtevajte prospekte!

ENOSOBNO stanovanje zamenjam za dvosobno. Stanovanje je v starejši hiši. Ivan Žbontar, Gornji trg 33, Ljubljana. 15624-6

OPREMLJENO ali neopremljeno sobo iščeta dva mirna, resna študenta strojništva. — Imava lastni posteljnini. Brez obiskov. Plačava dobro — v središču mesta ali v bližini. Ponudbe pod »Blizu centra«. 15628-6

DVOSOBNO, komfortno stanovanje v Murski Soboti, zamenjam za stanovanje v Mariboru, Ptuju, Slov. Bistrici. Edi Škedelj, Kidričeva 28, Murska Sobota. 1349-6

STUDENT v Mariboru zamenja opremljeno sobo za sobo študenta v Ljubljani. Srečko Vidic, Istrska 52, Maribor. 1350-6

KOPER — LJUBLJANA. Zamenjam trisobno stanovanje v Kopru — Semedela za enako ali večje v Ljubljani. Ponudbe podružnici »Dela« Koper pod »Takoj«. 1356-6

KNJIŽEVNIK, sam, soliden išče mirno, svetlo sobo, po možnosti prazno, z dovolj prostora za knjižne police. Ponudbe pod »V kratkem«. 15563-6

SOBO išče šivilja, za uslugo šiva. Ponudbe pošljite v ogl. odd. pod »Takoj«. 1355-6

PRAZNO SOBO za leto dni išče prosvetna delavka. — Ponudbe pod »Avgust«. 15565-6

SOBO iščeta mlada zakonca, ki plačata do 25.000 din. Ponudbe pošljite pod »Takoj«. 15566-6

SOBO potrebujem v središču mesta ali bližnji okolici. Plačam po dogovoru in tudi pomagam. Ponudbe pod »Cimprej«. 15570-6

SOBO iščeta skromna poročenca v Ljubljani ali okolici. Ponudbe pod »Kjerkoli«. 15571-6

SOBICO dam skromnemu študentu — Slovencu za inštrukcije. Ponudbe pod »Matematika«. 15572-6

SOBO iščeta pošteni uslužbenki pri starejših ljudeh. Ponudbe pod »Savsko naselje«. 15576-6

SOBO potrebujem takoj. Plačam 20.000 din. Nudim nagrado. Cenjene ponudbe pod »Gorenjka«. 15577-6

SOBO z odločbo, vrtom, v Mostah, zamenjam za enako v Ljubljani. Ponudbe pod »Cimprej«. 15578-6

SOBO oddamo za dopoldansko varstvo dveh deklic. Ponudbe pod »Ostalo po dogovoru«. 15408-6

SOBO s posebnim vhodom, lahko je prazna, išče zdravnik. Ponudbe pod »Veliko zdoma«. 15346-6

SOBO potrebujem, plačam dobro, po možnosti v Šiški. Ponudbe pod »15. avgusta«. 15413-6

ZA LOKAL v središču Ljubljane dam 500.000 din nagrade. Ponudbe pod »Lokal«. 15433-6

STANOVANJE išče mlajša upokojenka kjerkoli na deželi, dva prostora (za sobo in kuhinjo). Za stanovanje bi plačala, šivala in pomagala na vrtu. Ponudbe pod »Spretna«. 15449-6

ZA SOBO v Ljubljani plačam najemnino za dve leti vnaprej. Jože Golob, Borsetova 7, Ljubljana. 15488-6

RIJEKA — LJUBLJANA. Zamenjam lepo, komfortno stanovanje (42 m²) za enako ali garsonjero v Ljubljani. Ponudbe pod »Jesen«. 15506-6

KDO MI ODSTOPI SOBO? Dam nagrado ali plačam za dve leti vnaprej. Ponudbe pod »Ljubljana«. 15553-6

SOBO iščeta študenta — zakonca brez otrok za eno leto in plačata vnaprej. — Ponudbe pod »Vnaprej«. 15550-6

SOBO in kuhinjo, vseljivo oktobra, oddam za dve leti najboljšemu ponudniku. Franc Zorc, Stražarjeva 23. 15546-6

NEOPREMLJENO podnajemniško sobo, iščemo za 55-letno samsko proti veliki nagradi. Ponudbe pod »Smo kupili hišo«. 15659-6

UPOKOJENCA ali moškega po službi vzamem na stanovanje in vso oskrbo, da bo pomagal na posestvu, Dragomelj 7, Domžale. 15656-6

POŠTENO dekle gre za sostanovalko ali pa pomaga v gospodinjstvu za stanovanje. Sporočite osebno ali pa pismeno. — Rosa Kos, Šentvid 51. 15655-6

ENOSOBNO, hišniško stanovanje v strogem središču mesta, zamenjam za nehišniško. Ponudbe pod »Hišnik«. 15651-6

KOMFORTNO enosobno stanovanje (43 m²) zamenjam za večje. Ponudbe pod »Razliko doplačam«. 15647-6

SOBO iščeta zakonca brez otrok. Ponudbe pod »Plačata vnaprej«. 15642-6

SOBO oddam za pomoč v gospodinjstvu. Ponudbe pod oznako »Poseben vhod«. 15634-6

OPREMLJENO sobo oddamo samskemu. Vodovodna 73. 15647-6

SOBO potrebujem nujno za eno leto v Ljubljani. Ponudbe pod »Plačam za vse leto takoj«. 15329-6

SOBO nujno potrebujem za 2 do 3 leta, nudim do 300.000 din nagrade. Ponudbe pod »Nagrada«. 15641-6

ENOSOBNO stanovanje na Viču zamenjam za enakovredno ali večje kjerkoli v Ljubljani. — Ogled stanovanja vsak dan od 18. do 19. ure. Mecilošek, Šibeniška 12, Vič. 15543-6

KUPCI stanovanj v novih blokih! K stroškom prispevam 2,500.000 din, če mi odstopite staro stanovanje. Ponudbe pod »Vseljivo letos«. 15544-6

SOBO iščeta zakonca in plačata za eno leto vnaprej. Ponudbe pod »Neopremljena«. 15526-6

FELICE – TRST
CARDUCCI 41

prodaja srajce, nogavice, pletenine, delovne obleke, cowbojke, originalne RIFLE, bunde in nylon plašče po znižanih cenah

SOBICO s kuhinjo ali večjo sobo iščeta mlada zakonca za nekaj časa v Ljubljani ali okolici. Nudita nagrado ali plačata vnaprej. Ponudbe pod »Dogovor«. 15525-6

SOBO in hrano dam za pomoč v gospodinjstvu. Babšek, Ljubljana, Rožna dolina c. II/13. 15523-6

SOBO išče inozemka. Ponudbe podružnici »Dela« Koper pod »Center«. 15519-6

ZA SOBO, po možnosti s kuhinjo, dasta mlada zakonca 100.000 do 200.000 nagrade Ponudbe pod »Nagrada« 15683-6

ZA ENOSOBNO stanovanje ali veliko sobo z odločbo dam 500.000 din nagrade. Ponudbe pod »Odločba«. 15702-6

SOBO iščeta mlada zakonca (po možnosti s kuhinjo) in dasta 150.000 nagrade Ponudbe pod »Skromna«. 15716-6

OPREMLJENO samsko sobo brez posteljnine oddam najboljšemu ponudniku, predplačilo eno leto. Ponudbe pod »Bežigrad«. 15710-6

GARSONJERO prodam. Ponudbe pod »Takoj vseljivo« 15707-6

DIJAKINJO sprejmem na stanovanje. Ponudbe pod »September«. 15713-6

SOBO oddam najboljšemu ponudniku, predplačilo za eno leto. Gruden, Moškričeva — blok B/I., Kodeljevo. 15712-6

OPREMLJENO sobo oddam samskemu — zakoncema brez otrok. Ponudbe pod »Posojilo«. 15705-6

MOŠKI srednjih let, uslužben v Ljubljani, išče sobo ali celotno oskrbo, najraje pri ločenki ali vdovi. Ponudbe pod »Oktober«. 15681-6

SOBO iščem — dam nagrado do 100.000 din. Ponudbe pod »Nujno«. 15643-6

IŠČEM sobo, plačam ali pomagam. Ponudbe pod »Nujno«. 15718-6

DVE dvoposteljni sobi s posebnim vhodom, centralna kurjava, oddam študentom s 1. septembrom. Ponudbe v ogl. odd. pod »Center Šiške«. 15696-6

SOBO, kuhinjo oddam proti posojilu, zaželeni so študenti. — Stražarjeva 30 a. 15575-6

ZAMENJAM garsonjero Celje — Ljubljana za garsonjero z uslužbencem zdravstva. Informacije: Milhofer, Resljeva 35 od 10. do 12. ure. 1364-6

1,000.000 DIN in več nagrade dam za enoinpolsobno najemniško stanovanje v širšem središču Ljubljane. Ponudbe pod »Letos«. 15179-6

OPREMLJENO sobo oddam najboljšemu ponudniku. Ponudbe pod »Bežigrad«. 15668-6

PECI NA PETROLEJ - OLJE - KEROSENE

WESO

ORIGINALNI NEMŠKI IZDELKI

- izdelki iz litega železa
- ekonomični
- elegantnih oblik in lepih barv
- specialni dvojni vplinjač za zanesljivo delovanje
- oljni tank (rezervoar) je iz pocinkanega jekla in emajliran

Tehnični podatki:	Art.	1635	1650	1675
kalorije v 1 h	—	3500	5000	7500
kapaciteta ogrevanja		100	150/180	250/280
poraba petroleja	l/h	0,18/0,54	0,18/0,78	0,24/1,14
absolutna višina	cm	67	70	77
širina — globina	cm	60 x 32	60 x 32	65 x 38
premer iztočne cevi	cm	12	12	12
višina iztočne cevi	cm	47	50	55
kapaciteta oljnega tanka (rezervoarja)	l	10	10	10
teža neto	kg	44	45	59

PIŠITE ZA PROSPEKTE IN CENIKE NA NASLOV:

GENERALTECNICA IMPEX

TRST, V. PICCOLOMINI 3
GORICA, CORSO ITALIA 75

SOBO iščeta študenta — mladoporočenca z otrokom. Ponudbe pod »Valuta vnaprej«. 15738-6

NOVO, komfortno, enosobno stanovanje v Celju, zamenjam za enakovredno v Novi Gorici ali okolici. Informacije: Rudi Klepej Celje, Vodnikova 3/a, telefon: 21-10 1369-6

HRANO in stanovanje dam ženski, ki bi v dopoldanskem času varovala otroke. Ogled v nedeljo dopoldne. Šiško, Vožarski pot 8, Prule. 15731-6

SOBO, opremljeno, s kopalnico, oddam proti posojilu. Ponudbe pod »Centralna kurjava«. 15728-6

STANOVANJE in hrano dam za dopoldansko varstvo otrok. Ponudbe pod »Nove Jarše«. 15726-6

SOBO iščeta kolegici. Ponudbe pod »Mirni«. 15725-6

ENOSOBNO stanovanje ali samo sobo iščeta mladoporočenca brez otrok za 1—2 leti Ponudbe pod »Predplačilo«. 15721-6

PRAZNO sobo potrebujeta za krajši čas mlada zakonca brez otrok. Plačata tudi vnaprej. Ponudbe pod »Nujno — v Ljubljani«. 15769-6

SOBO, garsonjero ali stanovanje išče soliden mlajši uslužbenec, samski po možnosti v središču mesta — najraje pri mirnem paru, lahko tudi starejšem. Ponudbe pod »Sožitje«. 15775-6

PRALNI STROJI
REX - NAONIS

SUPERAVTOMATIČNI

po ugodnih cenah in še eno darilo:
5 KG DETERGENTA ZA PRALNI STROJ

Na željo pošljemo cenike in prospekte!

GENERALTECNICA IMPEX

TRST, V. PICCOLOMINI 3
GORICA, CORSO ITALIA 75

SOBO s kopalnico oddam osebi, ki mi priskrbi službo v komercialnem sektorju ali podobno. Ponudbe pod »Takoj«. 15688-6

ENO- ali dvosobno stanovanje takoj vseljivo, nudim za večje posojilo. Prodam sobni kamin (češka keramika). Ponudbe pod »Nujno«. 15538-6

OPREMLJENO sobo potrebujem. Grem za sostanovalko. Ponudbe pod »Trgovka«. 15669-6

SOBO nujno išče mlad zakonski par. Ponudbe pod »Cena ni merodajna«. 15673-6

HRANO in stanovanje dam za varstvo dveh otrok in pomoč v gospodinjstvu. Kušar, Miklošičeva cesta 13/III. 15665-6

ZA PRAZNO SOBO dasta fant in dekle za pol leta 100.000 din Ponudbe pod »100.000 nagrade in najemnina«. 15676-6

SOBO išče šivilja, po možnosti v središču Ljubljane in s posebnim vhodom. Ponudbe pod »Dobro plačam«. 15687-6

DVOINPOLSOBNO stanovanje, v središču mesta, kopalnica, telefon, zamenjam za enosobno ali garsonjero. Ponudbe pod »Rabim nagrado«. 15746-6

PRAZNO SOBO s posebnim vhodom iščeta mlada zakonca, lahko v okolici Ljubljane. Dasta 100.000 din nagrade. Ponudbe pod »Takoj«. 15743-6

ŽENSKO sprejmem na stanovanje. Ponudbe pod »Poštena«. 15742-6

DVOINPOLSOBNO stanovanje v zasebni hiši, zamenjam za večje enosobno ali manjše dvosobno. Ponudbe pod »Takoj«. 15759-6

STANOVANJE, moderno, 2 in polsobno, vrt, Jesenkova ulica, zamenjam za dvosobno s kabinetom ali trisobno. Ponudbe pod »Lahko starejše«. 15753-6

SOBO nudim samo za varstvo 5-mesečnega otroka izmenično. Lahko tudi študentka. Dogovor dnevno od 18. do 20. ure. Vodnikova 318, nasproti tovarne Dekorativnih tkanin na Celovški cesti. 15781-6

16-LETNA dijakinja Tehniške šole Ljubljana, išče stanovanje tudi kot sostanovalka pri pošteni družini, po možnosti z zajtrkom. Ima lastno posteljnino. Ponudbe podružnici »Delo« Celje pod »Tkalska 4«. 1368-6

SARE S.A.S.

TRST VIA MAZZINI 44
telefon 55-933

televizijski sprejemniki
pralni stroji
hladilniki
registratorji
radijski sprejemniki
mikserji
trajno goreče peči in peči na plinsko olje »Kerosene«

S tem odrezkom desetodstotni popust!

Posest

HIŠO z nekaj zemlje kupim blizu Rimskih Toplic ali Laškega. Naslov podružnici »Dela« Trbovlje pod »Gotovina«. 1361-7

ENOSTANOVANJSKO, vseljivo staro hišo kupim. Ponudbe pod »Ljubljana z okolico«. 15574-7

NOVO HIŠO s sadovnjakom zamenjam za hišo ali posestvo v okolici Ljubljane do Stične ali prodam. Kastelic, Trata 42, — Kočevje. 15360-7

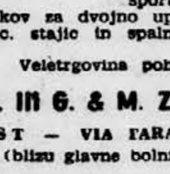

VSE ZA OTROŠKO OPREMO

Velika izbira otroških športnih vozičkov za dvojno uporabo, posteljic, stajic in spalnih foteljev

Veletrgovina pohištva

F. in G. & M. ZANCHI

TRST — VIA TARABOCHIA 6
(blizu glavne bolnišnice)

Dostava do meje brezplačna

DVOSOBNO stanovanje kupim — v račun dam nov avto DKW. Ponudbe pod »Avto DKW«. 15353-7

HIŠO, nedograjeno, tudi delno vseljivo, do 15,000.000 din, kupim. Ponudbe pod »Ljubljana«. 15474-7

AVTO zamenjam za zazidljivo parcelo ali prodam. Možna izbira znamke in barve. Nov ali rabljen. Ponudbe pod »Tovorni ali osebni«. 15598-7

WEEKEND ANKARAN: Novejši hlev, vrt prodam. Ponudbe pod »Krasen razgled — mir«. 15557-7

ENOSOBNO stanovanje ali prostor za preureditev v stanovanje kupim v Ljubljani ali bližnji okolici. Ponudbe pod »Resno«. 15528-7

STANOVANJSKO hišo prodam v Verdu pri Vrhniki. Mihajlović, Verd 55, Vrhnika. 15507-7

ENODRUŽINSKO HIŠO z vrtom v Ljubljani — Moste, zamenjam za hišo Ljub. — okol. Ponudbe pod »Zamenjam«. 15591-6

ENODRUŽINSKO hišo (vseljivo) prodam. V račun vzamem fiat 600 in ček. Pismene ponudbe podružnici »Dela« Novo mesto pod »4,200.000«. 1348-7

GRADBENO parcelo, približno 600 m² za enostanovanjsko hišo v Ljubljani, Kranju ali Domžalah, kupim. Drčar, Bokalova 6, Jesenice. 3000-7

V BLIŽINI ZIRI ob Sori prodam dve sobi, primerni za weekend. Ponudbe pod »Poleti kopanje, pozimi smučanje«. 15679-7

VSELJIVO, komfortno, trisobno stanovanje prodam — delno plačljivo v devizah. Ponudbe pod »Kodeljevo«. 15663-7

PRI TVRDKI

KERŽÈ

TRST
PIAZZA SAN GIOVANNI 1

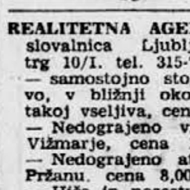

dobite v izbrani zalogi moderne, zanesljive, trajno goreče peči na plinsko olje.

REALITETNA AGENCIJA — poslovalnica Ljubljana, Krekov trg 10/I. tel. 315-766 proda:
— samostojno stoječo hišo, novo, v bližnji okolici Ljubljane, takoj vseljiva, cena 9,000.000 din.
— Nedograjeno vrstno hišo — Vižmarje, cena 10,500.000 din.
— Nedograjeno atrijsko hišo v Pržanu, cena 8,000.000 din.
— Hiše in posestva v bližnji in daljnji okolici Ljubljane, kakor tudi weekend hišice.
— Kupuje oz. posreduje prodajo stanovanj in stavb, kakor tudi ostalih premičnin (avtomobile in ostale stroje).
— V OKOLICI POLJA — kupuje za svoje komitente eno- ali večsobna stanovanja in hiše, lahko tudi starejše. Možnost tudi v najem proti plačilu najemnine za daljšo dobo vnaprej. 6965-7

VSELJIVO, sončno, dvosobno stanovanje blizu bolnice, prodam v Ljubljani. Ponudbe pod »Gotovina«. 15515-7

TAKOJ VSELJIVO, dvosobno — komfortno stanovanje z lastnim vhodom prodam. Ponudbe pod »Gotovina«. 15735-7

ZIDANICO z vinogradom prodam — primerno za preureditev v počitniško hišico. Ponudbe pod »Trebnje«. 15740-7

HIŠICO prodam v Rožni dolini. Ponudbe pod »Gradnja — adaptacija«. 15703-7

ZAZIDLJIVO parcelo prodam z lokacijo v Šiški, bodoči center. Ponudbe pod »Enkratna priložnost«. 15678-7

SLOVENIJA PROMET, Ljubljana, Tavčarjeva 6, proda: stanovanja v Ljubljani, vseljiva, trisobno komfortno z garažo, 8,500.000, enosobno komfortno, 4,500.000, obe v eni etaži, dve dvosobni komfortni, eno z garažo za 13,000.000, vikend hišico pri Vrhniki. 2,000.000, hišo, nedokončano, Vrhnika, vilo z lokali, vseljivo, Logatec, 6 sob s pritiklinami, vseljivih, središče Ljubljane, 16,500.000, stanovanje, trisobno, komfortno, vseljivo, Bežigrad, 3 sobe vseljive, središče Ljubljane, 6,000.000, stanovanje, trisobno delno vseljivo, Bežigrad, hišo, delno vseljivo, Ljubljana, 20,000.000, hišo, vrstno, vseljivo, Ljubljana-Šentvid, hišo, delno vseljivo, možnost lokala, Tržič, 7.000.000, hišo z delavnico, vseljivo, Kranj, posestvo vseljivo, pri Domžalah, hišo, novo, vseljivo, pri Motniku, 2,000.000, hišo z gospodarskim poslopjem, oboje vseljivo, Logatec, 2,200.000, 4,400.000, hišo, vseljivo, Novo mesto, 3,000.000, stanovanje, enosobno, komfortno, vseljivo, Domžale, plačljivo v obrokih, stanovanje, dvosobno, komfortno, v bloku, takoj vseljivo, Lj. Kodeljevo, vikend hišico, pri Semiču, 1,100.000, polovico hiše, vseljive, vrt, Šmartno ob Paki. V prodaji imamo tudi več nevseljivih stanovanj in drugih nepremičnin. Podrobnejše informacije dobe kupci v naši pisarni. 6956-7

KDO mi dovoli stanovanjski prizidek k stari hiši v Ljubljani ali bližnji okolici? Ponudbe pod »Plačam dobro«. 15727-7

VSELJIVO stanovanje, večsobno, do 120 m², kupim v središču mesta ali bližini. Ponudbe pod »Povratnik iz Nemčije«. 15763-7

V DVOSTANOVANJSKI hiši prodam eno stanovanje, dvosobno in kletni prostor ter vrt okoli niše Retje, pošta Loški potok. Vse informacije dobite pri družini Ferjančič — Šempeter 98 pri Gorici. 15773-7

Razno

RAZPISUJEM javno licitacijo prikolic za motor moped v nedeljo 8. VIII. 1965. Nizka cena. Jože Kuhar, cesta na Loko 21, Ljubljana. 156682-3

ŽELIM spoznati preprostega fanta, ki ima veselje do kmetije. Ponudbe pod »Jesen«. 15652-8

UPOKOJENEC z gotovino, zdrav, želi pomagati na kmetiji pri dobri osamljeni družini. Pogoj — dosmrtna oskrba. Ponudbe pod »Triglav«. 6929-8

INSTRUKTORJA matematike za višji razred osemletke potrebujem. Ponudbe pod »Resen«. 15613-8

MOŠKI 50/170 s hišo, išče ženo. Ponudbe pod »Dom«. 15573-8

LUBEK! Sporoči, kdaj prideš! — Lokrum. 1362-8

IŠČEM inštruktorja matematike za 7. razred osemletke. Ponudbe pod »Uspeh«. 15378-8

RAZOČARAN zakonec želi življenja željno družico do 50 let z lastnim domom. Ponudbe pod »Iskrena«. 15505-8

ŠESTINDVAJSETLETNI poroči dekle, ki ima stanovanje. Ponudbe pod »Sreča«. 15536-8

TENORIST gledališča (37 let), želi spoznati odkritosrčno učiteljico ali prosvetno delavko. Ponudbe pod »Odkritosrčnost«. 15535-8

USLUŽBENEC, idealist — želi spoznati dekle privlačne zunanjosti. Ponudbe pod »Podrobno«. 15662-8

NEDRČKE-STEZNIKE

najboljših nemških in italijanskih znamk ter vsakovrstno perilo, nogavice in pletenine dobite po najugodnejših cenah pri

»NOVALBA«,

TRST, Via Dante 2.

S tem odrezkom 5-odstotni popust.

SPOZNATI želim upokojenca ali fanta od 40 do 55 let (po želji z lastnim stanovanjem). — Ponudbe pod »Resno«. 15516-8

SPOZNATI želim inteligentno — preprosto Štajerko, staro od 26 do 34 let. Ponudbe pod »Lepa zunanjost«. 15686-8

POZOR fantje in dekleta, ki živite v Nemčiji! Želite spoznati dobrosrčnega prijatelja. Cenjene ponudbe pošljite pod oznako »Pošteni Slovenci«. 15682-8

PAPAGAJČEK (modre barve) je ušel 29. julija. Vrnite ga proti nagradi. Durjava, Kidričeva 2 a/IV. 15680-8

POSOJILO išče obrtnik. Prav dober zaslužek. Ponudbe pod »Garancija nepremičnine«. 15756-8

VDOVEC, obrtnik, star 58 let, z lastnim stanovanjem v Ljubljani, poroči vdovo, brez otrok do 50 let ali samsko. Zaželeno finančno sodelovanje pri zidanju nove hiše. Ponudbe pod »Razumevanje«. 15744-8

IZOBRAŽENA, čednega, nežnega videza in značaja, zagrenjene preteklosti, želi spoznati inteligenta — humanega človeka od 47 do 60 let. Ponudbe pod oznako »Osebnosten«. 15752-8

SUPERAVTOMATIČNI PRALNI STROJ
NAONIS REX-ZANUSSI

4 kg 94.700 Lit

IZVOZNA CENA 75.000 Lit

Pošiljamo v vse kraje Jugoslavije.
Hladilniki, televizijski sprejemniki, transistorji, mikserji, feni

RADIO VINCENZI

TRST, via S. Nicolo 36 — vogal via Dante — poleg menjalnice.

HIŠO, enodružinsko, vseljivo, prodam v Kranju. Ponudbe pod »8«. 66957-7

GOSTILNO vzamem v najem kjerkoli v Sloveniji. Župančič, Brod 17, Novo mesto. 1371-7

HIŠO (dve sobi) prodamo v Umagu ob morju. Punta Vidas Renato. 15697-7

KMEČKO ali weekend hišico kupim takoj. Ponudbe pod oznako »Sora — Kokra«. 15717-7

KOMFORTNO, triinpolsobno stanovanje, takoj vseljivo prodam proti zamenjavi z enosobnim. Ponudbe pod »Center-96 m²«. 15764-7

SOBO za pisarno ali podobno uporabo prodam. Ponudbe pod »Najstrožji center«. 15785-7

VRSTNO hišo v gradnji prodam. Ponudbe pod »Trolejbus«. 15769-7

SAMO starejšega, čustvenega inteligenta sprejmem v svoj tihi dom. Ponudbe pod »Planika«. 6961-8

PETDESETLETNA vdova brez otrok z lastnim domom in premoženjem v lepem kraju, čedne zunanjosti, visoke postave, dobra gospodinja, želi poročiti sebi primernega treznega tovariša. Ločenci so izključeni. Ponudbe pod oznako »Lepa bodočnost«. 6358-8

POSOJILO 500 000 nujno potrebujem, obresti po dogovoru. Ponudbe pod »Garancija«. 15729-8

400.000 DIN vrnem novembra osebi, ki mi posodi 300.000 din. Ponudbe pod »Dobra garancija«. 15736-8

IŠČEM inštruktorja gospodarske matematike. Ponudbe pod »Nujno«. 15772-8

PRAZNIK OBČINE PTUJ - PRAZNIK OBČINE PTUJ - PRAZNIK OBČINE PTUJ - PRAZNIK OBČINE

OBČINSKA SKUPŠČINA PTUJ S KRAJEVNIMI ODBORI, POLITIČNIMI, GOSPODARSKIMI IN KULTURNIMI ORGANIZACIJAMI NA OBMOČJU OBČINE PTUJ ČESTITA ZA OBČINSKI PRAZNIK VSEM OBČANOM, TER JIM ŽELI VSE VEČJIH USPEHOV IN PRIJETNO PRAZNOVANJE.

ZAVOD ZA ZAPOSLOVANJE DELAVCEV PTUJ

PRIZADEVALI SI BOMO, DA BO NA OBMOČJU OBČINE PTUJ VSAK DRŽAVLJAN ZAPOSLEN PO SVOJI STROKOVNOSTI. VODSTVO ZAVODA ŽELI VSEM PRIJETEN OBČINSKI PRAZNIK.

KMETIJSKA ZADRUGA HALOZE

PRI PTUJU

SE PRIDRUŽUJE ČESTITKAM ZA OBČINSKI PRAZNIK 8. AVGUST IN ŽELI, DA BI GA PRIJETNO PRAZNOVALI.

TOVARNA GLINICE IN ALUMINIJA

BORIS KIDRIČ

KIDRIČEVO

IZDELUJE:

SUROVI ALUMINIJ V VALJARNIŠKIH FORMATIH IN INGOTIH KALCINIRANO GLINICO Al_2O_3 IN ALUMINIJSKE LEGURE.

TELEFON: 31-095 MARIBOR
TELEKS: KIDRIČEVO 03316
POŠTA: KIDRIČEVO
ŽELEZNIŠKA POSTAJA: KIDRIČEVO.

Kolektiv

KOMUNALNE BANKE PTUJ

čestita za občinski praznik vsem občanom občine Ptuj.

KOLEKTIV

SPLOŠNE BOLNIŠNICE PTUJ

ŽELI PREBIVALCEM OBČINE PRIJETEN OBČINSKI PRAZNIK, PREDVSEM PA VELIKO ZDRAVJA.

Splošna bolnišnica »Dr. Jožeta Potrča« — Ptuj nudi zdravstvene storitve v oddelkih: kirurškem, ginekološko-porodniškem, internem, otroškem, odseku za nalezljive bolezni, postaji za transfuzijo krvi, kliničnem laboratoriju, lekarni in v specialističnih ambulantah pri oddelkih.

SKUPŠČINA OBČINE PTUJ

vabi občane na

PROSLAVO

OBČINSKEGA PRAZNIKA 8. AVGUSTA

SPORED PROSLAVE:

SOBOTA, 7. AVGUSTA 1965:

ob 16.30: otvoritev prenovljene galerije slik na ptujskem gradu;

ob 20. uri: nastop folklornega ansambla pesmi in plesov »Mladi tamburaši« iz Pittsburgha na rokometnem igrišču SD »Drava« ob Ormoški cesti v Ptuju.

NEDELJA, 8. AVGUSTA 1965:

ob 9. uri: slavnostna seja občinske skupščine v dvorani TGA v Kidričevem;

ob 9.30: otvoritev otroškega vrtca in jasli v Kidričevem.

Popoldne od 14. ure dalje prosta zabava v prostorih restavracije v Kidričevem.

Popoldne in zvečer bodo v Kidričevem in v Ptuju razne fizkulturne prireditve.

SKUPŠČINA OBČINE PTUJ

TRGOVSKO PODJETJE

PERUTNINA PTUJ

s svojimi obrati FARMA, obrat TOVARNA KRMIL, obrat PERJAD in obrat SERVISNIH SLUŽB priporoča svoje izdelke.

Pridružujemo se čestitkam za občinski praznik 8. avgust.

„PleSkar"

Slikarsko-pleskarsko in antikorozijsko podjetje PTUJ

opravlja vsa slikarsko-pleskarska dela ter antikorozijsko zaščito konstrukcij vseh vrst.

Kolektiv podjetja želi veselo razpoloženje za občinski praznik v Ptuju in hkrati čestita občanom za 8. avgust.

UPRAVNI ODBOR

RUDNIKA RJAVEGA PREMOGA - KOČEVJE

razpisuje za šolsko leto 1965-66

štipendijo
na FAKULTETI ZA TEHNOLOGIJO IN NARAVOSLOVJE
oddelek za montanistiko

Pogoji: uspešno dokončana TSŠ — rudarski oddelek z diplomo ali dokončana gimnazija.

Kandidati naj pošljejo lastnoročno napisane prošnje, prepis diplome ali uspešno opravljenega zrelostnega izpita s potrdilom o osebnih dohodkih staršev ali skrbnikov, do 20. avgusta na naslov: Rudnik rjavega premoga Kočevje — kadrovsko socialni sektor. 6955

Svet Obratne ambulante
»DELAMARIS«, Izola
razpisuje
prosto delovno mesto
– ZOBOTEHNIKA

Pogoj: opravljena zobotehnična šola in po možnosti nekaj let prakse. Nastop službe 1. septembra ali po dogovoru. Osebni dohodki po pravilniku o delitvi o. d. v zobni ambulanti. Garsonjera zagotovljena. Prijave pošljite upravi Obratne ambulante »Delamaris« v Izoli do 20. avgusta 1965. 6918

Komisija za sklepanje in odpoved delovnih razmerij pri
KONFEKCIJI
„JUTRANJKA"
Sevnica
razpisuje delovno mesto
TEHNIČNEGA VODJE
(direktorja)

POGOJ:
tekstilni inženir ali tehnik s prakso v proizvodnji lahke konfekcije.

Osebni dohodki po pravilniku in uspehu.

Stanovanje je zagotovljeno.

Ponudbe pošljite upravi podjetja. 6916

Prodamo
skladiščne prostore
površina pribl. 700 m² v središču Beograda in v središču Zemuna, površina pribl. 3.000 m².

Skladišča so popolnoma opremljena, imajo telefon in pisarne.

Glede pogojev za prodajo pišite na naslov: Preduzeće »Avalakomerc« — Beograd, ul. 29. novembra 86, telefoni: 662-226 ali 662-228. 6963

Dimnikarsko podjetje – Ljubljana
okoliš NOVO MESTO
zaposli
več dimnikarskih pomočnikov

Nastop službe takoj, osebni dohodek po delovnem učinku okoliša. Samska stanovanja so priskrbljena. 6883

Tudi na dopustu jutranjik
DELO

»CEMENTAR« — LJUBLJANA, Vodovodna cesta 3 a

sprejme takoj:
– 2 železokrivca
– več oblagalcev
keramičnih plošč
– več betonercev

Interesenti naj oddajo pismene ponudbe osebno v upravi podjetja, Vodovodna cesta 3 a.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. 6959

Trgovsko podjetje PETROL LJUBLJANA

razpisuje
prosto delovno mesto
poslovodje
bencinskega servisa v Kamniku

POGOJ: kvalificiran delavec v trgovini.

Ponudbe pošljite na naslov: Petrol — Ljubljana, Vošnjakova 2-IV. 6873

IV. OSNOVNA ŠOLA CELJE

razpisuje
prosti delovni mesti za:
slovenski jezik
P ali PU
angleški jezik
P ali PU

6935

RUDNIK ŽIVEGA SREBRA V IDRIJI

obvešča, da bo v septembru 1965 začel poslovati v Idriji poseben oddelek mežiške rudarske šole in

razglaša

da so na tem oddelku prosta naslednja mesta:

VODJA ŠOLE (oddelka)

POGOJI:

a) strokovni predmetni učitelj ali predmetni učitelj z najmanj 5-letno pedagoško prakso in strokovnim izpitom; ali

b) tehnik rudarske stroke, z diferencialnim izpitom iz pedagoške skupine predmetov ter z najmanj 8-letno strokovno prakso, od tega vsaj 5-letno pedagoško prakso in opravljenim strokovnim izpitom; ali

c) učitelj z najmanj 10-letno pedagoško prakso.

VODJA PRAKTIČNEGA POUČEVANJA

POGOJI:

a) strokovni predmetni učitelj rudarske stroke z najmanj 5-letno pedagoško prakso; ali

b) tehnik rudarske stroke, s poprejšnjo rudarsko poklicno (industrijsko) šolo in vsaj 5-letno prakso; ali

c) rudarski nadzornik z nadzorniško šolo ali visoko kvalificiran rudar, z najmanj 10-letno strokovno prakso.

V primerih pod b) ali c) bodo morali kandidati v določenem roku po vstopu na delo opraviti diferencialni izpit iz pedagoške skupine predmetov.

VZGOJITELJ

POGOJI:
— učitelj ali vzgojitelj z najmanj 5-letno pedagoško prakso in neoporečnimi moralnimi kvalitetami.

Osebni dohodek po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov idrijskega rudnika.

Nastop službe po dogovoru.

Pismene ponudbe s podatki o strokovni usposobljenosti in opisom dosedanjih zaposlitev sprejema kadrovska služba Rudnika živega srebra v Idriji do 25. avgusta 1965. 6937

Sporočamo žalostno vest, da nas je v 28. letu življenja in sredi dela danes zjutraj nenadoma za vedno zapustila

Ernesta Gruntar

medicinska sestra kirurškega oddelka goriške bolnice

Dobro in delavno tovarišico bomo ohranili v trajnem spominu.

Uprava Splošne bolnice Nova Gorica, sindikalna organizacija bolnice in osnovna organizacija ZKS bolnice

Nova Gorica, dne 7. avgusta 1965

Za vedno me je zapustil moj ljubi mož

Franc Medveščck

upokojenec

Pogreb dragega pokojnika bo v soboto, 7. avgusta 1965, ob 16.45 iz Nikolajeve mrliške vežice na Žalah.

Žalujoči:

žena Marija in ostalo sorodstvo.

Ljubljana, 6. avgusta 1965.

Vsem znancem in prijateljem sporočamo, da je dotrpela naša mama, sestra in teta

Angela Smolik

učiteljica v pok.

Pogreb bo v Dobu pri Domžalah v nedeljo, dne 8. avgusta, ob 16. uri

Sin Marjan, sestra Alojzija in brat Jakob z družino ter družine Smolik in Grčar

Dob pri Domžalah, 6. avgusta 1965

V najlepšem cvetu mladosti je izgubil življenje v valovih sinjega Jadrana naš najdražji sin, brat, svak in stric

DIKI MASTERL

STUDENT

Naš up in našo nado bomo pokopali na koprskem pokopališču. Pogreb bo iz mrliške vežice v soboto, dne 7. avgusta 1965 ob 17. uri.

Neutolažljivi:

mamica, očka, sestri Saša Vatovec z družino in Roži ter ostalo sorodstvo

Koper, 5. avgusta 1965

Nepričakovano nas je zapustil v 78. letu starosti mož, oče in stari oče

Alojz Korbar

upokojeni strojevodja železarne Jesenice

Pogreb pokojnega bo dne 7. avgusta 1965, ob 16. uri iz Jožefove mrliške vežice na Žalah.

Žalujoči:

žena Marija, hčerki Šilva s hčerkico Betico in Olga por. Kvas z družino ter ostalo sorodstvo.

Ljubljana, 4. avgusta 1965.

POSLOVNO ZDRUŽENJE TEKSTILNE INDUSTRIJE — LJUBLJANA
CIRIL-METODOV TRG 1

razpisuje
prosto delovno mesto
RAČUNOVODJE

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. Pismene vloge s kratkim življenjepisom in opisom dosedanje zaposlitve pošljite gornjemu naslovu. 6922

KMETIJSKA ZADRUGA NOVA GORICA
Šempeter pri Gorici

razpisuje po sklepu zadružnega sveta KZ
LICITACIJO
za poslopje s poslovnimi in stanovanjskimi prostori
v Rožni dolini – Ajševica 13

Poslopje je na izredno lepi legi v predmestju Nove Gorice. To je bivši gostinski obrat z lepo urejenim parkom visokih dreves, ob glavni cesti Rožna dolina—Ljubljana. Poslopje je primerno za preureditev v sodobni gostinski obrat.

Licitacija bo 20. avgusta 1965 ob 9. uri, na kraju samem — Ajševica št. 13.

Na licitaciji imajo prednost gospodarske organizacije. 6938

Tragično smo izgubili ljubljenega moža, zlatega očeta, tasta, brata in strica

LEONA JUSTINA

železniškega upokojenca

Pogreb dragega pokojnika bo v ponedeljek, 9. avgusta 1965, ob 17. uri iz Andrejeve mrliške vežice na Žalah.

Žalujoči:

žena Cilka, hči Lea, sin Tone, vnuk Tomaž, snaha Majda, bratje, sestri in ostalo sorodstvo

Ljubljana, 6. avgusta 1965

ZAHVALA

Vsem, ki ste ob nenadomestljivi izgubi naše nadvse ljubljene mame, stare mame, tašče, svakinje in tete

Ivane Korošic

roj. STRITIH — vdove viakovodje

sočustvovali z nami, nam izrekli ustno ali pismeno sožalje, jo spremili na njeni zadnji poti, darovali vence in cvetje, iskrena hvala. Posebno se zahvaljujemo vsemu zdravniškemu osebju interne klinike na Jesenicah in zdravstvenemu domu v Tržiču, predvsem primariju dr. Francu Brandstetterju in dr. Albinu Bajšlju za požrtvovalno skrb in nego v času njenega trpljenja. Topla zahvala častiti duhovščini za zadnje spremstvo ter pevcem za ganljive žalostinke. Zahvaljujemo se tudi dobrim sosedom, znancem in sorodnikom za denarno pomoč namesto vencev.

Žalujoči sorodniki

Tržič, 5. avgusta 1965

Upravni odbor podjetja in komisije za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij

LESNO INDUSTRIJSKEGA PODJETJA
Slovenske Konjice

razpisuje NATEČAJ
za zasedbo naslednjih delovnih mest:

3 delovna mesta
Z VISOKO STROKOVNO IZOBRAZBO
(po sistematizaciji)

POGOJI:
— inženir lesne stroke z najmanj 3-letno delovno prakso v lesni panogi;
— lesni tehnik z najmanj 8-letno delovno prakso v lesni panogi.

Razpis velja do zasedbe delovnih mest. — Nastop službe je mogoč takoj ali po dogovoru.
Interesente prosimo, da pošljejo pismene ponudbe s kratkim opisom dosedanjega dela in življenjepisom kadrovski službi na upravo podjetja.
Osebni dohodek in stanovanje po dogovoru. 6924

NOVI FIAT 1100 — Na avtomobilski cesti Torino — Ivrea je nepoklican fotograf napravil tale posnetek novega fiata 1100, ki ga tovarna za zdaj še strogo tajno preizkuša. Italijanski tisk zatrjuje, da ga bo javnost videla najkasneje na avtomobilskem salonu v Torinu 3. novembra. S tem bo nazadnje le prenehala proizvodnja starega uspelega 1100, ki so ga začeli delati v Torinu 1936. leta; vozil vseh letnikov tega tipa je menda še zdaj skoraj dva milijona na cestah vsega sveta. Nekaj že znanih podatkov o novem 1100: motor spredaj, vodno hlajenje, najvišja hitrost 142 km/h, potrošnja med 8 in 9 litri na 100 km. Vozilo je precej prostorno, skoraj tako kot fiat 1300.

Alfa Romeo napreduje

Kljub splošnemu zastoju v italijanski avtomobilski industriji je tovarna Alfa Romeo povečala v prvem polletju 1965 prodajo na domačem trgu za 26 odstotkov in izvoz za 50 odstotkov. Skupno so v tem času prodali 34.000 osebnih vozil te tovarne.

Triumph s pogonom spredaj

Po pisanju tujega tiska pripravlja angleška tovarna Triumph nov voz srednjega razreda s strojem okrog 1300 ccm in pogonom spredaj. Vozilo naj bi prvič pokazali na londonskem salonu letošnjo jesen. Kaže, da gre za dolgo pričakovani rezultat kooperacije med Triumphom in švedskim Saabom, za katero naj bi Triumph prispeval štiritaktni stroj(namesto Saabovih dvotaktnih), Saab pa podvozje in karoserijo.

Novi Tomosov motor LAMO 06 N

Tovarna motor že več mesecev izvaža na Švedsko, doma bo naprodaj jeseni

Priljubljeni Tomosovi krmni motor lamo-06 K je dobil naslednika. To je lamo-06 N — novi član iz številne družine Tomosovih izdelkov. Ustvarili so ga Tomosovi konstruktorji po temeljitem študiju in neštetih preizkusih v najtežjih obratovalnih pogojih. Zahvaljujoč popolnoma novi konstrukciji njegovega spodnjega dela, je bil dosežen večji potisni efekt vijaka, enakomernejše delovanje motorja, zanesljivejši start in izvrstna zaščita motorja in njegovih zunanjih površin od korozijskih vplivov vode in atmosfere.

V primerjavi s prejšnjim modelom ima novi Tomosov krmni motor za 20 odstotkov večjo vlečno moč, deluje pa bolj tiho in umirjeno. Mnogo bolj praktična in konstrukcijsko mnogo bolje rešena je naprava za ročno zaganjanje motorja. Težave, ki so se pojavljale pri starem modelu pri startni napravi, so zdaj popolnoma odpravljene. Nova konstrukcija z vrvico iz najlona skoraj povsem izključuje možnost defekta. S fiksiranjem motorja v poševni legi je moč zaščititi spodnji del motorja in vijak pred poškodbami v plitvinah. Novi motor lamo-06 N je moč priključiti na skoraj vsak tip morskih in rečnih čolnov, saj je moč nagib motorja prilagoditi različnim kotom krme čolna. Velika prednost novega motorja je tudi ločeni rezervoar. Tak rezervoar je mnogo prikladnejši za daljše vožnje pa tudi za transport in polnjenje, razen tega pa je tudi mnogo varnejši. Za neprekinjeni dovod goriva od rezervoarja do vplinjača skrbi membranska vakuumska črpalka, ki je montirana na sprednjem delu karterja in deluje pod vplivom sprememb pritiska v njem. Med rezervoarjem in membransko vakuumsko črpalko se nahaja ročna gumijasta črpalka, s pomočjo katere privedemo v začetku gorivo do membranske črpalke.

Tudi na zunanji videz motorja so mislili njegovi ustvarjalci. Skladna oblika, prijetna barva in skrbno izdelani detajli tvorijo estetsko in tehnično dognano celoto, kar ga uvršča med vodilne izdelke te vrste na svetu.

Neovrgljiv dokaz za to trditev je tudi koprodukcijska pogodba, ki jo je v prizadevanju za povečanje proizvodnje in izvoza lansko jesen sklenil Tomos z znano švedsko tovarno krmnih motorjev Penta-Electrolux. Ker ta tovarna sama ne izdeluje krmnih motorjev moči do 4 KM, je po daljšem temeljitem preizkušanju sprejela v svoj proizvodni program Tomosov krmni motor lamo-06 N. Tovarna Tomos je torej zahvaljujoč kvaliteti svojega izdelka postala enakopraven sodelavec v proizvodnji ene največjih svetovnih tovarn krmnih motorjev.

Dobave kompletnih finalnih izdelkov, to se pravi serije v Tomosu izdelanih krmnih motorjev lamo -06 N, tečejo že nekaj mesecev, in sodelovanje se odvija v obojestransko zadovoljstvo. Prve serije novih Tomosovih krmnih motorjev za domače tržišče lahko pričakujemo še letošnjo jesen.

Pa še nekaj osnovnih tehničnih podatkov za Tomosov novi krmni motor lamo-06 N: motor je enovaljni, enobatni, dvotaktni, z gibno prostornino 59,6 ccm, moč motorja je 4 KM, višina od zgornjega roba krme čolna do osi vijaka 585 mm, rezervoar je ločen — 12 l, gorivo je mešanica bencina in olja v razmerju 25:1, teža motorja 15 kg, maksimalna hitrost, ki je odvisna od vrste in teže čolna, do 15 km/h. Motor ima priključek za električno osvetlitev 6 CV 17 V.

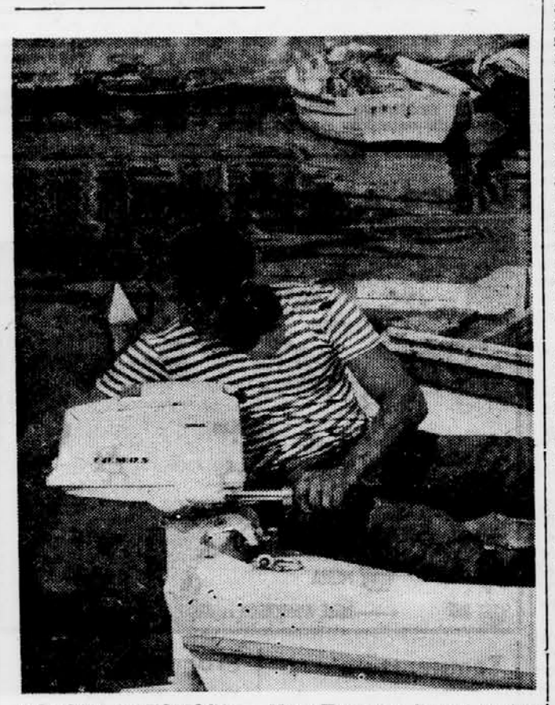

NOVOST IZ TOMOSA — Novi Tomosov krmni motor lamo 06 N

Sedem pravil za ravnanje na črpalki

Skupnost zahodnonemških lastnikov črpalk prosi koristnike svojih uslug, naj se držijo naslednjih sedmih pravil, ki bi jih tudi našim voznikom smeli zapisati za uho:

— zmerom zapelji čim dalje od zadnjega prostega črpalnega stebra,
— zapelji tik za vozilo pred teboj,
— ugasni motor,
— med natakanjem ostani pri vozilu,
— po končanem natakanju pojdi takoj k blagajni,
— takoj zatem napravi prostor naslednjemu,
— če greš v toaleto, k telefonu ali če hočeš še klepetati z znanci, postavi avto na parkirni prostor, da ne ovira prometa okrog črpalke.

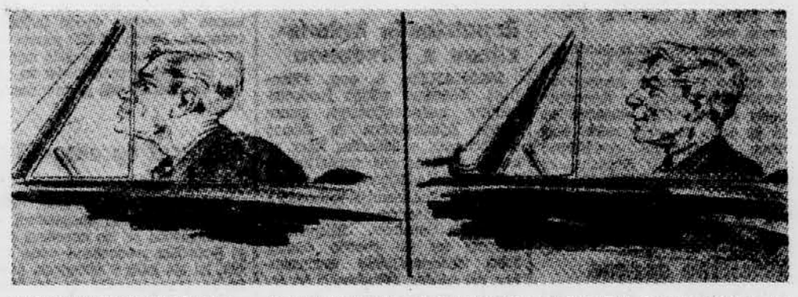

ZAČETNIŠKE TEŽAVE — Levo: krčevita drža voznika začetnika je utrudljiva in nesmotrna. Desno: sproščena pravilna drža za krmilom.

Že po drži spoznamo...

Tipična začetniška drža za krmilom: brada dvignjena in iztegnjena naprej

Da sedi za krmilom vozila začetnik, spoznamo dostikrat že po njegovi drži, čeprav je snel trikotno rumeno »avtošolo« z zadnjega odbijača. Skoraj vsi novi vozniki sedijo v vozilu tako, kakor doma v naslonjaču nikoli ne bi sedeli. Poglavitna značilnost te drže: naprej iztegnjena in dvignjena brada.

Kar se je vozniški kandidat naučil v avtomobilskem tečaju in šoli, naj bi obdržal v glavi za vse življenje. Žal prinese novopečeni voznik po tem načelu v svojo vsakdanjo vozniško prakso tudi napačno držo za krmilom, ki jo je — ker ga inštruktor ni popravil — pridobil v šoli.

Naprej iztegnjena in dvignjena brada — prvo ali drugo ali oboje hkrati je značilna začetniška drža — povzroča, da so mnoge mišice v vratu in tilniku stalno napete, zato je taka drža tudi utrudljiva, Utrujenost pa je mnogokrat ne le vzrok nesolidne in sunkovite vožnje, ampak še česa hujšega.

Včasih taka drža ni posledica starih začetniških navad, ampak nepravilno nastavljenega sedeža ali napačne drže na njem: pogosto je položaj na sedežu v celoti napačen, včasih sedi voznik prenizko in se mora iztegovati naprej, da vidi pred vozilom na tla, spet drugič ne sedi naslonjen na naslonjalo.

Najboljše sredstvo zoper tako nepravilno držo je varnostni pas. Žal so varnostni pasovi pri nas praktično neznani. Če bi se najprej trgovina zmenila zanje, bi si počasi pridobili tudi domovinsko pravico med vozniki. Tako pa . . .

F. R. LOCKRIDGE

Hiša fosilov

(48. nadaljevanje)

»Ustavil sem se le za toliko, da sem popil kozarček,« je rekel, a že isti hip je to obžaloval. Zazdelo se mu je, da je bilo pojasnilo popolnoma odveč.

»Prijetno je tu,« je rekla Pam. »Malo drugače kot drugod. Midva pogosto zahajava sem.«

Wayne je krčevito iskal kako vsakdanjo puhlico. Nato je negotovo rekel: »O, da.« Ta hip je ob pločniku zavrl taksi.

»Izvolite,« je rekel. »V tegale sedite vi. Tu je mraz.«

»Oh, ne,« je rekla Pam. »Kar vi sedite vanj. Midva bova šla peš.«

Taksi je obstal poleg pločnika.

»Res ne marate?« je vprašal Wayne.

»Res, res,« je odgovorila Pam. »Saj nimava daleč. Samo okrog vogala.«

Wayne je sedel v avto. Voznik se je obrnil k njemu.

»No,« je rekel Wayne, »pa na svidenje.«

Northa sta stala zelo blizu vrat. Wayne je prijel za kljuko in jih zaprl. Taksi za njim, ki je čakal, da iz njega izstopijo potniki, ki so bili namenjeni v Algonquin, je zatrobil. Voznik Waynovega taksija je pognal.

»No?« je vprašal.

Zdaj mu je Wayne Preson že lahko povedal, kam bi rad.

»Broadly inštitut,« je rekel. »Gori na Peti Aveniji.«

»O, ja,« je rekel voznik. »Tam gori. Tja, kjer so ubili tistega tiča.«

Parčku, ki je izstopil iz naslednjega taksija, se je zazdelo, da jih kar vlečejo od avtomobila. (»Tem Newyorčanom se pa strašansko mudi,« je ugotovila ženska, ko sta se znašla na pločniku. »Ne vem, kako se jim obnese, če morajo zmerom tako hiteti.«)

»Sledite tistemu taksiju tam spredaj,« je Jerry North naročil vozniku.

»Zakaj pa?« je z vljudnim zanimanjem vprašal ta.

»Zaradi petih dolarjev,« mu je razložil Jerry.

»Veste kaj, mister?« je rekel voznik. »Prepričali ste me.«

»A, tako,« je zamišljeno dejala Pam. »Tako se to dela. Jaz sem poskusila nekaj takega le enkrat, a ko me je vprašal: »Zakaj pa, gospa?« si nisem znala izmisliti nič pametnega.«

x x x

Homer in Laura Preson sta stopila s podzemeljske na Devetinšestdeseti cesti. Narednik Mullins se je zaščitil z najnujnejšim varnostnim ukrepom v tej obliki, da se je peljal v prvem vagonu za njima, na sleherni postaji pa sestopil na ploščad, pogledal, ali nista morda šla, in se tik pred odhodom spet vrnil v vagon. Seveda ju je opazil. Povsem možno bi bilo, da bi presedla na drugo linijo, zato je Mullins počakal napol skrit za stebrom tako dolgo, dokler ni videl, da sta se napotila k izhodu. Šla sta torej na cesto, Mullins pa za njima. Tu so zasedli prva dva taksija v vrsti, ki se je bila nabrala ob pločniku.

Mullins je že odprl vrata na svojem taksiju in šele tedaj videl, da v njem sploh ni voznika. Zaklel je in pogledal po najbližji okrepčevalnici. Kaki dve hiši naprej je uzrl napis, stekel tja ter skoraj dobesedno privlekel upirajočega se moškička s seboj. »Hej, poslušajte me no! Kaj pa potlej, če ste policaj! Kaj pa potlej . . .«

»Zmigaj se, prijatelj!« mu je naročil Mullins. »Glej, kje so že!

Voznik taksija, ki ga je oko poskave odtrgalo od krožnika s fižolovo juho in špageti, se je še vedno upiral: »Saj smo v svobodni državi, mar ne?«

»Smo,« je potrdil Mullins. »Če se na križišču prižge rdeči signal, kar pojdi, nič se ne oziraj na to!«

Na to se jima ni bilo treba ozirati, ker sta srečno zaplavala v zeleni val, ki ju je neovirano vodil po Devetinšestdeseti. Na naslednjem križišču sta se že znašla za zasledovancem.

»Upam, da mi bo mestni svet plačal vsaj juho, kaj?« je ubogi voznik izjavil z glasom, ki je pričal, da tega sploh ne upa.

»Veš kaj?« je rekel Mullins. »Od sočutja mi kar srce poka.«

Signal je zasvetil zeleno in taksija sta zdrknila. Peljala sta se skozi zahodni del Central Parka. Na Peti sta zavila proti severu.

x x x

Razstavni prostor v Sport Cars Inc., prodajalni športnih avtomobilov blizu križišča med Broadwayem in Šestdeseto cesto, ni bil velik, pač pa je bil slepeče razsvetljen. Bill Weigand je v izložbi že od daleč zagledal lesketajoč se predmet, v katerem je potem, ko se je približal, razločil razkošno pokroman dvosedežnik. Visok, dobro raščen mladenič, ki je bil v prodajalni po vsem videzu sam, je Billa pri vratih navdušeno pozdravil. Toda navdušenje mu je kmalu upahnilo.

»Wayna ni tukaj,« je povedal visokorasli mladenič. »In zakaj naj bi govoril o njem? Pa mi povejte, po kakšnih opravkih ste tu!«

»Tu sem zato, ker sta dva človeka izgubila življenje,« je pojasnil Bill.

Visokorasli mladenič se je od srca zakrohotal. Prav res bi rad poznal človeka, je dejal, ki bi se mu posrečilo kogarkoli prepričati, da Wayne hodi naokoli in mori. Dejal je, da ti mora biti to jasno že, ko si Wayna Presona malo bolje ogledaš.

Bill je kakor že večkrat za hip ugibal, kakšni neki morajo biti morilci v predstavah povprečnega človeka. Ali pričakuje, da bo imel morilec med zobmi bodalo? Ali pa se mu mora na mestu, kjer nosi pod pazduho pištolo, napenjati suknjič?

»Vedel bi rad samo to,« je rekel Bill, »če je bilo — če je Preson potreboval denarja. Je bil morda v kaki stiski?«

Visokorasli mladenič se je še bolj zakrohotal.

»Wayne?« je dejal, kakor bi bil kdo omenil koga čisto drugega. »O Waynu Presonu govorite?«

»Seveda,« je potrpežljivo potrdil Bill.

»Da bi ta zašel v stisko?« je ponovil mladenič.

»Da,« je rekel Bill. »Prav ste me razumeli, gospod — kako se že pišete?«

»Smith,« je dejal visokorasli mladenič. »John Smith.« Spet se je zasmejal. »Se vam zdi, da sem čez les?«

FILIP RADULOVIĆ

Atentat na letališču

(16. nadaljevanje)

»Upam, da bo že zaseda obračunala z njimi. Ti boš šel na vrh tistega grebena. Primerno zakonišče si izberi, streljati boš začel samo na moj namig . . . Dal ti bom znamenje, takole . . .« In je zažvižgal kot kos.

»Tovariš komandir, to nalogo daj komu drugemu, jaz hočem v zasedo,« je odvrnil Miodrag Petrović. »Nikoli ne streljam od daleč. Četnikom hočem gledati v oči, kadar se borimo z njimi. Četniški komandant Pavle Djurišić mi je doma poklal vse, kar sem imel. Pogorišče je ostalo, samo krokarji se ustavljajo tam, pa še ti se naglo poberejo, kajti tam niti zanje ni ničesar več,« je dodal, kakor da utemeljuje svoj odpor proti komandirjevemu ukazu.

»S tiste vzpetine, kamor me pošiljaš, se jim ne morem maščevati za vse . . .«

»Ali se zavedaš, Petrović, da se s tem upiraš? Da nočeš izpolniti povelja?«

»Ni tako, komandir,« je rekel Petrović, »zahtevam težjo nalogo.«

»Dobro, pojdi, vendar proti moji volji.«

Ko je Miodrag legel k drugim borcem, je videl, da nima dovolj pregleda nad terenom v smer sovražnikovega prihoda. Spet se je obrnil h komandirju:

»Od tod ne vidim ničesar.« Enako so rekli drugi borci v zasedi.

»Jaz komandiram,« je odsekal komandir.

»Vem, tovariš komandir,« je rekel Petrović. »Sam lezi, pa boš videl, da imam prav.«

»Samo tebe je slišati, Petrović,« se je ujezil komandir Pavle. »Poznam četniški način vojskovanja,« je nadaljeval tiše, vendar je z glasom pokazal, da vztraja pri svoji odločitvi.

»Tu smo v kotanji, ki se iz nje ne vidi nikamor,« je Miodrag gnal svoje.

»Četniki hodijo po kotanjah in takih terenih, da bi se izognili zasedi. Ne bodo si mislili, da jih čakamo tu, naša naloga pa je med drugim, da se vrnemo z »jezika«, se pravi z živimi ujetniki, ki bodo govorili.«

»To so voljni briogi, ne pa kotanje za zasedo,« se je odločno upel Miodrag, si ovil strojnično nabojnico okoli zapestja in se začel ozirati po primernejšem terenu.

Mučna tišina. Borci so bili očitno za Petrovićev predlog, da bi spremenili kraj zasede. Nekateri so celo namignili komandirju, naj postavi zasedo na robu gozda, ki je ob njem peljala ozka steza. Tam bi imeli pregled nad vsem področjem, razen tega pa se je zdelo najverjetneje, da bodo četniki prišli prav po tisti poti.

Komandir je zavrnil predloge drugega za drugim, ker ni niti mogel niti hotel priznati, da ni izbral primernega kraja.

»Predlagam partijski sestanek,« je rekel Miodrag Petrović. »Komunisti naj povedo svoje,« je dodal. Stal je s strojnico čez roko.

»Jaz sem komandir,« je odvrnil komandir Pavle. »Poveljujem v tej akciji. Ne dovoljujem nikakršnih sestankov.« Odšel je.

Petrović se je vrnil na svoj prostor v zasedi, vendar ni legel, temveč je sedel na snegu s strojnico med kolени. Jezil se je.

Spet je bilo tiho, partizani so zamišljeno strmeli predse. Precej dolgo je bilo vse mirno, sneg se je tajal pod borci, noč se je počasi spričala na zemljo.

Komandir se je vrnil med borce, vendar ni nihče spregovoril besede.

Ko se je stemnilo, so se pojavili četniki. V vrsti so stopali drug za drugim, prišli so prav po tisti stezi ob gozdu, kjer so prežali zasedo Petrović in drugi borci.

Miodrag jih je zagledal. Obraz se mu je skremžil od jeze. Nekajkrat je skušal vstati, da bi z dolgimi rafali streljal proti koloni, pa se je premislil. Bilo je predaleč, razen tega pa se je noč že precej zgostila; po vsej verjetnosti bi streljal v prazno.

Komandir Pavle je ležal v snegu. Brž ko je videl, kod gre četniška kolona, je začutil na sebi poglede partizanov, ki niso skrivali tihih očitkov.

»Vojak sem, tudi jaz se lahko zmotim,« je pomislil, na glas pa rekel:

»Prihodnjič nam ne uidejo. Na pot, tovariši!« Partizanski oddelek se je začel vračati proti letališču.

Komandirjevo poročilo

Bila je jasna noč. Čez čas je priveslal mesec na nebo. Za vrnitev je izbral komandir drugo smer, da ne bi zašli v četniško zasedo, če bi jih bil morda kdo opazil.

Kolona je počasi stopala za njim. Borci so zaostajali, hodili so trudno in brez volje. Včasih se je komandir ozrl, vsakikrat je bil iz kolone deležen očitajočega pogleda.

Pozno ponoči so prispeli na letališče. Komandir je poslal vse borce spat, poveljniku straže pa je rekel:

»Do jutra ne budi nikogar, ob zori pa me straži Miodrag Petrović. Drugi naj spijo.«

Pri borcih, ki so ostali na letališču, se je komandir pozanimal za dogodke tačas, ko je bila zaseda na poti. Nato se je odpravil proti kolibi strica Janka. Opazil je človeško postavo, ki se je premikala v gozdu nedaleč od njega.

»Kdo je?«

»Vedri,« je rekel kurir, ki je takoj po glasu spoznal komandirja Pavleta.

»K stricu Janku moram. Čaka na poročilo o akciji.«

»Ali je to poročilo tako nujno tovariš komandir?«

»Nujno je. Čemu vprašuješ?«

»Stric Janko je zelo utrujen. Veliko je delal, pred kratkim je legel,« mu je odvrnil kurir. »Zato te vprašujem.«

Vedri je šel v kolibo in zbudil strica Janka, ki je takoj vstal. Kurir je prižgal petrolejko.

»Naj vstopi,« je rekel stric Janko.

»Torej, kako je bilo, komandir?« je Pavleta še med vrati prestregel z vprašanjem.

»Res je, četniki so šli proti Koravcu, kakor jim je poročil Petrović,« je začel komandir. »Ko sem borce razporedil po zasedi, se je Petrović upri. Hotel je, da bi se premestili na področje, kjer se nismo mogli dobro skriti. Ni maral izpolniti mojega povelja, ni hotel na vzpetino nad nami, da bi nas po potrebi kril.«

»To se pravi, da je sabotiral,« mu je stric Janko segel v besedo, vendar je takoj utihnil v pričakovanju, da bo komandir Pavle nadaljeval svoje poročilo.

BIMBO

Piše Mile Mirnik — Riše Marjan Bregar

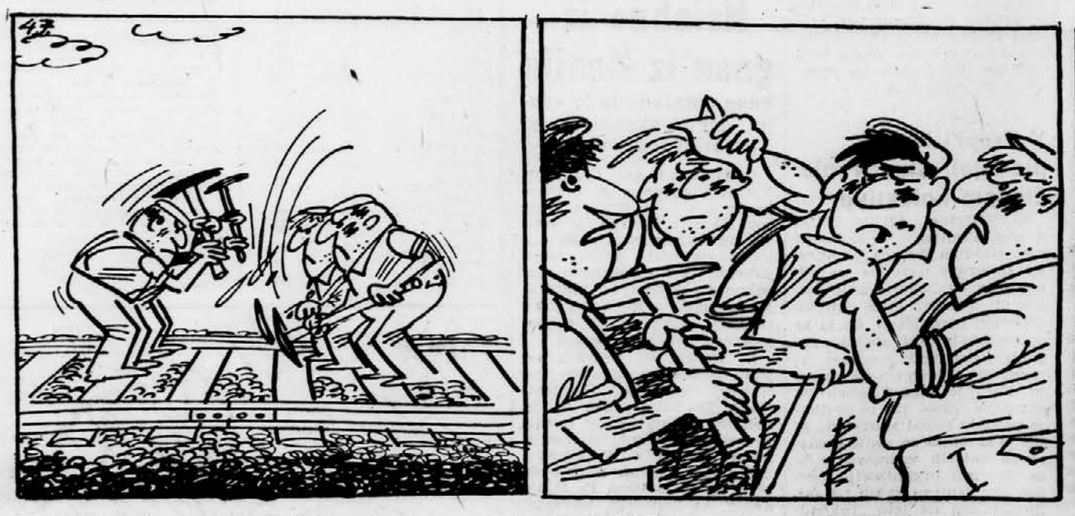

47. Človek ima rad pri delu mir

Delavci so dolžili drug drugega, da ne znajo v pravem ritmu vihteti krampa. Po dolgem prepiru so spet prijeli za svoje orodje in začeli znova: pik — odmor — pok. Pik — odmor — pok.

Hkrati je spet prijel za svoj kamen Bimbo in začel skladno z njimi udarjati po tračnici: pik — odmor — pok. In kmalu mu je bilo tega dovolj pa je začel udarjati hitreje, zmerom hitreje — delavci so mu sledili, krampi so poskakovali, možem je znoj lil z lic, Bimbo pa ni popustil: pikpok, pikpok, pikpok . . .

Spet so vrgli krampe proč in se skregali — in spet prijeli zanje in Bimbo je prijel svoj kamen in vsa zgodba se je ponovila in spet bi se sprli, če ne bi Bimbo napravil napake: ko so delavci že zmedeni odvrgli krampe, je tolkel s svojim kamnom še naprej pikpok, pikpok.

Zdaj so delavci videli, pri čem so. Povedati je treba, da nikakor niso oklevali, ko je šlo za obrambo njihove pravice, tiste namreč, da ima človek pri delu rad svoj mir.

Janez je čul njihovo razburjeno govorjenje, ko so se bližali. Uganil je, da si je Bimbo spet nakopal hudo zamero, zato ni počakal izida dogodkov v senci pod lipo, ampak je dvignil kolo, stopil do ceste in sedel nanj, da bi videl, kaj bo.

Še je videl: Bimbo je v zadnjem hipu ušel maščevalnim namenom opeharjenih železničarjev stekel do Janeza in sam od sebe skočil v svoj zaboj-ček na prtljažniku. Janez pa je naglo pognal kolo in kmalu sta izginila zasledovalcem izpred oči.

VIŠNJEGORSKI POLŽKI — Tisti, ki bodo jutri obiskali Višnjo goro, ko bodo tu slavili 20-letnico osvoboditve in 90-letnico gasilskega društva, bodo prav gotovo pridno segali po teh spominkih. Na sliki: pozlačene polžje hišice v rokah natakarice Mari na Polževem. Foto: Šelhaus

120.000 DINARJEV NAGRADE ZA VOLKULJO IN MLADIČA bo dobil lovec Stane Martinčič iz Ljubljane. Ustrelil ju je v gozdu Javornik med Pivko in Gorenjim Jezerom v četrtek popoldne, ko se je z avtom peljal mimo. Sprva je mislil, da so lisice, ker je v visoki travi videl le ušeša. Potem pa je hitro ustavil avtomobil. Dvakrat je počilo in volkulja ter mladič sta obležala, še štirje mladiči pa so ušli. Povemo lahko še, da v Sloveniji poleti zelo težko naletiš na volka. Foto: K. Dolenc

PO TRAGEDIJI NA USTJU REKE DOURO — V sredo je blizu portugalskega pristaniškega mesta Oporto trčila v zahodnonemško ladjo »Apolo« portugalska ribiška ladja »Pedro Cruz« in se potopila. Pri tem je izginilo 28 izmed skupno 39 članov posadke. Na sliki: ženske žalujejo za pogrešanimi mornarji. Foto: AP

Nadaljevanje s prve strani

Hitri gospodarsko kazenski

10%. V motelu v Kranjski gori so od 1. julija zvišali ceno penzijona od 3100 na 5250 din, vino so podražili za 200 din pri litru in slivovko od 1600 na 2600 din. Pri tem je zlasti neupravičena podražitev vina in naravnega žganja, ki sta po novih predpisih oproščena prometnega davka. Marsikje ravnajo tako, kakor da bi bil smisel celotne reforme zvišati cene.

Po najnovejšem odloku ZIS, ki stavlja pod kontrolo cene mesa, komunalnih storitev, stanarin in električne energije za gospodinjstvo, bodo morale občinske skupščine revidirati že sprejete nove cene mesa. Da so te cene npr. v Ljubljani previsoko postavljene, potrjuje tudi ugotovitev inšpekcije, da ljubljanska Emona preplačuje živino v Prekmurju in tam povzroča zmedo na trgu ter otežkoča nabavo živine klavnici v Murski Soboti.

Največ primerov divjega zviševanja cen ugotavlja tržna inšpekcija pri blagu, pri katerem se cena po novih predpisih prosto oblikuje. Toda prosto oblikovanje cene ne pomeni, da je dopustno poljubno zviševanje, špekulativno navijanje cen in izkoriščanje trenutnega tržnega položaja, kar je po zakonu kaznivo.

O teh pojavih so danes posebno razpravljali tudi na sestanku okrožnih javnih tožilcev na javnem tožilstvu SR Slovenije, ki sta se ga udeležila tudi republiški tržni inšpektor in predstavnik republiškega sekretariata za notranje zadeve.

Ugotovili so, da je treba proti takim pojavom nitro in dosledno ukrepati tudi zaradi tega, ker je med potrošniki zaradi takih podražitev upravičeno nezadovoljstvo. Potrebna je skupna akcija tržnih inšpekcij, javnih tožilstev ter rednih in gospodarskih sodišč. Za kaznovanje prihajajo v poštev razen uredbe o trgovini in trgovinskih podjetjih, predvsem določila zakona o ureditvi poslovnih razmerij na trgu, in to zlasti v primerih, ki se lahko kvalificirajo kot špekulacija in izkoriščanje trenutnega tržnega položaja. V hujših primerih pa prihaja v poštev tudi kazenski zakonik. Javna tožilstva so prve prijave tržnih inšpektorjev že že vzela v postopek.

F. SEUNIG

Vzroki poplave v Mariboru

MARIBOR, 6. avg. Na mestnem svetu Maribor je bilo posvetovanje o nedavnih poplavah v Mariboru, katerega so se udeležili predsednica mestnega sveta Maribor Vera Kolarič, predsednik občinske skupščine Maribor Center Boris Vadnjal, direktor Zavoda za komunalo Janez Skušek in predstavniki Dravskih elektrarn. Posvetovanje so sklicali z namenom, da bi ugotovili, koliko je gradnja jezu v Melju za HC Srednja Drava I. vplivala na poplave Melja in tovarne MTT. Predstavniki Dravskih elektrarn so povedali, da niso točne ugotovitve, po katerih naj bi Dravske elektrarne kot investitor povzročile to poplavo zaradi preslabih varovalnih ukrepov. Strokovnjaki so poudarili, da je sedanje poplave povzročila katastrofalno visoka voda Drave, ki je imela pretok nad 2000 m³ v sekundi. Kolikor v Melju ne bi bilo jezu, bi bila voda samo za 30 cm nižja. Po končani gradnji HC Srednja Drava I. bo področje mesta zavarovano za vodo pretoka 4650 m³ v sekundi.

Razprava je pokazala, da bo treba čimprej zgraditi nadomestna stanovanja za ljudi, ki stanujejo na ogroženem področju. Dravske elektrarne pa bodo morale upoštevati ukrepe, ki jih je mestni svet sprejel letos maja in se nanašajo na utrditev brežin, gradnjo kolektorja, prečrpalne naprave za odplake, na ureditev nadomestnih objektov in stanovanj, zaščito kulturno zgodovinskih spomenikov in na nekatera druga vprašanja. M. K

DELO

NAROČITE NA DOM

Delavski svet

CESTNEGA PODJETJA V NOVI GORICI

razpisuje natečaj za naslednja delovna mesta:

1. **VODJO splošnega sektorja podjetja**
2. **ŠEFA obrata Tolmin**
3. **VODJO gradbene operative obrata Tolmin**

POGOJI: pod 1.: pravnik ali ekonomist, absolvent višje pravne ali upravne šole z najmanj 5 leti prakse, od tega vsaj 3 leta na vodilnem delovnem mestu v gospodarski organizaciji ali srednja strokovna izobrazba z najmanj 10 leti prakse, od tega vsaj 5 let na vodilnem delovnem mestu v gospodarski organizaciji;

pod 2. diplomiran gradbeni inženir ali gradbeni tehnik za nizke gradnje s pooblastilom za samostojno izvajanje del in vsaj enim letom samostojnega vodenja ekonomske enote;

pod 3. diplomiran inženir ali gradbeni tehnik za nizke gradnje s pooblastilom za samostojno izvajanje del in vsaj enim letom samostojnega vodenja gradbišča.

Osebni dohodki po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. — Vse ostalo po dogovoru. — Za razpisano delovno mesto pod 1. ni zagotovljeno stanovanje, za delovna mesta pod 2. in 3. bodo stanovanja zagotovljena v drugi polovici leta 1967.

Prijave na razpisana delovna mesta sprejema splošni sektor podjetja do 20. avgusta 1965. 6933

V Slavoniji se žetev bliža koncu

Koruza obeta zdaj večji pridelek

ZAGREB, 6. avg. (Tanjug) Na žitorodnem področju Slavonije so te dni poželi in omlatili pšenico z nad 23.000 hektarov. Žetev pšenice je v glavnem končana na vseh družbenih gospodarstvih. Zlasti velik pridelek so dosegli na poljih kmetijsko-industrijskih kombinatov Našice, Novi Gradiški, Osijeku in Županji, kjer so pridelali do 37 metrskih stotov na hektar.

Pšenico so poželi tudi na večini polj zasebnih kmetovalcev. Pridelki se gibljejo od 17 do 29 metrskih stotov na hektar. Prednjačila občini Beli Manastir in Djakovo. Velik uspeh v pridelovanju pšenice so dosegli tudi v Istri, kjer so pridelali na kmetijskih kombinatih Poreč in Umag do 35 metrskih stotov na hektar.

Poročila o sedanjem stanju koruze kažejo, da prejšnje zaostajanje v rasti zaradi vremenskih nezgod ne bo znatneje vplivalo na dozorevanje in pridelek koruze. Pričakujejo, da bo tudi grozdje dobro dozorelo, zlasti v vinorodnih krajih Istre, razen v distih krajih, kjer ga je pobila toča.

Znižanje cen v Novem mestu

NOVO MESTO, 6. avg. V skladu z dogovori predstavnikov občin z republiškimi organi so v Novem mestu znižali najvišje maloprodajne cene in marže nekaterih živil, hkrati pa tudi koeficiente za zaračunavanje akontacije na stanarine.

Po tej spremembi so znižali ceno bele in polbele moke za 2 din pri kg, črne moke za 4 din, ceno kruha iz bele moke za 6 din, iz polbele za 12 din in iz črne za 3 din. Sladkor je za 6 din cenejši, odprto olje za 4 din, olje v steklenicah za 8 din pri litru. Marža za riž in južno sadje se je znižala za 3 odstotke, pri soli za 2 odstotka in pri kavi za 5 odstotkov. Prav tako so znižali tudi koeficiente za zaračunavanje akontacij na stanarine. Po novih koeficientih je dovoljeno zvišati akontacije na stanarine za stanovanja, zgrajena do leta 1960 za 110 odstotkov, za stanovanja, zgrajena v naslednjih letih, pa sorazmerno manj. -R.

Tarifa za pristaniške storitve

REKA, 6. avg. (Tanjug). Člani skupnosti pristaniških podjetij na Reki so sprejeli sklep o spremembi skupne tarife za pristaniške storitve. Po tem sklepu se tarifa za storitve, ki se plačuje samo v dinarjih, poveča za 30%, za tiste storitve, za katere je v tarifnih tabelah dinarska in dolarska tarifna postavka, pa za 25%. Tranzitne tarife ostanejo nespremenjene, ker ima podjetje spričo zvišanega obračunskega tečaja večje dohodke v dinarjih. Ta sklep je že uveljavljen.

Wilson demantira

LONDON, 6. avg. (Tanjug). Britanski premier Wilson je v izjavi za »Guardian« dejal, da vlada ostane pri svojem sklepu, da ne bo devalvirala funta. Zaradi novega pritiska na funt in nadaljnjega odtekanja zlatih rezerv kot tudi zaradi čedalje pogostnejših govoric, da bo treba funt dokončno devalvirati, je Wilson te govorice zanikal tudi v parlamentu. Rekel je, da govorijo o devalvaciji »živčni prenapetežI« in da slonijo takšne govorice na neresnični trditvi, da se je sestal z lordom Cromerjem, guvernerjem narodne banke.

Dopisovanje v EGS

Pariz za obravnavanje nepolitičnih problemov

BRUSELJ, 6. avg. (Reuter). Francija je dala vedeti, da ne bojkotira Evropske gospodarske skupnosti in da je pripravljena s svojimi petimi partnerji razpravljati o nepolitičnih problemih.

Predstavnik ministrskega sveta EGS je povedal, da je francoski zunanji minister Couve de Murville poslal ministrskemu svetu pismo s predlogom o tem, katere probleme naj bi proučili. Francoski predlog se nanaša na rutinske stvari — podaljšanje začasnih sporazumov o raziskovalnem centru Euroatoma.

Opazovalci v Bruslju pa ugotavljajo glede na Couve de Murvillovo pismo, da je Francija sprejela pismeno proceduro, h kateri so se zatekli njeni partnerji, da bi tako obdržali stike s Francijo, odkar je zapustila ministrski svet.

Predstavnik ministrskega sveta EGS je tudi povedal, da lahko pismeno proceduro sprejmejo samo za dogovarjanje o rutinskih stvareh in da je tako mogoče rešiti številne nepolitične probleme kljub sedanjemu zastoju, ki je nastal v delu EGS. Na sedežu EGS upajo, da bo Francija, ki je zapustila konferenčno mizo, ker jim ni uspelo doseči sporazuma o financiranju skupne kmetijske politike, nadaljevala pismeno proceduro o nepolitičnih vprašanjih.

Vendar pa so predstavniki EGS še vedno v skrbeh zaradi sicer šnjega bojkota Francije. »To pičlo dopisovanje ne zmanjšuje nevarnosti, da bo zaradi francoskega bojkota, ki je preprečil sklepe o mnogih važnejših problemih, skupnost postopno paralizirana,« pravijo v Bruslju.

Že ta mesec cene za prihodnjo turistično sezono

BEOGRAD, 6. avg. (Tanjug). Sekretariat zvezne gospodarske zbornice za turizem je priporočil gostinskim organizacijam v turističnih krajih, naj prouče možnost, da bi dajale po glavni turistični sezoni 10 do 15% popusta pri dolarskih cenah. S tem bi omogočili boljše izkoriščanje zmogljivosti in nadomestili manjši promet v letošnji predsezoni.

Podjetja je sekretariat opozoril tudi na to, da morajo cene za prihodnjo sezono določiti najpozneje do sredine avgusta, da bi lahko pravočasno objavili cene penzionskih storitev za tuje turiste.

Pomoč družinam ponesrečenih rudarjev

KAKANJ, 6. avg. (Tanjug). UO sklada za pomoč družinam ponesrečenih rudarjev v Kaknju je sklenil dati članom ožjih družin ponesrečenih rudarjev enkratno, občasno in stalno pomoč. Stalno denarno pomoč bodo dobivali otroci ponesrečenih rudarjev, dokler hodijo v osnovno šolo, v šole druge stopnje ali na fakultete, in znašala bo 3000 do 15.000 dinarjev mesečno.

Repatriacija Indonezijcev z Mindanaa

DŽAKARTA, 6. avg. (Tanjug). Skupina višjih funkcionarjev indonezijskega zunanjega ministrstva je danes odpotovala v Manilo, kjer se bodo v kratkem nadaljevala indonezijsko-filipinska pogajanja o repatriaciji indonezijskih državljanov z južnih filipinskih otokov. Filipinske oblasti so že zbrale okrog 3500 indonezijskih emigrantov na otoku Mindanao in izrazile pripravljenost, da jih prepeljejo z ladjo na indonezijski otok Celebes, od koder so v glavnem tudi prišli.

»Jean« pustošila po Japonskem

TOKIO, 6. avg. (UPI). Nad otok Kiu Šiu v zahodni Japonski je davi prihrumel tajfun »Jean«. Veter je divjal s hitrostjo 140 km na uro. To je petnajsti tajfun v tej sezoni. Terjal je 19 smrtnih žrtev. Ranjenih je bilo 25 ljudi. Tajfun je povzročil precejšnjo škodo. Uničenih je 119 hiš, poškodovanih pa več kot 58 cest in precej mostov.

Prvi atomski reaktor v Južni Afriki

PRETORIA, 6. avg. (Reuter). V Južnoafriški uniji je začel obratovati prvi raziskovalni atomski reaktor v tej deželi, nedaleč od Pretorie.

Južnoafriška unija je danes na drugem mestu na svetu po zalogah urana, ki je uporaben za atomske surovine. Na prvem mestu je Kanada. S tem, da so odkrili nove rezerve urana, je omogočena proizvodnja 180.000 ton uranskega koncentrata.

Pri nadzorstvu cen naj sodelujejo tudi občani

SZDL Hrvatske o odpravljanju nepravilnosti

ZAGREB, 6. avg. — Na razširjenem sestanku sekretariata izvršnega odbora glavnega odbora SZDL Hrvatske in politične skupine glavnega odbora za izvajanje reforme so naglasili, da je ena glavnih nalog aktiviranje vseh družbenih sil za preprečevanje negativnih pojavov pri izvajanju gospodarske reforme.

Socialistična zveza mora pri tem aktivirati najširši krog občanov; ponekod že organizirajo zbore volivcev, priporočajo pa tudi, da bi v sodelovanju s sindikalnimi svetI in komiteji ZK sklicali plenume odborov SZDL. P pravili bodo tudi tribune občanov, na katerih bodo pozvali predstavnike podjetij in njihovih samoupravnih organov, da javno razlože, kako so pripravili kalkulacije novih cen.

Posebej so poudarili, da niti najnovejši ukrepi zveznega izvršnega sveta o nadzorstvu nad cenami niti akcije inšpekcijskih in kaznovalnih organov ne bodo dali zaželenih resultatov, če jih ne bo spremljajo najširše družbeno nadzorstvo. Pri prijavljanju nepravilnosti naj bi kar najbolj sodelovali tudi občani. Seveda pa je treba močno zaostriti tudi vprašanje politične odgovornosti storilcev nepravilnosti in vseh, ki so dopustili, da je do nepravilnosti prišlo. Med storilci pa je tudi vrsta komunistov in družbeno političnih aktivistov, ki so dolžni spoštovati politična stališča in smernice VIII. kongresa ZKJ! Izvajanje reforme pa pomeni konkretizacijo omenjenih principov. Politični forumi ob družbenem nadzorstvu lahko storE mnogo več kot administrativni ukrepi in sankcije, katerim je seveda v sedanjem položaju treba dati vso družbeno podporo.

»Komuna« - ena redkih izjem

PRIZREN, 6. avg. (Tanjug). Delavski svet tovarne obutve »Komuna« v Prizrenu je sklenil, da ne bo zvišal cene obutve, čeprav so cene surovin znatno poskočile. Po vsestranski analizi je kolektiv prišel do sklepa, da bo z boljšo organizacijo dela in izpopolnitvijo tehnološkega procesa dejansko bolje poslloval po uveljavljenju gospodarske reforme kakor doslej. Med drugim so ugotovili, da proizvodnja v tovarni lahko normalno poteka in da uspešno opravljajo vse druge posle s 30 delavci in uslužbenci manj. Sklenili so, da bodo s tem presežkom delovne sile izpopolnili drugo izmeno. Tako bodo znatno povečali proizvodnjo in produktivnost.

»Komuna« je ena redkih tovarn obutve pri nas, ki te dni ni zvišala cen obutve. Tovarna je začela svoje izdelke izvažati. Prvih 10.000 parov so na tujem trgu sprejeli ugodno in zdaj pripravljajo za izvoz še nad 40.000 parov razne obutve.

Štirikrat spremenili ceno olja

KRAGUJEVAC, 6. avg. (Tanjug). Občinska skupščina v Kragujevcu je na sinočnji seji potrdila nadrobne cene živil, ki so bile s sklepom sveta za gospodarski in družbeni plan določene 26. in 27. julija. Izjema je samo jedilno olje, katerega ceno so že tretjič znižali. Zdaj so jo znižali za 5 din pri litru in od danes prodajajo v Kragujevcu olje v sodčkih po 455, v steklenicah pa po 495 dinarjev liter.

Sinjsko alko bo gledalo 20.000 gostov

SPLIT, 6. avg. (Tanjug). V Sinju se bližajo koncu priprave za veliko nedeljsko proslavo ob 250-letnici sloveče viteške igre »alka«, ki bo letos pod pokroviteljstvom predsednika republike. Pričakovati je, da se bo na ta dan zbralo v Sinju kakih 20.000 gostov, štirikrat več, kakor je v tem uporniškem mestecu Cetinjske krajine prebivalcev. Sloveče dirkališče alkarjev je povsem pripravljeno za tekmovanje, zgradili so tudi tribune, na katerih je približno 10.000 sedežev. Mnoge ulice so preuredili in asfaltirali, odprli pa so tudi več provizoričnih gostinskih podjetij.

Jugoslovansko radijsko in televizijsko omrežje bo neposredno prenašalo ves potek tega alkarskega tekmovanja, prirejenega v spomin na slavno zmago Sinjčanov nad večkrat močnejšo turško vojsko leta 1715. Snemali bodo tudi posebne TV oddaje za intervizijo in evrovizijo.

V Trepči bodo prodajali stanovanja članom kolektiva

KOSOVSKA MITROVICA, 6. avg. (Tanjug). — Delavski svet rudnika Trepča je sprejel program ukrepov za odkrivanje in izkoriščanje notranjih rezerv. Med drugim program predvideva, da bi se podjetje čimprej znebilo nekaterih osnovnih sredstev, ki bremene delovno organizacijo. Zato je bila v kolektivu sprožena misel, da bi podjetje prodalo nekaj stanovanj, ki jih je zgradilo za svoje delavce in katerih vzdrževanje je za delovno organizacijo breme, ker zahteva kakih 150 milijonov din na leto. Takšnih stanovanj je približno 700 in po evidenci knjigovodstva so vredna 711 milijonov dinarjev.

Stanovanja bi seveda prodajali izključno članom delovnega kolektiva, ki bi morali določeno vsoto vplačati takoj, ostanek pa bi odplačevali v obliki dolgoročnega kredita v 30 letih.

Iz III. izdaje

Komemoracije v Hirošimi

HIROŠIMA, 5. avg. V Hirošimi se je danes zbralo približno 50.000 ljudi z vse Japonske, da bi se udeležili komemoracije v zvezi z 20-letnico eksplozije prve atomske bombe. Po dveh desetletjih prve atomske eksplozije, ki je ubila okoli 200.000 ljudi, se mnoge žrtve še vedno zdravijo po bolnišnicah.

Jutri zjutraj ob 8,15 bodo nad Hirošimo spustili jato golobov kot simbol miru.

Večina od 50.000 udeležencev komemoracije, kakor poroča Reuter, so člani političnih gibanj proti uporabi atomske bombe Med njimi je 200 predstavnikov protiatomskih gibanj iz 50 držav.

Vsa Japonska bo jutri z enominutnim molkom počastila spomin na žrtve prve atomske bombe. 6000 ljudi, med njimi tudi japonski premier Sato, bo položil vence na grobnico žrtev.

Med eksplozijo prve atomske bombe je bilo v Hirošimi 250.000 stalnih prebivalcev, poleg tega je bilo v mestu tudi 80.000 vojakov in približno 50.000 obiskovalcev iz drugih krajev. Od vseh teh je preživelo 176.987 ljudi, od katerih jih živi še sedaj vsega 96.000. Mnogi, ki so preživeli prvi atomski napad, so pozneje umrli zaradi raka ali levkemije kot posledice atomskega žarčenja.

Kakor poroča TASS, je po ulicah Hirošime korakalo na tisoče ljudi, udeležencev pohoda miru, ki so prišli z vseh krajev Japonske. Nosili so transparente: »Prenehati z agresijo ZDA v Vietnamu«, »Proti atomski in hidrogenski bombi«, »Odstraniti ameriška oporišča z Japonske« itd.

Wilson: vietnamska problema ni mogoče rešiti z vojno

LONDON, 5. avg. Predsednik britanske vlade Harold Wilson je nocoj izjavil, da vietnamski problem ni mogoče rešiti z vojno ter izrazil upanje, da bo zmagalo prepričanje, da ga je mogoče rešiti samo za konferenčno mizo. Kakor poroča AFP, meni Wilson, da štirje pogoji za začetek razgovorov o Vietnamu, ki jih je predložil premier DR Vietnama, »niso možna baza za razgovore«. To je izjavil Wilson v spodnjem domu.

Dopisnik Hsinhue izgnan iz Kenije

Vang obtožen, da je »dajal denar skupinam, ki rovarijo zoper vlado«

NAIROBI, 6. avg. (Tanjug). Kenijski minister za obrambo in notranjo varnost doktor Njoroge Mungai je izjavil, da bo kenijska vlada odločno nastopila proti vsem subverzivnim elementom, posebno pa tujcem, ki podpirajo skupine v Keniji, katere skušajo strmoglaviti demokratično izvoljeno vlado.«

Iz Kenije so pravkar izgnali dopisnika kitajske časopisne agencije Hsinhua, Vang Te Minga, češ da je njegova navzočnost v Keniji »v nasprotju z interesi nacionalne varnosti.« Nairobijski list »East African Standard« piše, da se je Vang Te Ming, kakor so ugotovili, ukvarjal z dejavnostjo, »ki je povezana s poskusi, da bi spodkopali stabilnost in enotnost kenijske vlade in ljudstva«. »Nations« pa piše, da je Vang Te Ming »organiziral odpadniške elemente iz afriške nacionalne unije »Kenije« in da je dajal denar »nekaterim skupinam, ki rovarijo zoper enotnost in stabilnost dežele in kenijsko vlado.«

Telegrami

ROMUNSKA RAZSTAVA — PEKING. Kitajski premier Ču En Laj je včeraj v Pekingu odprl romunsko gospodarsko razstavo. Na otvoritvi je govoril tudi romunski minister za rudarstvo in električno energijo Almasan.

»NIČ NI ZNANO« — BONN. Predstavnik zahodnonemškega zunanjega ministrstva je izjavil, da mu ni znano, ali se predstavniki kitajskega ministrstva za zunanjo trgovino res pogajajo z neko zahodnonemško družbo o gradnji tovarne jekla v jugozahodni Kitajski. To je poročal list »Neue Rhein-Ruhr Zeitung«.

KOLERA — TEHERAN. V zadnjih 24 urah je terjala kolera, ki razsaja v vzhodnih iranskih pokrajinah že dlje, spet novo žrtev. Doslej je za to boleznijo umrlo 91 ljudi.

BALKANSKA FILATELISTIČNA RAZSTAVA — SOFIJA. V Varni so včeraj odprli prvo balkansko filatelistično razstavo, na kateri razstavljajo filatelisti in poštne službe iz vseh balkanskih držav. Bolgarsko podjetje za filatelijo bo med razstavo organiziralo prodajo redkih znamk. Tisk omenja zanimivo kolekcijo »Kosmosa« jugoslovanskega filatelista dr. Sergija Dimitrijevića.

TUJSKI TURIZEM V BOLGARIJI — SOFIJA. V šestih mesecih tega leta je obiskalo Bolgarijo 329.624 tujih turistov, kar je za približno 100.000 več kot v istem obdobju lanskega leta. Zlasti se je povečalo število turistov iz nesocialističnih dežel — za 68,5 odst. v primerjavi s prvim polletjem lanskega leta. V Bolgarijo pripelje povprečno na dan za 80 do 100 odst. več avtomobilov kot lani. V tujino pa je potovalo več kot 100.000 Bolgarov.

Pa še to:

MINIRANA PLAŽA — Te dni se prebivalci Niša na veliko kopajo v reki Nišavi, ki je sedaj tako plitva, da lahko skačejo po vsej reki blizu železniškega mostu. Očitno le redki kopalci vedo, da je reka »minirana«. Na občinskem oddelku za narodno obrambo so namreč povedali, da so samo minuli mesec našli več kot 120 kosov različnega eksplozivnega materiala in da je teh nevarnih ostankov minule vojne v tej reki še mnogo . . .

Vreme 6. AVGUSTA 1965

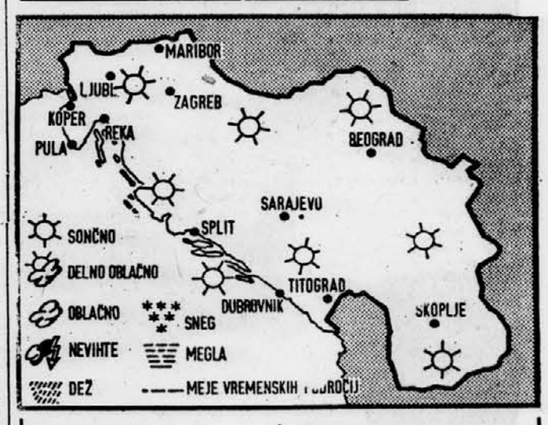

Temperature

	ob 07	13
Ljubljana	15	28
Planica	12	28
Brnik	13	27
Maribor	16	27
Slov. Gradec	13	28
Novo mesto	13	28
Koper	21	26
Kredarica	13	14
Reka	21	30
Pulj	21	27
Split	27	34
Dubrovnik	25	29
Zagreb	17	28
Beograd	20	28
Sarajevo	14	28
Titograd	27	33
Skopje	19	30
Celovec	13	27
Gradec	14	—
Dunaj	18	27
Milano	20	30
Genova	22	27
München	19	23
Zürich	17	28

Prognoza

VREMENSKA SLIKA:

Tople zračne gmote so preplavile južno in srednjo Evropo. Nevihtna fronta je zajela zahodno Evropo in se približuje Alpam, za njo pa se ponovno krepi področje visokega zračnega pritiska. Na naše kraje bo vplivala le kratkotrajno.

NAPOVED:

SLOVENIJA:

Ponoči bo jasno, jutri sončno. Popoldne se bo v severni Sloveniji oblačnost povečala. Najnižje nočne temperature bodo okoli 14, v Primorju 20, najvišje dnevne od 28 do 31 stopinj C. V naslednjih dneh bo sončno in še toplo, popoldne so v gorskem svetu že možne posamezne nevihte. V začetku prihodnjega tedna trajnejšega poslabšanja ni pričakovati, pač pa prehodne nevihte in osvežitev.

JUGOSLAVIJA:

Sončno in toplo.

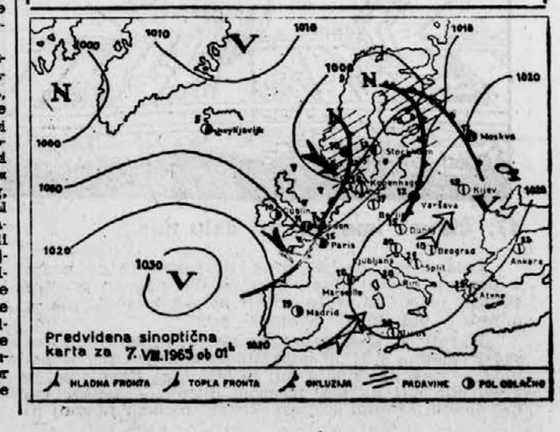

VEDNO DOVOLJ KUPCEV — V živilski trgovini v Trebnjem se prodajalke nikoli ne dolgočasijo, saj imajo vedno dovolj dela. Povedale so nam, da ni v prometu veliko razlike pred gospodarsko reformo in danes.
Foto: E. Šelhaus

Višji dohodki so v nižjih stroških

V novomeškem podjetju Pionir niso čakali na gospodarsko reformo

Kje dobiti nadomestilo za višje življenjske stroške v povprečju za dobrih 13.000 dinarjev, je osnova vseh razprav v kolektivu PIONIRJA. Ukrepati so začeli že pred meseci.

Skupno število zaposlenih pri podjetju bo letos povprečno za 22 % manjše kot lani, obseg del pa ne bo bistveno manjši. Že v začetku letošnjega leta so temeljito proučili celotno organizacijo in prišli do sklepa, da je 417 ljudi pri podjetju na neproizvodnih mestih mnogo preveč. Nad sto so jih zato premestili iz neproizvodnih delovnih mest v proizvodnjo. Znižanje števila zaposlenih in ta premestitev sta omogočila letni prihranek za okoli 150 milijonov dinarjev. Približno za deset odstotkov dohodka so na boljšem z manjšimi družbenimi obveznostmi. Teh deset odstotkov lahko porabijo za zvišanje osebnih dohodkov. To pa seve ni dovolj za kritje zvišanja življenjskih stroškov. Po natančnem izračunu, ki so ga izdelali v podjetju, se je življenjski minimum nekvalificiranega gradbenega delavca povečal iz prejšnjih 34.300 dinarjev na 47.000 dinarjev mesečno. To pomeni, da se morajo njegovi dohodki zvišati za 13.100 din, da njegov standard spričo novih cen ne bo prizadet.

Izhod vidijo samo v večji produktivnosti in zniževanju režije. V to smer pritiska tudi močna konkurenca v gradbeništvu, prav tako tudi nove, vsekakor višje cene gradbenega materiala. SGP Pionir je eno od šestih gradbenih podjetij v Sloveniji, ki je član združenja GIPOS, to je usmeritev na gradnjo stanovanj po sistemu Jugomonta, montažni in polmontažni sistem. Na tak sistem dela so se pripravili pravzaprav že lani in ga postopno uvajajo. Višje cene klasičnega gradbenega materiala bodo ta sistem samo pospešile.

Sodijo, da bodo s tem sistemom znižali cene za 20 do 25 odstotkov v primerjavi na dosedanje cene. S tem sistemom, ki ga sedaj še izpopolnjujejo in razširjajo, jim je že lansko jesen uspelo, da cene stanovanj v Novem mestu niso dosegle nad 100.000 dinarjev za kvadratni meter koristne površine. Pravkar so končali priprave za izdelavo gradbenih elementov za montažni način gradnje, zlasti betonske siporeks elemente pa uporabljajo s pridom že dlje časa. Računajo, da bo mogoče po novem sistemu znižati število produktivnih ur iz dosedanjih 42 ur za kvadratni meter (ročno delo) na 20 do 25 ur za isto količino dela.

Kazno je, da pri »Pionirju« niso čakali na pričetek gospodarske reforme, marveč so se na to pripravljali že dlje časa. Medtem ko pravijo, da je bilo zmanjšanje števila zaposlenih in premestitev delovne sile z neproduktivnih mest v proizvodnjo prva faza iskanja notranjih možnosti, mora tej sedaj slediti druga. Da bi pokrili večje življenjske stroške članov kolektiva, morajo razen tistih deset odstotkov, ki jih prinašajo manjše družbene obveznosti, povečati produktivnost za 15 do 17 odstotkov. Samo v tem primeru se akumulativnost podjetja ne bi znižala.

Perspektivne gledajo na nadaljnje zniževanje števila zaposlenih ob čedalje večji mehanizaciji del, računajo pa tudi, da se bo obseg gradenj v prihodnje vsaj nekoliko zmanjšal. Težave se javljajo že sedaj zaradi povečanja cen nekaterih vrst gradbenega materiala (betonsko železo, cement, apno in opeka), kar ni bilo mogoče predvideti ob sklepanju pogodb. Potrebne bodo dodatne pogodbe z investitorji, vprašanje pa je, od kod bodo investitorji dobili dodatna sredstva, ki jih terja zvišanje cen materiala.

P. ROMANIČ

NOVO MESTO

Asfalt na avtobusni postaji

Prahu in blata na avtobusni postaji v Novem mestu kmalu ne bo več. Ves prostor, kjer ustavljajo avtobusi na eni in osebni avtomobili na drugi strani ceste med hotelom »Metropol«, avtobusno čakalnico in pošto, bo še letos utrjen in asfaltiran. Hkrati bo tudi primerno razsvetljen. Ureditev avtobusnega postajališča z bližnjo okolico so omogočili s prispevki avtobusno podjetje »Gorjanci«, hotel »Metropol«, pošta, turistično društvo Novo mesto in novomeška občinska skupščina, prispevke pa je obljubilo še nekaj drugih. Ureditev tega prostora je nujna, saj se ustavi na tem kraju dnevno več kot 80 avtobusov s povprečno 2.500 potniki.

(r)

PREDOSLJE

Tekmovanje ob krajevnem prazniku

V Predosljah v Kranju so že začeli praznovati letošnji krajevni praznik, ki ga bodo slavili v drugi polovici avgusta skupno s prebivalci Suhe. V ta namen že pripravljajo pester program proslave ter razna tekmovanja. Osrednja svečanost bo na Suhi 22. t. m., ko bo na kraju, kjer so med NOB padli trije partizani, odkrili spominsko obeležje. Tokrat bo ob odkritju tega obeležja spregovorila Anica Tomažin-Pepca, ki je tedaj uspela pobegniti pred krogli mi nacističnih vojakov in gestapovcev.

Vse do letos so prebivalci Predoselj praznovali krajevni praznik skupno s prebivalci Kokrice in Britofa, v letošnjem letu pa so se v krajevni skupnosti odločili, da bodo praznovali v vsaki vasi zase. Letos, ko praznujemo 20. obletnico osvoboditve, bo to praznovanje še posebej slovesno pripravljeno.

R. Č.

KRKA

TOVARNA ZDRAVIL
NOVO MESTO

vabi k sodelovanju več

diplomiranih farmacevtov
za delo na področju mikrobiologije s prakso ali brez nje
diplomiranih veterinarjev
za delo na področju mikrobiologije s prakso ali brez nje
diplomiranih inž. kemije
s prakso ali brez nje
diplomiranih inž. strojništva
s prakso ali brez nje
diplomantov filozofske fakultete
z znanjem dveh svetovnih jezikov
diplomantov srednjih šol
z znanjem dveh svetovnih jezikov
kemijskih tehnikov
farmacevtskih tehnikov
ekonomistov
srednja ekonomska šola

Nastop službe je mogoč takoj ali po dogovoru. –

Osebni dohodki po pravilniku o delitvi osebnega dohodka oziroma po dogovoru.

Ponudbe pošljite splošnemu sektorju podjetja v 15 dneh od dneva objave. 6915

Hrastnik: razprave o gospodarskih ukrepih

Za šolstvo in varstvo ne bo mogoče zmanjševati sredstev

Posebno razgibano družbeno-politično aktivnost in razprave o novih gospodarskih ukrepih je zasledit v Hrastniku. V tej zasavski občini je bilo s tem v zvezi že prejšnji teden več sestankov.

Tako so govorili o novih gospodarskih ukrepih na razširjenem plenumu občinskega odbora SZDL, na seji plenuma občinskega komiteja ZMS, na skupni seji obeh zborov občinske skupščine, na razširjenem plenumu občinskega sindikalnega sveta, na sestanku aktiva direktorjev in zadnjo soboto na sestanku političnega aktiva občine, na katerem so razpravljali o organizaciji tribun občanov na terenu in sestankov v delovnih organizacijah, na katerih bodo občane in proizvajace podrobno seznanili s sprejetimi ukrepi in z njihovim namenom.

V ponedeljek, 2. avgusta, pa je občinski komite ZKS pripravil tudi sestanek s sekretarji osnovnih organizacij ZKS, na katerem so govorili o aktivnosti članov ZK na terenu v zvezi z novimi gospodarskimi ukrepi in njihovim izvajanjem. Medtem ko sta bili prvi tribuni občanov že v soboto, in sicer v Čečah in na Praprotnem, bodo preostale tribune občanov in sestanki proizvajalcev ta teden; zadnje tribune občanov, in sicer v večjih okoliških središčih, pa bodo v nedeljo, 8. avgusta.

V delovnih organizacijah pa so se doslej že nekajkrat sestali samoupravni organi in na osnovi analiz poslovanja razpravljali o novih pogojih gospodarjenja; na teh razpravah so prevladovale zahteve, da je treba tako v okviru delovnih organizacij kot tudi občine poiskati notranje rezerve in možnosti za zniževanje stroškov poslovanja ter vzporedno izboljševanje tehnoloških procesov ter zviševanje proizvodnje in storilnosti; ustreznim službam pa so samoupravni organi tudi naročili, naj se takoj lotijo izdelave novih pravilnikov o delitvi osebnih dohodkov oziroma o nagrajevanju sploh.

Še posebno aktualno je zniževanje proračunske potrošnje; predvidevajo namreč, da se bodo proračunski dohodki zmanjšali za okrog 150 milijonov din in se porajа vprašanje, ali bo mogoče zadostiti najnujnejšim potrebam, posebej še, ker ni mogoče zmanjševati sredstev za šolstvo in varstvo. Zdaj v Hrastniku podrobno proučujejo izdatke za občinsko upravo, predlagali pa so že, da naj bi v prihodnje sklicevali seje občinske skupščine, svetov in komisij v popoldanskem času in tudi na ta način občutno znižali izdatke za nadomestila osebnih dohodkov; nekaj kanijo prihraniti tudi na račun varčevanja pri pripravljanju gradiva za seje občinske skupščine. Možnosti za varčevanje pa so — razumljivo — še na drugih področjih, le poiskati jih bo treba.

M. L.

Letos v Postojnski jami 234.000 obiskovalcev

V sedmih mesecih letošnjega leta je obiskalo Postojnsko jamo blizu 234.000 ljudi, od tega je bilo več kot dobra polovica tujih obiskovalcev, največ Nemcev, Italijanov, Avstrijcev in Angležev. Največji obisk je bil v juliju, ko si je Postojnsko jamo ogledalo 87.700 gostov; od tega je bilo 62.000 inozemcev. V tem mesecu si vsak dan ogleda lepote Postojnske jame od 4.000 do 5.000 ljudi.

S. K.

Mednarodni turnir brez gledalcev

V Skopju so zmagali telovadci Moskve pred Budimpešto, Bukarešto in Ljubljano

V Skopju se je v okviru »Srečanja solidarnosti« končal mednarodni turnir mestnih reprezentanc v orodni telovadbi. Zmagala je reprezentanca Moskve pred Budimpešto, Bukarešto, Ljubljano itd., v ženski konkurenci je bil vrstni red prvih treh ekip enak. Vodja ljubljanske ekipe in njen vodnik med tekmovanjem Marjan Jemc nas je seznanil s podrobnostmi tekmovanja moških ekip, ki so imele v reprezentanci Moskve izredno hudo konkurenco.

Na vprašanje mar je zadovoljen s plasmajem ljubljanske vrste, je tovariš Jemc dejal:

»Ekipa je nastopila v postavi Šrot, Küssel in mladinec Vratič, torej brez Cerarja, ki ima nategnjeno mišico, in brez Brodnika in Kersniča, ki sta na letovanju. Zato sem s 4. mestom naše ekipe zadovoljen, saj sem pričakoval, da se bo uvrstila za kompletno reprezentanco Sarajeva. Šrot je v generalnem plasmaju četrti, Küssel deli 9. mesto z madžarskim olimpijcem Puszataiem, 17-letni dijak Miloš Vratič pa se je med 20 tekmovalci uvrstil na 14. mesto, hkrati pa je edini od jugoslovanskih telovadcev osvojil kolajno, in sicer bronasto z lepim plovnim preskokom.

Naj dodam še to — je dejal tovariš Jemc, da Brodnika in Kersniča ni bilo, da smo v Skopje prispeli tik pred tekmovanjem, ker smo dan pred njim prejeli obvestilo iz Beograda, da so sredstva za našo udeležbo na voljo. Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev je gimnastična zveza že pred mesecem odpovedala udeležbo.

Udeležba je bila na dokaj visoki kvalitetni ravni. Med drugimi so nastopili olimpijci Kardemelidi (SZ), Condovici in Tohaneanu (Rom.) ter Šrot in Vidović (J), razen njih pa še izvrstna sovjetska telovadca Orlov in Šošin iz Moskve.

Ljubljanski telovadci so bili prvi dan delili drugo in tretje mesto z Bukarešto, naslednji dan pa so imeli zaradi utrujenosti in pomanjkanja kondicije več spodrsljajev.«

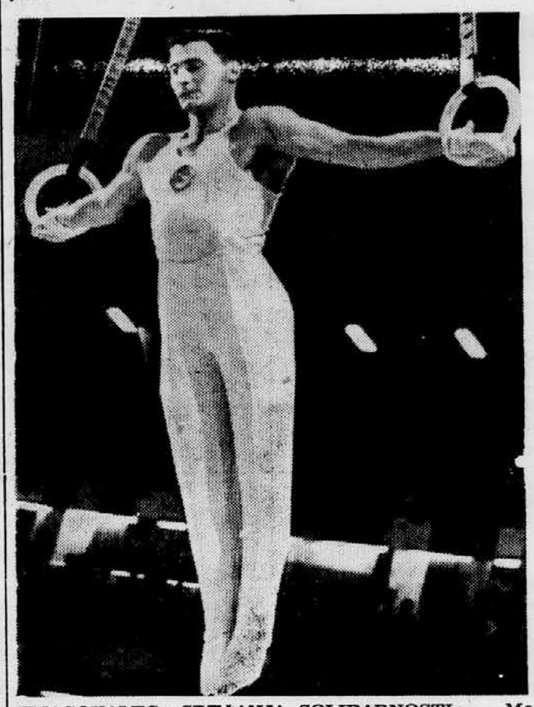

ZMAGOVALEC »SREČANJA SOLIDARNOSTI« — Moskovčan Valerij Kardemelidi je zmagal na telovadnem turnirju v Skopju.

Kaj pa ostali naši tekmovalci?

»Sarajevska ekipa, v kateri je nastopil tudi reprezentant Rafajlović in član mlade reprezentance Ramić, je bila solidna, vendar sem od nje pričakoval več. Telovadci Skopja so pokazali lep napredek, medtem ko tega ne morem reči za Karlovčane.«

Slišati je bilo precej kritičnih pripomb glede organizacije?

»Organizacija ni bila najboljša, vendar ne morem reči, da je bila slaba. Prostor za tekmovanje ni bil najbolj primeren, gledalcev pa je bilo zelo malo. Po vsej verjetnosti je bila vročina kriva, da ni bilo zanimanja za tako kvaliteten turnir. Huda vročina je seveda mučila tudi tekmovalce, zadnji dan pa je bilo tako hladno, da so tekmovalci čakali na nastop kar v garderobah. Zaradi pomanjkljive organizacije nismo uspeli dobiti rezultatov telovadk. Znano je le, da je zmagala ekipa Moskve pred Budimpešto in Bukarešto. Med posameznicami so se uvrstile na prva tri mesta vse tri sovjetske tekmovalke, zmagala pa je Ribakova pred Nikoforovno.«

Ekipni plasma:

1. Moskva	113,75
2. Budimpešta	108,70
3. Bukarešta	108,00
4. Ljubljana	107,05
5. Sarajevo	106,10
6. Skopje	99,80
7. Karlovac	93,55

Posamezniki: 1. Kardemelidi (M) 57,40 (krogi 9,40, preskok 9,60, bradlja 9,70, drog 9,60, konj 9,35, parter 9,55).

2. Sošin (M) 55,40 (krogi 9,75), 3. Condovici (Bukarešta) 54,60, 4. Šrot (L) 53,75 (krogi 9,25, preskok 9,25, bradlja 9,10, drog 8,60, konj 8,50, parter 9,05). 5. Derszi (B) 53,50, 6.—8. Dely (B), Tohaneanu (Buk.) in Vidović (S) 53.40 9.—10. Küssel (L) in Pusztai (Bud) 52,80, ... 14. Vratič (L) 50,80 (preskok 9,35).

D. K.

Rijeka v Ljubljani

Zadnje priprave nogometašev pred prvenstvom

V okviru zadnjih priprav pred bližnjo prvenstveno sezono bo ljubljanska Olimpija odigrala v nedeljo, 8. t. m. prvatno prijateljsko tekmo s prvoligašem Rijeko, in sicer na stadionu v Šiški. Začetek tekme bo ob 17. uri, v predtekmi (ob 15.30) pa se bosta prav tako v povratnem srečanju pomerili mladi moštvi Rijeke in Olimpije.

Olimpija je včeraj gostovala v Celovcu, kjer je v prijateljski tekmi premagala novega člana avstrijske I. lige Austrio 3:1 (1:1). Gole so dali Arslanagić, Čeh in Srbu. To gostovanje je Olimpijo kar precej veljalo, saj sta bila poškodovana vratar Žabjek in Veselica, ki sta se tako pridružila še drugim poškodovancem: Zagorcu, Kapidžiću, Sombolcu in Kulenoviću. Olimpije se menda že kar po tradiciji drži smola, saj je imela skoraj redoma pred začetkom prvenstva na spisku za igro precej nesposobnih igralcev. V klubu vendar upajo, da bosta Sombolac in Kapidžić do tekme z Veležom le naredi.

Ljubljansko občinstvo bo imelo jutri priložnost gledati kvalitetna nasprotnika, predvsem pa se prepričati, kako so se igralci Olimpije pripravili za prve težke spopade v I. zvezni ligi. Moštvo Rijeke je dovolj močno, da bodo lahko domačini zares pokazali vse sposobnosti, razen tega pa naj bi se tudi oddolžili za poraz pretekle nedelje na Reki (2:4). Enaka naloga čaka tudi mlado enajsterico Olimpije, ki jo je Reka premagala z 2:1.

Določeni mladi atleti in atletinje

CELJE, 6. avg. Zvezna atletska kapetana Račić in Milakov sta po kvalifikacijskih atletskih tekmah med mladinci in mladinkami odredila naslednji reprezentančni vrsti:

moški: Herzego, Levar, Lušica, Radisavljević, Dušković (100, 200 m), Vojnov, Dragačević (110 zapreke), Pitlović, Puač, Majstorović, Druljević (400 m); Mole, Valjak (1500 m zapreke), Siladzi, Pogarčić (višina), Keler, Džordžević (800 in 1500 m), Pavlović, Šmid (3000 m); ženske: Petnjarić, Crkvenjakov (100 m), Petnjarić, Koval (200 m), Nikolić, Miletić (400 m), Nikolić Čigir (800 m), Buranj, Hočić (800 m zapreke), Mrinjek, Peče (višina), Frik, Fočić (daljina), Mrinjek, Pošnik (krogla), Šiškovič, Orsag (disk), Lazić, Pisak (kopje).

Počitnice brez počitka

O delu ŠSD Kajuh v šoštanjski osnovni šoli

Vselej trdimo, da so šolske počitnice namenjene predvsem oddihu in razvedrilu naše mladine. Prav ta čas je najbolj primeren za organizirano telesnovzgojno udejstvovanje, saj ima mladina dovolj časa in smisla za tovrstno aktivnost. Žal v naši praksi vse premalo izkoriščamo zimske in poletne počitnice za smotrno telesno vadbo.

Izjemen primer na celjskem področju je ŠSD Kajuh na I. osnovni šoli v Šoštanju. To šolsko društvo je razvilo dejavnost skozi vse koledarsko leto. Šola, ki šteje 498 učencev, je vključila v šolsko športno društvo kar 68 % otrok. Društvo ima 15 različnih telesnovzgojnih sekcij, v katerih se redno udejstvujejo vsi učenci. V sekcije je vpisanih 1.000 članstva, kar pomeni, da se vsak član šolskega društva udejstvuje vsaj v dveh različnih panogah. Največ zanimanja, pa tudi aktivnosti v zimskih športih, kjer je vključenih nad 2/3 članstva. Društvo je organiziralo v zimskih počitnicah tudi 3 šestdnevne smučarske tečaje, ki jih je obiskovalo 72 smučarjev. Več kot tretjina članstva se je odločila za delo v plavalni sekciji. Društveni člani so pri gradnji plavalnega bazena v letošnjem letu opravili nad 300 ur prostovoljnega dela. Sedaj so v Šoštanju ustvarjeni vsi pogoji za razvoj plavalnega športa. Društvo ima seveda v prvem letu pridobitve tega športnega objekta nalogo, da z organiziranimi plavalnimi šolami odpravi neznanje plavanja na šoli. Za začetek se lahko pohvali z lepimi rezultati. Razen plavanja se mladi pripadniki društva najbolj ogrevajo še za rokomet, nogomet in atletiko, pa košarko, vaje na orodju in kolesarjenje. Ob takšnem udejstvovanju izven rednega pouka telesne vzgoje predm. učitelj Milogoj Jarnović nima težav pri izvajanju programa šolske športne značke. Šolsko športno značko vsako leto osvoji več 100 učencev in učenk. Norme so dosegljive nad 90 % tekmovalcem!

Celotno delo v ŠSD popestrujejo številna tekmovalna srečanja v okviru same šole. Sodelovanje šolskega športnega društva s TVD Partizan je naravnost vzorno in se njihovo delo medsebojno prepleta in dopolnjuje. Uprava ŠSD ima izreden interes, da pred zaključkom šolanja vključi kar največje število svojega članstva v Partizana — Mladi ljudje tudi po zaključenem šolanju ostajajo zvesti telesni kulturi kot njihovi aktivni pripadniki. V TVD Partizan — Šoštanj je vključenih kar 35 % učencev in učenk.

Nedvomno pa je za Šoštanjčane — širšo javnost — največje doživetje, da so lahko letos ob zaključku šolskega leta prisostvovali reviji prave množične telesne kulture v počastitev praznika 20-letnice osvoboditve. Tako kvalitetne telovadne akademije, javnega telovadnega nastopa in množičnega pohoda mladih, v Šoštanju po osvoboditvi še ni bilo.

Ko iščemo oblike in pota k resnični množični in ceneni telesni kulturi, se zgledujmo po delu ŠSD Kajuh na šoštanjski I. osn. šoli, ki je v domačem kraju brez tekmovalnega prometa domala brez finančnih sredstev zadovoljila potrebe vsega mladega članstva v izobraževalnem, razvedrilnem in tekmovalnem športu.

K. J.

Pet zmag Celjanov

V torek zvečer so na mednarodnem atletskem mitingu v Gradcu poleg Čehov, Zah. Nemcev in domačinov nastopili tudi nekateri celjski atleti in atletinje. Celjani so pobrali 5 zmag. Marjana Lubej je zmagala na 800 m ovire z 11.4, v teku na 100 m z 12.4, Pikula v metu krogle s 16.24, Marjan Spilar v metu kopja s 67.45 in Branko Vivod v skoku v višino z 203 cm. Miran Polutnik je s 15.6 bil drugi na 110 m ovire, Vidmajer tretji v metu kladiva z 52.31, prav tako tretji pa je bil tudi Medvešek v skoku v višino s 188 cm. Najkvalitetnejši rezultat na tem tekmovanju je dosegel v metu diska Ludvik Danek (CSSR) z 59.94 m.

CELJE — V prijateljski nogometni tekmi je prvoligaš Zagreb premagal 2:NK Celje 2:1 (1:1). Častni gol za domače je dal Artelj.

K. J.

LJUBLJANA — Strelska reprezentanca Gorenjske je v tekmovanju z MK puško premagala izbrano vrsto Koroške s 523:499 krogi.

KRANJ — Dvanajstčlanska alpinistična odprava AO Kranj se je vrnila z desetdnevnega bivanja v Prokletijah, kjer je preplezala precej zahtevnih sten.

Č.

Vrhovšek zelo blizu rekorda

Na Koleziji vodi Ljubljana pred Mladostjo, Triglavom in Primorjem

LJUBLJANA, 6. avg. — Po prvem dnevu zaključnega četveroboja zvezne plavalne lige v bazenu Kolezija vodi ekipa Ljubljane s 13.966 točkami pred zagrebško Mladostjo 13.199, kranjskim Triglavom 11.613 in reškim Primorjem 11.116.

SPET V REKORDERSKI FORMI — Plavalec Ljubljane Daniel Vrhovšek je na četveroboju v bazenu Kolezija preplaval 200 m hrbtno v času 2:20,4, kar je le za tri desetinke slabše od njegovega državnega rekorda 2:20,1, ki ga je dosegel lani (18. sept.) na državnem prvenstvu v Splitu.

Daniel Vrhovšek (L) je 200 metrov preplaval v 2:20,4, kar je le za tri desetinke sekunde slabše od njegovega državnega rekorda, mladinec Daneu pa je bil drugi. Tudi Urban Dermastia je dosegel zelo dober čas na 200 metuljček glede na to, da je startal po bolezni, vendar je precej zaostal za svojim rekordom. Boris Vošnjak je v isti disciplini osvojil drugo mesto z 2:30,7 kar je njegov osebni rekord v sladki vodi. Zlata Trtnik je zanesljivo premagala nevarne tekmice na 100 prosto z 1:08,2, toda v štafeti je plavala še bolje, in sicer 1:07,8. Skoraj za četrt bazena je zmagala Miša Souvan na 400 mešano s časom 6:20,2. Petnajstletna Vida Bašelj je na 200 prsno premagala z zelo dobrim časom 3:09,2 državno rekorderko Rubešo (M).

Čeković (M) je požel zmago na 1500 in 400 prosto. Na slednji progi pa sta se odlikovala z drugim in tretjim mestom in solidnima rezultatoma brata Peter in Vlado Brinovec (T). Tudi štafeto 4x200 prosto je dobila ekipa kranjskega Triglava v postavi Košnik, Peter Brinovec, Nadižar, Vlado Brinovec. Ljubljana se je morala zadovoljiti z drugim mestom, zato pa je zmagala njena ženska ekipa v štafeti 4x100 mešano, in sicer s postavo Holec (hrbtno), Bašelj (prsno), Souvan (metuljček), Trtnik (prosto).

Ekipa Ljubljane bo jutri (ob 19.30) nastopila brez Vrhovška in Dermastie, ekipa Primorja pa brez Dobrile. Ti plavalci bodo namreč 8. avgusta nastopili na mednarodnem mitingu v Bratislavi (v ČSSR).

Moški: 400 m prosto — Čeković (M) 4:44,0, Peter Brinovec (T) 4:45,4, Vlado Brinovec (T) 4:51,3, Dobrila (P) 4:58,8, Orel (L) 5:01,5, 1500 m prosto — Čeković (M) 19:09,2, V. Brinovec (T) 19:18,0, P. Brinovec (T) 20:03,3, Novšak (M) 20:30,0, 200 m hrbtno — Vrhovšek (L) 2:20,4, Daneu (L) 2:28,2, Levičnik (T) 2:36,8, Reboli (T) 2:42,0, 200 m metuljček — Dermastia (L) 2:27,0, Vošnjak (L) 2:30,7, Vlahović (M) 2:33,0, Tripalo (M) 2:40,2, 4 × 200 m prosto — Triglav 9:17,4, Ljubljana 9:25,3, Mladost 9:26,2, rimorje 9:46,4.

Ženske: 100 m prosto — Trtnik (L) 1:08,2, Souvan (L) 1:11,0, Verži (M) 1:11,1, Pogačić (M) 1:12,2, Korunek (P) 1:12,4, Sabol (P) 1:12,4, 200 m prsno — Bašelj (L) 3:09,8, Rubeša (M) 3:12,0, Peterman (L) 3:12,1, Kerke (M) 3:14,1 400 m mešano — Souvan (L) 6:20,2, Pogačić (M) 6:31,6, Verži (M) 6:33,0, Sabol (P) 6:50,3, Jančar (T) 6:52,5, 4 x 100 m prosto — Ljubljana 5:28,8, Mladost 5:36,0, rimorje 5:37,5, Triglav 5:59,2.

D. KURET

Prve vesti s Kavkaza

Desetčlanska jugoslovanska alpinistična odprava, ki je 11. julija odpotovala v Bezengi v Centralnem Kavkazu (ZSSR), je poslala prve vesti:

Štiridnevno potovanje so srečno zaključili in se utaborili v »Alplager Bezengis, v sotočju ledenikov Bezengi in Mižirgi, kot gostje kluba Spartak iz Krasnojarskega, katerega člani so te dni že zaključili obisk pri nas.

Kot prvo turo so za aklimatizacijo opravili, skupno s sovjetskimi alpinisti, vzpon na Missistau (4400 m), v dneh od 17. do 19. 7. Že naslednjega dne sta dve navezi (Barbka in Peter Ščetinin, ter Janez Golob in Dušan Kukovec) odšli po Gruzinski smeri (z oceno 5 b spada med najtežje) na Dihtau (5200 m), drugi dve (Boris Kambič in Rupar Janez, ter Polde Potočnik in Nedeljko Jakič) pa sta izvršili vzpon na Koštan-tau (5151 m) po smeri, ki je ocenjena 4 a.

Nekaj dni pozneje je imela celotna ekipa počitek in pripravo za nove vzpone. Od njihovih nadaljnjih ciljev pa je znan le Džangitau, na katerega se mislijo povzpeti po plezalni smeri, ocenjeni s 5 a, sestopata pa po prav taki, ocenjeni s 4 a. Vzpon bo predvidoma trajal 6 dni.

Kot je znano, bodo naši alpinisti ostali v gorah do 15. 8. Ker imajo izredno lepo vreme, lahko pričakujemo, da bodo izvršili še marsikateri težaven vzpon.

F. S.

Začetek rallyja na Poljskem

VARŠAVA, 6. avg. Sinoči se je začel letošnji »Poljski rally«, na katerem sodeluje 45 vozačev iz 15 držav. Startale so tudi štiri jugoslovanske ekipe: Janez Kermavner in Jan Jernej (DKW), Leopold Ambrož in Vera Bizjak (zastava 750), Milisav Krsmanović in Ratko Jovanović (zastava 750) ter Vera Kostić in Zdenka Kodrnja (zastava 750).

Konkurenca je zelo močna. V razredu do 800 ccm, v katerem nastopajo tri jugoslovanske ekipe, sodeluje bivši svetovni prvak Erik Karsson (Švedska) s sovozačem Alenom (VB), dalje Pat Karsson, sestra znanega angleškega avtomobilista Stirlinga Mossa, ki je tudi sama odlična dirkačica.

Prvo etapo Zakopane—Krakow (408 km) so Jugoslovani prevozili brez kazenskih točk.

Nov svetovni rekord v Gradcu

BERLIN, 6. avg. Vzhodnonemški atlet Hermann je 3000 m pretekel v 7:46,0, kar je za tri sekunde boljši rezultat od dosedanjega svetovnega rekorda, ki ga je junija dosegel Francoz Jazy.

Drevi: Ljubljana – Ilirija

Danes ob 19. uri bo v bazenu Ilirije odločilno srečanje za naslov prvaka v republiški plavalni ligi. Nastopili bosta dva prvaka Ljubljane in prva ekipa Ilirije. V obeh ekipah bodo nastopili mladi, obetajoči plavalci.

Novo na tujem

SOFIJA — Ženska študentska reprezentanca Jugoslavije je na mednarodnem odbojkarskem turnirju osvojila tretje mesto za prvoplasirano Bolgarijo in Ložem.

BRUSELJ — Nogometaši beograjskega Partizana so premagali belgijsko enajsterico Gantoise 6:3 (2:1).

HAMBURG — Naš teniški igralec Jovanović se je na mednarodnem prvenstvu ZRN plasiral v četrtfinale, potem ko je premagal Američana Foxa 6:2, 6:2. V igri parov je dvojica Jovanović—Stuck odpravila par Kalaporoputos—Maud 6:3, 3:6, 7:5, 10:8.

Hajduk : Maribor 3:1

MARIBOR, 6. avgusta. — Nogometaši splitskega Hajduka so v prijateljski tekmi premagali Maribor s 3:1 (1:1). Strelci: Sizgoreo v 8. minuti za Maribor, Slišković v 6., Nadoveza v 78. in Maljančić v 79. minuti za Hajduk. Mariborčani so pokazali znova svoje stare slabosti v napadu, medtem ko je obramba zadovoljila.

-sid

Druga zmaga Šiške

LJUBLJANA, 6. avg. — Rezultati drugega kola šahovskega prvenstva Slovenije: Križišnik — Puc remi (1:1), Planinc — Furlan 0:1 (2:1), Ristić — Penko 0:1, (2:7), Šiška — Štrajher 1:0 (3:2), Cizelj — Ivačič remi (2:4), Longer — Mali 1:0 (3:6), Bukovac — Guzelj prek. v dobljenem položaju za Guzela, Podkrajšek prost.

Stanje po 11. kolu: Kužišnik in Šiška 2,5, Penko 2, Guzel in Ivačič 1,5 (1), Podkrajšek 1 (1 —), Longre in Puc 1 (1), Cizelj in Furlan 1 (—), Mali 1, Bukovac 0,5 (2), Planinc 0,5, Štrajher 0 (1), Ristić 0.

Ljubljanski mojster Planinc je v tretjem kolu velikodušno žrtvoval figuro za figuro, toda Furlan se je mirno branil in poskrbel za novo presenečenje. Penko je s črnimi figurami elegantno žrtvoval dve trdnjavi in postavil Ristića pred neubranljivi mat. Šiška je presenetil Štrajherja z manj igrano leningrajsko varianto proti Nimcovičevi obrambi, razbil črno krajevo krilo in v napadu zmagal Longre je vso partijo oblegal rokado črnega in Mali je po izgubi kvalitete kmalu podpisal predajo. Derbi kola Križišnik — Puc se je končal s hitrim remijem.

V tujinšnjem četrtem kolu bosta v središču pozornosti partiji Podkrajšek — Planinc in Longer — Puc.

Olimpija : Partizan 89:68

LJUBLJANA, 6. avgusta. — Mladinci ljubljanske Olimpije so v večerni tekmi drugega kola mladinskega košarkarskega prvenstva Jugoslavije premagali Partizan (Bijelo Polje) z 89:68 (48:31). Sodnika: Protić in Ostojić (oba Beograd). Gledalcev: okoli 300.

OLIMPIJA: Stegenšek 2, Sketelj, Volovšek, Zdešar 2, Gantar 14, Kvas 17, Derganc 2, Slapnik, Marter 21, Žorga 17, Segedin 10, Brenk 4.

PARTIZAN (BIJELO POLJE): Vojnović 14, Budjović 10, Korač, Idrizović 7, Sekulić 24, Čović, Novaković, Dobrašinović 9, Krgović, Bošković 4.

Mladinci Olimpije so brez posebnih težav premagali prvaka Črne gore, čeprav so igrali s poi močjo. Žorga in Gantar sta v prvih treh minutah dodobra napolnila koš nasprotnika in Olimpija je povedla z 10:2. Pavlovičeva ekipa je nadaljevala igro v hitrem tempu in povečala rezultat do desete minute na 27:12. Takrat se je razvila na igrišču enakovredna borba, posebno – ker je trener Pavlović poslal na igrišče tudi rezervne igralce. Olimpija je v začetku drugega polčasa ponovno povečala razliko na 66:44 v 10. minuti, toda potem se je ponovila mlačna igra iz finiša prvega polčasa.

Rabotnički : Borac 81:57 (34:28)

Košarkarji Rabotničkega so v prvi tekmi drugega kola premagali banjaluški Borac z 81:57 (34:28). Sodnika: Pur (Zalec) in Ostojić (Beograd).

Rabotnički: Lazarevski 6, Bocevski 13, Tevčev 10, Andonovski 29, Lukovski I 14, Drakalski 4, Dimitrevski 4, Lukovski II 11.

BORAC: Stupar 2, Kotarac 11, Vlajšić 13, Rajičević 25, Savić 2, Miholić 2.

Crvena zvezda : Mladost 73:67 (34:37)

Mladinci Crvene zvezde so v derbiju drugega kola premagali zagrebško Mladost s 73:67 (34:37). Sodnika: Anastasovski (Skopje) in Janko Kavčič (Ljubljana).

CRVENA ZVEZDA: Kapidjić 6, Ilić 11, Popović 16, Slavnić 18, Janjić 14, Novčić 2, Daskalović 6.

MLADOST: Plečaš 24, Flego 4, Ivanko 18, Solman 15, Rusek 6.

Lestvica

Rabotnički	2	2 0	151:116 4
Olimpija	2	2 0	152:127 4
Mladost	2	1 1	150:145 2
Crvena zvezda	2	1 1	132:130 2
Partizan	2	0 2	129:164 0
Borac	2	0 2	129:164 0
Partizan	2	0 2	127:159 0

Današnji spored: 17,00 — Mladost:Partizan (Bijelo Polje), 18,30 — Crvena zvezda:Borac, 20,00 — Olimpija:Rabotnički.

A. PASTERNJAK

S te in one strani mrzle Save

Poletni dan tistih, ki ne ljubijo trušča

Kadar se Ljubljančani namenijo na Savo, ne zavijejo naravnost k »Šternu«, ampak se del kopalcev razlije po obeh bregovih reke od »skalc« pa tja do Tomačevega. Avtomobili, motorji, mopedi, kolesarji, pešci — vse hiti po številnih stezicah, potem pa jih »požre« goščavje, ki kraljuje na tej in oni strani Save. Kopalci ne izbirajo poti po naključju, njihov korak je zanesljiv, vedo, kam gredo... Vsak ima svoj prostor ob vodi, svoj majhen svet, ki je le njegov in nikogar več. Pridejo za ves dan ali pa samo popoldne. S seboj prinesejo hrano in pijačo, sedijo ob reki in enakomerno šumenje jim je v večje veselje kot tisoč hrupnih zabav in razgovorov, ki jim na kopališčih ne morejo ubežati.

Sava je sicer mrzla reka in le redko se vsaj toliko ogreje, da si najbolj vročekrvni upajo potopiti se vanjo. Pa nič zato! Mir in narava pomenita več kot vse drugo.

Tu taborijo brez šotorov. Na bregu plapolajo njihovi ognji v improviziranih ognjiščih. Otroci se igrajo Indijance ali pa gusarje, pečejo krompir in se zabavajo s kamenji. Nekateri gradijo gradove iz peska, pa čeprav jim je starost že pobelila lase. Čim više ob reki, tem bolj sproščeni so sicer zadržani meščani, tem bolj neprizadeto uživajo...

Prijetno s koristnim

Študent, ki je ležal nedaleč od vode, se je najbrž ravnal po starem latinskem izreku. Jesenski izpitni roki se bližajo z velikimi koraki in s knjigami se je treba temeljito spoprijeti. Toda vabeče sonce je vse premočno, da bi lahko obsedel med štirimi stenami. In zato... na Savi ga nihče ne moti, le sonce nekoliko. Toda zaradi njega je pravzaprav prišel.

Prvi koraki v vodo

Dveletni Bojanček pod skrbnim nadzorstvom očeta brodi po mrzli vodi. Mika ga, da bi šel dalje, toda oče ga svari pred deročo reko.

— Pazi, da te ne odnese! Pridi ven, premrzla je!

Toda mali samo ponavlja:

— Voda, voda...

Naposled mora oče vstati in sitneža odnesti na suho. Če ne pomaga, dobi nadobudni plavalček še dve po zadnji plati in za nekaj časa je na tem delu brega mir.

Krompir rečnih »Indijancev«

Pod hribom se iz gošče suklja dim. Dobro maskirani sedijo okrog ognja desetletni fantiči in njihove »squaw«. V neposredni bližini je precej presušenega dračja.

— Saj boste zažgali gozd, fantje!

— Oh, ne! Vsak dan pečemo tukaj krompir in ponavadi so z nami tudi starejši.

Iz žerjavice jemljejo med dlani krompir, na pol surov, na pol zgorel, in pihajo vanj.

— Boste enega?

Ko odhajamo, za nami nekdo zakriči. Kje smo že slišali tak glas? Da, tudi mi smo brali Tarzana.

Brez dobre besede za kopalce

— Moj prostor je najboljši daleč naokrog — trdi ribič na levem bregu Save. Toda zaman čakamo, da bo ujel ribo. Še prijemati nočejo.

— Presneti kopalci, vse ribe odpodijo z gumijastimi blazinami in skakanjem v vodo. Sicer je tu rib prav toliko kot včasih, le na trnek si revice ne upajo.

Se in še je pomakal vrvico v vodo, a vse zaman. Ribe so se zarotile. O, ti šmentani kopalci!

Želje v pesku

Na ploščatih, razgretih kamnih je sedela deklica v bikinih in zamišljeno pisala po pesku. Glavo je imela sklonjeno, da so ji lasje zakrivali obraz, prst pa je risal in pisal. Ko je slišala naše korake, so se oči odtrgale od peska in se zazrle v vsiljivce.

— Kar sami?

— Da.

— Kako to?

— Rada sem sama.

Nerodno nam je postalo in pobrali smo šila in kopita. Na razgretem savskem kamenju pa je obsedela deklica, ki je rada sama.

Kalilci miru

Nismo imeli sreče, da bi se srečali z njimi. Toda zadnjič... tako je pripovedovalo neko dekle:

— Obstopili so me štirje fantje. Prijeli so me za roke, in ko sem se izvijala, so dejali, da bolj divjega dekleta še ni bilo na Savi in da me bodo že ukrotili. Sploh ne vem, kaj so hoteli. Krog mene so namreč bili še nekateri kopalci, ki pa se sploh niso zmenili.

Zvečer se sence od zahoda potegnejo čez vodo in ljudje se napotijo domov. Preživeli so prijeten dan v miru, razen če jih niso obiskali tisti nepridipravi; kot ono dekle.

B. SAJOVIC
M. BAUER
Foto: V. SMOLE

Semafori tudi v Kranju

V nekaj dneh bodo tudi v Kranju zagoreli semafori na križišču cest JLA in Kidričeve ceste pri novi bolnišnici za ginekologijo in porodništvo. To bodo prvi semafori v Kranju in bi bilo prav, da se jim bodo kmalu pridužili še novi, saj ima Kranj več takih križišč, kjer so semafori nujno potrebni, n. pr. pri Savskem mostu, pred tovarno Iskra, pred Pokojninskim zavodom, na vrhu Gaštejskega klanca itd.

Vzporedno s postavitvijo semaforov urejajo tudi križišče samo. Pred tremi leti, ko so urejali Kidričevo cesto, so meščani opozarjali strokovnjake, da je odcep ceste od zavarovalnice do Kokrškega mostu preozek, vendar njihove pripombe niso nič zalegle. Sedaj pa je treba vse znova razkopavati in cesto (sedaj pred križiščem) razširjati. R. C.

CELJE

Na pol prazni hoteli

V gostinskih podjetjih na celjskem območju zadnje dni tožijo o slabi zasedenosti hotelov. Štirje telefonski pogovori o stanju nočitev v noči od 2. na 3. avgust (torej sredi turistične sezone), so nam potrdili, da je temu zares tako.

Hotel »Celeia« Celje je imel v omenjeni noči od 120 razpoložljivih postelj zasedenih vsega 45 postelj (30 tujcev, 15 domačih), v hotelu »Evropa« je prenočilo 48 gostov, 12 postelj pa je ostalo praznih. Hotel »Paka« Velenje je imel od 75 razpoložljivih postelj 32 zasedenih, hotel »Savinja« v Laškem pa je imel zasedenih vseh 50 postelj. Tudi promet je v hotelih precej padel, čeprav cen jedil še niso uskladili s zvišanjem živil v trgovski mreži.

Zdravilišča na celjskem območju so zasedena v glavnem z zavarovanci. Prostor je še v zasebnih sobah. F. K.

Pobočja bodo spet ozelenela

V mežiškem rudniku bodo nabavili čistilne naprave

Novi pogoji gospodarjenja bodo omogočili mežiškim rudarjem, da bodo že prihodnje leto poskrbeli, da strupeni plini ne bodo več zastrupljali ozračja. Po ugotovitvah strokovnjakov so strupeni plini napravili na gozdnem in drugem rastlinstvu v Mežici vsako leto za okoli 50 milijonov dinarjev škode.

Filtri in druge naprave, ki jih bodo sedaj napravili za čiščenje ozračja oziroma bodo preprečili, da strupeni plini ne bodo več uhajali iz topliških peči, ampak bodo celo iz teh plinov pridobili letno kakih 300 ton svinca več, v drugi fazi pa bodo začeli iz plina pridobivati tudi žvepleno kislino. Za rentabilno proizvodnjo samega plina ne bo dovolj, temveč bodo v ta namen še posebej pražili cinkov koncentrat in letno izdelali okoli 20.000 ton žveplene kisline, ki jo naši kemični industriji precej primanjkuje. Po tem sodeč bodo gola pobočja nad [illegible] kjer je rafinerija, že v bližnji bodočnosti znova ozelenela, poskrbljeno pa bo [illegible] tudi za bolj zdrave življenjske pogoje prebivalstva v tej kotlini med Peco in Plešivcem. F. H.

Letos v Postojnski jami 234.000 obiskovalcev

V sedmih mesecih letošnjega leta je obiskalo Postojnsko jamo blizu 234.000 ljudi, od tega je bilo več kot dobra polovica tujih obiskovalcev, največ Nemcev, Italijanov, Avstrijcev in Angležev. Največji obisk je bil v juliju, ko si je Postojnsko jamo ogledalo 87.700 gostov; od tega je bilo 62.000 inozemcev. V tem mesecu si vsak dan ogleda lepote Postojnske jame od 4.000 do 5.000 ljudi. S. K

LUCIJA PRI PORTOROŽU

Odprli so delikatesno trgovino

V Luciji pri Portorožu so tik ob avtobusni postaji odprli preurejeno delikatesno trgovino. Uredilo jo je trgovsko podjetje »Nanos-Postojna« obrat Portorož, ki je za to porabilo okoli 10 milijonov din. Po natančnih kalkulacijah je podjetje za mnogo proizvodov določilo občutno nižje cene, kot so drugod, zlasti v gostinskih obratih. S. Z.

KRKA

TOVARNA ZDRAVIL
NOVO MESTO

vabi k sodelovanju več

diplomiranih farmacevtov
za delo na področju mikrobiologije s prakso ali brez nje
diplomiranih veterinarjev
za delo na področju mikrobiologije s prakso ali brez nje
diplomiranih inž. kemije
s prakso ali brez nje
diplomiranih inž. strojništva
s prakso ali brez nje
diplomantov filozofske fakultete
z znanjem dveh svetovnih jezikov
diplomantov srednjih šol
z znanjem dveh svetovnih jezikov
kemijskih tehnikov
farmacevtskih tehnikov
ekonomistov
srednja ekonomska šola

Nastop službe je mogoč takoj ali po dogovoru.

Osebni dohodki po pravilniku o delitvi osebnega dohodka oziroma po dogovoru.

Ponudbe pošljite splošnemu sektorju podjetja v 15 dneh od dneva objave. 6915

Mednarodni turnir brez gledalcev

V Skopju so zmagali telovadci Moskve pred Budimpešto, Bukarešto in Ljubljano

V Skopju se je v okviru »Srečanja solidarnosti« končal mednarodni turnir mestnih reprezentanc v orodni telovadbi. Zmagala je reprezentanca Moskve pred Budimpešto, Bukarešto, Ljubljano itd., v ženski konkurenci je bil vrstni red prvih treh ekip enak. Vodja ljubljanske ekipe in njen vodnik med tekmovanjem Marjan Jemc nas je seznanil s podrobnostmi tekmovanja moških ekip, ki so imele v reprezentanci Moskve izredno hudo konkurenco.

Na vprašanje mar je zadovoljen s plasmajem ljubljanske vrste, je tovariš Jemc dejal:

»Ekipa je nastopila v postavi Šrot, Küssel in mladinec Vratič, torej brez Cerarja, ki ima nategnjeno mišico, in brez Brodnika in Kersniča, ki sta na letovanju. Zato sem s 4. mestom naše ekipe zadovoljen, saj sem pričakoval, da se bo uvrstila za kompletno reprezentanco Sarajeva. Šrot je v generalnem plasmaju četrti, Küssel deli 9. mesto z madžarskim olimpijcem Pusztaiem, 17-letni dijak Miloš Vratič pa se je med 20 tekmovalci uvrstil na 14. mesto, hkrati pa je edini od jugoslovanskih telovadcev osvojil kolajno, in sicer bronasto z lepim plovnim preskokom.

Naj dodam še to — je dejal tovariš Jemc, da Brodnika in Kersniča ni bilo, da smo v Skopje prispeli tik pred tekmovanjem, ker smo dan pred njim prejeli obvestilo iz Beograda, da so sredstva za našo udeležbo na voljo. Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev je gimnastična zveza že pred mesecem odpovedala udeležbo.

Udeležba je bila na dokaj visoki kvalitetni ravni. Med drugimi so nastopili olimpijci Kardemelidi (SZ), Condovici in Tohaneanu (Rom.) ter Šrot in Vidović (J), razen njih pa še izvrstna sovjetska telovadca Orlov in Šošin iz Moskve.

Ljubljanski telovadci so bili prvi dan delili drugo in tretje mesto z Bukarešto, naslednji dan pa so imeli zaradi utrujenosti in pomanjkanja kondicije več spodrsljajev.«

Kaj pa ostali naši tekmovalci?

»Sarajevska ekipa, v kateri je nastopil tudi reprezentant Rafajlović in član mlade reprezentance Ramić, je bila solidna, vendar sem od nje pričakoval več. Telovadci Skopja so pokazali lep napredek, medtem ko tega ne morem reči za Karlovčane.«

Slišati je bilo precej kritičnih pripomb glede organizacije?

»Organizacija ni bila najboljša, vendar ne morem reči, da je bila slaba. Prostor za tekmovanje ni bil najbolj primeren, gledalcev pa je bilo zelo malo. Po vsej verjetnosti je bila vročina kriva, da ni bilo zanimanja za tako kvaliteten turnir. Huda vročina je seveda mučila tudi tekmovalce, zadnji dan pa je bilo tako hladno, da so tekmovalci čakali na nastop kar v garderobah. Zaradi pomanjkljive organizacije nismo uspeli dobiti rezultatov telovadk. Znano je le, da je zmagala ekipa Moskve pred Budimpešto in Bukarešto. Med posameznicami so se uvrstile na prva tri mesta vse tri sovjetske tekmovalke, zmagala pa je Ribakova pred Nikoforovno.«

Ekipni plasma:

1. Moskva	113,75
2. Budimpešta	108,70
3. Bukarešta	108,00
4. Ljubljana	107,05
5. Sarajevo	106,10
6. Skopje	99,80
7. Karlovac	93,55

Posamezniki: 1. Kardemelidi (M) 57,40 (krogi 9,40, preskok 9,60, bradlja 9,70, drog 9,60, konj 9,35, parter 9,55).

2. Sošin (M) 55,40 (krogi 9,75), 3. Condovici (Bukarešta) 54,60, 4. Šrot (L) 53,75 (krogi 9,25, preskok 9,25, bradlja 9,10, drog 8,60, konj 8,50, parter 9,05). 5. Derszi (B) 53,50, 6.—8. Dely (B), Tohaneanu (Buk.) in Vidović (S) 53.40 9.—10. Küssel (L) in Pusztai (Bud) 52,80, ... 14. Vratič (L) 50,80 (preskok 9,35). D. K.

Prve vesti s Kavkaza

Desetčlanska jugoslovanska alpinistična odprava, ki je 11. julija odpotovala v Bezengi v Centralnem Kavkazu (ZSSR), je poslala prve vesti:

Štiridnevno potovanje so srečno zaključili in se utaborili v »Alplager Bezengi«, v sotočju ledenikov Bezengi in Mižirgi, kot gostje kluba Spartak iz Krasnojarskega, katerega člani so te dni že zaključili obisk pri nas.

Kot prvo turo so za aklimatizacijo opravili, skupno s sovjetskimi alpinisti, vzpon na Missistau (4400 m), v dneh od 17. do 19. 7. Že naslednjega dne sta dve navezi (Barbka in Peter Ščetinin, ter Janez Golob in Dušan Kukovec) odšli po Gruzinski smeri (z oceno 5 b spada med najtežje) na Dihtau (5200 m), drugi dve (Boris Kambič in Rupar Janez, ter Polde Potočnik in Nedeljko Jakič) pa sta izvršili vzpon na Koštan-tau (5151 m) po smeri, ki je ocenjena 4 a.

Nekaj dni pozneje je imela celotna ekipa početek in pripravo za nove vzpone. Od njihovih nadaljnjih ciljev pa je znan le Džangitau, na katerega se mislijo povzpeti po plezalni smeri, ocenjeni s 5 a, sestopata pa po prav taki, ocenjeni s 4 a. Vzpon bo predvidoma trajal 6 dni.

Kot je znano, bodo naši alpinisti ostali v gorah do 15. 8. Ker imajo izredno lepo vreme, lahko pričakujemo, da bodo izvršili še marsikateri težaven vzpon. F. S.

Začetek rallyja na Poljskem

VARŠAVA, 6. avg. Sinoči se je začel letošnji »Poljski rally«, na katerem sodeluje 45 vozačev iz 15 držav Startale so tudi štiri jugoslovanske ekipe: Janez Kermavner in Jan Jernej (DKW), Leopold Ambrož in Vera Bizjak (zastava 750), Milisav Krsmanović in Ratko Jovanović (zastava 750) ter Vera Kostić in Zdenka Kodrnja (zastava 750)

Konkurenca je zelo močna. V razredu do 800 ccm, v katerem nastopajo tri jugoslovanske ekipe, sodeluje bivši svetovni prvak Erik Karsson (Švedska) s sovozačem Alenom (VB), dalje Pat Karsson, sestra znanega angleškega avtomobilista Stirlinga Mossa, ki je tudi sama odlična dirkačica.

Prvo etapo Zakopane—Krakow (408 km) so Jugoslovani prevozili brez kazenskih točk.

Rijeka v Ljubljani

Zadnje priprave nogometašev pred prvenstvom

V okviru zadnjih priprav pred bližnjo prvenstveno sezono bo ljubljanska Olimpija odigrala v nedeljo, 8. t. m. povratno prijateljsko tekmo s prvoligašem Rijeko, in sicer na stadionu v Šiški. Začetek tekme bo ob 17. uri, v predtekmi (ob 15.30) pa se bosta prav tako v povratnem srečanju pomerili mladi moštvi Rijeke in Olimpije.

Olimpija je včeraj gostovala v Celovcu, kjer je v prijateljski tekmi premagala novega člana avstrijske I. lige Austrio 3:1 (1:1). Gole so dali Arslanagić, Ceh in Srbu. To gostovanje je Olimpijo kar precej veljalo, saj sta bila poškodovana vratar Zabjek in Veselica, ki sta se tako pridružila še drugim poškodovancem: Zagorcu, Kapidžiću, Sombolcu in Kulenoviću. Olimpaje se menda že kar po tradiciji drži smola, saj je imela skoraj redoma pred začetkom prvenstva na spisku za igro precej nesposobnih igralcev. V klubu vendar upajo, da bosta Sombolac in Kapidžić do tekme z Veležom le naréd.

Ljubljansko občinstvo bo imelo jutri priložnost gledati kvalitetna nasprotnika, predvsem pa se pričati, kako so se igralci Olimpije pripravili za prve težke spopade v I. zvezni ligi. Moštvo Rijeke je dovolj močno, da bodo lahko domačini zares pokazali vse sposobnosti, razen tega pa naj bi se tudi oddolžili za poraz pretekle nedelje na Reki (2:4). Enaka naloga čaka tudi mlado enajsterico Olimpije, ki jo je Reka premagala z 2:1.

Določeni mladi atleti in atletinje

CELJE, 6. avg. Zvezna atletska kapetana Račić in Milakov sta po kvalifikacijskih atletskih tekmah med mladinci in mladinkami odredila naslednji reprezentančni vrsti:

moški: Herzego, Levar, Lušica, Radisavljević, Dušković (100, 200 m), Vojnov, Dragačević (110 zapreke), Pitlović, Puač, Majstorović, Druljević (400 m); Mole, Valjak (1500 m zapreke), Siladži, Pogarčić (višina), Keler, Đorđević (800 in 1500 m), Pavlović, Šmid (3000 m); ženske: Petnjarić, Crkvenjakov (100 m), Petnjarić, Koval (200 m), Nikolić, Miletić (400 m), Nikolić Čigir (800 m), Buranj, Hočić (800 m zapreke), Mrinjek, Peče (višina), Frik, Fočić (daljina), Mrinjek, Pošnik (krogla), Šišković, Orsag (disk), Lazić, Pisak (kopje).

Novo na tujem

SOFIJA — Ženska študentska reprezentanca Jugoslavije je na mednarodnem odbojkarskem turnirju osvojila tretje mesto za prvoplasirano Bolgarijo in Lodžem

BRUSELJ — Nogometaši beograjskega Partizana so premagali belgijsko enajsterico Gantoise 6:3 (2:1).

HAMBURG — Naš teniški igralec Jovanović se je na mednarodnem prvenstvu ZRN plasiral v četrtfinale, potem ko je premagal Američana Foxa 6:2, 6:2, 6:4. V igri parov je dvojica Jovanović—Stuck odpravila par Kalaporopulos—Maud 6:3, 3:6, 7:5, 10:8.

Drevi: Ljubljana — Ilirija

Danes ob 19. uri bo v bazenu Ilirije odločilno srečanje za naslov prvaka v republiški plavalni ligi. Nastopili bosta druga ekipa Ljubljane in prva ekipa Ilirije. V obeh ekipah bodo nastopili mladi, obetajoči plavalci.

Nov svetovni rekord v Gradcu

BERLIN, 6. avg. Vzhodnonemški atlet Hermann je 3000 m pretekel v 7:46,0, kar je za tri sekunde boljši rezultat od dosedanjega svetovnega rekorda, ki ga je junija dosegel Francoz Jazy.

Strelci za naslove SRS

LJUBLJANA, 6. avg. Včeraj se je na strelišču v Ljubljani začelo 20. republiško prvenstvo v streljanju. Na prvenstvu nastopa 138 tekmovalcev. Doseženi so bili naslednji rezultati: vojaška puška — 1. Vrbinc (Vič) 516 krogov, 2. Černič (Vič) 514, 3. Dimic (Vič) 511, 4. Mikulič (Vič) 502, 5. Jager (Celje) 496 krogov.

V nadaljevanju prvenstva so nastopili člani, članice in mladinci z malokalibrsko puško proste zbire »olimpijski match« in člani z MK pištolo proste izbire. Rezultati: MK puška proste izbire — »olimpijski match«, člani ekipno: 1. Ljubljana-Vič 1.731, 2. Celje 1.724, 3. Kranj 1.684 krogov; posamezno: 1. Mikulič (Vič) 589 krogov 2. Jager (Celje) 582 3. Planinc (Vič) 579, 4. Dečman (Celje) 576, 5. Malovrh (Kranj) 573 krogov; članice: 1. Otrin (Jesenice) 587 krogov, 2. Potokar (Ljubljana-Center) 577, 3. Kralj (Jesenice 577, 4. Kastelic (Ljubljana-Center) 575, 5. Tratnik (Ljubljana-Center) 569 krogov; mladinci: 1. Hreščak (Maribor) 568, 2. Brečko (Celje) 567, 3. Brezovnik (Ljubljana-Center) 567, 4. Thuma (Vič) 560 in Jeezeršek (Jesenice) 551; MK pištola proste izbire: 1. Tržan (Celje) 533, 2. Mejavšek (Celje) 526, 3. Planinc (Vič) 524 4. Peternel (Kranj) 522, 5. Delorenzo (Ljubljana-Moste) 508 krogov. L. K.

Žreb je določil pare

Seja tekmovalne komisije NZS

LJUBLJANA, 6. avgusta. — V prostorih Nogometne zveze Slovenije na Taboru je bila danes I. redna seja komisije za tekmovanja NZS. Na sestanku so žrebali številke klubov, ki bodo tekmovali v štirih ligah NZS v novi prvenstveni sezoni 1965/66, in pare za osminko finala za pokal Jugoslavije na področju Slovenije. Razpravljali so tudi o nekaterih nujnih ukrepih pred novo tekmovalno sezono.

Komisija je pred žrebanjem upoštevala želje nogometnih klubov v Ljubljani, Mariboru in Celju v zvezi z dvojnimi programi. Zato je petim klubom iz teh mest vnaprej določila številke. V podrobnem pa je žreb takole uvrstil klube slovenske nogometne lige na startnem seznamu: 1. Rudar (Trbovlje), 2. Ljubljana, 3. Mura (Mur. Sobota), 4. Triglav (Kranj), 5. Celje, 6. Rudar (Velenje), 7. Branik (Maribor), 8. Nova Gorica, 9. Aluminij (Kidričevo), 10. Koper, 11. Kladivar (Celje) in 12. Železničar (Maribor).

Klubi mladinske lige so dobili naslednje številke: 1. Rudar (Trb.), 2. Olimpija (Lj.), 3. Mura, 4. Triglav, 5. Kamnik, 6. Slovan (Lj.), 7. Maribor, 8. Nova Gorica, 9. Svoboda (Lj.), 10. Olimp (Celje), 11. Kladivar in 12. Železničar (Mrb.).

V zahodni conski ligi je žreb takole razdelil številke: 1. Jesenice, 2. Usnjar (Vrhnika), 3. Slavija (Vevče), 4. Primorje (Ajdovščina), 5. Ilirija (Ljubljana), 6. Tabor (Sežana), 7. Hrastnik, 8. Tržič, 9. Kamnik, 10. Izola, 11. Ločan (Škofja Loka) in 12. Svoboda (Ljubljana). Trije klubi — Tabor, Ločan in Jesenice — ne bodo tekmovali s svojimi enajstericami v upstrezni mladinski konkurenci.

Številke za vzhodno consko ligo pa je žreb odredil takole: 1. Ojstrica (Dravograd), 2. Olimp (Celje), 3. Fužinar (Ravne na Koroškem), 4. Nafta (Lendava), 5. Drava (Ptuj), 6. Grafičar (M. Sobota), 7. Partizan (Konjice), 8. Mejnik (Svečina), 9. Šoštanj, 10. Kovinar (Maribor), 11. Papirničar (Radeče) in 12. Bakovci.

Pri žrebanju tekmovalnih parov za osminko finala jugoslovanskega pokala je komisija upoštevala načelo, da v I. kolu zaradi večjega propagandnega učinka podzvezni prvaki igrajo na domačih tleh; njihove tekmece pa je določil žreb, in sicer takole: zahodna skupina: Nova Gorica—Olimpija, Tabor—Slovan, Ločan—Triglav in prvak ljubljanske podzveze — Ljubljana; vzhodna skupina: Železničar B — Maribor, prvak soboške podzveze — Branik, prvak celjske podzveze—Kladivar in Železničar A — Aluminij.

Posebne komisije bodo pred začetkom prvenstva pregledale vsa neregistrirana igrišča, da bi zagotovile višjo (kulturnejšo) raven letošnjega prvenstva. (h)

Guzel prevzel vodstvo

LJUBLJANA, 6. avg. — Rezultati 4. kola šahovskega prvenstva Slovenije: **Podkrajšek : Planinc 0:1 (50), Guzel : Cizelj 1:0 (34), Štrajher : Ristić 1:0 (35), Penko : Bukovac remi (41), Furlan : Križšnik prek. v boljšem položaju za Križšnika (41), Puc : Longer prek. v zapletenem položaju (41), Mali : Šiška prek. v izenačenem položaju, Ivačić prost.**

Prekinjene partije: Podkrajšek : Puc 1:0, Štrajher : Longer remi, Bukovac : Guzelj 0:1.

Po 4. kolu vodi Guzel 3,5 pred Križšnikom in Šiško 2,5 (1). J. Š.

LJUBLJANA — Strelska reprezentanca Gorenjske je v tekmovanju z MK puško premagala izbrano vrsto Koroške s 523:499 krogi.

KRANJ — Dvanajstčlanska alpinistična odprava AO Kranj se je vrnila z desetdnevnega bivanja v Prokletijah, kjer je preplezala precej zahtevnih sten. Č.

Zmaga plavalcev Ljubljane

Zlata Trtnik je v štafeti preplavala 100 prosto v 1:06,2

LJUBLJANA, 6. avg. — V bazenu Kolezija se je končal povratni četveroboj severne skupine zvne plavalne lige. Zmagala je ekipa Ljubljane s 24.986 (v prvem kolu v Zagrebu 23.499) pred Mladostjo (Zagreb) 23.628, Triglavom (Kranj) 21.328 in Primorjem (Rijeka) 21.220.

Zmaga ljubljanskih plavalcev je prepričljiva kljub temu, da so nastopili brez stebrov moške ekipe Vrhovška in Dermastie, ki sta odpotovala na mednarodni turnir v Bratislavo. Kljub ogorčenim borbam v skoraj vseh disciplinah pa je posebnega poudarka vreden le rezultat Trtnikove v štafeti 4x100 prosto, in sicer 1:06,2, kar je le sekundo slabše od njenega državnega rekorda, ki ga je dosegla lani v morski vodi. Na 400 prosto pa se je morala Zlata Trtnik zadovoljiti s tretjim mestom, saj je plavala precej slabše od njenega republiškega rekorda 5:38,0, ki ga je dosegla nedavno. Prav ta rezultat pa je dosegla drugoplasirana Pogačić (M). Souvanova, ki je včeraj na 100 prosto s 1:11,0 dosegla svoj osebni rekord, nocoj ni plavala v takšni formi, kljub temu da je zmagala zanesljivo na 100 metuljček. Tudi v štafeti 4x100 prosto je Souvanova kot prva plavalka priborila Ljubljani določeno prednost, ki pa sta jo od prejšnjih dveh disciplin že utrujeni Miša Holec in Roševa v borbi z Rubešo in Radovanovićevo izgubili. Preostal je dvoboj med Trtnikovo in Sabolovo (Pr). Slednja je imela pri startu ob zadnji predaji prednost petih metrov, vendar je Trtnikova z odličnimi zamahi in časom 1:06,2 skoraj dohitela Sabolovo. Štafeta Primorja je zmagala le za 4 desetinke.

Tudi v moški konkurenci je bila štafeta, in sicer 4x100 metrov, krona večera. Kljub odsotnosti Dermastie in Vrhovška je zmagala druga garnitura Ljubljane (v postavi Daneu — hrbtno 1:08,8, prsno — Pavšič 1:22,2, metujček — Vošnjak 1:06,2, prosto — Orel 1:01,5). Videz je bil, da bo Čleković (M) odvzel Orlu prednost, ki mu jo je priboril Vošnjak v veliki borbi z Vladom Brinovcem (T). Toda bojazen se ni uresničila, ker je tudi Orel odlično opravil svojo nalogo.

Na 400 m mešano se je odlikoval Kranjčan Peter Brinovec, ki je potisnil Čelkovića — zelo šibkega v prsnem plavanju — na drugo mesto. Zelo ogorčena je bila borba za tretje mesto na 200 prsno, ki si ga je naposled priboril Ogrin. Na 100 prosto je sicer zmagal zanesljivi Kranjčan Košnik vendar je precej mlajši Vošnjak zaostal za njim le za tri desetinke.

Rezultati: 100 prosto: 1. Košnik (T) 1:00,6, 2. Vošnjak (L) 1:00,9, 3. Nadižar (T) 1:02,1, 4. Rupčić (P) 1:02,9, 5. Zavernik (L) 1:03,8. 200 prsno: 1. Tomičić 2:50,1, 2. Boneti (P) 2:54,1, 3. Ogrin (L) 3:00,4, Mohorić (P) 3:01,8, 5. Pavšič (L) 3:02,4, 400 mešano: Peter Brinovec (T) 5:31,-, 2. Čleković 5:35,6, 3. V. Brinovec (T) 5:40,0, 4. Breskvar (L) 5:42,3. 4×100 mešano: Ljubljana 4:38,7, 2. Mladost 4:39,7, 3. Primorje 4:40,6. 4. Triglav 4:55,4.

Ženske: 400 prosto: 1. Verži 5:30,0, 2. Pogačić (obe M) 5:38,0, 3. Trtnik (L) 5:45,7, 4. Sabol (P) 6:01,4, 5. Holec (L) 6:11,6. 100 hrbtno: Rubeša (P) 1:19,0, Volfart (M) 1:23,2, Sinčić (P) 1:24,9, Trtnik 1:26,2, Holec 1:27,7. 100 metuljček: Souvan (L) 1:23,4, Radovanović (P) 1:27,6, Jančar (T) 1:31,7, Bratković (M) 1:32,3, Roš (L) 1:33,0. 4×100 prosto: 1. Primorje (Korunek, Rubeša, Radovanović, Sabol) 4:53,6, 2. Ljubljana 4:54,! 3. Mladost 5:08,2, 4. Triglav 5:16,0. D. KURET

Odločitev v zadnjih sekundah

Mladinsko košarkarsko prvenstvo Jugoslavije v Ljubljani

LJUBLJANA, 6. avgusta — Mladinci ljubljanske Olimpije so v derbiju tretjega kola mladinskega košarkarskega prvenstva Jugoslavije premagali skopski Rabotnički s 66:62 (35:27). Sodnika: Protić in Ostojić (Beograd). Gledalcev: okoli 300.

OLIMPIJA: Stegenšek, Sketelj, Volovšek 6 Zdešar, Gantar 5, Kvas 6, Derganc, Slapnik 3, Marter 8, Žorga 28 Šegedin 2, Brenk 8.

RABOTNIČKI: Lukovski I. 6, Gulevski 2, Tevčev 7, Andonovski 18, Lukovski II., Lazarevski 12 Drakalski, Bocevski 17, Gavrovski Smiljanovski, Domlevski.

Mladinci Olimpije so v morda odločilni tekmi mladinskega prvenstva Jugoslavije premagali borbeno enajsterico Rabotničkega po dramatični igri v zadnjih sekundah, ko so domačini igrali brez standardnih igralcev prve peterke, Brenka in Marterja. Odločilni koš tekme je dosegel nekaj sekund pred koncem mladi Kvas. Olimpija je sicer vodila od začetka do konca, toda Rabotnički se je predstavil kot uigrana in izkušena ekipa, kar pa ni posebno presenečenje — ker so Lukovski, Andonovski in Bocevski že stalni člani prvoligaške članske ekipe.

Prve minute so potekle v znamenju popolne premoči Olimpije, ki je z učinkovitimi streli Brenka in Žorge v peti minuti že povedla z 8:2. Domačini so zaigrali s prvo peterko Žorga, Brenk Marter, Gantar in Slapnik, toda v 10. minuti je trener Mik Pavlović napravil prvi zamenjavi Slapnik—Šegedin in Marter—Kvas. Olimpija je še nadalje prepričljivo vodila — 13:9, 19:11 27:17 31:23. Takrat pa se je trener Rabotničkega odločil za »presing« taktiko.

Skopljanci so koncem prvega in v začetku drugega polčasa v bliskovitih naletih, ob pazljivi igri v obrambi, zmanjševali razliko — 33 : 27, 35 : 30, 37 : 32 ... Brenk, ki se je posebno izkazal v obrambi, je takrat napravil že četrto osebno napako, takoj za njim pa še Žorga in Marter, ki je v 10. minuti po odmoru z dvema »begoma« in najlepšim košem tekme povečal vodstvo Olimpije na 51 : 40. Ostalo je še sedem minut do konca, toda trener Mik Pavlović ni bil brez skrbi, kajti ključni igralci so morali v obrambi samo »statirati«, ker bi odhod z igrišča s petimi osebnimi lahko pomenil obenem tudi katastrofo. Takšna taktika se je pokazala kot najboljša čeprav je Rabotnički v pravi ofenzivi ponovno zniževal razliko — 55 : 46, 55 : 50, 59 : 52, 59 : 54. Začele so se dramatične zadnje minute ... Olimpija je vodila 61 : 55, ko je zapustil igrišče najprej Brenk, nato pa še Marter z več ali manj dvomljivima odločitvama beograjskih sodnikov.

Rabotnički je slabe tri minute pred koncem izvajal zaporedoma šest prostih metov, toda Tevčev in Lazarevski sta izkoristila samo enega! V odločilnih trenutkih tekme se je izkazal visoki Žorga, ki je minuto in pol pred zaključnim žvižgom povečal rezultat na 63:58, toda v naslednji minuti sta Andolovski in Bocevski močno spremenila rezultat z dvema zadetkoma — 64:62. Začela ze je prava borba z živci, toda Kvas je po kombinaciji z Žorgo dosegel v zadnjih sekundah tekme koš — ki je pomenil obenem tudi zmago.

Crvena zvezda : Borac 57:51 (34:26)

Mladost : Partizan 114:56 (53:32)

LESTVICA:

Olimpija	3	3	0	218:189	6
Mladost	3	2	1	264:201	4
Rabotnički	3	2	1	213:182	4
Crvena zvezda	3	2	1	189:181	4
Borac	3	0	3	180:221	0
Partizan	3	0	3	183:273	0

A. PASTERNJAK

Ali je dvoboj že odločen?

Turnir kandidatov za svetovno prvenstvo

BLED, 6. avgusta 1965 (Po telefonu) — Dan počitka je za protagonista blejskega šahovskega spektakla prinesel nekaj novih moči. Igralca sta prosti dan izrabila različno. Enotna sta si bila v tem, da ne gresta na skupni izlet v Kranjsko goro. Talj se je odločil za ogled blejskega otoka, ker kljub neštetim preživetim dnevom na Bledu še ni obiskal te naše turistične privlačnosti. Kot vedno pripravljen za šalo je Talj tudi tokrat ugodil navzočim in »pocukal« za zvonček — seveda na svojo zmago.

Larsen pa je moral za radovedno šahovsko občinstvo Danske, kjer je postal po svojih zadnjih uspehih v igri na 64 poljih »prva zanimivost«, napisati nekaj svojih doživetij iz Bleda. Vsak dan je namreč prejemal brzojavke s takimi željami. Pri tem je najvažnejše, da sta tako velemojstra vsaj za trenutek pregnala napeto razmišljanje o dvoboju.

Deveta partija — zadnji servis Larsena v rednem delu dvoboja — nam je postregla z kraljevo indijsko obrambo. Tokrat je Larsen izbral fianketni razvoj lovca, tako kot večkrat v dvoboju z Ivkovom

Vse do desete poteze belega igralca nista mnogo razmišljevala. Manjši pomislek si je dovolil Talj pred svojo deseto potezo »Le6«, s katero je ponudil že znano žrtev kmeta. S tem pa je sprožil pravi plaz poglobljenosti, tako da sta nasprotnika za naslednje tri poteze porabila skoraj dve uri časa. V tem obdobju je Larsen žrtev sprejel medtem ko je Talj zopet na nenavaden način poiskušal to izkoristiti Nastala je zelo dinamična pozicija, v kateri je imel Talj zares lepo razvojno prednost za žrtvovanega kmeta. Talj je toliko zaupal svojim razigranim figuram, da je proti običaju celo ponudil zamenjavo dame. Tokrat je ostal »vitez« Larsen in ni sprejel možnosti Talj je seveda izziv sprejel — završalo je. Sedaj je postal Talj tisti, ki nj hotel menjave. Verjetno je spet pretiraval, kajti Larsenov skakač je z nenadnim odskokom potisnil črnega v obrambo. Ker je zadnjim potezam botrovala še huda časovna stiska, sta velemojstra igrala bolj po občutku, ker za »matematiko« ni bilo časa. V vrtincu udarov in obramb je Larsen obšel možnost remija ter z odločno akcijo izsilil končnico s kmetom prednosti, katero bo v nadaljevanju poskušal pripeljati do zmage.

Po prekinitvi je sovjetski velemojster povedal našemu poročevalcu, da je napravil usodno napako v 25. potezi, ko bi moral postaviti ovca na d5 in šele potem dati šah na f3.

Jutri bosta igrala velemojstra prekinjeno partijo devetega kola, v nedeljo pa bosta igrala deseto, v kateri bo ime bele figure Talj.

1. c4. Sf6. 2. Sf3 c5. 3. g3. Sc6. 4. Lg2. g6. 5. 0—0. Lg7. 6. Sc3. 0—0. 7. d4. c:d 8. S:d. S:d. 9. D:d4. d6. 10. Tdl. Le6 11. L:b7. Sg4 12. Df4. Tb8 13. Lg2. Dc8 14. Sd5. Te8 15 h3. Se5 16. Dh4. D:c4 17 S:e7 . Kh8 18. e4. De2 19. Le3. Tb2 20. Sd5. h6. 21 g4. Sf3 22. L:f3. D:f3 23. Sc7 Tf8 24. T:d6. g5 25. L:g5 Le5 26. Le3. L:d6 27 S:e6. f:e6 28. D:h6 . Kg8 29. Dg6 Kh8 30. Ld4 . e5. 31. Dh5 Kg7 32. Dg5 . Kf7 33 L:b2 D:h3 34. Dh5 D:h5 35 g:h5 Th8 36. Tcl. T:h5 37. Tc6. Lb8 38. Lcl. Th7 39. Tc4. Ke6 40. Kfl. Tb7 41. Le3 Prekinjeno.

I. BAJEC

VIŠNJEGORSKI POLŽKI — Tisti, ki bodo jutri obiskali Višnjo goro, ko bodo tu slavili 20-letnico osvoboditve in 90-letnico gasilskega društva, bodo prav gotovo pridno segali po teh spominkih. Na sliki: pozlačene polžje hišice v rokah natakarice Mari na Polževem. Foto: Šelhaus

120.000 DINARJEV NAGRADE ZA VOLKULJO IN MLADIČA bo dobil lovec Stane Martinčič iz Ljubljane. Ustrelil ju je v gozdu Javornik med Pivko in Gorenjim Jezerom v četrtek popoldne, ko se je z avtom peljal mimo. Sprva je mislil, da so lisice, ker je v visoki travi videl le ušesa. Potem pa je hitro ustavil avtomobil. Dvakrat je počilo in volkulja ter mladič sta obležala, še štirje mladiči pa so ušli. Povemo lahko še, da v Sloveniji poleti zelo težko naletiš na volka. Foto: K. Dolenc

PO TRAGEDIJI NA USTJU REKE DOURO — V sredo je blizu portugalskega pristaniškega mesta Oporto trčila v zahodnonemško ladjo »Apolo« portugalska ribiška ladja »Pedro Cruz« in se potopila. Pri tem je izginilo 28 izmed skupno 39 članov posadke. Na sliki: ženske žalujejo za pogrešanimi mornarji. Foto: AP

Nadaljevanje s prve strani

Hitri gospodarsko kazenski

10%. V motelu v Kranjski gori so od 1. julija zvišali ceno penzijona od 3100 na 5250 din, vino so podražili za 200 din pri litru in slivovko od 1600 na 2600 din. Pri tem je zlasti neupravičena podražitev vina in naravnega žganja, ki sta po novih predpisih oproščena prometnega davka. Marsikje ravnajo tako, kakor da bi bil smisel celotne reforme zvišati cene.

Po najnovejšem odloku ZIS, ki stavlja pod kontrolo cene mesa, komunalnih storitev, stanarin in električne energije za gospodinjstvo, bodo morale občinske skupščine revidirati že sprejete nove cene mesa. Da so te cene npr. v Ljubljani previsoko postavljene, potrjuje tudi ugotovitev inšpekcije, da ljubljanska Emona preplačuje živino v Prekmurju in tam povzroča zmedo na trgu ter otežkoča nabavo živine klavnici v Murski Soboti.

Največ primerov divjega zviševanja cen ugotavlja tržna inšpekcija pri blagu, pri katerem se cena po novih predpisih prosto oblikuje. Toda prosto oblikovanje cene ne pomeni, da je dopustno poljubno zviševanje, špekulativno navijanje cen in izkoriščanje trenutnega tržnega položaja, kar je po zakonu kaznivo.

O teh pojavih so danes posebno razpravljali tudi na sestanku okrožnih javnih tožilcev na javnem tožilstvu SR Slovenije, ki sta se ga udeležila tudi republiški tržni inšpektor in predstavnik republiškega sekretariata za notranje zadeve.

Ugotovili so, da je treba proti takim pojavom nitro in dosledno ukrepati.

Potrebna je skupna akcija tržnih inšpekcij, javnih tožilstev ter rednih in gospodarskih sodišč. Za kaznovanje prihajajo v poštev razen uredbe o trgovini in trgovinskih podjetjih, predvsem določila zakona o ureditvi poslovnih razmerij na trgu, in to zlasti v primerih, ki se lahko kvalificirajo kot špekulacija in izkoriščanje trenutnega tržnega položaja. V hujših primerih pa prihaja v poštev tudi kazenski zakonik. Javna tožilstva so prve prijave tržnih inšpektorjev že vzela v postopek.

F. SEUNIG

Poziv iz Kaira

KAIRO, 7. avg. Predsednik ZAR Naser in predsednik Gvineje Sékou Touré sta izrazila danes zaskrbljenost zaradi poslabšanja položaja v Vietnamu in pozvala ZDA naj prenehajo z bombardiranjem. V skupnem sporočilu, ki je bilo objavljeno ob koncu obiska Sékouja Touréja v Kairu, je rečeno, kot poročajo tuje agencije, da je treba reševati vietnamski problem na podlagi ženevskih sporazumov iz 1954. leta ter zakonitih pravic in teženj vietnamskega naroda po svobodi in miru.

V sporočilu je nadalje poudarjena pomembna vloga neuvrščenih držav v utrjevanju mira. Voditelja ZAR in Gvineje sta poudarila pomen spoštovanja načel miroljubne koeksistence.

Oba predsednika sta izrazila odločnost, da bosta nadaljevala napore za zagotovitev uspeha afriško-azijske konference, ki je napovedana za 5. november v Alžiru. V sporočilu je nadalje rečeno, da je ta konferenca velikega pomena za utrditev azijsko-afriške solidarnosti, za osvobodilna gibanja in vzdrževanje miru in varnosti.

Sporočilo nadalje omenja Združene narode in s tem v zvezi je rečeno, da bosta ZAR in Gvineja nadaljevali z napori da bi svetovna organizacija prebrodila sedanje težave. Nadalje je rečeno, da je potrebno, da LR Kitajska dobi svoje zakonito mesto v OZN.

V sporočilu so omenjeni tudi drugi pereči mednarodni problemi. Ob koncu je rečeno, da je predsednik Naser sprejel vabilo, da bo obiskal Gvinejo.

DELO NAROČITE NA DOM

Delavski svet

CESTNEGA PODJETJA V NOVI GORICI

razpisuje natečaj za naslednja delovna mesta:

1. **VODJO splošnega sektorja podjetja**
2. **ŠEFA obrata Tolmin**
3. **VODJO gradbene operative obrata Tolmin**

POGOJI: pod 1.: pravnik ali ekonomist, absolvent višje pravne ali upravne šole z najmanj 5 leti prakse, od tega vsaj 3 leta na vodilnem delovnem mestu v gospodarski organizaciji ali srednja strokovna izobrazba z najmanj 10 leti prakse, od tega vsaj 5 let na vodilnem delovnem mestu v gospodarski organizaciji;

pod 2. diplomiran gradbeni inženir ali gradbeni tehnik za nizke gradnje s pooblastilom za samostojno izvajanje del in vsaj enim letom samostojnega vodenja ekonomske enote;

pod 3. diplomiran inženir ali gradbeni tehnik za nizke gradnje s pooblastilom za samostojno izvajanje del in vsaj enim letom samostojnega vodenja gradbišča.

Osebni dohodki po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. — Vse ostalo po dogovoru. — Za razpisano delovno mesto pod 1. ni zagotovljeno stanovanje, za delovna mesta pod 2. in 3. bodo stanovanja zagotovljena v drugi polovici leta 1967.

Prijave na razpisana delovna mesta sprejema splošni sektor podjetja do 20. avgusta 1965. 6933

Dopisnik Hsinhue izgnan iz Kenije

Vang obtožen, da je »dajal denar skupinam, ki rovarijo zoper vlado«

NAIROBI, 6. avg. (Tanjug). Kenijski minister za obrambo in notranjo varnost doktor Njoroge Mungai je izjavil, da bo kenijska vlada odločno nastopila proti vsem subverzivnim elementom, posebno pa tujcem, ki podpirajo skupine v Keniji, katere skušajo strmoglaviti demokratično izvoljeno vlado.«

Iz Kenije so pravkar izgnali dopisnika kitajske časopisne agencije Hsinhua, Vang Te Minga, češ da je njegova navzočnost v Keniji »v nasprotju z interesi nacionalne varnosti.« Nairobijski list »East African Standard« piše, da se je Vang Te Ming, kakor so ugotovili, ukvarjal z dejavnostjo, »ki je povezas poskusi, da bi spodkopali stabilnost in enotnost kenijske vlade in ljudstva«. »Nation« pa piše, da je Vang Te Ming »organiziral odpadniške elemente iz afriške nacionalne unije »Kenije« in da je dajal denar »nekaterim skupinam, ki rovarijo zoper enotnost in stabilnost dežele in kenijsko vlado.«

Smrt pešca

LJUBLJANA, 6. avg. Na Trgu MDB je danes ob 8,30 opel rekord, ki ga je vozil bolgarski državljan Ljuben Lazarov, podrl 67-letnega Lea Justin. Lazarov je vozil proti centru, smer je imel odprto. V tem času je skušal prečkati cesto na prehodu za pešce Justin in pri tem zapri pot avtomobilu. Zaradi hujših poškodb so ga odpeljali v bolnišnico, kjer pa je kmalu po prevozu umrl.

Tovornjak zdrknil po nasipu

KAMNIK, 6. avg. Na gozdni poti v vasi Savinja Peč pri Kamniku se je ob 7,30 prevrnil tovornjak, naložen s hlodovino, ki ga je vozil Anton Stanjko. Tovornjaku se je na zavoju pod kolesi udrl nasip, nakar je avtomoibl zdrknil po nasipu, se 13-krat prevrnil in obstal za drevesom. Voznik in sopotnik Ivan Mali sta bila pri nesreči laže ranjena. Škode je za okoli milijon dinarjev.

»Komuna« - ena redkih izjem

PRIZREN, 6. avg. (Tanjug). Delavski svet tovarne obutve »Komuna« v Prizrenu je sklenil, da ne bo zvišal cene obutve, čeprav so cene surovin znatno poskočile. Po vsestranski analizi je kolektiv prišel do sklepa, da bo z boljšo organizacijo dela in izpopolnitvijo tehnološkega procesa dejansko bolje poslovalo po uveljavljenju gospodarske reforme kakor doslej. Med drugim so ugotovili, da proizvodnja v tovarni lahko normalno poteka in da uspešno opravljajo vse druge posle s 30 delavci in uslužbenci manj. Sklenili so, da bodo s tem presežkom delovne sile izpopolnili drugo izmeno. Tako bodo znatno povečali proizvodnjo in produktivnost.

Tarifa za pristaniške storitve

REKA, 6. avg. (Tanjug). Člani skupnosti pristaniških podjetij na Reki so sprejeli sklep o spremembi skupne tarife za pristaniške storitve. Po tem sklepu se tarifa za storitve, ki se plačuje samo v dinarjih, poveča za 30% za tiste storitve, za katere je v tarifnih tabelah dinarska in dolarska tarifna postavka, pa za 25%. Tranzitne tarife ostanejo nespremenjene, ker ima podjetje spričo zvišanega obračunskega tečaja večje dohodke v dinarjih. Ta sklep je že uveljavljen.

Dopisovanje v EGS

Pariz za obravnavanje nepolitičnih problemov

BRUSELJ, 6. avg. (Reuter). Francija je dala vedeti, da ne bojkotira Evropske gospodarske skupnosti in da je pripravljena s svojimi petimi partnerji razpravljati o nepolitičnih problemih.

Predstavnik ministrskega sveta EGS je povedal, da je francoski zunanji minister Couve de Murville poslal ministrskemu svetu pismo s predlogom o tem, katere probleme naj bi proučili. Francoski predlog se nanaša na rutinske stvari — podaljšanje začasnih sporazumov o raziskovalnem centru Euroatoma.

Opazovalci v Bruslju pa ugotavljajo glede na Couve de Murvillovo pismo, da je Francija sprejela pismeno proceduro, h kateri so se zatekli njeni partnerji, da bi tako obdržal stike s Francijo, odkar je zapustila ministrski svet.

Predstavnik ministrskega sveta EGS je tudi povedal, da lahko pismeno proceduro sprejmejo samo za dogovarjanje o rutinskih stvareh in da je tako mogoče rešiti številne nepolitične probleme kljub sedanjemu zastoju, ki je nastal v delu EGS. Na sedežu EGS upajo, da bo Francija, ki je zapustila konferenčno mizo, ker jim ni uspelo doseči sporazuma o financiranju skupne kmetijske politike, nadaljevala pismeno proceduro o nepolitičnih vprašanjih.

Vendar pa so predstavniki EGS še vedno v skrbeh zaradi siceršnjega bojkota Francije. »To pičlo dopisovanje ne zmanjšuje nevarnosti, da bo zaradi francoskega bojkota, ki je preprečil sklepe o mnogih važnejših problemih, skupnost postopno paralizirana,« pravijo v Bruslju.

Že ta mesec cene za prihodnjo turistično sezono

BEOGRAD, 6. avg. (Tanjug). Sekretariat zvezne gospodarske zbornice za turizem je priporočil gostinskim organizacijam v turističnih krajih, naj prouče možnost, da bi dajale po glavni turistični sezoni 10 do 15% popusta pri dolarskih cenah. S tem bi omogočili boljše izkoriščanje zmogljivosti in nadomestili manjši promet v letošnji predsezoni.

Podjetja je sekretariat opozoril tudi na to, da morajo cene za prihodnjo sezono določiti najpozneje do sredine avgusta, da bi lahko pravočasno objavili cene penzionskih storitev za tuje turiste.

Wilson demantira

LONDON, 6. avg. (Tanjug). Britanski premier Wilson je v izjavi za »Guardian« dejal, da vlada ostane pri svojem sklepu, da ne bo devalvirala funta. Zaradi novega pritiska na funt in nadaljnjega odtekanja zlatih rezerv kot tudi zaradi čedalje pogostnejših govoric, da bo treba funt dokončno devalvirati, je Wilson te govorice zanikal tudi v parlamentu. Rekel je, da govorijo o devalvaciji »živčni prenapetež« in da slonijo takšne govorice na nerestnični trditvi, da se je sestal z lordom Cromerjem, guvernerjem narodne banke.

Pri nadzorstvu cen naj sodelujejo tudi občani

SZDL Hrvatske o odpravljanju nepravilnosti

ZAGREB, 6. avg. — Na razširjenem sestanku sekretariata izvršnega odbora glavnega odbora SZDL Hrvatske in političnе skupine glavnega odbora za izvajanje reforme so naglasili, da je ena glavnih nalog aktiviranje vseh družbenih sil za preprečevanje negativnih pojavov pri izvajanju gospodarske reforme.

Socialistična zveza mora pri tem aktivirati najširši krog občanov; ponekod še organizirajo zbore volivcev, priporočajo pa tudi, da bi v sodelovanju s sindikalnimi sveti in komiteji ZK sklicali plenume odborov SZDL. P ipravili bodo tudi tribune občanov, na katerih bodo pozvali predstavnike podjetij in njihovih samoupravnih organov, da javno razložе, kako so pripravili kalkulacije novih cen.

Posebej so poudarili, da ni ti najnovejši ukrepi zveznega izvršnega sveta o nadzorstvu nad cenami niti akcije inšpekcijskih in kaznovalnih organov ne bodo dali zaželenih rezultatov, če jih ne bo spremljajo najširše družbene nadzorstvo. Pri prijavljanju nepravilnosti naj bi kar najbolj sodelovali tudi občani Seveda pa je treba močno zaostriti tudi vprašanje politične odgovornosti storilcev nepravilnosti in vseh, ki so dopustili, da je do nepravilnosti prišlo. Med storilci pa je tudi vrsta komunistov in družbeno političnih aktivistov, ki so dolžni spoštovati politična stališča in smernice VIII. kongresa ZKJ! Izvajanje reforme pa pomeni konkretizacijo omenjenih principov. Politični forumi ob družbenem nadzorstvu lahko storе mnogo več kot administrativni ukrepi in sankcije, katerim je seveda v sedanjem položaju treba dati vso družbeno podporo.

Zadnje vesti

Kosigin: ZSSR podpira DR Vietnam

MOSKVA, 6. avg. (Tanjug) Sovjetski premier Aleksej Kosigin je danes izjavil, da je stališče Sovjetske zveze do vietnamskega problema nespremenjeno in da bo SZ nadaljevala s sodelovanjem z DR Vietnamom z namenom, da se utrdi obrambna sposobnost DR Vietnama v prepričevanju ameriške agresije.

Na sprejemu, ki je bil danes v čast kralja Afganistana Muhameda Zahira Šaha, je sovjetski premier prav tako dejal, da SZ podpira stališče vlade DR Vietnam v tem, kako najti pot za normalizacijo položaja v jugovzhodni Aziji.

Nadalje je poudaril, da je pozornost vsega sveta usmerjena k Vietnamu, kjer se je zaradi agresivnih akcij ZDA ustvaril zelo resen položaj, kar zadeva ohranitve svetovnega miru. Sovjetski premier Kosigin je dodal, da Sovjetska zveza razume zaskrbljenost mnogih neuvrščenih držav, med katerimi je tudi Afganistan, zaradi nadaljnje razširitve spopada v Vietnamu.

Stewart se zavzema za mednarodno konferenco

LONDON, 6. avg. — Britanski zunanji minister Michael Stewart je danes izjavil, da se je pripravljen zavzeti za sklicanje mednarodne konference ali »kakršnih koli drugih ukrepov za miroljubno rešitev vietnamskega problema«. V govoru na sprejemu združenja indijskih novinarjev v Londonu je Stewart poudaril, da je pripravljen na tako akcijo, kolikor bi tako željo izrazil tudi sovjetski zunanji minister Gromiko.

Ob koncu svoje izjave je britanski zunanji minister dejal, da imata Velika Britanija in Indija navzlic težavam nalogo, da nadaljujeta z delom za rešitev problema.

Quaison Sackey dopotoval v Washington

WASHINGTON, 6. avg. — Minster za zunanje zadeve Gane Quaison Sackey je dan es izjavil po prihodu v Washington, da je namen njegove misije pri predsedniku Johnsonu doseči mir v Vjetnamu. Ganski minister je kot poslanik predsednika Nkrumaha dopotoval danes v Washinton s posebnim sporočilom ganskega predsednika predsedniku Johnsonu.

20 mrtvih v Nha Trangu

SAIGON, 6. avg. — Dvanajst

SAIGON, 6. avg. — Dvajset mrtvih, 71 poškodovanih, med katerimi je 63 Južnovietnamcev in 8 Američanov, to je nova, še vedno nedokončna bilanca eksplozije ameriškega bombnika (B—57«, ki se je danes zrušil na južnovitnamsko mesto Nha Trang. Strokovnjaki poskušajo, da bi razmontirali bombe, ki še niso eksplodirale. Ameriško letalo, polno bomb, se je zrušilo na to mesto takoj po vzletu. Končno število mrtvih in ranjenih še vedno ni znano.

Moskva: agresivna akcija ZDA

MOSKVA, 6. avg. (Tanjug) Odločitev vlade ZDA, da pošlje v Južni Vietnam še 50.000 vojakov, ocenjujejo v sovjetskih vodilnih krogih kot agresivno akcijo, ki vodi k razširitvi vojne v Vietnamu. »Državni voditelji«, ki odločajo o politiki ZDA, naj se ne slepijo, da bo ameriška agresija ostala nekaznovana«. Tako je rečeno med drugim v nocojšnjem sporočilu sovjetske agencije TASS.

Grški kralj se še posvetuje

ATENE, 6. avg. (Tanjug) Danes popoldne je grški kralj Konstantin nadaljeval posvetovanja z voditelji posameznih političnih strank. Člani izvršnega odbora unije centra Cirimokos Papapolitis in Balkadis so po vrnitvi z dvora izjavili novinarjem, da so predložili kralju, naj bi mandat za sestavo nove vlade zaupali uniji centra. Na vprašanje novinarjev, če to pomeni, da bi mandat zaupali Papandreuju, so odgovorili pritrdilno. Kralj je danes popoldne sprejel tudi ministre Novasove vlade, ki je odstopila, in sicer Kostopulosa, Micotakisa in Alamanisa.

Napovedujejo, da bo kralj jutri zaupal mandat za sestavo vlade neki osebnosti.

Novj zakon za črnce v ZDA

WASHINGTON, 6. avg. — Predsednik Johnson je danes podpisal novi zakon o pravici glasovanja in dejal da se s tem ameriški črnci osvobajajo »starih okovov«. Kakor poroča Reuter, je predsednik podpisal ta zakon točno 400 let od dneva, ko je Abraham Lincoln parafiral zakon o osvoboditvi sužnjev.

Johnson je tudi dejal, da je novi zakon »med najvažnejšimi, ki so jih kdaj koli sprejeli«. S tem je izpolnjena obveznost, da bodo milijonom črncem vrnili krivično odvzeto pravico glasovanja.

Velike svečanosti v Hirošimi

HIROŠIMA, 6. avg. (Reuter). Tajfun »Jean« je prihrumel danes nad Hirošimo in ruval drevesa, medtem ko je prebivalstvo tega mesta imelo komemoracije za 200.000 svojih žrtev atomske eksplozije pred 20 leti.

V koloni, ki je štela okoli 30.000 ljudi, je bilo tudi nekaj od tistih 96.000, ki so preživeli grozote pred 20 leti. Sedaj so s sklonjeno glavo šli proti velikemu parku, kjer je bila glavna komemorativna svečanost. Na grobnico so položili 6000 vencev. Dve deklici, ki sta stari točno toliko kolikor tragedija Hirošime, sta polagali vence tako, da sta jih prejemali iz rok tistih, ki so preživeli nekdanje atomske strahote.

Bilanca tragedije v Hirošimi še ni končana. Prav danes je župan Hirošime Shizo Hamai dodal nagrobno ploščo z imeni 469 ljudi, ki so umrli lani za posledicami radiacije. V govoru je župan med drugim dejal, da bi jedrska vojna pripeljala do uničenja človeštva ter da je treba vložiti vse napore, da se zavre oborožen spopad v Vietnamu in bilo kje drugod.

Komemoracije so bile tudi po drugih krajih Japonske.

V sporočilu sovjetskega premiera Kosigina prebivalcem Hirošime je poziv na miroljubne sile sveta, naj delajo proti imperialističnim načrtom. Hirošima je moderno mesto s pol milijona prebivalcev, ki so se v glavnem naselili v tem mestu po drugi svetovni vojni.

Konferenca TANU v Dar es Salamu

DAR es SALAM, 6. avg. (TASS) Danes se je v Dar es Salamu začela konferenca afriške nacionalne zveze Tanjganjike TANU, na katerem bodo izvolili novo vodstvo stranke. Konferenco je odprl predsednik Julius Nierere,

Sporočilo o razgovorih Šastri–Obote

NEW DELHI, 6. avg. Premiera Ugande in Indije Obote in Šastri sta danes zahtevala, naj prenehajo s sovražnostmi v Vietnamu. Ta poziv je v skupnem sporočilu, ki je bilo objavljeno ob koncu obiska premiera Ugande v Indiji.

Telegrami

ROMUNSKA RAZSTAVA — PEKING. Kitajski premier Ču En Laj je včeraj v Pekingu odprl romunsko gospodarsko razstavo. Na otvoritvi je govoril tudi romunski minister za rudarstvo in električno energijo Almasan.

»NIČ NI ZNANO« — BONN. Predstavnik zahodnonemškega zunanjega ministrstva je izjavil, da mu ni znano, ali se predstavniki kitajskega ministrstva za zunanjo trgovino res pogajajo z neko zahodnonemško družbo o gradnji tovarne jekla v jugozahodni Kitajski. To je poročal list »Neue Rhein-Ruhr Zeitung«.

KOLERA — TEHERAN. V zadnjih 24 urah je terjala kolera, ki razsaja v vzhodnih iranskih pokrajinah že dlje, spet novo žrtev. Doslej je za to boleznijo umrlo 91 ljudi.

BALKANSKA FILATELISTIČNA RAZSTAVA — SOFIJA. V Varni so včeraj odprli prvo balkansko filatelistično razstavo, na kateri razstavljajo filatelisti in poštne službe iz vseh balkanskih držav. Bolgarsko podjetje za filatelijo bo med razstavo organiziralo prodajo redkih znamk. Tisk omenja zanimivo kolekcijo »Kosmos« jugoslovanskega filatelista dr. Sergija Dimitrijevića.

TUJSKI TURIZEM V BOLGARIJI — SOFIJA. V šestih mesecih tega leta je obiskalo Bolgarijo 329.624 tujih turistov, kar je za približno 100.000 več kot v istem obdobju lanskega leta. Zlasti se je povečalo število turistov iz nesocialističnih dežel — za 68,5 odst. v primerjavi s prvim polletjem lanskega leta. V Bolgarijo pripelje povprečno na dan za 80 do 100 odst. več avtomobilov kot lani. V tujino pa je potovalo več kot 100.000 Bolgarov.

Pa še to:

MINIRANA PLAŽA — Te dni se prebivalci Niša na veliko kopajo v reki Nišavi, ki je sedaj tako plitva, da lahko skačejo po vsej reki blizu železniškega mostu. Očitno le redki kopalci vedo, da je reka »minirana«. Na občinskem oddelku za narodno obrambo so namreč povedali, da so samo minuli mesec našli več kot 120 kosov različnega eksplozivnega materiala in da je teh nevarnih ostankov minule vojne v tej reki še mnogo . . .

Vreme 6. AVGUSTA 1965

Temperature

	ob 07	13
Ljubljana	15	28
Planica	12	28
Brnik	13	27
Maribor	16	27
Slov. Gradec	13	28
Novo mesto	13	28
Koper	21	26
Kredarica	13	14
Reka	21	30
Pulj	21	27
Split	27	34
Dubrovnik	25	29
Zagreb	17	28
Beograd	20	28
Sarajevo	14	28
Titograd	27	33
Skopje	19	30
Celovec	13	27
Gradec	14	—
Dunaj	18	27
Milano	20	30
Genova	22	27
München	19	23
Zürich	17	28

Prognoza

VREMENSKA SLIKA:

Tople zračne gmote so preplavile južno in srednjo Evropo. Nevihtna fronta je zajela zahodno Evropo in se približuje Alpam, za njo pa se ponovno krepi področje visokega zračnega pritiska. Na naše kraje bo vplivala le kratkotrajno.

NAPOVED:

SLOVENIJA

Ponoči bo jasno, jutri sončno. Popoldne se bo v severni Sloveniji oblačnost povečala. Najnižje nočne temperature bodo okoli 14, v Primorju 20, najvišje dnevne od 28 do 31 stopinj C. V naslednjih dneh bo sončno in še toplo, popoldne so v gorskem svetu že možne posamezne nevihte. V začetku prihodnjega tedna trajnejšega poslabšanja ni pričakovati, pač pa prehodne nevihte in osvežitev.

JUGOSLAVIJA:

Sončno in toplo.